

SEDMÝ SYNOD

ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE

EVANGELICKÉ.

ZPRÁVA SYNODNÍ RADY
O STAVU CÍRKVE.

NÁVRHY.

V PRAZE 1935.

Nákladem synodní rady Českobratrské církve evangelické
v Praze II., Jungmannova 15 (Husův dům).

SEDMÝ SYNOD

ČESKOBRATRSKÉ

CÍRKVE EVANGELICKÉ V PRAZE

ROKU 1935.

*Svolání,
program a členové synodu.
Zprávy a návrhy.*

V PRAZE 1935.

Nákladem synodní rady

Českobratrské církve evangelické v Praze II., Jungmannova 15.

(Husův dům).

SEDMÝ SYNOB

SEDMÝ SYNOB

SEDMÝ SYNOB

SEDMÝ SYNOB

SEDMÝ SYNOB

V Praze, dne 11. listopadu 1935.

Podle §§ 93 a 101, 16. církevního zřízení z 24. září 1931, č. 155 Sb. z. a n. svoláváme tímto

sedmý synod českobratrské církve evangelické

na pondělí 2. prosince 1935 a dny následující do českobratrského evangelického chrámu v Praze XII.

na Král. Vinohradech, Korunní 62.

Synodu budou předcházeti služby Boží s kázáním, které budou zahájeny o půl 6. hodině večerní.

Program synodu:

1. Členové volení odevzdají buď před službami Božími anebo ihned po nich své legitimace synodní radě, která je prozkoumá (podle § 1 jednacího řádu).
2. O půl 7. hodině zahájení synodu podle §§ 2 a 3 jednacího řádu.
3. Volba zapisovatelů (§ 3 jedn. ř.).
4. Volba dvou místopředsedů synodu (§ 95, 4 círk. zř.).
5. Usnesení o vzniklých snad pochybnostech o platnosti voleb, o omluvách nepřítomných členů a jich dovolené, o povolání náhradníků (§ 4 jedn. řádu).
6. Složení slibu podle § 92 círk. zř.
7. Volba komise pro podání zprávy o tomto synodu.
8. Návrh synodní rady o rozvrhu synodní práce.
9. Volba přípravných komisí podle § 5, 2. jedn. řádu.
10. Projednání návrhů přípravných komisí na základě předložených podaných k tomuto synodu.
11. Projednání návrhů samostatných (jsou-li jaké) a petice podle § 15, odst. 2 a § 14, odst. 1 jednacího řádu. Petice mohou být podány toliko prostřednictvím člena synodu. Samostatné návrhy toliko před schůzí a musí být podporovány nejméně čtvrtinou přítomných členů.
12. Usnesení o správě fondů a jmění spravovaného synodní radou. Zpráva revisorů.

13. Potřebné volby.
14. Usnesení o době a místě příštího synodu (§ 93. 1 církevního zřízení).
15. Zakončení synodu.

Synodní rada českobratrské církve evangelické.

ThDr. Josef Souček.

synodní senior.

Ferdinand Kavka,

synodní kurátor.

Kamil Nagy,

náměstek synodního seniora.

PhDr. Antonín Boháč, JUDr. Emil Lány, Otmar Hrejsa,
členové synodní rady.

ČLENOVÉ SEDMÉHO SYNODU.

Synodní rada:

1. ThDr. Josef Souček, synodní senior a farář, Praha-Bubeneč, Ulice dr. Zikm. Wintra 15.
2. Kamil Nagy, náměstek synodního seniora a farář, Vanovice u Boskovic na Moravě.
3. Ferdinand Kavka, synodní kurátor a ředitel továrny. Praha-Bubeneč, Ulice dr. Zikm. Wintra 15.
4. PhDr. Antonín Boháč, člen synodní rady a vicepresident státního úřadu statistického, Praha-Dejvice. Při Velvarské silnici 1617.
5. JUDr. Emil Lány, člen synodní rady a odborový přednosta ministerstva spravedlnosti, Praha-Střešovice, Zbrojnická 224.
6. Otmar Hrejsa, člen synodní rady a farář, Jasená, pošta Vizovice na Moravě.

Náhradníci: Bedřich Jerie, farář, Praha-Vinohrady, Korunní 62.

PhDr. Jindř. Hrozný, kurátor sboru klimentského v Praze a vrchní knihovní rada Praha VII., Jirečkova 17.

Karel Vilím, místokurátor sboru brněnského a místoředitel Hypoteční banky moravské, Brno, Náměstí Konečného č. 6.

Seniorát pražský:

7. Josef Šlechta, senior a farář, Benešov u Prahy.
 8. Karel Pištora, seniorátní kurátor, majitel uměleckého závodu ryteckého, Praha I., Ulice Kar. Světlé 45.
- Náhradníci:* Kristian P. Lanštják, konsenior a farář, Praha-Žižkov, Prokopova 17.
Jan Kučera, náhradník konseniorův, farář, Kladno, Palackého 1394.

Jaroslav *Sixta*, zástupce senior, kurátora, rolník Rostoklaty.
Václav *Zajíc*, náhr. zástupce senior, kurátora, velkoobchodník,
Praha IV., Jiřská 6.

9. Stanislav *Čapek*, farář, Praha I., Salvátorská 1.
10. Josef *Pospíšil*, farář, Soběhrdy, p. Benešov u Prahy.
11. PhDr. Jindřich *Hrozný*, vrchní knihovnická rada, Praha VII.,
Jirečkova 17.
12. Ing. Vratislav *Janáček*, Praha-Košíře, Cibulka č. 423.
Náhradníci: Jaroslav *Dobiáš*, farář, Praha XIV.-Nusle I., čp. 1169.
PhDr. Antonín *Verner*, farář, Praha-Žižkov, Tomkova 29.
Ladislav *Košut*, vládní rada, Praha-Žižkov, Tomkova 31.
Bedřich *Aksamit*, modelář, Dubí č. 224 u Kladna, Žižkova ul.

Seniorát plzeňský:

13. Karel *Machotka*, senior a farář, Plzeň. Prokopova 27.
14. Josef *Pohanka*, seniorátní kurátor, účetní ředitel. Plzeň,
Třída Českých Bratří č. 3.

Náhradníci: Ebenezer *Otter*, konsenior a farář v Plzni, Ulice českých Bratří č. 5.

Antonín *Vondra*, náhradník konseniorův a farář, Domažlice.

Bohumil *Tichota*, zástupce senior, kurátora, statkář, Ptenín, pošta
Merklín u Přestic.

Jaroslav *Tetřev*, náhr. zástupce sen. kur., ředitel městské spo-
šitely, Rokycany.

15. Miroslav *Krejčí*, farář, Rokycany.
16. Josef *Štrupl*, farář, Merklín u Přestic.
17. Ing. Josef *Hauk*, měřičský rada, Plzeň, Klatovská 36.
18. Bohumil *Tichota*, statkář, Ptenín, p. Merklín u Přestic.

Náhradníci: Ebenezer *Otter*, farář, Plzeň, Třída českých Bratří č. 3.
Antonín *Vondra*, farář, Domažlice.

Vojtěch *Široký*, cejch. revident, Kralovice u Plzně.

Seniorát podřípský:

19. Josef *Kulík*, senior a farář, Libkovice, p. Roudnice n. L.
20. Vladimír *Soukup*, seniorátní kurátor, ředitel filiálky Živ-
nostenské banky, Mělník.

Náhradníci: Josef *Kantorek*, konsenior a farář, Mělník.

Josef *Růžička*, náměstek konsenior., farář, Kovanec, p. Dolní Cetno.
Jaroslav *Šustr*, zástupce senior, kurátora, statkář, Bechlín u Roud-
nice nad Labem.

Josef *Štěpán*, náhr. zástupce sen. kur., statkář, Stránka, p. Mšeno
u Mělníka.

21. Josef *Kantorek*, farář, Mělník.
22. Benjamin *Fleischer*, farář, Roudnice n. L.
23. Jaroslav *Šustr*, statkář, Bechlín u Roudnice n. L.
24. Ing. Jiří *Havelka*, statkář, Obříství u Mělníka.

Náhradníci: Frant. *Dobiáš*, farář, Krabčice, p. Roudnice n. L.

Vlastimil *S. Juren*, farář, Louny.

Jaroslav *Gabriel*, ředitel Hospodářského družstva, Roudnice n. L.
Josef *Štěpán*, statkář, Stránka, p. Mšeno u Mělníka.

Seniorát poděbradský:

25. Oskar *Opočenský*, senior a farář, Ml. Boleslav, Husova 199.
26. Bedřich *Vraný*, seniorátní kurátor, konsul v. v., Mladá Boleslav.

Náhradníci: Jarolím *Nešpor*, konsenior, farář, Chleby, p. Oskořínek u Nymburka.

Josef *Kostkan*, náměstek konseniorův, farář, Hořátev u Nymburka.

Jan *Kubiček*, zástupce sen. kurátora, statkář, Hořátev u Nymburka.

Frant. *Sixta*, náhradník zástupce sen. kur., statkář, Chleby, pošta Oskořínek u Nymburka.

27. Jarolím *Nešpor*, farář, Chleby, p. Oskořínek u Nymburka.
28. Vladimír *Martínek*, farář, Opolany, p. Libice n. Cidl.
29. Frant. *Sixta*, statkář, Chleby, p. Oskořínek u Nymburka.
30. Jan *Kubiček*, statkář, Hořátev u Nymburka.

Náhradníci: Josef *Jeschke*, farář, Poděbrady.

Josef *Kostkan*, farář, Hořátev u Nymburka.

Vratislav *Tržický*, velkoobchodník, Nymburk.

Lad. *Ruml*, berní správce, Poděbrady.

Seniorát královéhradecký:

31. Timot. B. *Kašpar*, senior a farář, Semonice, p. Černožice-Čáslavky u Josefova.

32. PhDr. Oldřich *Novotný*, senior, kurátor, profesor, Jičín.

Náhradníci: Štěpán *Pavlinec*, konsenior, farář, Černilov u Hradce Králové č. 295.

ThDr. Adolf *Novotný*, náměstek konseniorův, farář, Hradec Králové.

Jiří *Havelka*, rolník, zástupce sen. kurátora, Černilov u Hradce Kr.

Josef *Trnka*, náhrad. zástupce senior. kur., stavitel, Jaroměř.

33. Jan *Dus*, farář, Hronov u. Met.
34. ThDr. Adolf *Novotný*, farář, Hradec Králové.
35. Václav *Kupka*, mistr obuvnický, Třebechovice p. Oreb.
36. Miloslav *Janata*, rolník, Valteřice č. 52, p. Horní Branná u Jilemnice.

Náhradníci: Karel *Čejka*, farář, Křižlice, p. Jilemnice.

Jaroslav *Kučera*, farář, Libštát.

František *Kejř*, nájemce pivovaru, Obora, p. Obora (s. o. N. Bydžov).

Jan *Holeček*, rolník, Černilov č. 60, p. Černilov u Hradce Král.

Seniorát čáslavský:

37. Miloslav *Novák*, senior a farář, Kolín.
38. MUDr. Přemysl *Tardy*, senior, kurátor, primář, Kutná Hora.

Náhradníci: Gustav A. *Molnár*, konsenior, farář, Trnávka, p. Řečany n. Lab.

Rudolf P. *Lány*, náměstek konseniorův, farář, Čáslav.

Jan *Havelka*, zástupce senior. kurátora, Radovesnice, p. Žiželice u Chlumce n. Cidl.

Karel *Výborný*, náhrad. zástupce senior. kurátora, statkář, Krchleby, pošta Čáslav.

- 39. Jan Vlad. Šebesta, farář, Pečky na dr.
 - 40. G. A. Molnár, farář, Trnávka, p. Řečany n. L.
 - 41. Karel Výborný, statkář, Krchleby, p. Čáslav.
 - 42. Jaroslav Souček, rolník, Vrbová Lhota, p. Pečky n. dr.
- Náhradníci: R. P. Lány, farář, Čáslav.
 Jar. Řepa, farář, Velim.
 Josef Lát, rolník, Předboř, p. Maleč u Chotěboře.
 V. Ruml, rolník, Zařičany, p. Bílé Podolí u Čáslavě.

Seniorát chrudimský:

- 45. Rudolf Medek, senior a farář, Bučina, p. Cerekvice n. L.
 - 44. Bedřich Dudycha, seniorátní kurátor, profesor, Litomyšl.
- Náhradníci: Pavel Havelka, konsenior, farář, Pardubice.
 Jan Řezníček, náhradník konseniorův, farář, Choceň.
 Ladislav Beneš, zástupce senior. kurátora, rolník, Dolní Sloupnice.
 Ladislav Trávníček, náhradník zástupce senior. kurátora, rolník,
 Nasavrky u Chocně.
 - 45. Pavel Havelka, farář, Pardubice.
 - 46. Jan Řezníček, farář, Choceň.
 - 47. Frant. Chvojka, továrník, Živanice u Přelouče.
 - 48. Ladislav Beneš, rolník, Dolní Sloupnice.

Náhradníci: Boh. Hromádka, farář, Litomyšl.
 Boh. Smetánka, farář, Chrudim.
 Lad. Trávníček, rolník, Nasavrky, p. Choceň.

Seniorát poličský:

- 49. Josef Dvořák, senior a farář, Proseč.
 - 50. Jan Nekvinda, seniorátní kurátor, rolník, Krouna č. 124.
- Karel Andrlé, konsenior, farář, Krouna.
 Vladimír Pokorný, náměstek konseniorův, farář, Borová u Poličky.
 Ladislav Kadlec, zástupce senior. kuráta, továrník, Proseč.
 Emil Pajkr, náhrad. zástupce sen. kur., rolník, Telecí, p. Sádek
 u Poličky.
- 51. Karel Andrlé, farář, Krouna.
 - 52. Vladimír Pokorný, farář, Borová u Poličky.
 - 53. Ladislav Kadlec, továrník, Proseč.
 - 54. Emanuel Gregor, účetní, Svratka.
- Náhradníci: Jan Václavík, farář, Kruceburk.
 Otakar Kadlec, farář, Telecí, p. Sádek u Poličky.
 Josef Háp, rolník, Pokřikov, p. Raná u Skutče.
 Josef Bartůněk, rolník, Rychnov, p. Krouna.

Seniorát táborský:

- 55. Jan Toul, senior a farář, České Budějovice, Launova tř. 25.
 - 56. Jan Dolejší, seniorátní kurátor, mlynář, Vyskytná u Pelhřimova.
- Náhradníci: Rudolf Mahovský, konsenior, farář, Humpolec
 Frant. Eliáš, náměstek konseniorův, farář, Moravec, p. Nová Cerekv.

Čeněk *Chvojka*, zástupce senior. kurátora, prokurista banky, Jindř. Hradec č. 276.

Bedřich *Chadim*, náhradník, zástupce senior. kur., rolník a mlynář, Horní Dubenky.

57. Vilém *Řehák*, farář, Horní Dubenky.

58. Ladislav *Vrba*, farář, Velká Lhota u Dačic.

59. Boh. *Vokáč*, železn. zaměstn., Písek, Švantlova ul. č. 487.

60. František *Blažek*, rolník, Radostín p. Okrouhlice u Něm. Brodu.

Náhradníci: Bohuslav *Souček*, farář, Tábor.

Zdeněk *Somolík*, farář, Písek.

Josef *Končan*, strojvůdce v. v., Nové Mladé 94, p. Suché Vrbné u Čes. Budějovic.

Seniorát novoměstský:

61. Vincenc *Vašíř*, senior a farář, Nové Město na Moravě.

62. František *Ondruška*, emer. ředitel škol, Jimramov.

Náhradníci: Emil *Pokorný*, konsenior, farář, Sázava, p. Velká Losenice.

Miroslav *Růžicka*, náměstek konseniorův, farář, Veselí, p. Jimramov.

Jan *Kadlec*, zástupce senior. kurátora, továrník, Nové Město na Mor.

Karel *Bukáček*, náhr. zástupce senior. kur., majitel realit, Jimramov.

63. Emil *Pokorný*, farář, Sázava, p. Vel. Losenice.

64. Miroslav *Růžicka*, farář, Veselí, p. Jimramov.

65. Jan *Kadlec*, továrník, Nové Město na Mor.

66. Josef *Petr*, rolník, Rovečné, p. Rovečné u Olešnice na Moravě.

Náhradníci: Adolf *Pospíšil*, farář, Německé na Mor.

Ota *Prosek*, farář, Jimramov.

Jaromír *Kadlec*, továrník, Sedliště, p. Jimramov.

Adolf *Chvojka*, správce obč. záložny, Jimramov.

Seniorát brněnský:

67. Josef *Jadrníček*, senior a farář, Uher. Hradiště.

68. Karel *Vilím*, senior. kurátor, ředitel Mor. Hyp. banky v. v., Brno, Nám. Konečného 6.

Náhradníci: Pavel *Nešpor*, konsenior, farář, Nosislav.

Th. Dr. Viktor *Hájek*, náměstek konseniorův, farář, Brno, Nová ulice čís. 79.

Josef *Čech*, zástupce senior. kurátora, rolník, Novičí, p. Letovice.

Frant. *Zbořil*, náhr. zástupce sen. kur., vládní rada v. v., Brno-Žabovřesky, Bezručova 10.

69. ThDr. Viktor *Hájek*, farář, Brno, Nová ul. 79.

70. Frant. *Ženatý*, farář, Třebíč.

71. Frant. *Zbořil*, vládní rada v. v., Brno-Žabovřesky, Bezručova 10.

72. Josef *Čech*, rolník, Novičí, p. Letovice.

Náhradníci: Pavel *Nešpor*, farář, Nosislav.

Frant. *Jaša*, zámeč. mistr, Třebíč.

Jindřiška *Wurmová*, spisovatelka, Brno, Dlouhá 13.

Seniorát vsetínský:

73. Jan *Skalák*, senior a farář, Vsetín.
 74. Jan *Janáček*, sen. kurátor, řídící uč. v. v., Ústí u Vsetína.
Náhradníci: František *Pokora*, konsen., farář, Zádveřice, p. Vizovice.
 Jan *Vejnár*, náměstek konseniorův, farář, Růžďka u Vsetína.
 Tomáš *Machala*, zástupce senior. kurátora, rolník, Pržno, p. Jablunka nad Bečvou.
 Martin *Kelárek*, náhradník zástupce sen. kur., rolník, Ratiboř, p. Hošťálková u Vsetína.
75. Jan *Porubják*, farář, Vsetín.
 76. Jan *Kantorek*, farář, Ratiboř, p. Hošťálková u Vsetína.
 77. Josef *Rafaj*, rolník, Zádveřice, p. Vizovice.
 78. Tomáš *Machala*, rolník, Pržno, p. Jablunka n. B.
Náhradníci: František *Losa*, farář, Brno, p. Jablunka n. B.
 Josef *Ondruch*, farář, Jablunka n. B.
 Miroslav *Pokorný*, katecheta, Vsetín.
 Martin *Kelárek*, rolník, Ratiboř, p. Hošťálková u Vsetína.

Seniorát moravskoslezský:

79. Bohuslav *Burian*, senior a farář, Střítež n. Beč.
 80. Josef *Hromádka*, zástupce seniorátního kurátora, rolník, Hodslavice.
Náhradníci: Alex. *Winkler*, konsenior, farář, Frýdek.
 Jan *Geryk*, náměstek konseniorův, farář, Český Těšín.
 Josef *Dobeš*, náhrad. zástupce sen. kur., rolník, Střítež nad Bečvou.
81. Alexandr *Winkler*, farář, Frýdek.
 82. Timoteus *Pokorný*, farář, Olomouc.
 83. Jan *Toul*, velkoobchodník, Prostějov.
 84. Josef *Dobeš*, rolník, Střítež n. Bečvou.
Náhradníci: Jaroslav *Kantorek*, farář, Mor. Ostrava.
 Jaroslav *Urbánek*, farář, Přerov.
 Emil *Rychetský*, obchod. zástupce, Zábřeh.

Husova čsl. evangelická fakulta bohoslovecká:

85. ThDr. Ferd. *Hrejsa*, řádný profesor a t. č. děkan v Praze-Střešovicích. Na pěkné vyhlídce 1.
Náhradník: PhDr. Josef L. *Hromádka*, řádný profesor a t. č. proděkan, Praha-Vinohrady, Moravská 47.

ZPRÁVY SYNODNÍ RADY.

I. Zřízení a správa církve.

1. Kárný řád pro církevní funkcionáře byl šestým synodem poněkud změněn po př. i doplněn (viz Zprávu o VI. synodě str. 20, č. 21), ale zkušenost nabytá po VI. synodu jakož i usnesení některých konventů vyžadují dalších změn. Synodní rada proto připravila nový návrh celého kárného řádu. Předložila jej konferenci seniorů, která se o něm vyslovila souhlasně. Tento návrh je v plném znění otištěn v této brožuře mezi návrhy synodní rady a předkládá se synodu k usnesení.

2. Jednací řád pro různá církevní shromáždění (tedy i pro synod) nebyl znovu vytištěn aniž vytištěno bylo církevní zřízení, protože jest ještě značný počet výtisků obou publikací po ruce (Církevního zřízení 1466 a Jednacího řádu 850 výtisků). Pokud jde o jednací řád, doufáme, že budeme moci předložit synodu návrh jeho nového textu.

3. Usnesení minulého synodu ohledně udělení jurisdikce evangelické duchovní správě vojenské bylo vojenské správě zasláno. Nedošla však dosud žádná písemná odpověď tohoto vojenského úřadu, aniž je synodní radě známo, zdali usnesení synodu bylo ministerstvem národní obrany nebo evangelickou vojenskou duchovní správou vzato na vědomí. Když pak dr. J. Lukášek, superintendent ev. voj. správy, odešel do výslužby a na jeho místo nastoupil podplukovník B. Radechovský, žádá tento nový superintendent o naši jurisdikci. Synodní rada byla a jest hotova ji udělit, avšak minulým synodem bylo ustanoveno jako podmínka této jurisdikce, že před ustanovením evangel. vojenského duchovního bude synodní rada vojenskými úřady (buď ministerstvem národní obrany nebo evang. duchovní správou) dotázána na kvalifikaci nového duchovního. Vojenské úřady se zatím však podle toho neřídily. Ačkoli usnesení minulého synodu bylo sděleno vojenské evang. superintendentuře při MNO., byl povolán ministerstvem nový vojenský duchovní a synodní rada nebyla na něho dotázána vůbec. Tato věc tedy není ještě skončena a p. podplukovník Radechovský nám sdělil, že ji ještě prozkoumá a nám o výsledku zprávu podá.

4. Synodní rada měla před sebou otázku přijímání kazatelů z jiných církví do služby v církvi naší. Synodní rada se rozpakuje přijímatí je naporád a to vzhledem k tomu, že nastane brzy čas, kdy nebude volných míst

pro naše vlastní kandidáty, vzdělané na naší fakultě a vyrostlé v naší církvi. Synodní rada dala sama sobě od jisté doby jakousi direktivu, totiž nepřijímatí je, leč by měli zvláštní vynikající kvalifikaci. A když se v minulém období hlásili dva takoví kazatelé, synodní rada jednoho odmítla a neudělila mu volitelnost v naší církvi a druhého odkázala na zásadní usnesení budoucího synodu. Předkládáme tuto věc, aby synod jednak zásadně se o této otázce vyjádřil, jednak v určitém, zde jmenovaném případě učinil rozhodnutí. Podrobnější zpráva bude podána synodu zvláště.

5. Během roku loňského došla memoranda o některých stížnostech a přáních našich farářů dříve a. v. Po osobním jednání i po písemné korespondenci usnesla se na jejich přání synodní rada jmenovati několik farářů nebo profesorů částečně dříve lutherských a jiných dříve reformovaných, aby utvořili komitét, který by prostudoval českou a bratrskou konfesi a z ní zjistil, jaké tyto konfese obsahují učení a zásady pro církev naši a její práci. Jmenováni byli tyto bratři: prof. Ferd. Hrejsa, prof. F. Bednář, prof. J. Hromádka, prof. Žilka, býv. farář Cohorna, far. K. P. Lanštják a far. docent dr. R. Řičan. Na přání této komise vydala pak synodní rada tiskem konfesi českou s historickým úvodem prof. Hrejsy. Zpráva o činnosti a výsledku tohoto zkoumání podána bude komisí samou tomuto synodu. Synodní rada také vyhověla přání některých bratří farářů a. v. a zaslala seniorům dotaz, v kterých sborech staly se nějaké změny v pořádku bohoslužebném. O tom bude rovněž zpráva podána a přípisy seniorů předloženy.

6. Minulým synodem byla projednávána otázka, zdali mají počítáni býti za členy církevní i ti, kteří ohlásili svůj přestup k naší církvi pouze u okresního úřadu či jenom ti, kteří se příslušnému sboru osobně přihlásili a byli jím přijati. Tato otázka byla předložena synodnímu odboru právnímu. Rovněž tak stalo se s peticí katechetů (viz zprávu o VI. synodu str. 25, č. 28).

7. Synodní rada oznamuje, že sjezd členů církve naší v mezidobí mezi dvěma synody svolán nebyl, jednak pro nemoc seniorovu a pro stále rostoucí agendu synodní rady i pro nedostatek prostředků. Myslíme, že bude možno takový sjezd v příštím období svolati. Vzhledem k bodu 6. zprávy o VI. synodu na str. 18 sdělujeme, že místo pastýřského listu seniorova bylo sborům zasláno poselství synodní rady, týkající se manželství a života rodinného.

8. Zpráva o usneseních VI. synodu byla vytištěna a všem sborům zaslána s uložením, aby staršovstva učinila ji předmětem svého jednání na některé ze svých schůzí. A bylo jim naznačeno, která usnesení mají zvláště vzíti

v úvahu a dále byla vyzvána, aby podala zprávu o tom, zda tak učinila a jaká usnesení se stala.

9. Podle § 101, 18 církv. zřízení usnesla se synodní rada v posledním trojletí vyložiti k vůli jasnosti několik ustanovení církevního zřízení. Jsou to tyto paragrafy církevního zřízení: § 56, 2 o členství vikářů ve staršovstvu, § 25, 6 o přenesení sídla farního sboru, § 18 a § 85, 6 o správě seniorátního úřadu po vypršení šestiletí dosavadního seniora, § 42 lit. h) o zřizování statutu kazatelské stanice, § 79 odst. 1, b) o členství vikářů - duchovních správců na místě farářů v senior. konventu, § 87, 2 o omezení volitelnosti seniora a § 55, 2 o použití sborových fondů k jiným účelům. Všecky tyto výklady byly postupně otištěny ve Věstníku synodní rady a to v ročníku 1932 č. 2, roč. 1933 č. 3, roč. 1934 č. 3 a roč. 1935 č. 2. Vedle toho synodní rada vyložila § 69 odst. 7 církv. zřízení o pojmu úředníků církevní správy a o přijetí úřadu jiného mimo československou církev evangelickou a § 47 odst. 2 o volbě vikáře za předsedu staršovstva. Tyto výklady ještě nebyly publikovány a předkládají se synodu mezi návrhy synodní rady ke schválení. Také předešlé výklady buďtež synodem vzaty na vědomí. Jsou uvedeny mezi návrhy synodní rady. Konečně konstatovala synodní rada, že v církevním zřízení není ustanovení, že dědičkou zvonů má konati synodní senior a usnesla se, že služebnost ta patří mezi povinnosti obvodového seniora. I v tom směru žádáme o schválení tohoto usnesení synodem. Při té příležitosti jakož i při příležitostech jiných shledala synodní rada, že jest potřebí rozlišovati nějak pojem »senior« a »synodní senior« a navrhuje proto, aby se užíval pro dosavadní seniory název »obvodový senior«.

10. Roku 1934 a 1935 byly konány v některých seniorátech volby seniorů a tak zvoleni byli za seniory titi bratři, kteří dosud úřad seniora nezastávali: v seniorátu pražském Josef Šlechta, farář v Benešově, v poděbradském Oskar Opočenský, farář v Ml. Boleslavi, v čáslavském Mil. Novák, farář v Kolíně, v královéhradeckém T. B. Kašpar, farář v Semonicích, v poličském Fr. Dvořák, farář v Proseči, v brněnském Jos. Jadrníček, farář v Uher Hradišti, v moravskoslezském Boh. Burian, farář ve Stříteži, ve vsetínském Jan Skalák, farář na Vsetíně.

11. Konference seniorů konala se v Praze dne 8. a 9. dubna 1935. Byly na ní projednávány mimo věci už sdělené zejména nové směrnice platů farářských, vikářských a diakonských. Byl jí také předložen návrh podrobnějších instrukcí pro úřadování seniorů. Podle připomínek, vyslovených v poradě seniorů, byl tento návrh upraven a bude vydán synodní radou na základě § 101, 1 a 101. 4 církevního zřízení.

12. Následkem ustanovení nového církevního zřízení přestal synodní senior konati úřad kazatel-ský ve sboru vůbec a proto byl mu poskytnut byt v domě náležejícím církvi resp. pensijnímu fondu a synodní rada odvádí příslušný nájem fondu pensijnímu.

13. Během roku 1933 až 1934 bylo až do zasedání tohoto synodu vykonáno celkem 16 ordinací kazatelů a odevzdáno svému účelu bylo 16 církevních budov. Dedikace zvonů byla konána pokud víme v 7 sborech.

14. Poměr církve naší k orgánům státním byl celkem dobrý. Ovšem ukazuje se, že i my musíme sná-šeti břímě menšiny evangelické uprostřed římskokatolického státu. Je sice zákonem zaručena úplná rovnoprávnost všech, ale úřadování jest v rukou úředníků, z nichž téměř všichni, až na malé výjimky, jsou náboženství katolického anebo ka-tolictví volnomyšlenkáři, kteří zvláště v některých případech mají jistou nechuť k protestantismu vůbec, a o poměrech naší církve velmi málo vědí. A tak ať z jakékoli příčiny rostou naše obtíže, zejména při povolování státních dotací. Naproti tomu však s vděčností musíme přiznati, že i někteří uvědomělí katolíci ukázali, že mají živý smysl pro rovnost a spravedlnost i vůči náboženským menšinám. Želíme velice, že jeden z takových tohoto roku zemřel. Dotace nám posky-tovaná dle protestantského patentu z r. 1861 na administraci a na příspěvky pro nemajetné sbory se nám snižuje. Původně v r. 1926 činila 860.000 Kč, nyní činí pouze 450.000 Kč, ale i tuto zmenšenou částku skutečně dostati vyžaduje různých intervencí, vysvětlení, psaní výkazů a přehledů, což roz-množuje velice práci synodní rady.

15. Kancelář synodní rady. V osobním stavu nenastaly změny až na to, že počet úřednic z úsporných důvodů byl snižen o jednu, čímž ovšem ostatním silám v kan-celáři přibýlo práce. V kanceláři jsou zaměstnání B. Valeš jako první sekretář, ThDr. Josef B. Souček jako druhý sekre-tář, Josef Holý, vrchní úředník Ústřední banky českých spo-řitelén jako účetní, Jarmila Tomsová, Růžena Kuželková. Josefa Vacíková jako úřednice.

II. Sbory a jejich správci.

1. Počet duší, jak jej podávají sbory a seniorátní úřady, stále nedosahuje počtu, zjištěného posledním sčítá-ním lidu. Příčiny toto jsou uvedeny ve zvláštním oddíle o sta-tistice. Celkový počet duší podle náší statistiky činí 279.591, kdožto při sčítání lidu 1930 bylo napočteno 297.977 duší.

2. Počet farních sborů jest 162, tedy za tři po-slední léta přibyl pouze jeden sbor (Praha-Břevnov). Filiále

jest 30. k čemuž se nepočítá filiálka ve Zlíně, zřízená po 1. lednu 1935. Kazatelských stanic jest 211. Příčinou, že počet farních sborů více nevzrostl, jest především hospodářská krise. Nebylo totiž možno, aby údové větších stanic nebo filiálek vyplnili finanční podmínky, stanovené církevním zřízením pro založení samostatného nového sboru farního.

Uprázdňené farní sbory jsou podle stavu 15. října 1935 tyto: Rybníky, Strakonice, Pustá Rybná, Strměchy, Hustopeče, Libice n. C., Pozděchov, Staré Hamry a Prusinovice, celkem 9 sborů, z nichž 4 mají diakony.

3. Na Slovensku a Podkarpatské Rusi není posud utvořen právně farní sbor českobratrské církve evangelické. Naši českobratrští evangelíci, kteří tam bydlí a jichž bylo podle sčítání lidu z r. 1930 6983, žijí v těchto zemích roztroušeně v různých místech. Nejvíce jich je ve větších městech, zejména v Bratislavě, Košicích a Užhorodu. Jak známo, byla platnost naší církve rozšířena i na Slovensko a Podkarpatsko. Ale posud jest pouze jedna kazatelská stanice zřízena, totiž v Košicích. V ní naši členové mají svůj vlastní společný náboženský život, své nedělní bohoslužby, svou nedělní školu, své vyučování náboženské ve školách obecných, občanských i středních. Mají svůj výbor (staršovstvo). Služby Boží a některé služebnosti církevní koná prof. Viktor Pospíšil, bývalý farář v Opatovicích v Čechách. Lze říci, že tato stanice dobře prospívá a slouží k udržení a prohloubení náboženského života těchto bratří a zejména i náboženské výchově jejich dětí. Byla přidělena k farnímu sboru v Olomouci, avšak jest potřebí podle našeho přesvědčení, aby se stala samostatným farním sborem. A také se členové stanice té usnesli v dohodě se synodní radou o takový sbor žádati. Sbor však posud zřízen nebyl a důvody, pro které se tak nestalo, jsou uvedeny v této brožuře na jiném místě, kde se podává zpráva o styku naší církve s evangelickou a. v. církví slovenskou. V Bratislavě nejsou členové naší církve organizováni, nýbrž přihlásili se k tamnímu evang. a. v. sboru. Někteří však navštěvují také služby Boží, konané Jednotou českobratrskou anebo církví metodistickou. V Užhorodě koná se také práce náboženská pro naše členy tam bydlící anebo bydlící v blízkosti. Tuto práci řídí prof. Miroslav Litomiský z užhorodského gymnasia. Naši údové se shromažďují v modlitebně církve metodistické a v poslední době i v kostele evang. a. v. církve. Jmenovaný bratr vyučuje českobratrské žáky z tamního gymnasia, pečuje o ně a také se snaží, pokud může, něco učiniti pro jiné naše příslušníky, roztroušené po Podkarpatské Rusi. Při této příležitosti sdělujeme, že bratr vikář Rudolf Šedý z Hrabové s br. Janem Vlad. Šebestou,

farářem v Pečkách, navštívili letos v létě Podkarpatskou Rus a chtěli se informovat o novém náboženském hnutí mezi podkarpatskými Ukrajinci. Podali nám však pouze zprávu, že měli schůzi s našimi českobratrskými členy a sdělili, že by bylo pro ně potřebí zvláštního cestujícího kazatele.

4. Počet řádně ordinovaných farářů byl k 1. lednu 1955 145, vikářů 20, celkem tedy 165. Z činných farářů jsou 4, kteří jsou zároveň řádnými katechety, a to ve sborech: Český Těšín, Klobouky, Moravská Ostrava a Frýdek.

Synodní rada udělila volitelnost třem kazatelům, kteří neprošli našimi školami a naši bohosloveckou fakultou nebo byli dříve ve službě jiné evangelické církve. Stalo se to na základě § 69, 2—3 církevního zřízení po úspěšně vykonané zkoušce před zvláštní komisí. V této věci předkládá synodní rada synodu k zásadnímu rozhodnutí otázku, zda se i dále mají přijímati do služeb naší církve kandidáti nebo kazatelé z jiných církví. Při tom sdělujeme, že se ucházeli již takoví kazatelé o dosažení volitelnosti u nás, ale že synodní rada nerozhodla o jejich žádosti a čeká na zásadní usnesení synodu. Žádá pak synodní rada také aby synod učinil usnesení o přihláškách již podaných, o nichž bude ústně referováno.

5. O činnosti farářů a vikářů nepodávají zprávy seniorů pro tento synod mnoho. Některé se o tom ani nezmiňují. Některé nejsou zpracovány vůbec pro synod, nýbrž pro minulý konvent dotyčného seniorátu. V takové konventní zprávě jest někdy těžko seniorovi podrobněji se vysloviti o činnosti duchovních v seniorátě. Synodní rada ovšem nabyla jistou známost o farářích a vikářích také z řečených seniorských zpráv, avšak především svou známost o tom získává jednak z návštěv synodního seniora anebo jiného člena synodní rady ve sborech, jednak z rozhovorů při návštěvách členů našich sborů a našich farářů a seniorů v kanceláři synodní rady. Soudíme, že naši kazatelé ve své většině i při svých vadách, vyrovnají se kazatelům jiných evangelických církví, a to jak svým obecným a bohosloveckým vzděláním, tak i svou opravdovostí a pilností a horlivou snahou sloužiti k budování Kristova království na zemi.

Avšak není pochybností, že se mezi našimi faráři vyskytují také zjevy, které nejsou pěkné. Jsou stesky na některé z nich různého druhu a s různých stran. Ovšem stesky ty docházejí většinou ústně od členů našich a nejsou vždy přesné a dosvědčené. Často ti, kteří si stýskají, nejsou hotovi podati stesky písemně a po případě je i dosvědčiti.

Ale víme, že povstávají těžké rozpory mezi farářem a staršovstvem nebo sborem a že vina toho se vkládá na faráře. Jsou případy, kdy návštěva chrámová je tak nepatrná, že už se nemůže mluvit o shromáždění vůbec a že se dává vina farářům. Někde se zdá, že církevní život skor úplně ustal.

Náprava není snadná, někde zdá se nemožná, dokud nebude změna osob. Někde se vidí, že se kazatel pro sbor, kde nyní jest, nehodí a někde, že povolání farářské neměl si vyvoliti. Synodní rada nemůže se zde šířiti o těchto, ač řídkých, přece jen bolestných zjevech.

Synodní rada usiluje o to, pokud je to v její možnosti, aby byl činěn přísnější výběr těch, kteří se ke studiu bohosloví hlásí a chtějí se státi našimi kazateli. O tom více lze se dočísti ve zprávě o výchově v této brožuře.

6. Počet diakonů se rozmnožil. Je jich nyní 26, v čemž nejsou započtení diakoni. působící v cizině. Zprávy o jejich činnosti nejsou po pravidle nepříznivé. Někde však se ozývají pochybnosti, zejména po delším jejich působení, zdali všichni z nich stačí na úkoly, které na ně bývají vkládány. Jest nepochybno, že naše církev diakony potřebuje, ale i zde, jako při bohoslovcích našich, jest potřebí výběru. Není správný náhled někdy uváděný, že někde je potřeba diakonů tak naléhavá, že lépe jest míti diakona jakékoli způsobilosti nežli žádného. ,

7. Svolení ke kázání. Od převratu bývá dáváno svolení synodní rady k tomu, aby někteří ze starších anebo jiní členové církve naší mohli kázati při různých našich bohoslužebných shromážděních. Zdá se pak, že takovéto svolení dosud dáváno bylo příliš lehce, a že ti, kteří je obdrželi, ne vždycky měli potřebnou způsobilost, t. j. známost učení našeho a zásad i tradic našich. Někdy jest žádost našich farářů, prací přetížených, tak naléhavá, že synodní rada jim vyhověla a svolení své dala. Ale synodní rada došla k náhledu, že je třeba i zde jakési zkoušky způsobilosti, a usnesla se, že ti kteří žádají o svolení konati výklady Slova Božího v našich církevních shromážděních, musejí nejprve kázati před příslušným seniorem nebo oním farářem, kterého senior k tomu deleguje. Po slyšení kázání zašle pak senior svůj úsudek o obsahu kázání a o přednesu jeho a přiloží ještě dvě kázání, uchazečem vypracovaná a napsaná, s event. návrhem synodní radě. Také je třeba zaslati zprávu o dosavadním působení osoby, již se kazatelská licence má dáti, o jejím poměru k církvi, o jejím charakteru a pod.

8. Staršovstva. Mezi správce sborů našich náležejí také sboroví starší. Na nich, na jejich zájmu a lásce ke sboru velmi mnoho záleží, aby sbor vzkvétal. Jejich poslání a úkol není pouze mít péči o hospodářské věci sborové, nýbrž i o duchovní. Soudíme podle zpráv z našich sborů že porozumění o duchovní dobré mezi našimi staršími roste a se prohlubuje a že jest snaha voliti jen takové starší, kteří toto porozumění mají.

9. Na odpočinek odešli od posledního synodu tito bratři faráři: Jan Drobný, senior a farář v Jablůnce n. B., Jan Vejnar, farář v Bukovce, Gustav Říčan, farář v Hovězím, Vlastimil Šípál, farář v Libenicích, Gustav Švanda, senior a farář v Olomouci.

10. Zemřeli z farářů a vikářů v činné službě: Jan Amos Škeřík, vikář v Praze; z farářů na odpočinku: František Šustr, farář v Poděbradech, Ladislav Štrobach, farář v Bohuslavicích, Václav Pokorný, farář v Brně, Emanuel Matoulek, farář v Rybníkách, Pavel Lanštják, farář v Horních Dubenkách.

Zpráva o úmrtí jmenovaných bratří, o jejich významu a práci byla podána vždy v Českém Bratru a i v jiných evangelických časopisech.

11. Vystoupil z českobratrské církve evangelické i z její služby Karel V. Pavlinec, farář v Prusinovicích.

12. Ze zemřelých některých jiných významnějších členů naší církve jmenujeme: Václav Havelka, kurátor sboru čáslavského a seniorátní kurátor z Ronova nad Doubravkou, Bohuslav Mareček, kurátor sboru v Jičíně, PhDr. Ignác Kadlec, kurátor sboru vinohradského v Praze, Josef Jílek, říd. učitel v Jimramově, Antonín Chalupník, zástupce seniorátního kurátora v Proseči, MUDr. Fr. Hortvík v Kloboukách, Bohumil Novák, předseda spolku čsl. evangeliků ve Vídni, Antonín Hons, kurátor sboru v Kovanci, Jan Kyněl, učitel ve Velké Lhotě, Josef Kyněl, učitel v Krucemburku, Jan Kozák, ředitel škol v Čáslavi, Josef Vaňásek, kurátor sboru v Lozicích, MUDr. Antonín Fleischer z Brna, Josef Ondryáš, býv. správce sirotčince v Telecí, František Ryšavý, býv. kurátor sboru v Miroslavi, MUDr. Josef Hudec, kurátor sboru v Libiři, Josef Chalupník, řídící učitel ve Vysokém Mýtě, Václav Vondruška, řídící učitel v Přelouči, Arnošt Kubeček, kurátor sboru v Hronově, Eduard Šolc, seniorátní kurátor v Olomouci, Růžena Havelková, řídící sestra České Diakonie v Praze, Marie Staňková, učitelka v. v. v Praze, Ludvika Kavková, choť synodního kurátora v Praze, Božena Urbánková, choť býv. superintendentního kurátora v Poděbradech a Marie Šebestová, choť faráře

v Pečkách. Byli to věrní spolupracovníci v různých částech naší církevní práce. Památka jejich zůstane trvalá v místech jejich působení i v celé církvi.

Celkový přehled.*)

Jméno seniorátu	Celkový počet duší	Počet			Počet			Neobsezené sbory	Poznámka
		sborů	filiál	kazat. stanic	farářů	vilářů	diakonů		
I. Pražský	47.146	18	2	23	18	6	12	1	
II. Plzeňský	27.241	7	1	43	6	—	—	1	
III. Podřípský	22.704	14	3	18	14	—	—	—	
IV. Poděbradský	18.036	11	—	6	11	—	1	—	
V. Královéhradecký	17.557	13	3	18	13	—	—	1	
VI. Čáslavský	20.111	13	3	10	12	1	—	—	
VII. Chrudimský	15.952	13	2	8	12	1	—	—	
VIII. Poličský	11.370	8	2	3	5	2	—	1	
IX. Tábořský	14.924	12	2	26	10	1	6	1	
X. Novoměstský	13.408	9	2	3	9	—	—	—	
XI. Brněnský	23.444	17	2	28	14	5	4*	1	
XII. Vsetínský	26.153	12	1	3	10	1	2	1	
XIII. Moravskoslezský	21.545	15	5	22	11	3	4	2	
	279.591	162	30	211	145	20	26	9	

III. Činnost sborová, náboženský i mravní stav církve.

Minulé třiletí, za něž podáváme zprávu, bylo pod vlivem těžké světové krise hospodářské a mezinárodní krise politické.

Velká hospodářská deprese, která jest v úzké souvislosti s krísi mezinárodní důvěry, trvá v našich zemích již skoro plných pět let. Statisíce dělníků jsou bez práce, četní zemědělci jsou předluženi a jen moratoriem chráněni před exekutním prodejem majetku, v mnohých krajích, zejména v chudých krajích horských, jest bída, hraničící místy až na hladovění. Důsledky hospodářské krise jest ovšem zasažena také naše církev. Ochromením exportního průmyslu jsou postiženy nejvíce některé nové sbory, utvořené většinou z údů získaných při přestupovém hnutí a krísi zemědělskou trpí zejména sbory v chudých horských krajích na českomoravské vysočině a na Valašsku, skládající se většinou z drobných zemědělců, často zadlužených, jimž dávala vedlejší výdělek domácká nebo tovární práce, nyní zastavená. Podle zprávy novoměstského seniora jest ve sborech jeho obvodu mezi drobnými zemědělci velká bída o peníze a obdobné zprávy přicházejí ze sborů valašských.

*) Počet sborů podle stavu 1. ledna 1935; počet osob podle stavu 1. května 1935.

Hmotné poměry nemají však vliv jen na sborové a církevní hospodářství, nýbrž dotýkají se také vnitřního stavu církve. Delší dobu trvající bída podlamuje duchovní a mravní sílu člověka a otupuje jeho smysl pro vyšší hodnoty života i zájem o ně. Jako nadbytek a blahobyt, tak i přílišná bída působí nepříznivě na náboženský a mravní život lidu.

V naší církvi nebylo snad poměrně tolik případů krajního nedostatku jako v ostatním obyvatelstvu, avšak vyskytovaly se také. Zlé zprávy přicházely v minulých letech zejména z Valašska, kde hmotným nedostatkem trpěla i návštěva chrámová. Mnozí lidé, jak píše senior tamního obvodu, nejdou pryč do kostela proto, že nemají »na ořeru«. Zdá-li se nám, vzdáleným pozorovatelům, toto spíše výmluvou než omluvou, zůstává přece jen faktem, že v nejedné chudé rodině nemožnost řádně se ošatiti zdržuje od účasti při službách božích, zejména v zimě. Stesky na neútlulnost velkých, studených a nevytápěných kostelů v období zimním se ostatně ozývají i z krajů, kde o takové bídě není řeči. Stává se stále zřejmějším, že některé chrámy byly v minulých dobách stavěny velmi nešťastně, takže dnes jsou spíše překážkou řádné sborové práce.

V jiných dobách byla by hospodářská krise tak pronikavá a tak dlouho trvající vedla k nepokojům a sociálním otřesům. Stát těmito důsledkům dosud zabránil sociální politikou (podporami v nezaměstnanosti a vyživovacími akcemi). Nelze si však zastírat, že toto veliké aktivum státní sociální politiky má však také své stíny. Jsou-li lidé po dlouhou dobu odkázáni pouze na podpory v nezaměstnanosti, zvykají si žít bez práce a odvykají jí; tím se snižuje nejen jejich pracovní morálka, nýbrž podrývají se kořeny mravního citění, zejména u lidí mladých. Také s těmito důsledky nynějších mimořádných poměrů musíme ve své církevní práci počítati.

Nynější těžké poměry hospodářské nenesou s sebou jen uvedené stíny. Evangelium podle slov Ježíšových se zvěstuje chudým a jest stará zkušenost, že právě v dobách tísně se ukazují nejkrásnější květy křesťanského náboženství. Nesnáze hospodářské vedou k odpírání a tím i k zvážnění života. Vedle chmurnosti a hrůzy přítomné krise jest toto jedna její lepší stránka. Podle zpráv z polišského seniorátu, doba hospodářské konjunktury, kdy bylo snadno vydělati peníze, pokazila nám mnoho mládeže, která často nevěděla co dělati s vydělanými penězi. V posledních letech však z nedostatku peněz ubylo zábav a účasti na nich. Ze sboru teleckého se dokonce oznamuje, že tam taneční zábavy ustaly úplně a nebylo by jich, kdyby nepřicházeli lidé z okolí. Z tohoto sboru rovněž pryč nedostatkem peněz vymizel špatný

tisk, a politikaření, ubíjející náboženský život, přestává. Zpráva tohoto rázu jest však zatím ojedinělá. Pochybujeme, že by také jinde tíseň doby přinesla takové ovoce.

Světové krise hospodářská jest provázena zvýšeným neklidem politickým. Oboje se vzájemně podmiňuje, takže nelze ani dobře říci, co jest příčinou a co následkem. Nedůvěra národů k sobě, která rychle vzrostla vítězstvím národně sociální revoluce v Německu, zvyšuje hospodářskou stagnaci a tím brzdí podnikavost. Neblahé důsledky krise, hmotná bída a nedostatek příležitosti k práci ženou pak autoritativní vlády k tomu, aby se pokoušely o rozvíření hospodářské základny výboji zahraničními. Po skončení hrůz světové války byli jsme přesvědčeni, že na dlouhou dobu aspoň tří generací bude zachován mír, dnes pak, 17 let od skončení nepřátelství, jsme blíže novému válečnému vzplanutí, než jsme byli kdykoli v minulých letech. Náš stát, který leží uprostřed rozhárané Evropy a v nejbližším sousedství ohnisek neklidu, trpí neurovnanými poměry ve světě zvláště silně.

Napětí mezinárodní jest provázeno nejistotou vnitřní. Byla otřesena víra v demokracii, která se zdála býti po válce zabezpečena navždy po zhroucení tří největších monarchií. V minulých letech nabýval nad ní převahy v četných státech autoritativní režim fašistický, jemuž se dostalo zvláště mocné vzpruhy národně sociální revolucí v Německu. Jeho ovocem jest idea totalitního státu, který chce sobě podříditi všechny sbory lidského života, také církve a náboženství. V tom jest největší nebezpečí pro křesťanské církve, které musí se octnouti s totalitním státem v konfliktu, berou-li své poslání vážně. Nejnovější vývoj událostí v Německu, kde stát zastává některá hlediska čistě pohanská, protikřesťanská, ukazuje, že dojde nutně k boji státu nejen s církví katolickou, nýbrž i s církví evangelickou, pokud tato nepropadla úplně národně sociálnímu nacionalismu. Také v Rakousku došlo k převratu, jímž vlády státu se zmocňuje římský katolicismus, který svoji politickou moc obrací již proti evangelické menšině. Uprostřed těchto vnitropolitických zmatků vládne v naší republice občanská snášelivost, v níž naše církve může se volně vyvíjeti a zcela svobodně plniti své poslání. Snad narazí tu a tam na neporozumění a nepochopení některých úředníků nebo úřadů, v některých stranách jest snad také jistá zaujatost proti náboženství vůbec a proti evangelickému zvláště, ale to vše jsou zjevy nepatrného významu vůči té zkušenosti, že jsme svobodnou církví ve svobodném státě.

Nejistota politická a hospodářská, která jest v příčinné souvislosti a chaotickým stavem filosofie, vědy a umění, vede lidi k tomu, že hledají opory v něčem stálém a neměnném. Doby zmatků a převratu jsou vždy provázeny touto touhou

po klidu a jistotě. Pevnou skálou jistoty jest ovšem jen Bůh sám. Ale jen lidé nábožensky zvlášť prohloubení a vzdělaní dovedou se o něj opřít bez pomoci někoho jiného. Takových lidí jest malá menšina. Nedivme se, že daleko více jest těch, kdož v nejistých a neklidných dobách ohlížejí se po viditelné nějaké záruce jistoty a bezpečí. Těm pak nikdo víc nevychází vstříc než katolická církev, která po staletí se nemění a sama sebe prohlašuje za neomylnou a jedinou cestu k věčnému spasení. Porevoluční doby proto obyčejně jsou provázeny novým posílením katolické církve, proti níž revoluční hnutí bývají zpravidla obrácena.

Uprostřed restaurace katolicismu nacházíme se také my dnes. Pominula již popřevratová doba přestupných hnutí, kdy katolická církev se v českých zemích otřásala v základech a kdy ztratila přes 1¼ mil. duší. Z těchto otřesů se tato církev poměrně vzpamatovala a rychle zkonsolidovala, nyní pak jest již opět na vzestupu, strhujíc k sobě nejednoho z těch, kdo ji dříve opustili. Poučnou jest po této stránce zejména statistika změn náboženského vyznání, kterou začalo loňského roku uveřejňovati hlavní město Praha pro svůj obvod. Za minulý rok 1934 vrátilo se v Praze do římské církve 1817 bezkonfesijních, z ní však vystoupilo a bez vyznání zůstalo jen 479 osob, takž římská církev za jediný rok zaznamenává vůči bezkonfesijním zisk 1338 duší. Kromě toho byla však v Praze také aktivní vůči církvi československé, starokatolické, pravoslavné, německé evangelické a izraelitům, čímž čistý zisk se pro ni v Praze za rok zvyšuje na 1479 duší. Tuto číslici nelze arci porovnávat s velkým protikatolickým hnutím popřevratovým, nicméně jest symptomem zcela nové situace, symptomem tím závažnějším, že zisky katolické církve měsíc od měsíce pomalu rostou, i když snad v jiných krajích poměry ještě tak daleko nedospěly jako v Praze. Posilu a povzbuzení rekatolizačním a restauračním snahám přinesl katolický sjezd, konaný koncem června letošního roku v Praze, který přivedl poprvé opět po několika stoletích papežského legáta, za nějž velmi obratně byl zvolen pařížský arcibiskup, na českou půdu. Velký vnější úspěch tohoto sjezdu, k němuž přispěla i vláda, posílil české katolictví a nebylo by moudré zastírat si tuto skutečnost snad případným poukazem na silně obeslaný sjezd legionářský, který byl manifestací pro ideje a ideály z doby převratové.

Novým vzestupem katolicismu, který jest zajisté přechodný a bude vystřídán ochabnutím, není zatím přímo dotčena naše církev a její práce. Úsilí katolické církve získává nyní hlavně bezkonfesijní a zdá se, že oslabuje i církev československou, tedy připoutává k sobě dosud v podstatě jen ty, kdo z ní po převratu vystoupili. Podle zpráv z na-

ších sborů se zvýšená činnost katolicismu pocituje zatím jen na Českomoravské vysočině, kde konfesijní poměry jsou již po dlouhou dobu zvláště ostře vyhraněny. Katolická akce pracuje tu všemožně a nejeden náš sbor, kde jsou evangelíci v menšině (jako na př. Proseč, Krouna, Raná, Jimramov, Německé, Nové Město), cítí její práci již silně. Mladší katoličtí kněží počínají si velmi útočně; soudí se tu, že musíme býti připraveni na silný útok římské církve a snad i na kulturní boj. Na Novoměstsku se katolická akce stará zejména o získání realit patřících evangelíkům. Kromě zakupování realit se projevuje snahou, získati naše údy, vcházející v smíšená manželství, a dítky ze smíšených manželství, křtěné v naší církvi.

I když katolická akce získá několik našich členů odpadem, její činnost má také svoji dobrou stránku. Probouzí naši ospalost, nutí nás k usilovnější činnosti, aby utvrzena byla víra těch, kdo ochabli. Probuzená katolická církev může nám nábožensky i pomoci, neboť nic nás tak neoslabilo jako náboženská mrtvost a lhostejnost okolí, v němž naše církve žila.

V minulé zprávě jsme se dotkli významu tolerančního jubilea. Také v uplynulém třiletí bylo v tolerančních oslavách pokračováno a slavnosti, které se konaly v některých místech na památku založení sboru před 150 lety (v letech 1785—1785), byly zdařilé a přinesly povzbuzení i mnoho duchovního prospěchu členům těchto sborů.

A tak několik okolností spolupůsobí, že zprávy ze sborů znějí o něco příznivěji a optimističtěji než v letech dřívějších. Zdá se, jako bychom období nejhoršího ochabnutí poválečného přece již překonávali a šli vstříc lepší a radostnější budoucnosti. Senior chrudimského obvodu odvážil se napsati ve zprávě pro poslední konvent, že se v nynějších letech cítí, že »protináboženský vznět všude odpadá a nastupuje nazírání klidnějšímu a věcnějšímu«.

1. *Shromáždění bohoslužebná.* Zprávy ze seniorátů znějí sice nejednotně, nicméně skoro ze všech zní základní tonina, že jest znáti jisté zlepšení v návštěvě chrámové aneb aspoň že návštěva tato dále neklesá.

Tak se na př. praví ve zprávě seniora pražského obvodu: »Za poslední třiletí se projevuje takměř ve všech sborech jisté zlepšení návštěvy chrámové nebo aspoň její trvání na dřívější výši«, ve zprávě pro konvent poděbradského seniorátu loňského roku: »Návštěva chrámu se všude zlepšila, krise upozorňuje lid, že hmota není vše«, ve zprávě ke konventu chrudimského seniorátu 1. listopadu 1954: »Návštěva služeb Božích v r. 1953 i letošním skoro všude se zlepšila«, ve zprávě o stavu seniorátu poličského: »Illásí se vzestup účasti při službách Božích«, ve zprávě seniora obvodu čás-

lavského: »Návštěva služeb Božích dle zpráv jednotlivých sborů nikde neklesá, v některých sborech potěšeně stoupá«, a senior obvodu moravskoslezského napsal ve zprávě ke konventu: »O návštěvě sborových shomáždění dostal jsem téměř ze všech sborů zprávy, které naznačují, že vlna lhostejnosti vůči tomuto základnímu požadavku sborového života pomalu opadáva.«

Jisto jest, že v celku nemůžeme býti se stavem nedělní návštěvy našich shromáždění — až na malé výjimky — téměř nikde spokojeni. Slova podřipského seniora: »Odnikud nepřichází zpráva, vyjadřující spokojenost s návštěvou společných shomáždění bohoslužebných, nemá-li za uspokojivou býti považována průměrná návštěva 7% z celkového počtu členů sboru«, bylo by možno rozšířiti asi na většinu našich sborů. Jsou arci leckteré staré sbory, u nichž se udržuje tradičně návštěva velmi krásná, a plný kostel při bohoslužbách jest každonedělním zjevem, jsou také nová místa, kde jest neobyčejná horlivost v návštěvě chrámové, ale to není pravidlo, spíše výjimka.

Obvyklá návštěva omezující se jen na 7% duší sboru, o níž se mluví ve zprávě shora citované, jest arci průměr nízký; přes to praví táž zpráva, že v některých sborech průměrná návštěva nedosahuje ani této výše. Ba máme v církvi i takové případy, že podle soukromého sdělení někde nepřijde na nedělní bohoslužby ani 10 lidí.

O příčinách úpadku náboženského a církevního života jsme psali obšírněji ve zprávách k minulým synodům. Nebudeme zde opakovati, co bylo o nich již napsáno a odkazujeme zde na ně. Letos obracíme raději pozornost k příznakům lepšící se návštěvy chrámové.

Je velmi obtížno analysovat příčiny tohoto potěšitelného zjevu. Je jich víc a nelze říci, která z nich jest hlavní a která vedlejší. Někdo bude souditi, že vážnost doby s jejími obtížemi hospodářskými, finančními a politickými vede k náboženskému oživení a tedy i k zvýšení návštěvy bohoslužebných shromáždění, a v tomto soudu bude obsaženo jistě znko pravdy. Slavnosti toleranční před 3 až 4 roky měly sloužiti především probuzení církve a můžeme se domnívati, že jejich dojem nebyl jen chvilkový a dočasný. Nelze také odmítnouti domněnku, že oživení v katolické církvi, k němuž směřuje činnost katolické akce, působí zpětně i na naši církev.

Kromě těchto všeobecných příčin působí i některé příčiny zvláštní, na něž chceme zde upozorniti.

Kde je silná návštěva chrámová, pozoruje se, že v kostele schází zejména prostřední generace. Zpráva z jednoho sboru podřipského seniorátu vystihuje tento zjev takto: »Prostřední generace v kostele téměř úplně chybí. Úmrtí nejstar-

ších údů znamená úbytek bývalého kádrů návštěvníků bohoslužeb.« Jest velmi potěšitelné a slibné do budoucnosti, že tento úbytek starých jest na nejednom místě nahrazován mládeží, procházející sdružením. Jest to ovoce působení sdružení naší mládeže. Církev ve svém vlastním zájmu měla by jim věnovati pozornost ještě mnohem větší než dosud.

Silnou vzpruhou návštěvy bohoslužebné jest příchod nové duchovenské síly. Ve zprávě ze seniorátu čáslavského se výslovně uvádí, že návštěva služeb Božích potěšitelně stoupla, »kde práce se ujal nový, čilý duchovní«. Také z novoměstského seniorátu se uvádějí sbory nově obsazené, ve kterých návštěva silně vzrostla. Povznese-li ji jen novota, pak ovšem by to byl jen zjev přechodný, který by byl za krátko vystřídán novým ochabnutím a na místě by byla skepse jednoho seniora, který praví, že v těchto sborech jest nutno ještě vyčkatí dalšího vývinu poměrů, neboť je »známé pořekadlo, že každé nové koště dobře mete«. Kdyby nové obsazení sboru bylo posuzováno jen s této stránky, stála by církev nanejvýše před otázkou, neměla-li by obsazování sborů duchovními jinak organisovati, aby došlo k častějšímu střídání duchovenských sil a duchovní dlouhým působením na jednom místě se příliš neopotřeboval. Nedíváme se však na oživení sboru s příchodem nového duchovního jen takto skepticky, nýbrž klademe si otázku, není-li spíše toto oživení výsledkem lepších pracovních metod, které nový duchovní s sebou do sboru přinesl, větších jeho schopností a lepší kvalifikace. Kdyby odpověď na ni zněla kladně, stáli bychom před radostným zjevem, že nová generace duchovenská, vycházející z nové bohoslovecké fakulty Husovy, přichází pro svoji práci lépe připravena a chápe se jí s větším zájmem. Neodvažujeme činiti si zde konečný soud, přáli bychom si jen, aby tomu tak bylo a nové, mladé duchovenstvo aby i svojí opravdovostí a horlivostí i svými duchovními fondy a bohosloveckým vyzbrojením bylo no výši nejlepších představitelů minulých duchovenských generací, ano, aby je předčilo. Snahy mladých našich duchovních, odchovanců naší fakulty, projevující se zvláště na jejich prázdninových sjezdech, dávají nám k tomu naději; vyslovujeme zde při tom jen přání, aby se neuzavírali spolupráci se starší generací duchovenskou, nýbrž vyhledávali ji.

Úpadek návštěvy bohoslužebné byl na nejednom sboru zaviněn také dlouholetou vakancí způsobenou nedostatkem duchovních. V tom ohledu se blížíme již lepším časům; nejhorší doby nedostatku duchovenstva máme za sebou. Všecky sbory, které byly neobsazeny po mnoho let, jako Svratouch, Daňkovice, Vilémovice, jsou již řádně obstarávány a v nejbližších letech vyjde nám tolik bohoslovců, že každý uprázdněný sbor bude moci býti ihned obsazen. Následky dlouho-

leté vakance v minulých letech se ovšem budou pociťovati v postižených sborech ještě dlouho.

Důležitým činitelem v chrámové návštěvě jsou bohoslužebné místnosti. Nevhodné a účelům bohoslužebným nevyhovující místnosti odrazují návštěvníky. Z několika míst, kde byly postaveny účelné chrámy, se proto oznamuje silný vzestup návštěvy; tak na př. smíchovský sbor uvádí, že proti dřívější době má nyní ve svém novém účelném chrámě účast až třikrát větší.

Některé staré sbory v krajích, kde žijí evangelíci jen rozptýleně v malých menšinách, trpí svojí rozlehlostí a nevhodností sborového střediska, jako na př. Ledčice nebo Kšely. V dřívějších dobách, kdy lidé pilně navštěvovali shromáždění i ze vzdálenosti dvou, tří, ano i čtyř hodin, se tyto nedostatky tolik necítily. Dnes se však církve musí prostě smířiti se skutečností, že přílišná vzdálenost od chrámu je velkou překážkou návštěvy. Osvědčuje se proto pořádati v takovém sboru shromáždění i mimo sídlo sboru. Tak na př. o sboru ledčickém, jehož velká ochablost jest notoricky známa, praví senior podřipského sboru ve své zprávě: »Velmi potěšitelné a slibné je, že v obci Bříze ve sboru ledčickém účastní se bohoslužebných shromáždění, zavedených administrátorem, přes 100 osob.« Konečný cíl v takových sborech musí býti buď jejich rozdělení anebo přenesení sídla sboru do vhodnějšího střediska.

Zprávy o návštěvě bohoslužebných shromáždění jsou založeny na celkovém dojmu toho, kdo podává zprávu, nikoli na přesném zjištění počtu účastníků. Tím se ovšem znemožňuje nabýti přesného obrazu o stavu chrámové návštěvy. Zpravodaj si povšimne určitého stavu nebo změny v něm, až když se stane nápadnou. Nejlépe by se pohyb návštěvy pozoroval na podkladě pravidelného sčítání osob, přicházejících do shromáždění, jako se na př. obyčejně sčítají každé neděle děti v nedělní škole. Toto sčítání jest však velmi obtížné a proto se asi sotva ujme všeobecně. V některých sborech však vedou si přesnou statistiku a mají z toho mnohý prospěch. Tak na př. v Růžďce zjistili průměrnou návštěvu služeb Božích r. 1933 246, r. 1935 258 osob; jen na základě tohoto zjištění můžeme měřiti výšku chrámové návštěvy a i menší její změny.

2. *Večeře Páně.* S poklesem návštěvy chrámové šel v dřívějších letech rovnoběžně pokles účasti na Večeři Páně. Tento pokles byl velmi zřetelným znamením ochabování náboženského života v církvi, i když se s některé strany činily pokusy vykládati menší účast na Večeři Páně příznivěji jako znamení, že ubývá zvykového, tradičního přistupování bez hlubšího náboženského prožívání této svátosti a že se

účast na Večeři Páně bere vážněji. Všeobecné mínění bylo, že v církvi ubývá touhy po Večeři Páně z poklesu víry.

Jestliže v minulém tříletém období bohoslužebná shromáždění se dále nezmenšovala a nastal obrat k lepšímu, očekávali bychom, že náboženské oživení se projeví také zvýšeným slavením Večeře Páně. Z dat statistiky účastníků Večeře Páně, kterou vedou naše sbory přibližně úplně, však můžeme stěží potvrditi toto očekávání. Podle výkazů sborových a seniorátních bylo v celé církvi účastníků při třech vysluhováních kostelních:

r. 1932 . . .	95.506
r. 1933 . . .	90.607
r. 1934 . . .	98.071

Srovnání s daty ze zprávy minulé nemůžeme provést, poněvadž nám tehdy scházela data ze seniorátu brněnského. Jestliže tento seniorát necháme stranou, účastnilo se ve 12 seniorátech (kromě brněnského) Večeře Páně v posledních 7 letech osob:

r. 1928 . . .	86.534
r. 1929 . . .	87.181
r. 1930 . . .	86.466
r. 1931 . . .	81.035
r. 1932 . . .	82.652
r. 1933 . . .	80.215
r. 1934 . . .	86.477

V tříletém průměru 1928—1930 byl roční počet hodovníků při Večeři Páně 86.660, ve čtyřletém průměru let 1931 až 1934 toliko 81.229, tedy o 6% méně a teprve v minulém roce 1934 dostali jsme se opět na úroveň let 1928—1930. Vzrůst účastníků Večeře Páně v minulém roce 1934 byl by tedy značný a tak bychom zde měli potvrzeno, co bylo výše řečeno o vzrůstající návštěvě při službách Božích. Teprve arci příští statistika nám ukáže, je-li to zjev trvalý.

Pokud se týče jednotlivých seniorátů, pohyboval se vývoj v posledních sedmi letech takto:

Seniorát	Na 100 duší připadalo účastníků Večeře Páně:						
	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
pražský	22.5	22.6	20.1	17.8	20.4	17.6	20.2
plzeňský	19.4	17.0	16.2	14.5	15.6	17.5	16.5
podřipský	29.4	27.3	26.8	26.2	25.0	26.3	25.2
poděbradský	34.1	37.8	37.0	37.5	34.5	31.5	33.5
král. hradecký . . .	44.4	46.4	53.0	59.9	40.5	32.5	35.5
čáslavský	51.0	52.6	48.5	45.8	47.4	47.5	47.9
chrudimský	48.4	49.8	45.0	37.9	42.5	45.9	44.7
poličský	45.4	47.4	48.0	42.8	55.2	36.6	40.8

Seniorát	Na 100 duší připadalo účastníků Večeře Páně:						
	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
táborský	39.4	34.5	37.9	41.1	41.0	39.5	41.7
novoměstský	42.5	45.7	45.0	38.9	40.4	39.6	49.6
brněnský	46.7	50.6	—	—	47.2	49.2	49.5
vsetínský	34.4	33.5	33.6	29.9	32.2	29.5	31.1
moravskosl.	36.2	38.0	38.8	36.9	36.9	35.2	38.6

Účast na Večeři Páně jest nejvyšší po všechna léta v senicrátě poděbradském, kde se drží stále nad 50%, jemu nejbliže stojí seniorát čáslavský, brněnský a v posledním roce také novoměstský. Nejmenší účast vykazuje seniorát plzeňský, patrně proto, že se skládá ponějvíce z údů přestoupilých, nezvyklých dosud účastniti se Večeře Páně, a po něm seniorát pražský.

V seniorátě poličském přispěl k zvýšení této účasti leták br. far. Pokorného o Večeři Páně, jejíž vydal seniorátní výbor vedle letáku br. faráře Dvořáka o společném shromáždění. Oba letáky prokázaly všem sborům dobré služby a těšily se ve sborech velké pozornosti. Nápadné zvýšení procenta účastníků v seniorátu novoměstském souvisí patrně především s obsazením sboru daňkovičko-borovnického.

O přípravě k Večeři Páně se v seniorátních zprávách nemluví, jen senior obvodu novoměstského činí o ní tuto zmínku: »Chránová příprava ke sv. Večeři Páně koná se v některých sborech seniorátu až bezprostředně před vysluhováním sv. Večeře Páně, v některých sborech po dvě předcházející neděle. Podle zpráv z těchto sborů si tyto přípravy většina bratří a sester chválí, ale někteří jsou proti nim velmi zaujati, ba některým jsou takovéto přípravy po dvě předcházející neděle důvodem sv. Večeře Páně se nezúčastniti, zvláště když se účast při sv. Večeři Páně podmiňuje účastí na předcházejících dvou přípravách.«

3. *Nešporní a večerní bohoslužby.* V dřívějších dobách se konaly pravidelně ve sborech také odpolední bohoslužby (nešpory). Ty vymizely téměř veskrze, jen v několika málo sborech moravských se konají dosud. Senior novoměstský se zmiňuje, že se v jeho seniorátě konají o výročních svátcích. Ale i při těchto nešporech jest účast poměrně velmi malá, ač při dopoledních službách Božích o výročních svátcích jest ve všech sborech seniorátu účast neobyčejně veliká. Ve sborech diasporních a rozlehlých se konají místo nešporů odpoledne shromáždění ve stanicích.

V některých pražských sborech v zimní době zavedeny bohoslužby večerní, jež jsou čteně navštěvovány. Rovněž čteně jsou navštěvovány zvláštní bohoslužby o 5. hod. odpolední v Husově domě, jichž se účastní zejména služebná mládež, která dopoledním bohoslužbám nemůže býti pří-

tomna. Veliké návštěvě se také těší zvláštní bohoslužby o 5. hod. odpolední 24. prosince a děkovné bohoslužby na ukončení roku 31. prosince.

4. *Biblické hodiny a jiná shromáždění.* Zprávy o biblických hodinách se velmi rozcházejí. Někde si stýskají na malou, někdy i nepatrnou účast. Senior podřipského obvodu píše, že v tomto seniorátě konají se biblické hodiny pouze v 5 sborech, všude za účasti malé, senior chrudimského obvodu uvádí ve své zprávě, že se biblické hodiny konají během týdne v zimním období, ale zachycují se tím jen menší kroužky, senior táboorského obvodu poznamenává, že se konají ve všech sborech kromě dvou, ale se všech stran slyšeti stesk, že je malá účast, senior čáslavského obvodu praví dokonce úsečně: »Biblické hodiny konají se v několika sborech, bohužel s nepatrnou účastí.« Naproti tomu jsou ale také zprávy velmi povzbudivé. Senior novoměstský píše o nich, že jsou oblíbeny, zvláště konají-li se v neděli večer, a velmi pěkná je také účast v některých sborech poličského seniorátu a jinde.

Není pochyby, že účast velmi závisí od způsobu, jak jsou biblické hodiny vedeny a jak je biblická látka probírána. Někde probírají určité otázky systematicky, na př. problémy věroučné, kázání na hoře, jednotlivé knihy Starého a Nového Zákona, vybrané partie z církevních dějin, zejména z dějin Jednoty bratrské atd. Senior táboorského obvodu připomíná ve své zprávě, že návštěva by stoupala, kdyby vedoucí probíral soustavně vždy určitou knihu, určil i část, kterou příště bude probírat i vyzval posluchače, aby si doma vše přečetli a co jim bude nejasného, předložili.

V některých sborech konají biblické hodiny střídavě na různých místech ve sboru tak, aby všechny oblasti sboru byly zasaženy. Konvent seniorátu chrudimského doporučil již konati biblické hodiny tímto způsobem.

Zvláštní formou biblických hodin jsou t. zv. katechisace, které v novoměstském seniorátě se konají po osadách již od tolerance; při nich se zúčastňují rozpravy na podkladě katechismovém všichni přítomní, děti, mládež dospělá i starší.

Potěšitelné jest, že v nejednom sboru pořádá si biblické hodiny zvlášť mládež. Místy mívají pro ni vedle biblických hodin ještě v neděli večer besedy.

5. *Přednášky.* Zájem o náboženské otázky lze buditi také přednáškami. Církevní orgány samy tohoto způsobu činnosti se vzdaly, vzala jej na sebe Kostn. Jednota se svými odbory nebo sdružení mládeže. Ze sborů jen olomoucký vyvíjel bohatou činnost přednáškovou, pro níž vzbudil zájem i v širší veřejnosti. Vnější úspěch měl také cyklus přednášek o náboženství, jež uspořádala kazat. stanice v Rožnově (sen. moravsko-slezský).

6. *Křest.* V posledních letech usiluje naše církve povznést význam křtu, aby se tato svátost nestala pouhým obřadem, jenž ztratil náboženský obsah. K tomu cíli se zavádí stále více křest před shromážděním. Zprávy o tom znějí příznivě. Citujeme, co praví senior poličského obvodu: »Jest se zmíniti i o tom, že v Krouně byl učiněn pokus dle doporučení synodu a křtí se nyní výhradně jen při shromážděních v chrámu. Vždy je přítomen otec a nyní se množí případy, kdy přichází i matka. Možno říci, že zkušenosti máme s tímto způsobem víc než dobré. Stoupla vážnost k této svátosti a poroste ještě i zodpovědnost sboru, na kterou se vždy při této příležitosti poukazuje v proslovu. Pomýšlí se na to, aby se zřídily křestní neděle. Technické potíže to nečiní, jak jsme se obávali, naopak je nyní dokonce pořádek i v tom, že křtiny nepřicházejí pozdě.«

V brněnském seniorátě je již celá řada sborů, kde se křtí před shromážděním, jsou to však většinou sbory nové. Ve sborech venkovských působí proti tomuto způsobu křtu síla zvyku, takže velkou většinou se dosud dějí křty jednotlivě.

Zásadní odpor proti křtu před shromážděním se ozval ze seniorátu chrudimského. Senior tohoto obvodu napsal ke své zprávě k poslednímu konventu: »Další omyl jest, tvrdí-li se, že křest nemluvnátek má se konati před shromážděním celého sboru. Tu se zapomíná, že v evang. církvi platí zásada zastoupení, systém representační. Jest to táž soustava, která jest provedena ve zřízení presbyterně synodním. Jde o přenášení pravomoci čili delegovanou autoritu. Toto zastupování čili representative jest při křtu provedena v instituci kmotrů. Kmotrové zastupují shromáždění, sbor, církve a proto jsou nezbytní. A jsou-li zde kmotrové, není třeba jíti před celé shromáždění. Ostatně ani křest konaný při službách Božích, nemůže se bez kmotrů obejít.«

Na žádost a upozornění ze sboru hradišfského, že jde tu o nedávná usnesení synodní, formuloval pak senior v konventu svoje stanovisko ke křtu před shromážděním v tom smyslu, že usnesení doporučující křest před shromážděním sborem jest potřebí doplniti a precísovat v tom smyslu, že jde o veřejnost křtu sv. a aby zabráněno bylo křtům postranním a nepravdivým.

Dogmatické stránky celé věci, na čí víru se děje křest, zda-li na víru rodičů či na víru křtícího a jaká jest funkce kmotrů při křtu, se na tomto místě nedotýkáme; synodní rada požádala již stálý výbor pro jednotu v bohoslužbě a učení, aby otázky ty uvážil a, shledá-li to potřebným, aby připravil návrh příslušné předlohy pro synod. Odbor tak učinil vyjádřením, jež otiskujeme na jiném místě této brožury.

Z neváznosti ke křtu vyplynul místy nešvar, že se někdy nedostavil ke křtu žádný z rodičů. Proti tomuto nešvaru se poslední dobou ve sborech, kde se vyskytoval, vystupuje se zdarem. Jest možno říci nyní, že již všeobecně při křtu jest přítomen aspoň jeden z rodičů, zpravidla otec, četné sbory však mají již zavedenu praxi, že se křtí za přítomnosti obou rodičů.

V posledních letech se stávalo často, že naši duchovní byli žádáni o křest dítek rodičů bezkonfesijních. Tu se praxe rozcházela. Někde se takové dítky křtí, byli-li oba kmotři evangelíci, jinde se křest takových dítek odmítá. Podle shora uvedeného názoru seniora obvodu chrudimského nemohou lidé bez vyznání zastávat úřad kmotrovský, ač jejich dítky mohou býti křtěny, přejí-li si toho rodičové, většinou se však soudí, že mohou býti křtěny jen dítky takových rodičů, kteří dají záruku výchovy v zásadách naší církve. Bylo by zapotřebí, aby praxe vůči žádostem osob bezkonfesijních o křest jejich dítek byla ve všech sborech jednotná. I o této věci připravil odbor pro jednotu v bohoslužbě a v učení dobrozdání, jež též otiskujeme.

7. *Pěvecké sbory.* Pro povznesení chrámového zpěvu a tím i bohoslužeb mohou vykonati nejvíce pěvecké kroužky a sbory, kterých má mnoho našich sborů. O jejich činnosti podávají se však zprávy jen zcela výjimečně. Pěvecká župa Blahoslavova, utvořená z pěveckých kroužků východočeských, o níž jsme se zmínili v minulé zprávě synodní, přešla loni s půdy církevní na základ spolkového zákona.

8. *Pastorace.* Zůstává neustále bolestnou otázkou církevní práce. Zprávy ze seniorátů a sborů nepřinášejí nic nového; odkazujeme proto ke zprávě napsané pro synod minulý.

9. *Náboženský a mravní stav církve.* Také o náboženském a mravním stavu nemůžeme říci v podstatě nic nového, co by nebylo již zřeceno ve zprávách dřívějších. Zjevy vnitřního života náboženského a mravního vymykají se objektivnímu měření, proto jest tak nesnadno postřehnouti změny, jež se dějí před námi.

Odevšad ozývají se stížnosti, že nejsme nábožensky ani mravně na výši. Byl-li dříve mravní stav i náboženský život našeho členstva lepší než v okolí, máme nyní všeobecně pocit, že tato naše dřívější přednost před ostatními se povážlivým způsobem zmenšila a že naše úroveň náboženská i mravní se skoro až ani neliší od úrovně ostatního obyvatelstva; zůstala celkem pouze vyšší úroveň hospodářská, sociální a intelektuální.

Všeobecný náš dojem je, že žijeme v období úpadkovém a máme nejasný pocit, že naše společnost octla se v takovém asi stavu, v jakém byla antická společnost před zánikem

římské říše a před pádem antické vzdělanosti. Otřes náboženských a mravních základů filosofickou skepsí, sebespokojeným liberalismem a moderním mamonismem nese a ještě přinese své důsledky.

Díváme-li se z větší dálky na mravní stav přítomné doby, smíme jako kladný zjev vyzdvihnouti ubývání alkoholismu, jímž byly dříve zamořeny zejména chudší kraje našeho Valašska a Českomoravské vysočiny. I senior vsetínského obvodu píše ve své zprávě: »Opilství mizí a objevuje se jen v ojedinělých případech.« Z poličského seniorátu zní zvlášť radostně zpráva z Telecí: »Alkoholismus zmizel, hospodského života není, ani karbanu.« Jaký by to byl pokrok, kdyby takovéto svědectví mohly vydati všechny naše sbory.

Proti tomuto jasnému zjevu stojí však jako temný a nebezpečný stín úpadek pohlavní morálky a rodiny. Vážnost tohoto děsivého přízraku, který vždy skončil zkázou společnosti, vystihl snad nejlépe ve své zprávě senior novoměstský, a proto necháme zde jeho mluvit: »Za to názory na pohlavní život jsou velmi uvolněné. Procento nemanželských dětí by se ještě značně zvýšilo, kdyby řada nemanželsky zplozených dětí nebyla včasným sňatkem rodičů zbavena cejchu nemanželských dětí a kdyby se řada nemanželských matek, jak zkušenost ukazuje, nezbavila plodu operativním zásahem. Dnes aby se pomalu správcové sboru radovali z toho, když někdo přijde ohlásiti narození nemanželského dítěte, poněvadž většina nemanželských dětí dnes nespátí vůbec světlo světa. Umělé potraty, tato strašlivá hlíza, jejíž existenci jsme již před válkou tušili, ale již jsme se styděli a báli na jednom superintendentním shromáždění v Brně přiznati, jak se velmi dobře pamatuji, jest dnes zjevem i na našem venkově skoro všedním... A nejsmutnější jest, že i zcela vážní lidé při rozpravě o této nepravosti řeknou: »Nedívejte se, že se lidé bojí mítí dítě. Kde je za nynějších poměrů umístiti? Jak je zaopatřiti?«

Není pochyby, že otázka, již se zde dotkla tato zpráva, jest velice vážná. Ale sociální tíseň doby nerozřeší se ani potratářstvím, ani strachem z dětí a rozkladem rodiny, tím méně pohlavní uvolněností a úpadkovou morálkou velkoměstské spodiny i bohatých zhýralců. Kdo zná dějiny úpadků kultur a národů, může jen se strachem o budoucnost dívat se na nynější stav pohlavní morálky naší společnosti, jímž jest nebezpečně nakažena také naše církev.

Jiným úpadkovým znamením jest chorobná záliba naší společnosti ve sportovních zápasech. Sport sám o sobě jest zdravá a dobrá věc, ale jen když se pěstuje s mírou. Co se však ze sportu v přítomné době stalo, jest kulturní nebezpečí, které ohrožuje naše duchovní zdraví.

Nezdravé jest také, že příliš mnoho vyčerpává naši pozornost politický zájem, který se často vrhá v prázdné politikaření. Jako by bylo nezdravé, kdybychom se vzdalovali řešení politických otázek, tak na druhé straně ohrožuje náš zdravý vývoj přepolitizování našeho života. Nemíníme tím nebezpečí politických sporů v církvi, neboť těm jsme se dovedli dosud téměř úplně vyhnouti tím, že církev zásadně se vzdaluje politiky, a věříme, že tomu tak bude i v budoucnosti. Nebezpečí jest však, že naši členové se příliš absorbují politickým řešením časových otázek, a že jim velmi málo zbývá pro jiné, vyšší a trvalejší hodnoty, bez nichž naše společnost a naše kultura nemohou býti.

10. *Sociální práce.* O činnosti sociálních ústavů a institucí naší církve podáváme zprávu na jiném místě.

Všeobecně můžeme zde říci jen tolik, že v nynější těžké době jest sociální práce církve stále nedostatečná. Omezuje se v podstatě jen na almužnictví udílením podpor z chudinských fondů. Sociální odbory nebo kroužky a sdružení sester, jejichž vzorem je čáslavská »Marta«, nejsou ani ve všech sborech městských, ve sborech venkovských pak čirou výjimkou.

V začátcích jest činnost zprostředkovatelská, která jest v tíživé nezaměstnanosti obzvláště zapotřebí. V tomto oboru práce vyvíjelo záslužnou činnost »Ústředí sociální péče českobratrské ve Velké Praze«, vedené br. Jiskrou a jeho chotí v Husově domě. Vzhledem k velkým potřebám jest to však poskytnutá pomoc dosud nedostačující.

Aby církev chápala křesťanství sociálně a její údové proměňovali své náboženství v účinnou pomoc bratrskou, od toho jsme stále daleko vzdáleni.

IV. Statistika a evangelisace.

1. *Úhrnný počet duší.* Naše církevní statistika jest velmi nedokonalá. Založena jest na evidenci údů, jak ji vedou sbory, ale jejich evidence jest neúplná a sbory si nedají často ani práci, aby sharmonovaly číslice, které uvádějí. Někdy nehledí ani k tomu, aby srovnaly číslice jednoho roku s daty roku předcházejícího, nebo čísla v jednom sloupci s daty v jiném sloupci, takže vzdálený pozorovatel by leckdy nabyl snadno dojmu, že neumějí ani počítati.

Nad záhadami naší statistiky se pozastavil ve své zprávě senior králové-hradeckého obvodu; srovnává vzrůst narození a přístupy i bilanci stěhování ve svém seniorátu s vykázaným přírůstkem skutečným a neví si rady s nesrovnalostmi.

Při minulém sčítání lidu, které se konalo podle stavu z 1. prosince 1930, bylo napočítáno v celé republice 297.977 československých evangelíků; z nich bylo 290.994 v českých zemích a 6983 na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Dd r. 1930 přibýlo nás za 5 let přibližně 23.000 přirozeným vzrůstem a přestupy, takže začátkem letošního roku bylo v republice přibližně 320 tisíc československých evangelíků. Naše církevní statistika uvádí na konci roku 1934 počet duší 278.860,*) tedy asi o 41 tisíc méně. Rozdíl se z části vysvětlí tím, že do počtu duší našich sborů se nepočítají československé evangelíci žijící na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, až na ty, kdo jsou organizováni v kazatelské stanici košické. Odečísti jest také ty, kdo konají vojenskou službu a náleží pod pravomoc duchovních úřadů vojenských. Zůstává však přes to manko přes 30.000 duší, které nám z výkazů našich sborů vypadly.

Není pochyby, že hlavní příčinou mezer v naší církevní statistice jest stěhování. Sbory naše dobře se dovědí o těch, kdo se z jejich obvodu vystěhovali, ale jejich evidenci ujde velká část přistěhovalých, kteří se duchovní správě nehlásí, zejména ve větších městech. V městských sborech bude proto československých evangelíků všeobecně více, než jich vykazuje sborová statistika, ve venkovských sborech krajů silně se vylidňujících spíše méně. Z části jsou rozdíly mezi výsledky sčítání lidu a naší církevní statistikou zaviněny také tím, že mnozí ohlásili sice přestup k naší církvi, ale přihlášku k příslušnému sboru, jež jedině podmiňuje členství v církvi, neodevzdali. Poněvadž sčítací komisaři při sčítání lidu musí se spokojiti prohlášením sčítané osoby a nemohou je kontrolovati skutečným členstvím církve, může se státi, že se k naší církvi takto přihlásili někteří lidé, kteří fakticky podle našeho církevního zřízení jejími členy nejsou. Jest také jisto, že se za československé evangelíky označili někteří jednotlivci, kteří ve skutečnosti jsou členy některé malé církve evangelické (zejména Jednoty Bratrské a Jednoty Československé).

Aby bylo možno posouditi, jaké jsou asi mezery ve výkazech počtu duší jednotlivých sborů, sestavili jsme z výsledků sčítání lidu přehled o tom, kolik bylo přítomno československých evangelíků na konci r. 1930 v obvodu jednotlivých sborů a kolik si tyto sbory počítaly duší po sčítání lidu v roce 1931 a kolik jich počítají v minulém roce 1934. Poně-

*) Toto číslo je vzato z tabulečních přehledů, zaslaných seniorátními úřady; podle statistiky, sestavené v kanceláři synodní rady podle přímých zpráv sborů, jest celkový počet duší 279.591.

vadž v naší církvi není dosud provedena zásada territoriality do důsledků a jest zkřížena na nejednom místě principem personálním, neudává počet evangelíků ke konci r. 1930 všude skutečný počet duší dotyčných sborů.

I. Seniorát pražský:

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1. Benešov	661	514	788
2. Hvozdnice	747	689	701
3. Kladno	2.806	2.722	2.707
4. Kšely	1.869	1.730	1.820
5. Libčice n. Vlt.	1.185	1.002	1.038
6. Praha-Salvátor	5.716	4.228	4.089
a fil. Beroun		1.141	1.050
7. Praha-Kliment	6.831	6.209	5.543
8. Praha-Libeň	4.778	3.500	4.114
9. Praha-Žižkov I.	9.499	7.063	7.312
10. Praha-Žižkov II.		2.638	2.342
11. Praha-Kr. Vinohrady	5.041	3.988	4.169
12. Praha-Nusle	3.668	2.194	3.161
13. Praha-Smíchov	4.444	3.331	3.749
14. Praha-Břevnov	1.484	1.419	1.519
15. Rybníky	198	205	252
16. Soběhrdy	540	874	818
17. Škvorec	1.239	932	975
18. Uhřetěves	1.099	1.117	1.099
Úhrnem	51.805	45.496	47.206

II. Seniorát plzeňský:

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1. Domažlice	3.954	2.970	3.002
2. Kralovice	2.552	2.550	2.654
3. Merklín	2.038	2.063	2.286
4. Plzeň-východ	14.451	7.330	7.313
5. Plzeň-západ		7.164	7.150
6. Rokycany	2.565	2.586	2.848
7. Strakonice	1.973	1.258	1.988
a fil. Volyně		642	
Úhrnem	27.513	26.565	27.241

III. Seniorát podřipský:

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1. Kovanec	612	583	606
2. Krabčice	2.211	2.224	2.281
3. Ledčice	1.661	1.689	1.702
4. Libiš (a fil. Kostelec n. L.) .	2.919	4.000	2.656
5. Libkovice	997	1.040	1.060
6. Louny	2.485	2.039	} 2.700
fil. Slaný	491	498	
7. Mělník	2.425	2.213	2.328
8. Mšeno	687	766	714
9. Nebužely	1.149	1.135	1.155
10. Roudnice	1.731	1.460	1.434
11. Teplice-Šanov	3.025	2.845	2.929
12. Třebenice	1.875	1.092	1.450
13. Vtelno Měln.	858	849	744
14. Vysoká	1.084	975	1.020
Úhrnem	24.210	23.408	22.779

IV. Seniorát poděbradský:

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1. Ml. Boleslav	2.729	2.571	2.820
2. Bošín	1.306	1.502	1.510
3. Brandýs n. L.	1.463	1.455	1.458
4. Hořátev	1.460	1.503	1.440
5. Chleby	1.653	1.677	1.777
6. Libice n. C.	1.764	1.690	1.741
7. Lysá n. L.	1.890	1.723	1.720
8. Nymburk	1.305	1.327	1.368
9. Opolany	965	949	949
10. Poděbrady	1.454	1.592	1.848
11. Velenice	1.458	1.351	1.405
Úhrnem	17.447	17.340	18.036

V. Seniorát královéhradecký:

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1. Bohuslavice	324	381	344
2. Černilov	1.123	1.187	1.177
3. Dvůr Králové	1.466	1.306	1.226
4. Hořice	1.428	1.216	1.420
5. Hradec Králové	2.868	2.140	2.270

		Počet duší		
		podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
6.	Hronov	1.041	991	1.043
7.	Kláster	2.102	1.952	2.092
8.	Křížlice	1.135	1.271	1.286
9.	Libštát	3.836*)	1.400	1.397
10.	Semonice	1.390	1.020	1.057
11.	Šonov	983	950	978
12.	Třebechovice p. O.	1.726	1.667	1.737
13.	Valterice	1.935	550	1.500
	fil. Jilemnice		681	
Úhrnem		21.357	16.712	17.527

VI. Seniorát čáslavský:

		Počet duší		
		podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1.	Čáslav	2.255	2.450	2.600
2.	Hora Kutná	1.398	1.245	1.285
3.	Chvaletice	1.370	1.550	1.589
4.	Kolín	2.062	1.937	1.961
5.	Krakovany	982	1.027	1.106
6.	Libenice	861	871	926
7.	Opatovice	1.058	1.507	1.058
8.	Pečky	1.153	1.502	1.286
9.	Přelouč	879	830	901
10.	Semtěš	2.498	2.942	3.009
11.	Trnávka	1.023	1.090	1.109
12.	Velim	2.271	2.480	2.461
13.	Vilémov	491	689	820
Úhrnem		18.501	19.700	20.111

VII. Seniorát chrudimský:

		Počet duší		
		podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1.	Bučina	1.174	1.135	1.166
2.	Bukovka	658	654	702
3.	Čermná	2.050	2.300	1.961
4.	Dvakačovice	1.095	1.201	1.189
5.	Džbáňov	882	974	1.016
6.	Hradiště	912	790	823

*) Nadměrně vysoký počet zde vykázaný se vysvětluje buď tím, že v okrese železnobrodském a turnovském pravděpodobně značný počet členů Jednoty Bratrské se označil za českobratrské evangelíky, nebo tím, že mnozí lidé přestoupili sice k církvi naší, ale nebyli církevně zachyceni námi, nýbrž Jednotou Bratrskou.

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
7. Chocẽň	1.479	1.074	1.302
fil. Brandýs n. Orl.		377	413
8. Chrudim	1.427	1.596	1.486
9. Litomyšl	1.323	596	703
fil. Čes. Třebová		458	605
10. Lozice	798	767	858
11. Vysoké Mýto	933	875	933
12. Pardubice	2.308	2.251	1.611
15. Dol. Sloupnice	1.181	1.418	1.202
Úhrnem	16.220	16.266	15.970

VIII. Seniorát poličský:

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1. Borová	1.162	1.445	513
fil. Polička			702
2. Krouna	2.381	2.544	2.422
3. Krucemburk	1.192	1.154	910
4. Proseč	2.477	2.400	2.420
5. Raná	1.497	1.557	1.512
6. Pustá Rybná	393	439	439
7. Svratouch	1.185	1.187	1.268
8. Telecí	1.283	1.283	1.184
Úhrnem	11.851	11.706	11.370

IX. Seniorát táborský:

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1. Čes. Budějovice	2.225	2.199	2.260
2. Horní Dubenky	1.240	999	1.020
3. Jindř. Hradec	1.296	1.281	2.008
fil. Kard. Řečice	690	710	
4. Humpolec	669	693	551
5. Horní Krupá	770	684	516
6. Velká Lhota	2.620	3.310	2.810
7. Moraveč	1.084	1.235	1.274
8. Opatov	501	533	541
9. Písek	1.391	1.585	1.383
10. Soběslav	1.415	1.107	1.031
11. Strmčchy	559	453	464
12. Tábor	841	770	1.037
Úhrnem	15.265	15.557	14.895

X. *Seniorát novoměstský:*

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1. Daňkovice	1.012	920	923
fil. Borovnice		398	414
2. Jimramov	2.401	2.744	2.552
3. Nové Město na Mor.	2.189	2.123	2.087
a fil. Blažkov			
4. Německé	1.482	1.512	1.516
5. Olešnice	487	421	491
6. Prosetín	1.358	1.577	1.558
7. Rovečné	1.606	1.743	1.780
8. Sázava	745	722	724
9. Veselí	1.552	1.382	1.365
Úhrnem	12.612	13.542	13.408

XI. *Seniorát brněnský:*

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1. Brno	7.142	4.573	4.810
2. Brno-Židenice		1.466	1.572
3. Břeclav	606	1.106	620
fil. Hodonín	565		494
4. Heršpice	901	771	781
5. Uher. Hradiště	1.159	875	802
fil. Kyjov			221
6. Hustopeče	234	240	245
7. Javorník	911	1.158	1.181
8. Jihlava	1.176	972	1.040
9. Klobouky	3.102	3.069	3.102
10. Vel. Meziříčí	455	312	341
11. Miroslav	1.176	650	1.058
fil. Znojmo		390	
12. Nikolčice	456	459	445
13. Nosislav	1.015	978	988
14. Třebíč	802	781	803
15. Vanovice	3.712	4.155	4.166
16. Hor. Vilémovice	521	368	373
17. Hrubá Vrbka	882	576	601
Úhrnem	24.575	22.859	23.443

XII. Seniorát vsetínský:

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1. Hošťálková	1.989	2.112	2.155
2. Hovězí	1.115	723	951
3. Jablůnka	910	1.032	1.014
4. Jasenná	2.465	2.529	2.626
5. Liptál	2.503	2.971	3.029
6. Pozděchov	1.268	1.442	1.504
7. Pržno	1.341	1.695	1.732
8. Ratiboř	2.223	2.303	2.366
9. Růžďka	1.564	1.609	1.675
10. Vsetín dol. sbor	5.610	3.079	3.167
11. Vsetín hor. sbor		3.740	3.656
fil. Zlín	3.267	1.614	1.660
12. Zádveřice		520	607
Úhrnem	24.255	25.369	26.142

XIII. Seniorát moravskoslezský:

	Počet duší		
	podle sčítání lidu z r. 1930	podle údajů sborov. v r. 1931	v r. 1934
1. Frýdek	1.498	1.532	1.251
2. Staré Hamry	723	614	627
3. Hodslavice	2.942	2.570	2.862
4. Hrabová	2.237	2.028	2.121
5. Hrubá Lhota	930	963	917
6. Valašské Meziříčí	759	468	490
7. Olomouc	2.071	1.292	1.373
8. Orlová	1.211	644	704
9. Mor. Ostrava	5.722	3.937	4.150
10. Prostějov	890	605	632
11. Prusinovice	968	824	864
12. Přerov	2.401	1.292	1.312
13. Rusava	903	647	685
14. Střítež	963	1.017	1.054
15. Český Těšín	2.365	1.610	1.650
Úhrnem	26.583	20.636	20.692

Z tohoto přehledu jest patrné, že největší mezery mají členské záznamy sborů Velké Prahy, Brna a některých jiných větších měst, pak těch sborů, u nichž velká část jejich členstva se přihlásila k naší církvi za hnutí přestupového.

Bude potřebí vynaložiti ještě mnoho úsilí, aby ve větších městech byli církví zachyceni všichni českobratřští evangelíci, kteří v obvodu našich sborů bydlí, ale nejsou ke sborům přihlášení a vedeni jimi v evidenci.

Některé sbory venkovské udávají naopak čísla příliš vysoká. Vedou si statistiku od starých dob a upravují ji podle matričních záznamů a přestupů, ale nepřihlížejí k tomu, že ze sborů se mnoho jejich členů odstěhovalo. Tak vykazujeme vyšší počet, než odpovídá skutečnosti, zejména v seniorátu čáslavském a novoměstském. Nejednen venkovský sbor si arci opravil své výkazy na základě zvláštního soukromého sčítání, ale došlo se tu leckdy zase k opačnému extrému, k číslům příliš nízkým, poněvadž se nepodařilo zachytiti všechny členy.

Jest ze všeho patrné, že naše sborová statistika je velmi nedokonalá. Jelikož podle vykázaného počtu duší se počítají různá čísla poměrná, jako na př., kolik příspěvků připadá na duši, jak velická jest účast při Večeři Páně a pod., jest nutno čísla takto vypočtená bráti často se značnou opatrností. Doporučovalo by se zrevidovati naše sborové výkazy o počtu duší podle poslední úřední statistiky a opravovati je v budoucnosti hned podle výsledků sčítání lidu.

2. *Sňatky, porodý a úmrtí:*

a) *Sňatky:* Sňatků bylo v naší církvi uzavřeno:

r. 1928 . . .	2.376
r. 1929 . . .	2.628
r. 1930 . . .	2.392
r. 1931 . . .	2.435
r. 1932 . . .	2.336
r. 1933 . . .	2.227
r. 1934 . . .	2.144

V posledních letech zaznamenáváme tedy stálý úbytek sňatků. To není znamením, že by se českobratřští snoubenci vzdávali služeb své církve a uzavírali stále více sňatky civilní. Od r. 1929, kdy vyvrcholila hospodářská konjunktura, ubývá pod vlivem hospodářské krise sňatků vůbec. Úbytek sňatků, uzavřených našimi duchovními, odpovídá úbytku celkovému; procento českobratrských církevních sňatků v českých zemích jest v posledních třech letech 1932—1934 úplně stejné jako v předcházejících čtyřech (1928—1931), totiž 2.44%.

Tím není řečeno nic o tom, jak mnoho českobratrských snoubenců uzavírá sňatky před úřady civilními. V poslední zprávě odhadli jsme jejich počet na sedminu, t. j. přibližně každý sedmý českobratrský snoubenec dává se oddávati civilně (neb jinou církví). Nových dat za poslední tři léta nemáme; soudíme, že se tento poměr asi mnoho nezměnil.

Ve zprávě minulému synodu jsme upozornili, že stále přibývá snoubenců, kteří uzavírají sňatek smíšený, a že procento čistě českobratrských manželství stále klesá. Tato tendence k míšení potrvála také v uplynulém tříletí. Kdežto v letech 1928—1931 bylo 16.4% sňatků, uzavřených našimi církevními úřady, smíšených, připadalo na smíšené sňatky

r. 1932 . . .	457, t. j. 18.7%
r. 1933 . . .	584, t. j. 17.2%
r. 1934 . . .	572, t. j. 17.3%,

tedy za toto tříletí celkem 17.8%, o 1.4% více než ve čtyřletí předcházejícím. K tomu nevíme dosud, jak mnoho bylo českobratrských snoubenců, kteří uzavřeli smíšený sňatek před úřady civilními nebo v jiných církvích.

Otázka smíšených sňatků stává se pro naši církev stále naléhavější. Nechceme a ani nemůžeme upadnouti ve výlučnost, přesto však měli bychom se mnohem více, než se děje dosud, starati o to, aby si naše mládež vstřípila, že v zájmu vlastním i rodiny měla by dávat přednost sňatkům se souvěrci před sňatky s jinověrci. Harmonie rodinného života závisí přece především na souladu duševního života a v něm náboženství má roli neobyčejně důležitou.

b) *Rozvody a rozluky.* Statistika rozvodová jest pro nás nepříznivá. Římská církev svým strohým a nekompromisním dřížením zásady nerozlučitelnosti manželství docílila toho, že katoličtí manželé se rozvádějí a rozlučují poměrně řidčeji než evangeličtí. Smutné jest, že rozvodů a zejména rozluk stále přibývá a roste tudíž také počet českobratrských manželů, kteří se rozvádějí, resp. rozlučují. Ukazuje to tento přehled:

Českobratrského evang. vyznání bylo

ve čtyřletém průměru 1928—1931	rozvádějících se		rozlučovaných	
	mužů	žen	mužů	žen
1932	161	176	165	163
1933	172	182	186	205
1934	186	183	208	201
	165	197	219	222
v tříletém průměru				
1932—1934	174	187	204	209

Uvedená zde čísla jsou pro církev výstrahou a napomenutím, aby bojovala proti příčinám lehkovážného i uzavírání i rozvazování manželských svazků. Boj proti proudům znevažujícím manželství a rodinu bude třeba vésti daleko vážněji a opravdověji.

c) *Porody*. Rychlý úbytek porodů jest jeden z nejvážnějších sociálních zjevů poválečných. Ten trval i v minulém tříletém období. Naše církev jest ovšem stržena všeobecným proudem. Podle naší církevní statistiky bylo živě narozených dětí našeho vyznání

r. 1928 . . .	5.886
r. 1929 . . .	5.797
r. 1930 . . .	5.757
r. 1931 . . .	5.577
r. 1932 . . .	5.370
r. 1933 . . .	5.023
r. 1934 . . .	4.851.

Jak vidno, ubývá narozených dětí zejména v posledních letech velmi silně. Není pochyby, že tento úbytek má svůj původ také v současné hospodářské krizi, nicméně vlastní příčiny úpadku natality jsou povahy mravní.

Stav českého národa a v něm také naší církve jest dnes takový, že jsme vstoupili do stadia, kdy příští generace budou slabší generací minulých. Tuto skutečnost si neuvědomujeme jen proto, že stále ještě vykazujeme méně úmrtí než porodů. Ale při tom zapomínáme, že mynější úmrtnost jest mimořádně nízká jen následkem mimořádného složení věkového, kdy v obyvatelstvu jsou nadměrně silně zastoupeny ročníky s velmi slabou úmrtností.

Průměrný věk, jehož se dosahuje v českých zemích, nečiní podle nejnovějších úmrtnostních tabulek ani 60 let. Aby při tomto středním věku zůstal stav obyvatelstva nezměněn, musilo by připadnouti na 1.000 obyvatelů ročně aspoň 17 živě narozených. Ve skutečnosti jsme již v Čechách hluboko pod touto úrovní (r. 1934: 15.1%) a v zemi Moravskoslezské mírně nad ní (17.2%). Pokud se týče naší církve, můžeme počítati, že loňského roku připadalo v ní na 1.000 duší přibližně asi 15.6 živě narozených. Jsme tedy již také v tom stadiu, kdy musíme počítati s blížícím se ubýváním, až stoupne nynější mimořádně nízká úmrtnost na normální úroveň. Také nám hrozí tudíž v budoucnosti nepříliš vzdálené problém odumírajících sborů, s nímž těžce zápasí evangelická církev francouzská, nenastane-li obrát v nynější životní praxi: útěku z venkova do měst a útěku před dítětem.

Této otázky se dotkla synodní rada (jen velmi zdaleka) ve svém posledním poselství sborům. Byly vysloveny námitky, že jest dnes příliš mnoho bídy ve světě a není místné vysílati do ní nové nadbytečné lidské bytosti, když žijící nenajdou zaměstnání. Není pochyby, že sociální otázka porodnosti jest velmi vážná, a že se církev křesťanské musí vzdáti stanoviska neomezeného a pouze přírodního množení lidí, pokud je snad zastávaly. Není asi již možný návrat do

dob vysoké natality z doby před 70 lety, jaká panuje dosud na východě, vyvažovaná příliš vysokou úmrtností. Tím však není řečeno, že bychom mohli beztrestně upadnouti do druhého extrému, kdy z t. zv. péče o dítě se vyvine strach před dítětem. V tomto nebezpečí dnes jsme, a to tím více, že plodnost se neomezuje nejvíce v kruzích chudých, kde je nedostatek, nýbrž právě v kruzích zámožnějších a bohatších, kde není bída, ale dostatek, místy i nadbytek. Církev má poslání čeliti také tomuto nebezpečí a zejména rozhodně se stavěti proti potratářství, neboť od koho jiného lze čekati mravní obrodu lidu, když ne od křesťanských církví?

Nemanželských porodů rodí se v naší církvi asi o jednu třetinu méně, než by na ni mělo připadnouti podle celkového počtu obyvatelstva. Tento poměr se také udržel v minulém tříletí. Narodilo se nemanželských dětí

r. 1932 . . .	414, t. j. 7.54%,
r. 1933 . . .	318, t. j. 6.20%,
r. 1934 . . .	333, t. j. 6.72%.

Poměrně nejvíce nemanželských dětí rodí se v seniorátě vsetínském, moravskoslezském a novoměstském. V některých sborech jest toto procento příliš vysoké, ukazujíc na určité místní zvyklosti, které by se měly překonávat, i když boj proti nim není snadný.

Legitimací nemanželských dětí bylo

r. 1932 . . .	126.
r. 1933 . . .	131,
a r. 1934 . . .	118.

Zdá se, že to jsou čísla příliš nízká, neboť statistika státní vykazuje čísla vyšší; naše farní úřady ve svých výkazech přehlédnou asi ne jeden legitimovaný sňatek, nevedouce si o legitimacích náležitě evidence. Nemůžeme proto říci, zdali u nás jest nemanželských dětí legitimováno pozdějším sňatkem rodičů poměrně více či méně než v obyvatelstvu neevangelickém.

c) *Křty*. V posledních třech letech bylo pokřtěno dětí:

r. 1932 . . .	5.335,
r. 1933 . . .	5.107,
r. 1934 . . .	4.858.

Poněvadž jistá část narozených dětí zemře před křtem, mělo by býti pokřtěných dětí méně než živě narozených. Ve skutečnosti máme v církvi za poslední tři léta křtů více než porodů. Je to jasné znamení, že jsou v naší církvi křtěny i takové dítky, které nebyly po porodu přihlášeny jako českobratrské; jsou to asi hlavně dítky rodičů bezkonfesijských.

Nové konfesijní poměry, jevící se zejména ve velkém počtu osob bez vyznání, mají za následek, že přibývá křtů osob dospělých. Takových křtů bylo

r. 1932 . . .	51,
r. 1933 . . .	82,
a r. 1934 . . .	95.

d) *Úmrtí*. Úmrtnost v naší církvi jest mimořádně nízká, což souvisí s abnormálním rozvrstvením věkovým následkem hnutí přestupového, do jisté míry také s lepší zdravotní, sociální a hospodářskou úrovní evangelického lidu.

Úmrtí (bez mrtvě narozených) bylo

r. 1932 . . .	5.326,
r. 1933 . . .	5.277,
r. 1934 . . .	5.001.

Jejich počet také jistě klesá, ovšem z daleka ne tak jako počet porodů.

5. *Přestupy*. Abychom mohli posouditi stav přestupů za poslední tříletí, uvedeme pro srovnání zároveň data přestupová za předcházející čtyři léta.

a) *Počet přistouplých:*

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
z církve římské	2.427	2.318	3.255	2.347	1.484	1.859	2.091
z bezkonfesijnosti	958	950	1.165	871	861	899	1.029
odjinud	574	550	468	607	1.023	505	463
úhrnem	3.759	3.598	4.888	3.825	3.368	2.763	3.583

b) *Počet odstouplých:*

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
k církvi římské	602	697	798	870	902	974	1.136
k bezkonfesijnosti	362	365	557	442	557	547	227
jinam a nezn. kam	550	200	538	254	254	283	406
úhrnem	1.294	1.262	1.673	1.566	1.513	1.604	1.769

Rostoucí aktivita církve katolické, o níž jsme se zmínili v předcházejícím oddíle zprávy, projevuje se v těchto číslech znatelným zmenšením počtu přístupů z církve římské a stále rostoucím počtem odstupů k této církvi. Přesto získáváme dosud vůči církvi římské, ač zisky jsou v poslední době značně menší. Vzrůstající počet odstupů ke katolictví ukazuje naléhavost intenzivnější náboženské práce v církvi, zejména pak mezi těmi přistouplými, kteří dosud nebyli ná-

ležitě zasažení naší sborovou prací. Přístupy osob bez vyznání zůstávají na dřívější výši a jsou mnohem častější než odstupy k bezkonfesijnosti. Přístupy z nekatolických církví i odstupy k nim drží se v malých mezích, bilance pak tohoto pohybu jest pro nás slabě aktivní.

V celku pak jsme získali přístupy (po odečtení odstupů) duší:

r. 1928 . . .	2.465,
r. 1929 . . .	2.556,
r. 1930 . . .	3.215,
r. 1931 . . .	2.259,
r. 1932 . . .	1.855,
r. 1933 . . .	1.159,
r. 1934 . . .	1.814.

Roční zisk za poslední tři léta činí 1.609 duší, kdežto ve čtyřech letech předcházejících činil 2.569 duší, zmenšil se tedy více nežli o třetinu.

Podle seniorátů jeví se za poslední tři léta pohyb přístupů a odstupů takto:

Seniorát:	1932		1933		1934	
	přist.	odst.	přist.	odst.	přist.	odst.
pražský	1.577	283	825	325	742	390
plzeňský	740	348	650	261	797	380
podřipský	340	142	326	137	423	166
poděbradský	177	83	145	91	163	104
královéhradecký	226	76	161	115	241	93
čáslavský	269	56	261	53	257	65
chrudimský	118	68	152	67	164	76
poličský	60	28	59	34	67	18
táborský	350	131	172	98	194	116
novoměstský	37	18	29	11	26	22
brněnský	182	86	191	131	188	96
vsetínský	66	57	60	92	65	70
moravskoslezský	226	165	254	189	256	173

Nejvíce získala naše církev přístupy v seniorátě pražském a plzeňském, kde jest ještě asi nejvděčnější pole pro evangelisaci, a pak ještě v seniorátu podřipském, tedy ve středních a západních Čechách; i v seniorátě čáslavském, kde jest nejpriznivější poměr mezi počtem přístupů a odstupů, a v královéhradeckém, jest znatelný jistý pokrok. Ztrácíme odstupy jediné v seniorátě vsetínském, kde naše církevní situace jest tedy nejnepriznivější, hlavně také působením sektářství. Skoro úplně stabilní jsou konfesijní poměry v obvodu seniorátu poličského a novoměstského, takže můžeme v nich vykázati postup jen zcela nepatrný.

V. Misie.

1. *Českokobratrská Jednota Misijní v Olomouci* konala v uplynulém třileť od roku 1932 do roku 1935 pomocnou službu evangelisační, misijní za hranicemi republiky a výchovu diakonů, jak o tom podrobně bylo psáno ve Zprávě k VI. synodu na straně 46—48. V oboru prvním mimo občasně návštěvy ve sborech vydávala hlavně spisy rázu misijního péči svého předsedy faráře Fr. Prudkého, vikáře Ant. Freidingera a synodního kurátora Ferd. Kavky. V oboru druhém — práce v zahraničí — obsadila vhodnými diakony české emigrantské sbory v Polsku (diakoni Opočenský a Balabán, učitel Tomeš), v Jugoslavii (diakoni Loveček a Blažek) a v Rumunsku diakon Jan Košťál). Pokoušela se také rozšířit práci mezi Čechy v Bulharsku, ale bylo jí v tom zatím zabráněno. Pomocí synodní rady šířila bible a náboženskou literaturu v uvedených zemích.

Také na Podkarpatské Rusi, kde zatím pracuje jen výpomocná síla diakonská (br. Šolta), věnuje českokobratrská Jednota Misijní bedlivou pozornost. Snad již letos bude možno tuto práci řádně zorganizovati.

Diakonů vychovala ve své misijní škole v Olomouci během trvání koly 40, z nichž devět je ještě ve škole, 5 pracuje v zahraničí a 26 v církvi českokobratrské evangelické. Z posledních složil jeden zkoušku vikářskou, jeden jest správcem sirotčince (Mladá Boleslav), jeden správcem Masarykova studentského a učňovského domova (Tábor), jeden kolportér (Plzeň), čtyři jsou na sborech řádnými duchovními dosud neobsazených (Rybníky, Strakonice, Strměchy, St. Hamry), ostatní působí v kazatelských stanicích farních sborů jako subsidiární učitelé náboženství a pomocné síly duchovenské.

Pro slovenskou evangelickou a. v. církev na Slovensku vychováno bylo 7 diakonů Slováků. Pro práci mezi Ukrajinci v Polsku jeden diakon. Péči o výchovu řídil od r. 1924 do r. 1933 senior Gustav Švanda za pomoci osmičlenného sboru učitelského (far. Jar. Urbánek, far. Fr. Prudký, far. Tim. Pokorný, vikář Fr. Novák, vikář Ant. Freidinger, ředitel Hřivna, profesori R. Kopa a dr F. Malínský). Po věrné a úspěšné práci odešel br. G. Švanda 31. prosince 1933 do výslužby a novým správcem a ředitelem ústavu zvolen byl farář Fr. Prudký, který ústav řídí od 1. ledna r. 1934.

Česká Jednota Misijní pracuje těsně se synodní radou a řídí se ochotně jejími pokyny. Podrobné zprávy o své činnosti a umístění diakonů a o svém hospodářství uveřejňuje každého roku v ročenkách. Jednota vlastní dům čp. 10 v Olomouci III. a stavební parcelu v blízkosti školy ve výměře 1250 m².

Jednota Misijní vykonala pro církev práci dobrou, která zasluhuje plného uznání. Snad bude potřeba omeziti na nějakou dobu přijímání nových chovanců z naší církve a vyčkati, jak a pokud naše církev bude si dalších pomocných sil diakonských přátí. Toto omezení nemá se ovšem vztahovati na výchovu misijních dělníků pro jiná pracovní pole (na př. pro kolportérství, pro diakonskou službu v nemocnicích) a dělníků pro jiné zahraniční církve.

2. *Misie pohanská.* Důležitý krok tu byl učiněn v tom, že jeden z řádně vyskolených našich bohoslovců se rozhodl státi se misionářem. Je to B. Theol. Miroslav Mikolášek. Byl na účet našeho fondu pro misii mezi pohany vzdělán na Misijní škole v Paříži a letos v létě odejel do Kamerunu v Africe, kde působí v Ndunge pod dozorem francouzských misionářů. Později má mu býti přiděleno samostatné pole působnosti. Odkazujeme tu také na svou zprávu o stycích s francouzskými evangelíky a na zajímavý dopis Mikoláškův, otištěný v časopise »Český bratr«.

VI. Výchova.

1. *Bohoslovci.* Počet bohoslovců se v posledních letech pohyboval na poměrně značné výši. Ve studijním roce 1932—33 studovalo v zimním semestru v Praze i v cizině celkem 39 studentů, zapsaných do seznamu bohoslovců českobratrské církve evangelické, v roce 1933—34 v zimním semestru 40, v roce 1934—35 v zimním semestru 42. Počítají se jen posluchači řádní. Pro zimní semestr 1935—36 dosud nemáme pevných čísel. K srovnání dále uvádíme počet bohoslovců, kteří v tom kterém roce byli *nově* zapsáni do seznamu bohoslovců u synodní rady a ovšem i na fakultě: r. 1932—33: 18; r. 1933—34 6; r. 1934—35 17; r. 1935—36 (pokud bylo do sepsání zprávy zjištěno): 9. Někteří z těchto studentů ovšem později studia bohosloví zanechali nebo byli ze seznamu škrtnuti. Ke dni 1. října 1933 bylo v seznamu bohoslovců vedeno celkem 40 studentů. V tomto počtu nejsou tedy zahrnuti ti, kteří vstupují nově na fakultu v letošním zimním semestru, naproti tomu jsou však zahrnuti ti, kteří v říjnu složili s prospěchem bakalářskou zkoušku a kteří tedy v době zasedání synodu již budou v praktické práci církevní. Konečný počet bohoslovců v tomto zimním semestru po provedení zápisu bude asi o něco vyšší než 40.

Tento počet bohoslovců bude patrně stačit, aby v nejbližších letech byly obsazeny sbory dosud uprázdněné, ano není ani vyloučeno, že nastane aspoň přechodně i nedostatek míst pro absolventy fakulty. Je potěšitelné, že máme tuto

naději na zaplnění mezer v naší církevní práci. Velmi důležité je však, aby mužové, kteří vstupují do této práce, byli k ní opravdu způsobilí nejen svými vlohami a svým vzděláním, nýbrž i svým charakterem a opravdovostí svých pohnutek a úmyslů. O první věc se stará bohoslovecká fakulta svým vědeckým vyučováním a svými zkouškami. Zkoumat charakterovou a vnitřní způsobilost jest úkolem synodní rady. Je to úkol velký, odpovědný a nad jiné nesnadný. V dnešních sociálních poměrech je zvýšené nebezpečí, že na bohosloví budou přicházet lidé, kteří mají na mysli spíše hmotné zaopatření v době studií i potom, už službu evangelia. Aby měla synodní rada příležitost seznati nové bohoslovce, zjistiti jejich náboženské vzdělání a nabýti z osobního rozhovoru přímého dojmu o jejich charakteru, byla před třemi léty zavedena t. zv. vstupní zkouška bohoslovecká, jež byla už šestým synodem vsunuta i do nově upraveného církevního zkušebního řádu bohosloveckého. Je dnes vidět, že zavedení této vstupní zkoušky bylo opatření dobré a potřebné, že však ovšem samo o sobě nestačí. I u bohoslovců přijatých na základě této zkoušky do seznamu bohoslovců dojdou někdy synodní radě později zprávy, které ji vedou k vážným pochybnostem o tom, zda jde o muže, jenž by mohl býti s dobrým svědomím pověřen úkolem služebníka slova Božího. Synodní rada je tu v situaci velmi nesnadné, neboť na jedné straně jest její odpovědnost za to, aby církvi byli posíláni dobří dělníci, na druhé straně starost, aby nebylo rozhodováno podle náhodných nebo nezaručených zpráv a nespolehlivých osobních dojmů. Synodní rada bývá v těchto případech ve styku s profesory Husovy fakulty, s kuratorem Husovy domoviny i s faráři příslušných sborů. V některých, arci ojedinělých případech došlo pak k tomu, že některému bohoslovcovi byla dána rada, aby theologického studia zanechal a že byl škrtnut ze seznamu bohoslovců. Těmito řádkami nechceme nikterak buditi nedůvěru k celku dnešních studujících. Na základě své známosti i na základě zpráv bratří profesorů i členů kuratoria Domoviny jsme přesvědčeni, že velká většina našich dnešních bohoslovců bere své budoucí povolání i svou nynější přípravou k němu s veškerou vážností a máme proto o nich naději, že budou věrnými služebníky slova Božího. Chceme jen upozorniti, že jsou také výjimky, vyložit nesnáze svého odpovědného úkolu v té věci a zvláště chceme vznést naléhavou prosbu ke všem bratřím farářům, aby těm studentům, kteří se chtějí rozhodnouti pro bohosloví, jasně zdůrazňovali velikou a těžkou odpovědnost tohoto úřadu, a aby synodní radě o těchto studentech podávali střízlivé a věrné

zprávy. I synod by se snad měl o této důležité věci vyslovit.

Jako v dřívějších letech, tak i nyní studovali četní naši bohoslovci také *na zahraničních bohosloveckých fakultách*, a to v Basileji, Curychu, Ženevě, Halle, Paříži, Štrasburku, Montpellieru, Edinburku, Glasgově, Aberdeenu, Belfastu, Cambridge. Ve Spojených státech v posledních letech nikdo z našich bohoslovců nebyl. Letošního zimního semestru bude jeden absolvovaný bohoslovec (bakalář) studovati v Lundu ve Švédsku; doufáme, že to bude počátek nového cenného zahraničního styku. Skoro všechno toto zahraniční studium bylo umožněno stipendii, jichž se našim bohoslovcům dostávalo od zahraničních církví: od Církve skotské, Svobodné církve skotské, Presbyterní církve anglické, Presbyterní církve irské, Reformovaných církví francouzských, od Protestantské evropské pomocné ústředny v Ženevě a posledně i od evang. luterské církve švédské. Žádosti o některá z těchto stipendií procházejí kanceláří synodní rady; jiná stipendia pro naše bohoslovce obstarává na základě svých velkých zahraničních styků br. prof. dr. F. Žilka, je- muž za to patří náš upřímný dík.

Druhou odbornou zkoušku bohosloveckou na Husově fakultě od září 1952 do října 1955 vykonali a od synodní rady dekret volitelnosti za vikáře dostali: Lubomír Moravec, Jaroslav Nedbal, Josef Bednář, Miloš Bič, Vladimír Jerie, Zdeněk Kubíček, Jan Miřejovský, Pavel Škeřík, Bohumír Koutný, Václav Matoulek, Jiří Pištora, Bohuslav Slabý, Josef Horných, Vilém Jelínek, Jaromír Klimecký, Miroslav Miko- lášek, Jan Zlatohlávek, Lubomír Balcar, František Varel, Bohuslav Pospíšil, Jan Nechanický, Miloš Krybus.

Ke zkoušce před *církevní komisí pro vědecké zkoušky bohoslovecké* se nepřihlásil v minulém období nikdo. Souvisí to s tím, že podle nového znění církevního zkušebního řádu (viz zprávu o VI. synodu str. 31) nelze ke zkoušce ani před církevní komisí připustiti nikoho, kdo nemá gymnasijsní maturitu. Ti, kdo mají gymnasijsní maturitu a příslušný počet theologických semestrů, mohou však konati a konají zkoušku před zkušební komisí Husovy fakulty.

Za to byli do služeb českobratrské církve evangelické na základě § 69 odst. 2. a 3. přijati tři bratři, *kterí došli bohosloveckého vzdělání i ordinace v některé jiné církvi evangelické*. Jsou to bratři: Václav Kejř, František Losa (oba ordinováni v Presbyterní církvi ve Spojených státech ame- rických) a Ladislav Šklíba (ordinován v Jednotě Bratrské). Všichni složili zkoušku předepsanou v § 69, 2 c. zř. a dostali nejdříve dekret volitelnosti za vikáře. Do zkušební komise

podle § 69 odst. 2. církv. zřízení byli povoláni profesori Husovy fakulty.

Praktickou zkoušku bohosloveckou složili a dekret volitelnosti za faráře obdrželi od září 1932 do října 1935 tito vikáři: Bohumír Šuchman, Jiří Nedvěd, Jan Smetánka, Jan Strnad, Josef Beneš, Jan Kantorek, Josef Staněk, Emil Stehlík, František Štunc, Stanislav Růžicka, Václav Kejř, Jan Sláma, Miloš Šourek, Karel Kyjánek, František Losa, Jaroslav Nedbal, Josef Ondruch, Josef Bednář, Lubomír Moravec, Bohumír Koutný. — Na základě § 69, 5. církv. zřiz. a na základě zmocnění, uděleného synodní radě šestým synodem (viz zprávu o VI. synodu str. 24. č. 24) byl dekret volitelnosti za faráře udělen vikářům Aloisu Kuříkovi a Hynku Zd. Širokému.

2. *Nemajetní studující bohosloví* jsou stále podporováni se strany církve. Děje se to v první řadě poskytováním levného bytu v Husově studentské domovině. Počet bohoslovců tak roste, že v domovině už skoro není jiných studentů — v tomto semestru je v domovině jen jeden nebohoslovec. Správcem domoviny je br. Jaroslav *Jiskra*, který se spolu se svou chotí velmi pečlivě o ni stará. Vrchní správu koná kuratorium téhož složení, jako před třemi lety; pedagogickým dozorem je pověřen dr. Jindřich Hrozný.

Dále byly ovšem nemajetným bohoslovcům dávány pravidelné peněžní podpory. Ve studijním roce 1932/33 bylo 22 studentům rozděleno 26.360 Kč, ve stud. roce 1933/34 dostalo 20 studentů 22.450 Kč, v roce 1934/35 27 studentů 29.905 Kč, celkem tedy za 3 roky 78.715 Kč. Prostředky jsou opatřovány z výnosu vánoční chrámové sbírky, z darů, které docházejí příslušnému odboru na základě výzev každoročně rozesílaných a z přidělů z patentové státní dotace, poskytovaných na tento účel podle § 118, 2 církv. zřízení. Všecky tyto prameny se však zmenšují, kdežto náklad na podpory stoupá. Je potřebí, aby v církvi byl větší zájem o tuto věc; zejména máme za to, že by ti faráři, kteří sami těchto podpor požívali, měli hojnější měrou pamatovati na své následovníky.

3. Mezi synodní radou, Husovou fakultou a ústřední radou církve československé bylo v uplynulém tříletí konáno jednání o nové úpravě poměrů na této fakultě. Církev československá totiž obnovila požadavek, aby v rámci Husovy fakulty bylo umožněno vzdělání jejích bohoslovců, a aby byli na Husově fakultě ustanoveni nejméně 4 profesori církve československé. Po předběžném jednání synodní rada vyslovila souhlas s tím, aby při Husově fakultě byly systemisovány 4 stolice pro církev československou, ale jen za následujících podmínek: 1. že řádné

stolice základních disciplin bohosloveckých (Starý zákon, Nový zákon, církevní dějiny, systematická theologie, praktická theologie, církevní právo) budou organizačním statutem fakulty vyhrazeny příslušníkům českobratrské církve evangelické; 2. že o habilitacích docentů českobratrských a o návrzích na obsazování stolic, vyhrazených příslušníkům českobratrské církve evangelické budou rozhodovati toliko ti členové profesorského sboru, kteří jsou příslušníky českobratrské církve evangelické; 3. že o ideové stránce výchovy českobr. evang. bohoslovců budou rozhodovati toliko českobratr. evang. členové profesorského sboru; 4. že delegáta na synod budou voliti toliko českobr. evang. členové profesorského sboru; 5. že děkan fakulty bude volen jen z těch profesorů, kteří jsou příslušníky českobratrské církve evangelické, aby byl dán výraz tomu, že Husova čsl. evangelická fakulta bohoslovecká jest a zůstane podle zákona z r. 1919 fakultou evangelickou.

Proti těmto podmínkám nebyly církví československou ani ovšem Husovou fakultou vzneseny žádné námitky. Jako podklad pro splnění našich požadavků bylo potřebí změnit nejprve organizační statut Husovy fakulty. Stalo se tak na základě návrhu, vypracovaného fakultou, vládním nařízením ze dne 25. ledna 1935 č. 9 sb. z. a n. Tímto vládním nařízením se stanoví (doplněk 2 org. statutu), že »bez újmy... jejího vlastního poslání může na fakultě vedle výchovy duchovenstva pro českobratrskou církev evangelickou býti vyhověno i potřebám jiných církví, stojících na půdě reformace, zvláště církve československé. V každém případě zůstane však potřebám českobratrské církve evangelické vyhrazeno šest profesorských stolic základních disciplin theologických (vědy starozákonní, vědy novozákonní, církevních dějin, systematické theologie, praktické theologie, církevního práva). Za profesory na tyto vyhrazené stolice mohou býti usnesením profesorského sboru navrhováni zpravidla pouze ti, kdož se vedle obvyklých předpokladů mohou vykázati řádným theologickým studiem a při stolicích pro systematickou a praktickou theologii také tříletou praxí duchovenskou v českobratrské církvi evangelické.« Z dalších ustanovení tohoto vl. nařízení zasluhují pozornost slova: (Změna § 4 org. statutu:) »...Profesoři téhož vyznání tvoří konfesní skupinu sboru. Profesorský sbor spravuje a řídí fakultu. Pokud některé věci musí býti dříve projednány v konfesních skupinách, stanoví jednacím řád.« (Doplněk § 12 org. statutu): »Profesorský sbor se usnese na jednacím řádu, jímž se při své úřední činnosti spravuje a v němž jest vymezena účast konfesních skupin sboru na správě a řízení fakulty.« § 12 odst. 2 konečně byl změněn tak, že řádným

posluchačem se může stát každý, kdo má vysvědčení dospělosti z gymnasia kteréhokoliv typu, nejen z gymnasia klasického; tím bylo vyhověno požadavku, vyslovenému pátým synodem (usnesení V. synodu č. 37).

Uvedenými změnami organizačního statutu byl dán právní podklad k tomu, aby mohlo být vyhověno podmínkám, za nichž synodní rada vyslovila souhlas se zřízením profesorských stolic pro církev československou při Husově fakultě. Bude ovšem ještě potřebí jednacím řádu fakulty, o němž se, pokud víme, profesorský sbor dosud neusnesl. Ještě dříve však, než bylo vydáno uvedené vládní nařízení, bylo učiněno usnesení vlády o nové systemisaci profesorských stolic na Husově fakultě. Až do té doby bylo na fakultě systemisováno 6 řádných a 2 mimořádné stolic, a to toliko pro československou církev evangelickou; všechny řádné a 1 mimořádná stolic jsou skutečně obsazeny. Zmíněným usnesením vlády byla systemisace zvýšena na 7 řádných a 3 mimořádné stolic, ale z nich 2 řádné a 2 mimořádné mají být určeny pro církev československou, takže by pro naši církev zbylo jen 5 řádných a 1 mimořádná stolic, čili o 1 řádnou stolic méně než je dnes obsazeno. Věc byla zhoršena ještě dalším usnesením vlády, že jakmile se uprázdní nejbližší řádná stolic, obsazená profesorem evangelickým, má být odevzdána potřebám církve československé. To by znamenalo, že bychom byli na dobu prakticky nedohlednou zbaveni jedné ze stolic pro základní disciplíny bohoslovecké (pravděpodobně nejprve stolic církevních dějin), což by ovšem odporovalo novému znění organizačního statutu fakulty. S odvoláním na to podal profesorský sbor ministerstvu školství a nár. osvěty rozklad a žádost, aby pro československou církev evangelickou bylo na Husově fakultě systemisováno nejméně 8 stolic (7 řádných a 1 mimořádná). Synodní rada podala ministerstvu školství a nár. osvěty podání se stejnou žádostí. Ministerstvo šk. a n. o. uznalo oprávněnost těchto žádostí a podalo o věci příznivé vyjádření presidiu ministerské rady, která o tom má učiniti rozhodnutí. To se, pokud víme, dosud nestalo.

Osobní stav profesorského sboru fakulty jest nyní takový: pro potřeby československé církve evangelické jest ustanoveno 6 řádných a 1 mimořádný profesor: od minulého synodu nenastala žádná změna. Na fakultu se nově habilitovali dva českoslovenští evangeličtí docenti: ThDr. Josef B. Souček, farář a sekretář synodní rady pro obor novozákonní vědy a ThDr. Rudolf Říčan, farář v Bohuslavicích, pro obor církevních dějin. Pro církev československou byl až dosud jmenován jeden řádný profesor: o jmenování dalšího mimořádného profesora se právě jedná.

4. Zpráva o *Misijní škole* pro výchovu diaconů v *Olomouci* je podána na jiném místě.

5. a) *Vyučování náboženství* na školách obecných, měšťanských i středních koná se obvyklým způsobem v celé církvi. Přinášíme o něm podrobné statistické tabulky, které ukazují řadu zajímavých rysů.

Na *školách národních* (obecných a měšťanských) stoupl ještě značně počet vyučovaných dětí. Ve školním roce 1934/35 bylo jich 44.135, což jest o 3.675 více, než před třemi lety. Počet vyučovacích *hodin* však stoupl jen zcela nepatrně (5624 proti 5622½ před třemi lety), ač počet vyučovacích *míst* stoupl z 1932 na 2098; je to patrný následek úsporných opatření školské správy. Počet vyučujících *farářů* a *vikářů* stoupl z 157 na 149, *katechetů* z 12 na 13, *diaconů* z 21 na 26, kdežto počet *výpomocných učitelů klesl* z 253 na 178, tedy bezmála o jednu čtvrtinu. Sami *faráři* a *vikáři* vyučují něco přes 50% všech vyučovacích hodin. Projevuje se tedy tendence nahrazovati výpomocné síly silami stálejšími a odborně vzdělanějšími, což může býti věci jen na prospěch. *Katechety* jsou tito bratři a sestry: Anna Kratochvílová, Praha-Kliment, Antonie Páleníková, Praha-Libeň, Josef Volek, Praha-Žižkov, Jan Bártek, Praha-Vinohrady, Emil Pellar, Praha-Smíchov, Anna Machotková-Pakešová, Plzeň, Barbora Machotková, Plzeň, Jarmila Malá, Poděbrady (ke konci školního roku 1935 resignovala), Jaroslav Tatter, Jimramov, Bohumil Procházka, Brno, Eliška Čapková, Brno, Břetislav Novotný, Vsetín, Miroslav Pokorný, Vsetín. Vedle těchto 13 osob jsou *katechety* také 4 *faráři*, a to Jan Ostrčil v Kloboukách, Jan Geryk v Českém Těšíně, Jaroslav Kantorek v Moravské Ostravě a Alexander Winkler ve Frýdku. Počet *všech katechetů* je tedy vlastně 17. Od posledního synodu až do října t. r. vykonali zkoušku katechetskou: Jaroslav Tatter z Hradce Král., Marie Tkadlecová z Hanušovic, Jarmila Malá z Poděbrad, Vlasta Vilímová z Prahy; všem byl dán dekret způsobilosti k ustanovení za čekatеле katechetství pro obvod celé církve. Uč. Ondřeji Urbancovi z Tyry byl dán na základě stejné zkoušky dekret způsobilosti k ustanovení za katechetu v obvodu českoslezského ev. a. v. sboru v Českém Těšíně. Pro stejný obvod bylo dáno katechetské oprávnění Pavlu Janeczkovi na základě bohoslovecké zkoušky složené před zkušební komisí při Husově fakultě. Na základě téže zkoušky bylo dáno oprávnění k vyučování náboženství na obecných, měšťanských a středních školách ThB. Julii Matouškové z Prahy. — Pokud jde o kvalifikaci *výpomocných učitelů náboženství*, učinila synodní rada po dohodě se zemskou školní radou v Praze rozhodnutí, že se má požadovati před-

běžné vzdělávání *nejméně* z nižší střední školy nebo ze 4 ročníků školy měšťanské. Výjimky možno učiniti jen u osvědčených sil starších, nikoli u osob, které se u seniorátních úřadů nově hlásí ke zkoušce.

Letos byla po prvé sestavena statistika dětí, které *nebyly vyučovány*. Je jich dosti — 1055, t. j. asi 2 $\frac{1}{3}$ % všech česko-bratrských evangelických žáků na národních školách. Z toho 443 nebylo vyučováno proto, že nebylo možno vyučování zařídit, buď pro nepovolení hodin se strany školských úřadů, anebo pro nedostatek či zaměstnanost vyučujících sil. Ale 612 dětí bylo od vyučování odhlášeno svými rodiči; je to asi 1 $\frac{1}{3}$ % všech našich dětí. Jsou také jistě i místní vedlejší příčiny (nevhodný rozvrh a pod., ojedinele snad i nevhodná a pedagogicky málo schopná osoba vyučujícího), ale nepochybně základní příčinou je veliká lhostejnost k náboženství a církvi na straně některých rodičů. Je pozoruhodné, že větší polovina všech odhlášených dětí je ze dvou seniorátů (pražského a plzeňského), které mají úhrnem o něco méně než čtvrtinu vyučovaných dětí. Bližším přihlédnutím zjistíme, že v tomto počtu hrají největší úlohu Velká Praha (77 odhlášených, t. j. 1 $\frac{1}{2}$ % všech česko-bratrských evang. dětí ve Velké Praze) a Plzeň (187 odhlášených, t. j. asi 7%). Velkoměstské poměry, a dále ne dosti ještě zpracované prostředí nověji přistoupilých bratří jsou asi hlavní příčinou odhlašování dětí. Větší počet odhlašovaných dětí (5% nebo více) mají ještě sbory: Mladá Boleslav, Dvůr Králové, Hořice, Pardubice, Kardašova Řečice (skoro 15%!), Soběslav. Na Moravě počet odhlašovaných nikde nedostupuje 5%, zajímavé však jest, že Velké Brno má relativně více odhlášek (skoro 4%) než Velká Praha (1 $\frac{1}{2}$ %). Nehledě k těmto oblastem a sborům je počet odhlášek celkem mizivě malý. V značné většině sborů (95) nejsou vůbec žádné odhlášky. V tomto počtu jsou všechny sbory seniorátu novoměstského a skoro všechny sbory seniorátu chrudimského, poličského a vsetínského.

b) Pokud jde o povolování počtu hodin pro vyučování náboženství, sdělujeme toto: Synodní rada se snažila, aby se školními úřady vyjednala úpravu zásad pro povolování hodin vyučování česko-bratrského evangelického náboženství na národních školách ve smyslu směrnic, usnesených šestým synodem (viz zprávu o VI. synodu, str. 37, č. 69). Podařilo se jí to však jen částečně, jak vysvitne z následujícího. Je nutno rozlišovat mezi praxí platnou v oboru působnosti jednotlivých dozorcích úřadů školních. Poměrného úspěchu bylo dosaženo jednáním se zemskou školní radou v Praze. Ta počala brzo po šestém synodu povolovati vyučování náboženství podle směrnic, doporučených synodem, avšak s tím rozdílem, že odmítala povolovati vy-

učování tam, kde je pouze jedno dítě. Od toho nechtěla ustoupiti, tvrdíc, že jedno dítě netvoří oddělení, a proto prý se ustanovení malého školského zákona o vyučování ve 2 hod. týdních na ně nevztahuje. Po delším jednání písemném i osobním bylo dosaženo toho, že pražská zemská školní rada stanovila pro povolování hodin česko-bratrskému evangelickému náboženství od školního roku 1935—36 tyto směrnice: »pro jednoho žáka nebude povolováno vyučování náboženství česko-bratrskému evangelickému, leč že učitel bydlí v místě školy (1 hodina za měsíc). Pro žáky 2—3 povolíme 1 odd. o jedné hodině za měsíc, pro 4 žáky 1 odd. o 1 hod. za 14 dní, pro 5 žáků 1 odd. o 1 hod. týdně, pro 6 a více žáků 1 odd. o 2 hod. týdně«. Je patrné, že tyto směrnice jsou pro církev nepříznivější než směrnice VI. synodu, pokud jde o 1 dítě, při větším počtu dětí jsou však příznivější. Proto máme za to, že by tyto směrnice měly býti synodem schváleny a doporučeny i pro oblasti jiných školních úřadů. Podotýkáme, že podle týchž směrnic jest už po řadu let v Čechách upraveno povolování hodin pro vyučování náboženství církve československé.

Poněkud nepříznivější je situace na Moravě. Tamní zemská školní rada si sama v dohodě se zemským výborem stanovila směrnice, pro církev velmi nepříznivé (povolování hodin teprve od 4 žáků, 2 hod. týdně teprve při 15 žácích). Na těchto směrnicích chce zemská školní rada v Brně i nadále trvati, jak bylo také oznámeno moravským seniorům při ústním jednání se zemskou školní radou, konaném dne 27. června 1934. Bylo-li proti rozhodnutím učiněným na základě těchto směrnic podáno odvolání k ministerstvu školství a národní osvěty, vyhovovalo ministerstvo aspoň někdy takovým odvoláním a povolovalo pro jednotlivé případy větší počet hodin, nečinilo však žádného zásadního rozhodnutí, platného pro všechny případy. Synodní rada proto dne 9. ledna 1935 požádala ministerstvo, aby vydalo všem podřízeným školským úřadům jednotné směrnice povolování hodin náboženství a aby vzalo za základ usnesení VI. synodu. Ministerstvo však přes všechny snahy a intervence synodní rady odpovědělo teprve 13. listopadu 1934, a to v tom směru, že ponechává rozhodování v I. instanci zemským školním radám a nemíní vydávati podrobnější směrnice pro všechny země platné. I na menšinových školách, podléhajících přímo ministerstvu školství a národní osvěty jest zachovávána praxe, naší církvi značně nepříznivější než praxe české zemské školní rady. Synodní rada nevidí dobře, co by bylo možno v této věci dále podniknouti.

c) Na středních školách stoupl počet vyučovaného žactva velmi silně — z 2154 na 3255, t. j. vzrůst více než o 50%. Vy-

učovacích hodin přibýlo méně (274¼ proti 212¼ před 5 léty). Středních škol, kde se vyučuje, je 115, t. j. o 15 více než před 5 léty. Vyučování středoškolské má také své zvláštní potíže. Namnoze je velkou závadou nevhodný rozvrh hodin — vyučování v odpoledních hodinách, zvláště pozdních, je překážkou zvlášť tam, kde mnoho žáků dojíždí do školy vlakem. Následkem toho, a také v důsledku často diskutovaného přetížení středoškolského žactva je počet odhlášek z náboženství na středních školách percentuálně jistě vyšší než na školách obecných. Číselně zachycen není. Jinou potíží jest, že povinné vyučování končí v V. třídě; je tím znemožněno nebo aspoň velmi ztíženo hlubší a důkladnější probrání látky na vyšším stupni. Nepovinné vyučování pro VI.—VIII. třídu se koná jen někde a zúčastní se ho v celé církvi jen 100 žáků; je to vysvětlitelné při potížích rozvrhu a přetíženosti žáků. Potíží je konečně také to, že povinné a státem placené vyučování se povoluje toliko tam, kde je aspoň 20 žáků. Jinde udílejí naši duchovní vyučování t. zv. soukromé, jež jest remunerováno synodní radou. Při tom se dosud nepodařilo vymoci, aby i známám z tohoto »soukromého« vyučování byla připravována rovnocennost tam, kde je udíleno učitelem řádně kvalifikovaným. Dříve se to dělo, ale od r. 1919 je tato praxe zrušena. Synodní rada však hodlá právě letos v této věci učiniti nové kroky.

d) Veškeré vyučování náboženství trpí jistými společnými těžkostmi. Je to na jedné straně malá způsobilost některých vyučujících, zvláště výpomocných učitelů. Tomu se poněkud odpomáhá tím, že subsidiární síly jsou postupně stále více nahražovány silami kvalifikovanějšími. Ovšem ani všichni faráři, katechetové a diakoni nemají právě vynikající pedagogické schopnosti. Velkou závadou je dále nedostatek vhodných učebnic a jednotnějšího a propracovanějšího vyučovacího plánu. Pokusy o to se staly v některých seniorátech a některé náběhy byly učiněny synodním odborem výchovným. Více o tom bude snad v jeho zprávě. V této souvislosti chceme jen zdůrazniti, že synodní rada se při vstupních zkouškách bohosloveckých i při zkouškách katechetských opětovně přesvědčuje, jak je u mladých lidí, prošlých naším vyučováním, a to i středoškolským, veliký nedostatek základních vědomostí věroučných. Známost hlavních stránek evangelického učení a jeho rozdílnosti od učení církví jiných je pranepatrná i u těch, kteří měli silnější církevní zájem. Solidnější a soustavnější věroučné vyučování je zřejmě naléhavou potřebou. Chybí ovšem vlastně naprosto vhodná novodobá učebnice. Ale ani katechismové vyučování by nemělo býti podceňováno, zvláště na vyšších stupních škol národních.

Další, snad největší překážkou je pokles náboženského života v našich rodinách, jež ovšem souvisí s celkovou náladou naší národní veřejnosti. Také, a snad zvláště naše české učitelstvo hledí na náboženství z valné části velice nepříznivě. Dokladem toho jsou i projevy a resoluce sjezdu Svazu učitelského z července 1955. Všecky se rozhodně vyslovily pro to, aby veškeré náboženství bylo ze školy vyloučeno jako něco, co překáží demokratické výchově a zároveň, aby základem výchovy na místě náboženství byla věda a fakta vědy. V resoluci přijaté tímto sjezdem se žádá, aby mládež republiky byla vychovávána jen na základech vědeckých (a to i ve věci mravní výchovy) s vyloučením náboženství. Výkladem tohoto požadavku byla řeč »filosofa demokratické a laické školy« dra J. A. Bláhy z Brna. Byl přijat bouřlivým potleskem a ve svém výkladu pravil: jedná se o to, »aby vybojován byl vítězně boj tak, aby duchovní život člověka i společnosti nebyl založen na písku mylných spekulací a přežitých tradic (t. j. na náboženství), nýbrž na skále faktů a zbožnění skutečna. To jest také vlastně poslední cíl a smysl laické výchovy«. Tedy smyslem a cílem výchovy má být, aby jednotlivci i celá společnost (tedy celý národ) zavrhl náboženství, aby se národ stal národem bez víry, bez Boha a místo toho aby zbožňoval skutečno a z faktů vědy se učil pravé mravnosti. Při tom se lidé zastávající tento program dovolávají Husa, Komenského, Masaryka. Soudíme, že i naše církev na svém synodu by měla zaujmouti k tomu své stanovisko a uvážiti, zda by vzhledem k tomu měla něco učiniti anebo ne.

6. *Zpráva Svazu Nedělních škol (SNS).* Podle dotazníku, který rozeslal Svaz Nedělních škol po sborech (neodpovědělo přes urgenci 17 sboru), máme v naší církvi 265 nedělních škol s 9848 pravidelnými žáky a 639 učiteli. V některých sborech není nedělní školy proto, že není učitelů nebo místností, někde nemají ani chrám. Jinde místo nedělní školy mají služby Boží pro děti (Žádveřice, Humpolec). Ale počet sborů, ve kterých nedělní školy není, je čím dále tím menší. Většina nedělních škol se řídí programem, zpracovávaným Svazem Nedělních škol (po případě Jednotou Písmáků, která je odborem Svazu Nedělních škol), ve čtyřech nedělních školách zpracovává farář americké pomůcky Peloubetovy (patrně k vůli obrázkům, které zasílá br. dr. Losa zdarma), na jednom místě Snowdenovy. Tři naše nedělní školy užívají pomůcek, vydávaných metodistickou církví, dvě nedělní školy jsou vedeny příručkami Fanckhausarovými a Stuckertovými (švýcarskými); čtyři mají samostatný program biblický. Někde se dokonce probírá biblická

dějeprava. Jedna nedělní škola se omezuje na probírání zpěvníku Toulouva.

Ve Svazu nedělních škol je organisováno 182 nedělních škol naší církve se 4957 žáky. Důvody, proč nejsou organisovány všechny nedělní školy ve Svazu, jsou hlavně rázu finančního. Z důvodů finančních je přihlášeno také mnohem méně žáků než je průměrná návštěva dotyčných nedělních škol, jak je patrné z připojených tabulek. Jsou ovšem čestné výjimky, kde sbory hlásí větší počet žáků, aby sbory platili Svazu větší příspěvky (na př. Vinohrady a jiné sbory, patrné z tabulek); Praha-Kliment platí dokonce plný členský příspěvek, ač vůbec neužívá úloh a programu svazového. (Jeden sbor hlásí, že v členství Svazu nevidí výhod, dva nesouhlasí s mezinárodním programem, jeden sbor se do Svazu přihlásí, bude-li o členství požádán.) Členský poplatek činí 2 Kč ročně za každého žáka. Členství opravňuje nedělní školy na snížené ceny publikací (»Bible a kalich« 14 Kč místo 20 Kč. Úlohy 15 Kč místo 30 Kč; obrázky 10 hal. místo 20 hal. atd.), což jsou výhody jistě začné.

Svaz nedělních škol pracuje v naší republice od r. 1921. Roku 1925 povolal vlastního sekretáře, vydržovaného cele Světovým Svazem nedělních škol až do r. 1932. Vydával Nedělní Besídku, později »Bibli a kalich«, v nichž byly uveřejňovány úlohy pro nedělní školy. R. 1935 vyšel nákladem Svazu nedělních škol obšírný »B i b l i c k ý s l o v n í k« téměř o 500 stranách hustě tištěných, sestavený sekretářem Svazu dr. Adolfem Novotným. Tím byla učitelům nedělních škol dána pomůcka, která vykoná jistě dobré služby. Tíseň finanční, která dolehla na Svaz nedělních škol zvláště od doby, kdy klesla anglická libra ze 164 až na 104 Kč, donutila sekretáře k značnému omezení návštěv v nedělních školách a k přijetí výpomocného místa druhého faráře v Hradicích Králové. Je nepochybné, že dvojí zaměstnání znemožňuje sekretáři plnou práci ve Svazu nedělních škol. Ale i na časopis »Nedělní besídka« dolehla finanční tíseň tak, že nemohl přinášeti výhradně jen úlohy pro nedělní školy, jak tomu bylo v prvních letech. Jinak by býval neudržel širší okruh předplatitelů, protože učitelů nedělních škol, na které časopis mohl počítat, bylo pouze 400. Letos pak vůbec musely býti vydávány úlohy zvláště strojově rozmnožené, protože z řad předplatitelů chodily stížnosti, že z časopisu ničeho nemají, je-li polovina věnována úlohám. A na těchto předplatitelích byl časopis závislý. Svaz nedělních škol pomýšlel na zastavení časopisu vůbec. Ale vynechání úloh z časopisu přineslo nečekaný vzrůst předplatitelů, přes to, že časopis přináší nyní pouze kázáníčka pro děti na každou neděli, pedagogické a biblické studie všeobecnějšího rázu. Ovšem, velká část

nedělních škol vzpomíná neustále na starou »Nedělní besídku«, která byla vydávána za zahraniční peníze, a nedovede pochopit, že časopis jen pro učitele Nedělních škol lze vydávat skutečně jen se značnou finanční pomocí církve nebo ciziny.

Téměř všechny odpovědi na rozeslané dotazníky doporučují církvi, aby práce Svazu nedělních škol byla zařaděna do všecírkvního rozpočtu buď reparticí na každý sbor nebo převzetím sekretáře za celocírkvního pracovníka s podobným platem jakého požívá sekretář Svazu českobratrské mládeže. I při tomto opatření by značnou část potřeb svazových (místnosti, administrační síla atd.) kryl Světový Svaz nedělních škol, pokud to situace dovolí a pokud bude generálním sekretářem p. dr. Kelly z Glasgow, ale naše církev by měla na Svaz rozhodující vliv a mohla by přes jeho interdenomináčnost, požadovanou Světovým svazem, získati nejvíce služeb. Některé sbory navrhuji, aby SNŠ a SČME byly připojeny jako Odbor pro výchovu k centrálnímu úřadu církve, protože prý vydržování cizinou je církev nedůstojné. Jistě by bylo dobře, kdyby se sekretář mohl této důležité práci věnovati cele.

639 učitelů nedělních škol jistě vyžaduje zvláštní péče. Částečně tomu vyhovují kursy v Letním táboře Komenského, který vznikl podnikavostí Svazu nedělních škol, podporovaného Svazem českobratrské mládeže evangelické. Jeho vybudování (za cenu 200.000 Kč) bylo umožněno jednak Světovým Svazem nedělních škol, jednak většími dary jednotlivců i sborů. Dluh činí doposud 60.000 Kč. Doufáme, že jak hojná návštěva našich mladých lidí, jimž se v táboře dostává náboženské výchovy, tak nové dary jednotlivců a sborů pomohou tento dluh zaplatiti.

Statistika o nedělních školách v jednotlivých sborech byla pojata do statistických tabulek o výchově mládeže vůbec a je otištěna v této brožuře na str. — Vypracovala ji kancelář Svazu nedělních škol.

7. *Počet konfirmandů* stoupl velmi prudce: r. 1932 obnášel 2134; r. 1933: 3869; r. 1934: 4372. Tento vzestup souvisí ovšem s tím, že r. 1932 byl konfirmován ještě poslední »válečný ročník« (naroz. 1918), kdežto r. 1934 byl konfirmován neobyčejně silný ročník 1920. V příštích letech lze očekávat pozvolný pokles počtu konfirmandů. Nemáme údajů o tom, kolik dospívajících mladých lidí zůstalo bez konfirmačního cvičení a konfirmace. Obáváme se však, že zvláště v městských sborech a mezi novějšími údy bude procento nekonfirmovaných poměrně značné. Ještě méně přehledu je možno míti o vnitřních, duchovních výsledcích konfirmačního cvičení a slavnosti. Jistě že mnoho ještě chybí k tomu, aby bylo

dosaženo aspoň v skromných mezích ideálu »pocvičeného mladého křesťana«, jenž by rozuměl nejzákladnějším věcem biblické víry; pokud má být cílem confirmace duchovní probuzení nebo aspoň vědomé přihlášení k církvi, jsou výsledky ovšem statisticky naprosto nezachytitelné, ale víme všichni dobře, jak daleko máme k tomu, abychom mohli být aspoň trochu spokojeni. Povážlivé je, jak malé procento konfirmandů je zachyceno dorosty a sdruženími mládeže. Jisté však také jest, že práce s konfirmandy patří k nejdůležitějším službám výchovné a duchovní práce církevní, a že nikde, kde je konána věrně, není to nadarmo, i když výsledky nejsou snad hned viditelné patrné.

8. *Zpráva Svazu Sdružení českobratrské mládeže evangelické (SČME)*. Svaz SČME v celku života českobratrské církve evangelické představuje hnutí i vedení její dospívající mládeže. Je to hnutí: mládež sama se zde projevuje, chápe práce, tvoří Sdružení, vybavená jistou samosprávou. Při tom však Svaz SČME považuje se za orgán naší církve pro výchovu dospívající mládeže, za odbor pro tento speciální úkol delegovaný synodem a synodní radou. Jest žádoucí, aby letošní synod svým usnesením tento stav potvrdil. Svaz SČME je tedy netoliko »úzce spjat« s církví, nýbrž je její pevnou, neoddělitelnou součástí. V jeho práci, úspěchu i neúspěchu, radostech a nesnázích odráží se celkový stav církve, ano zde často bolesti a nemoci církve se nejakutněji projevují. Když v práci sdruženecké cítíme nedostatek duchovního prostředí, selhávání vůdců, mezery v programových směrnících, pak to nejsou starosti jen členů Sdružení, ale nesnáze celé církve. A když Svaz SČME snaží se určité věci probojovat, pak z toho netěží jen Sdružení, ale v konečných důsledcích všechny naše sbory.

Svaz SČME, jehož předsedou je br. farář B. Jerie podporován oběma místopředsedy dr. J. Křenkem a Št. Šoltézem, snažil se i v době od posledního synodu položit základy práce co nejširěji a nejhlouběji. Snažil se v každoročním programu vystihnout, který moment věčně platného evangelia má být pro práci mezi mládeží zvláště vyzdvížen vzhledem k současné situaci. Tak vznikla hesla a byl určován ráz našich výročních konferencí a sjezdů, které patří mezi největší podniky a manifestace celocírkevní. (1953 Vysoké Mýto: Společenstvím k Božím cílům, 1954 Vsetín: Kde je jistota?, 1955 Jimramov: Zápas o duši českého člověka.) Tak byla i navrhována temata pro *Dny mládeže*, které se měly konat ve všech sborech naší církve a které na četných místech vyrostly už ve významné slavnosti. Na tomto pozadí pak bylo i doporučováno, aby všechna Sdružení soustředila se vždy pro jeden rok na jeden soubor důležitých otázek, k nimž

Ústředí Svazu vydávalo příručky a metodické návody. (R. 1952-53 Bible — Živá kniha, 1953-54 Učení a řád naší církve, 1954-55 Jak žije evangelictví na světě.) Svaz však se snaží, aby program schůzí, přednášky a diskuse nestaly se samy sobě účelem a proto vede mladé lidi *k činným projevům křesťanské služby*. Doporučuje Sdružením účast na sociální práci sborové, převzetí kolportáže našeho tisku, podporu Diakonie, Myslibořic, Ml. Boleslavě a pod. Jako službu církvi organizoval Svaz v posledních třech letech podrobný soupis staré evangelické literatury, který měl velice pěkné výsledky. (Podnítl a z části i prováděl široce založenou potravinovou akci v zimě 1952-53.)

Ústředí Svazu je stále v budově Ymky v Praze (Na Poříčí 12), kde laskavostí Ymky jsou mu propůjčeny zdarma dvě kancelářské místnosti s úklidem, otopem, světlem a telefonem. Ústředí snaží se Sdružením všestranně pomáhati písemnými radami a pokyny, i osobními návštěvami sekretářů (do roku 70—80). Z jeho vydavatelské činnosti uvádíme především časopis *Bratrstvo*, který vychází letos v 18. ročníku. Dále *Knihovnu Bratrstva*, v níž za poslední období vyšly tyto svazky: Š. Šoltész: *Živá kniha*. Hromádka-Kašpar-Křeněk-Šoltész: *Hlad na zemi*, J. Závodský: *Úsilí dvou generací o novou mládež*. Vl. Čapek: *Apoštol Pavel*, F. Bednář: *Zmátené lidstvo a protestantismus*. Praktickou knižnici, která má dodávat materiál (básně, proslovy, úvahy atd.) pro sdruženecské schůze jsou *Průhledy*. Do konce září tohoto roku vyšlo v ní 51 sešitů s nejrůznějším obsahem. Prodalí jsme jich asi 8000. Hlavně programu pro dorost je věnován věstník *Vůdce*, který vychází letos ve 3 ročníku. — Z Ústředí byly opět organizovány *Zimní školy*, které mají už svoji dobrou tradici (IV. v Olomouci, účast asi 50, V. v Brnově na Valašsku, účast asi 150, VI. v Novém Městě na Moravě asi 80). *Velikonoční kursy*, (III. v Libiři, IV. v Hradci Králové, V. v Poděbradech), novým pokusem byl loni *Vánoční kurs* (v Plzni). Společně se Svazem nedělních škol účastníme se pořádání kursu v *Letním táboře Komenského*.

Z ostatních složek činnosti svazové, které se zvláště poslední dobou uplatňují, je třeba jmenovat aspoň stále čilejší *styky s jinými organizacemi* církevní mládeže. Spolupracovali jsme s odbočkou mládeže při Alianci pro mezinárodní přátelství a výsledkem m. j. bylo uspořádání Mezinárodního a Mezicírkevního týdne v LTK r. 1955, kde byli zástupci evangelické mládeže slovenské, baptistické, z církve československé, německé, Jednoty Českobratrské a evangel. reformované maďarské. Do evangelických maďarských letních táborů vysíláme své delegáty (r. 1955 u Blatenského jezera, 1955 v N. Kosmalovcích) a v LTK. přijímáme členy

jejich Sdružení (letos dva). V táboře měli jsme na svůj náklad letos také jednoho bratra ze Sdružení slovenské církve kalvínské. Se Svazem slovenské mládeže evangel. stojíme v pravidelném styku a společně s ním a se Svazem evangel. mládeže polské (který pak odvolal asi 200člennou delegaci a poslal jen 3 zástupce) pořádali jsme Sjezd slovanské mládeže evangelické v Turč. Sv. Martině r. 1934. Také s mládeží církve československé se sbližujeme. — A druhá složka naší práce, která se nyní rozvíjí, je péče o dorost, t. j. mládež od 13—17 let. Vedle ostatních svazových komisí (ideové, organizační a finanční) je komise dorostenecká nejčilejší. Sestavujeme pravidelně podrobně pracované programy pro dorost, vydává malý dorostenecký časopis (jako přílohu Bratrstva), vypracovala řád pro dorost a má plno plánů do budoucnosti.

Slabou stránkou naší práce je organizace Sdružení. Ve Svazu je řádně spojeno 126 Sdružení. Vedle toho*) je však celá řada skupin mládeže, které pracují již delší dobu a užívají přímo nebo nepřímo všeho, co Svaz vytvořil. avšak do Svazu přistoupiti nechtějí. Ujišťují, že zásadních námitek proti svazové práci nemají, ale přes to zůstávají stranou. Není v tom nedostatek smyslu pro celek církve? Někde rozhoduje i finanční otázka: nechtějí nebo nemohou platit. Avšak to by se dalo zvláštní dohodou vyřídit. K informaci uvádíme, že roční členský příspěvek za jednoho člena je 5 Kč.

Nejpovážlivější je pak ta skutečnost, že máme ještě 38 sborů, kde dnes vůbec Sdružení není a kde ani jiným způsobem o dospívající mládež soustavně postaráno není.

Těšíme se z toho, že v poslední době proniká v církvi vědomí, že je potřebí o práci mezi mládeží více uvažovat a pro ni i se strany farářů a staršovstva více dělat. Soustavná práce mezi dospívající mládeží je dnes jedním z nejdůležitějších zájmů církve.

K statistickým tabulkám, které jsou dále otištěny, připomínáme, že údaje jsou sestaveny podle stavu 1. října 1935. Odhad průměrné účasti při pravidelných schůzích Sdružení je dělán střízlivě a neběře se při něm zřetel na slavnostní podniky, na př. Den mládeže, akademie, bazar a pod. S organizací dorostu se začíná teprve v poslední době. Proto je možné, že Svaz dosud neobdržel zpráv o všech skupinách dorostenských, letos založených. Statistiku vypracovala kancelář SČME.

*) Proto je ve statistice uvedena číslice vyšší než 126, t. j. 142,

1. Seniorát pražský.

Poradové číslo	Škola	Ohebné a měřanské školy					Síťední školy				Nedělní školy			Svaz Sdružení mládeže											
		Počet žáků	Počet vyučovačů hodin týdně	Luchovní vyučují týdně hodin	Počet škol, na nichž se vyučuje	Vyučujících			Počet vyučovačů hodin týdně	Škol, kde se vyučuje	Učitelé farář (vikář)	Nepovinné žáci z třídy VI. a výše	Počet dětí přibíh. (Odhad)		Počet sdružení	Počet platících členů sdružení	Průměr, účast při schůzích (Odhad)	Počet organizov. skupin dorostu	Přibližný počet členů dorostu						
						farářů či vikářů	diakonů	vypomocných učitelů					Děti navštěv. se strany ro- vno, opatřit pro nemohoucí	školařů, kteří se vyučují						školařů (vikářů)	jiných				
1.	Benčšov	159	22	10	18	1	—	5	2	2	1	—	27	2	—	—	—	—	—	—					
2.	Hvozdnice	147	15	9	15	1	—	2	8	18	—	—	21	1	—	—	—	—	—	—					
3.	Kladno	351	30	10	27	1(10)	—	5	8	2	2	—	49	2	—	—	—	—	—	—					
4.	Kšely	261	14	9	9	1	—	—	12	2	1	—	19	1	—	—	—	—	—	—					
5.	Libčice n. Vlt.	104	11	4	4	1	—	—	—	1	1	—	146	13	60	1	30	1	40	—					
6.	Praha-Salvátor	1091	84	10	28	1	—	5(1)	25	18	3	—	237	4	2	1	40	55	1	50					
7.	Praha-Kliment	479	36	—	22	—	—	1	8	237	4	2	1	2	250	250	14	20	1	25					
8.	Praha-Libeň	728	50	—	27	—	—	2	—	42	5	—	—	5	352	200	25	75	2	60					
9.	Praha-Zižkov I.	865	65	—	8	—	1	3(1)	—	79	5	—	—	1	85	85	20	25	1	40					
10.	Praha-Zižkov II.	181	—	—	1	—	—	—	6	197	14	1	—	1	160	200	45	40	1	40					
11.	Praha-Vinohrady	596	50	—	5	1	—	—	9	12	—	—	—	2	150	80	21	25	1	25					
12.	Praha-Nusle	591	40 1/2	4	21	1	—	2	8	21	—	—	102	8	100	100	20	20	1	30					
13.	Praha-Smíchov	581	40	10	10	1	—	4	2	7	5	—	—	1	80	10	20	20	1	10					
14.	Praha-Břevnov	221	20	14	10	1	—	2	4	2	—	—	—	1	18	18	25 ^{a)}	—	—	—					
15.	Rybníky	49	4	—	6	—	1	1	1	—	—	—	—	1	35	—	20	46	—	—					
16.	Soběhrdy	147	21	16	15	1	—	2	3	—	—	—	—	1	27	32	1	20	21	20					
17.	Škvorec	186	17	17	10	1	—	1	—	—	—	—	—	2	27	32	1	20	21	20					
18.	Uhřetěves	214	20	5	9	1	—	(1)	—	—	—	—	—	2	65	17	—	—	1	20					
Součet		6731	515 1/2	124	237	12	5	25	23	106	919	67	20	11	2	12	32	148	1775	1132	17	255	442	11	540

1) Číslice v závorce znamená, že učitel diakon (jinde opět farář a p.) z jiného sboru, v němž však je uveden také jako vyučující. V závorce je proto, aby nebyl sčítán dvakrát do celkového počtu učitelů osob.

2) sou to: Žižkov I., Strašnice, Jarov, Hrdlořezy.

3) V Rybníku není organizováno "Sdružení", číslice se týkáji kaz. stanice Dobříše.

4) je to spíše sborová beseda.

2. Seniorát plzeňský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a městské školy					Střední školy				Nedělní školy			Svaz Sdružení mládeže																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
		Počet žáků	Počet vyučovačů hodin týdně	Duchovní vyučuje týdně hodin	Počet škol, na nichž se vyučuje	Vyučujících				Počet vyučovačů hodin týdně	Počet školy	Počet učitelů	Průměr, navštěvuje (Odhad)	Počet dětí přihlášených do Svazu n. s.	Počet Sdružení členů sdružení	Průměr, účast při schůzkách (Odhad)	Počet organizov. skupin dorostu	Přibližný počet členů dorostu																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
						farářů či vikářů	katechetů	diakonů	výpomocných učitelů																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
1.	Domažlice	412	58	8	51	1	1	1	3	12	52	2	1	1	—	3 ¹⁾	3	65	13	—	3 ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
2.	Kralovice	390	35½	14¾	21	1	1	1	1	4	—	—	—	—	—	—	2 ²⁾	2	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

¹⁾ Jsou to Nedělní školy a Sdružení mládeže v Domažlicích, Kdyni a Staňkově.

²⁾ Nedělní škola se shromažďuje velmi nepravidelně.

³⁾ Jsou to Nedělní školy v Rokycanech a Zbirohu a Sdružení mládeže v Rokycanech a v Hořovicích.

⁴⁾ Je to vlastně pěvecký kroužek.

4. Seniorát poděbradský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a měšťanské školy					Střední školy				Nedělní školy			Svaz Sdružení mládeže											
		Počet žáků	Počet vyučovačů hodin týdně	Duchovní vyučuje týdně hodin	Počet škol, na nichž se vyučuje	Vyučujících				Počet	Učitelé		Počet dětí přihláš. (Odhad)	Počet dětí n. š. do Svazu n. š.	Počet Sdružení	Počet platících členů Sdružení	Počet organizací, skupin dorostu.	Přibližný počet členů dorostu							
						farářů či vikářů	katechetů	děkanů	výpomocných učitelů		pro nemožnost vyuč. opatřit se strany ro- dicích odhlášené	zastředa na střed. školách							vyučovačích hodin týdně	škola, kde se vyučuje	farář (vikář)	jiný	škola	učitelů	
1.	Ml. Bolešlav . .	380	40	5	59	1	—	—	5	12	28	42	5½	5	1	—	—	1	2	50	1	20	25	—	
2.	Bošín . .	166	17¾	17¾	16	1	—	—	—	4	7	—	—	—	—	—	—	1	2	45	1	—	20	—	
3.	Brandýs n./L. . .	232	20	16	8	1	—	—	1	—	7	29	2	1	1	—	—	1	3	35	20	1	25	30	
4.	Hořátek . .	201	18	18	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	90	1	20	25	—	
5.	Chleby . .	208	19	—	9	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	90	90	1	20	20	
6.	Libice n. Cidl. . .	203	16	6	7	1	—	—	1	3	1	—	—	—	—	—	—	1	2	35	35	1	21	30	
7.	Lysá n./L. . .	314	25½	12½	26	1	—	—	1	—	—	67	3	1	1	—	—	1	2	70	50	1	20	25	
8.	Nymburk . .	225	15	15	12	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	2	30	20	1	14	25	
9.	Opolany . .	97	10	10	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	50	1	12	25	—	
10.	Poděbrady . .	331	25	6	9	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	6	60	50	1	12	25	
11.	Velenice . .	231	20	18	12	1	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	20	15	1	12	20	
Součet . .		2588	224¼	122¼	150	10	1	1	9	23	38	138	8½	5	3	—	—	15	26	525	370	11	184	265	—

1) Je to vlastně převěžek kroužek.

5. Seniorát královéhradecký.

Poradové číslo	Sbor	Obecné a městské školy										Střední školy				Nedělní školy			Svaz Sdružení mládeže					
		Počet žáků	Počet vyučovačů hodin týdně	Duchovní vyučuje týdně hodin	Počet škol, na nichž se vyučuje	Vyučujících			Děti nevyuč. se střany ro- dyne, opatřit pro nemožnost učitelů	Začta na střed. školách	Vyučovačů hodin týdně	školy, kde se vyučuje	Učít		Nepovinné žáků z třídy VI. a výše	Počet		Počet dětí přihláš. (Odhad)	Počet Sdružení	Počet platících členů Sdružení	Průměr. účast při schůzích (Odhad)	Počet organizov. skupin dorostu	Přibližný počet členů dorostu	
						farář či vikář	katecheti	výpomocných učitelů					farář (vikář)	jiný		učitelů	školy							
1.	Bohuslavice	42	6	6	3	(2)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	20	1	—	15	—	—	
2.	Cernilov	206	19	11	11	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	60	1	15	25	—	—	
3.	Dvůr Král. n./L.	211	24	8	10	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.	Hořice v Podkrk.	196	17½	17½	19	1	—	—	—	10	14	15	1	1	—	4	3	45	25	1	5	—	—	
5.	Hradec Králové	373	34	7	20	1	—	—	6	5	16	102	5	1	2	1	14	150	150	1	22	30	1	40
6.	Hronov n. Met.	129	14	9	11	1	—	—	1	4	2	12	2	1	1	2	6	65	50	1	15	20	—	—
7.	Kláster	239	30	18	17	1	—	—	1	9	—	4	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
8.	Křižlice	172	17½	12½	13	1	—	—	1	4	—	16	1	1	1	1	2	50	40	1	40	—	—	—
9.	Libšát	275	21	19	15	1	—	—	(1)	8	1	1	1	1	1	3	3	43	25	1	20	—	1	25
10.	Semonice	232	16½	10	8	1	—	—	(1)	2	—	—	—	—	—	1	1	30	—	2	30	—	—	—
11.	Sonov	126	12½	9½	11	1	—	—	2	2	—	—	—	—	—	5	5	65	25	1	20	—	—	—
12.	Třebechovice pod Orebem	255	23½	8	12	1	—	—	—	—	—	11	1	1	1	3	4	50	25	1	25	25	—	—
13.	Valterice	239	21½	21½	16	1	—	—	—	7	6	21	1½	2	1	1	2	40	20	1	30	50	—	—
Součet		2715	256½	156½	164	12	—	—	14	52	64	205	14	9	9	11	23	42	595	11	129	240	2	65

6. Seniorát čáslavský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a městanské školy										Střední školy				Nedělní školy			Svaz Sdružení mládeže							
		Počet žáků	Počet vyučovačích hodin týdně	Duchovní vyučuje	Vyučujících				Počet škol, na nichž se vyučuje	Děti nevyuč.	Počet				Učři z třídy VI. a výše	Počet		Počet dětí přihláš.	Počet Sdružení	Počet platících členů Sdružení	Průměr. účast při schůzích (Odhad)	Počet organizov. skupin dorostu	Přibližný počet členů dorostu			
					farářů či vikářů	katechetů	diakonů	výpomocných učitelů			školařů, kde se vyučovačích	učitelů	školařů	učitelů												
1.	Čáslav	418	39	6½	30	1	—	—	9	—	—	2	78	7	2	1	—	1	8	50	25	2	40	70	—	
2.	K. Hora	203	15	11	8	1	—	—	1	8	—	2	19	2	2	1	—	1	1	25	25	1	10	25	—	
3.	Chvaletice	131	12	12	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.	Kolín	396	33	4	17	1	—	—	4	1	3	3	79	8	1	1	3	6	80	100	1	30	30	—	—	
5.	Krakovany	184	19½	19½	12	1	—	—	—	5	1	2	—	—	—	—	—	2	35	—	—	—	—	—	—	
6.	Libenice	105	9½	8½	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	40	—	—	—	—	—	—	
7.	Opatovice	132	15½	12	15	1	—	—	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8.	Pečky	181	15½	15½	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9.	Přelouč	177	8	8	8	1	—	—	—	6	—	2	—	—	—	—	—	5	18	20	1	15	20	—	—	
10.	Semtš	321	30½	14	15	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	86	—	1	20	35	1	25	
11.	Trnávka	152	15½	13½	8	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	97	—	1	20	35	—	—	
12.	Velim	259	20½	18½	11	1	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	1	30	25	1	15	25	—	—	
13.	Vilémov	135	12½	12½	12	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	2	100	80	1	15	25	—	—	
Součet		2792	243½	155	159	13	—	—	19	29	12	176	17	5	3	—	3	14	31	578	275	10	150	280	1	25

7. Seniorát chrudimský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a měšťanské školy						Střední školy				Nedělní školy			Svaz Sdružení mládeže										
		Počet žáků	Počet vyučovačů hodin týdně	Duchovní vyučující	Počet škol, na nichž se vyučuje	Vyučujících				Počet	Učí		Počet učitelů	Průměr. návštěva (Odhad)	Počet dětí přiřazených do Svazu n. s.	Počet sdružení členů sdružení	Průměr. účast při schůzkách (Odhad)	Počet organizací skupin dorostu	Přibližný počet členů dorostu						
						farářů či vikářů	katechetů	diakonů	výpomocných učitelů		pro nemožnost vstoupit, opatřit se strany ro- dičů odhlášené	farář (vikář)								Nepovinné záru- ky z třídy VI. a výše					
1.	Bučina	141	14	14	7	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	40	1	15	—	—	—	—	—		
2.	Bukovka	112	11	4	11	1	1	1	—	5	—	—	—	—	—	20	20	30	150	10	20	—	15		
3.	Černá	353	33	24	15	1	1	1	2	—	—	—	—	—	—	150	10	55	—	—	—	—	—		
4.	Dvakačovice	197	17½	17½	15	1	—	—	—	4	—	—	—	—	—	25	26	20	25	10	20	—	—		
5.	Džbánov	152	12¾	12¾	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	1	20	26	1	20	—	—		
6.	Hradiště	146	14	10	14	1	1	1	—	4	—	—	—	—	—	15	1	20	23	1	30	—	—		
7.	Chocení	267	25¾	25¾	15	1	1	1	1	5	—	—	—	—	—	80	1	30	73	1	28	30	1	20	
8.	Chrudim	273	31¼	14	23	1	1	1	4	2	—	41	3	2	1	11	2	40	50	1	15	20	—	—	
9.	Litomyšl	202	14	14	13	1	1	1	—	2	—	56	4	3	1	—	3	40	70	26	1	20	—	—	
10.	Lozice	177	22¾	22¾	16	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	1	—	26	—	—	—	15		
11.	Vysoké Mýto	140	10½	10½	9	1	—	—	—	—	—	32	3	1	1	—	4	50	62	30	1	20	—	—	
12.	Pardubice	256	11	2	13	1	1	1	2(1)	—	—	63	3	2	1	—	2	50	50	50	10	25	—	—	
13.	D. Sloupnice	206	16¾	16¾	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	1	25	50	1	15	25	—	—	
Součet		2602	233¼	185	160	13	—	11	—	24	22	172	15	8	4	11	26	44	753	572	11	163	270	3	50

1) Jsou to Sdružení mládeže v Černé a v Kyšperku

2) Jest to Sdružení organizované »Snahou«.

8. Seniorát poličský.

Poradové číslo	Sbor	Obecné a měšťanské školy										Střední školy				Nedělní školy			Svaz Sdružení mládeže						
		Počet žáků	Počet vyučovacích hodin týdně	Duchovní vyučuje	Počet škol, na nichž se vyučuje	Vyučujících				Děti nevynuc.	Počet				Uč.	Nepovinné zákl. z třídy VI. a výše	Počet		Počet dětí přihláš. do Svazu n. s.	Počet platících členů Sdružení	Průměr. účast při schůzích (Odhad)	Počet organizov. skupin dorostu	Přibližný počet členů dorostu		
						farář či vikář	katecheti	děkanů	vypomocných učitelů		pro nemožnost vyuč. opatřit se strany ro- dičů odhlášené	učitelů	školy	Počet Sdružení											
																	vyučovacích hodin týdně	školy, kde se vyučuje						jiný	
1.	Borová	201	14	14	6	1	—	—	—	1	4	24	3	1	1	—	—	1 ¹⁾	2	35	—	—	—	—	25
2.	Krouna	342	36	18	11	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	90	2	40	40 ²⁾	—	—	—	40	
3.	Krucemburk . .	140	12	12	7	1	—	—	—	1	—	25	2	1	—	1	40	2	20	20	—	—	—	20	
4.	Proseč	422	33	11	13	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	80	2	80	25	—	—	—	25	
5.	Raná	240	26	12	12	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	1	20	1	20	20	—	—	—	20	
6.	Pustá Rybná . .	80	6	6	1	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	nedošla odpov.	—	—	15	—	—	—	15	
7.	Svratouch . . .	204	16	15	9	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	4	70	1	80	—	—	—	80	
8.	Telecí	188	12	8	3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	nedošla odpov.	—	—	30	—	—	—	30	
Součet .		1817	157	96	62	7	—	—	7	2	5	49	5	2	1	—	8	13	335	40	8	40	255	—	—

1) Je to Nedělní škola v Poličce.

2) Všechny sbory v seniorátě platí dohromady 200 Kč, což odpovídá 40 člen. příspěvkům.

10. Seniorát novoměstský.

Poradové číslo	Sbor	Obecné a měšťanské školy						Střední školy				Nedělní školy			Svaz Sdružení mládeže									
		Počet žáků	Počet vyučovačích hodin týdně	Duchovní vyučuje hodin týdně	Počet škol, na nichž se vyučuje	Vyučujících			Děti neuvuč.	Počet	Učel		Počet škol	učitelů	Průměr. návštěva (Odhad)	Počet dětí přihláš. do Svazu n. s.	Počet Sdružení	Počet platících členů Sdružení	Průměr. účast při schůzích (Odhad)	Počet organizov. skupin dorostu	Přibližný počet členů dorostu			
						farář či vikář	katecheti	diakonů			vypomocných učitelů	školař, kde se vyučuje										jiný	Nepovinné záku z třídy VI. a výše	
1.	Daňkovic	181	12	12	5	1	1	1	—	—	—	—	2	3	160	—	—	1	15	100	—	—		
2.	Jimramov	530	24½	8½	7	1	1	1	—	—	—	—	2	6	100	60	—	1	36	40	1	20		
3.	Německé	251	18	16	5	1	1	1	—	—	—	—	7	8	182	100	—	1	25	25	—	—		
4.	N. Město na Mor.	529	24	16	14	1+(1)	1	1	5	2	1	1	1	4	45	—	—	1	40	40	—	—		
5.	Olešnice	95	9	9	2	1	1	1	—	—	—	—	1	2	40	—	—	1	6	25	—	—		
6.	Proseřín	138	11	9½	11	1	1	1	1	5	—	—	2	4	80	—	—	—	—	—	1	20		
7.	Rovečné	261	17	17	5	1	1	1	—	—	—	—	4	7	70	—	—	1	20	25	1	20		
8.	Sázava	155	18½	15½	16	1	1	1	1	5	—	—	1	4	—	—	—	1	10	20	1	20		
9.	Veselí	184	15	14	9	1	1	1	1	2	—	—	1	5	()	—	—	1	20	25	1	20		
Součet		1902	148½	115	69	9	1	1	9	19	—	—	16	2	1	1	—	21	39	677	160	812	300	5100

4) Sbor neuvedl v odpovědi žádnou čísel.

11. Seniorát brněnský.

Poradové číslo	Sbor	Obecné a městské školy				Střední školy				Nedělní školy			Svaz Sdružení mládeže													
		Počet záků	Počet vyučovačích hodin týdně	Duchovní vyučuje	Počet škol, na nichž se vyučuje	farářů či vikářů	katolická	evangelická	děkanů	vzpomocných učitelů	pro nemožnost vyuč. opatřit	Děti nevyuč.	Počet	Učel	Nepoinné záků z třídy VI. a výše	Počet škol	Příměr, návštěva (Odhad)	Počet dětí přiblas. do Svazu n. s.	Počet Sdružení	Počet platících členů Sdružení	Průměr. účast při schůzích (Odhad)	Počet organizov. skupin dospělých	Přibližný počet členů dospělých			
1.	Brno	585	46	4 1/2	27	1	2	1	—	—	10	25	195	4	2	22	4	26	260	50	96	60	1	36		
2.	Brno-Židenice	206	17	17	12	1	—	—	—	—	1	7	28	2	1	—	2	8	85	60	1	—	—	—		
3.	Břeclav	178	15 1/2	13	11	1	—	—	—	2	9	3	28	4	1	1	2	8	90	90	2	34	40	—		
4.	Herspice	125	14	14	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	40	25	1	4	20	—			
5.	Uh. Hradiště	219	18	18	15	2	—	—	—	—	—	41	3	2	—	3	5	102	80	1	12	20	—			
6.	Hustopeče	70	9	7	6	(1)	—	—	—	—	1	1	15	2 1/2	1	3	4	75	50	1	—	15	—			
7.	Javorník	218	10 1/2	10 1/2	4	1	—	—	—	15	2	25	2	1	—	2	4	60	30	1	20	30	—			
8.	Jihlava	212	17	17	12	1	—	—	—	8	—	—	—	—	—	3	7	80	25	1	—	35	—			
9.	Klobouky	488	35 1/2	35 1/2	11	2	—	—	—	10	4	25	2	1	—	4	10	80	65	1	—	55	—			
10.	Velké Meziříčí	75	10	10	8	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	10	80	25	1	—	25	—			
11.	Miroslav	197	16 1/2	8	15	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	3	20	25	1	—	25	—			
12.	Nikolčice	52	5	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	5	20	25	1	20	25	—		
13.	Nosilav	181	15	15	9	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	6	90	45	1	12	25	—			
14.	Třebíč	128	10 3/4	9 1/2	11	1	—	—	—	2	2	21	2	2	—	9	15	210	220	2	—	95	—			
15.	Vanovice	560	39	nepravd.	21	1	1	1	5	2	4	59	5	2	—	2	2	32	—	1	10	20	—			
16.	Hor. Vilémovice	55	4 1/2	2	6	1	—	—	—	1	2	6	1/2	1	—	—	1	2	50	—	1	—	15	—		
17.	Hrubá Vrbka	67	6	6	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	—	—	—		
Součet		5612	287 1/2	185	182	18	2	4	9	60	51	442	57 1/2	19	15	2	55	39	120	1571	785	17	263	500	1	36

1) Rozptýlenost sboru a nedostatek dětí při zřemožnění založení Nedělní školy.

12. Seniorát vsetínský.

Pořadové číslo	Sbor	Obecné a městanské školy						Střední školy			Nedělní školy			Svaz Sdružení mládeže										
		Počet žáků	Počet vyučovačů hodin týdně	Duchovní vyučuje týdně hodin	Počet škol, na nichž se vyučuje	fararů či vikarů	katechetů	diakonů	výpomocných učitelů	Děti nevynuc. se strany ro- vyc. opatřit pro nemožnost učitelů	žactva na střed. školách	vyučovačů hodin týdně	školy, kde se vyučuje	farar (vikar)	Učů z třídy VI. a výše	Počet učitelů	Počet Průměr, návštěva (Odhad)	Počet dětí přihláš. do Svazu n. š.	Počet platících členů Sdružení	Průměr, účast při schůzích (Odhad)	Počet organizov. skupin dospělých	Přibližný počet členů dospělých		
1.	Hošťálková	446	25	25	4	1	1	—	10	—	—	—	—	—	—	nedošla odpov.	—	—	1	—	35	—	—	
2.	Hovězí	254	17	17	7	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1 100	—	—	1	—	30	—	—	
3.	Jablůnka	152	8	8	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1 2 65	—	—	1	—	—	—	—	
4.	Jasenna	490	27	12	7	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1 1 50	30	50	1	—	25	—	—	
5.	Liptál	445	22	22	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3 15 280	—	—	1	12	25	—	—	
6.	Pozděchov	260	10½	2	3	(1)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	nedošla odpov.	—	—	—	—	—	—	—	
7.	Pržno	251	14½	14½	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	nedošla odpov.	—	—	—	—	40	—	—	
8.	Ratiboř	387	21	21	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1 10 150	50	50	1	24	50	—	—	
9.	Růžďka	522	20	20	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1 2 150	—	—	1	18	30	1	20	
10.	Vsetín-dolní sbor	1246	65	21	10	2	2	2	10	59	5	1	1	—	—	4)	—	—	1 ^{a)}	15	25	—	—	
11.	Vsetín-horní sbor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12.	Zádvěřice	506	28½	12	12	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Součet		4739	258½	174½	55	11	2	2	10	59	5	1	1	—	—	9	29	775	80	8	69	260	1	20

1) Vc sboru se konají zvláštní bohoslužby pro děti.

2) Je to Sdružení mládeže ve Zlíně.

15. Seniorát moravskoslezský.

Poradové číslo	Sbor	Obecné a měřanské školy						Střední školy					Nedělní školy		Svaz Sdružení mládeže							
		Počet žáků	Počet vyučovacích hodin týdně	Duchovní vyuč. na místě se vyuč.	Vyučujících			Děti nevych. pro nemožnost vyuč. opatřit se strany rodičů odhlášené	Počet			Uč. jiný	Nepovinné základy z třídy VI. a výše	Počet dětí přihláš. do Svazu n. s.	Počet Sdružení	Počet platících členů Sdružení	Průměr. účast při schůzích (Odhad)	Počet organizov. skupin dorostu	Přibližný počet členů dorostu			
					farářů či vikářů	katechetů	diakonů		výpomocných učitelů	vyučovacích hodin týdně	školy, kde se vyuč.									farář (vikář)		
1.	Frýdek	255	24	16	21	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	10	27	—	—			
2.	Staré Hamry	155	15	—	7	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
3.	Hodslavice	484	50½	17½	19	1	—	3	—	52	3¼	2	2	1	1	20	35	—	—			
4.	Hrabová	405	57	14½	25	1	1	1	—	55	4	2	1	1	4	56	45	—	—			
5.	Hrubá Lhota	176	15	15	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	6	12	35	—	—			
6.	Valaš. Meziříčí	112	8½	1	6	1	—	2	11	45	3	1	1	1	6	20	50	—	—			
7.	Olomouc	248	24½	10½	17	1	—	6	5	51	3½	2	2	2	2	30	50	—	—			
8.	Orlová	197	25	21	18	1	—	1	—	22	5	2	1	1	2	40	40	—	—			
9.	Mor. Ostrava	222	65	21	55	1	1	3	5	67	6	2	1	1	3	15	15	—	—			
10.	Prostějov	107	8½	8½	6	1	—	—	—	19	2½	1	2	1	2	20	24	—	—			
11.	Prusimovice	99	6	5	6	(1)	—	(1)	4	13	2	1	1	1	3	50	50	—	—			
12.	Přerov	204	14	4	10	1	—	1	4	15	2	1	1	1	8	95	20	—	—			
13.	Rusava	165	15½	12½	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	60	20	—	—			
14.	Střítež	198	11½	11½	7	1	—	(1)	2	99	8	1	1	1	2	1	16	20	—			
15.	Český Těšín	542	59	18	18	1	—	2	—	46	4	1	1	1	1	—	—	—	—			
	Košice	112	12	—	6	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Součet		4150	541	174	229	15	4	22	36	16458	42½	17	12	2	28	50	65	905	505	15	214	541

VII. Věci hospodářské.

1. *Stavební věci.* V tříletí od posledního synodu byly podniknuty novostavby církv. budov nebo pronikavější přestavby v následujících sborech: *Žižkov* (1. sbor): přístavba obytné budovy s bytem pro faráře; *Nusle*: novostavba církevního domu (chrámu i fary); *Radotín* (sbor smíchovský): novostavba modlitebny; *Kralovice*: novostavba chrámu s farou; *Rokycany*: novostavba chrámu s farou; *Louny*: novostavba chrámu; *Poděbrady*: novostavba fary; *Přelouč*: místnost pro mládež, biblické hodiny a pod.; *Semtěš*: novostavba sborové síně Pelíškovy; *Slatiňany* (sbor chrudimský): novostavba modlitebny; kazat. stanice *Strmilov* (sbor Velká Lhota): novostavba farní budovy; *Bohutice* (sbor Miroslav): novostavba modlitebny; *Židenice*: novostavba chrámu; *Pržno*: novostavba fary. Ve stavbě je nyní novostavba chrámu ve výchoním sboru v *Plzni*, novostavba chrámu s farou ve *Mšeně*, novostavba modlitebny ve *Zruči* (kazatelská stanice sboru kutnohorského) a novostavba obytného domku pro diakona v *Silůvkách* (kaz. stanice sboru v Brně). Vedle toho řada sborů provedla opravy svých budov neb menší adaptace, a jiné sbory zakoupily stavební místa.

Z otištěné tabulky je zřejmé, že veškerá investiční činnost v církvi (novostavby, přístavby, koupě, opravy, zvony, varhany a pod.) vyžádala si v letech 1932—54 nákladu Kč 5,646.206.—. Zadlužení církve při tom stouplo z Kč 16,507.284.— na Kč 16,723.474.— čili se zvětšilo o Kč 216.190.—. To není poměrně velká částka, předpokládáme-li, že statistické údaje sborů jsou přesné, zvláště srovnáme-li ji s částkou Kč 8,419.200.—, o kterou vzrostly dluhy sborů za tříletí 1929—31. Lze říci, že bereme-li církev jako celek, byla investiční činnost posledních let z velké části hotově zaplacená. V podrobnostech vypadá skutečnost ovšem tak, že mnohé sbory z dřívějšíka zadlužené splatily dosti podstatnou část svých dluhů, kdežto jiné sbory nesplatily skoro nic, a opět jiné se nově zadlužily. Je velmi poučné srovnávat podrobněji tabulku o zadlužení jednotlivých sborů s podobnou tabulkou, otištěnou před 5 roky. — Ačkoliv lze tedy s potěšením konstatovati, že celkové zadlužení příliš již neroste, jest číslice 16,723.474 Kč na naši církev velmi vysoká a hrozivě tíživá. A jest pravděpodobné, že tato číslice přece jen ještě dosti značně vzroste, až se připočtou dluhy, vzniklé ze staveb prováděných r. 1935 (náš výkaz byl uzavřen k 31. prosinci 1934). Část dluhu jsou ovšem bezúročné zápůjčky z vše církevních stavebních fondů, jiná část jsou dluhy na činžovních domech, kryté výnosem nájemného, dnes ovšem povážlivě klesajícího. Přes to však zbývá asi polovina veškerého dluhu (asi 8,000.000 Kč), která musí býti plně zúročena a splácena z darů a příspěvků členských. Zvláště některé sbory jsou

Celkový přehled stavebních nákladů 1932—1934.

Pořadové číslo	Seniorát	Nové podniky							Opravy budov, zdi, plotů, rozšíření hřbitovů a pod.	Nové zvony, varhany, harmonia, jiné opravy, bohosl. náčení a pod.	Dluhy z dřívější a nově vzniklé
		Stavba či koupě			stavbu přístavba	stavbu	Náklad				
		kostel, modlitebna	fara	sborový dům							
1.	Pražský	1	—	1	1	1 + 1	913,945.45	443,616.50	29,765.50	8,316,732.88	
2.	Plzeňský	1	1	2	—	1	620,000.—	12,350.—	53,000.—	1,502,284.20	
3.	Poděpřpý	1	—	—	1	1	374,298.—	73,399.—	—	458,222.—	
4.	Poděbradský	—	1	—	—	—	248,000.—	81,957.04	23,275.50	287,480.51	
5.	Královéhradecký	—	—	—	—	—	—	138,772.53	66,850.70	272,829.20	
6.	Čáslavský	1	—	1	—	—	60,800.—	204,950.—	1,575.—	614,022.—	
7.	Chrudimský	—	—	—	—	1	12,566.—	64,627.—	52,500.—	414,000.—	
8.	Políčský	—	—	—	—	1	26,000.—	120,997.15	24,420.—	138,513.80	
9.	Táborský	—	1	—	—	1	58,213.60	98,937.94	5,380.—	1,139,560.47	
10.	Novoměstský	—	—	—	—	1	45,000.—	120,931.60	2,825.10	227,707.87	
11.	Brněnský	2	1	2	1	5 + 1	910,500.—	92,875.47	55,200.—	950,727.—	
12.	Vsetínský	—	—	—	—	—	—	93,460.52	6,815.—	265,607.65	
13.	Moravskoslezský	1	—	—	—	1	356,303.40	88,727.55	63,451.65	2,136,187.—	
Celkem		7	4	6 + 1	2	11 + 2	3,625,626.45	1,635,522.10	385,058.25	16,723,474.58	

tímto břemenem obtíženy až k ohrožení své existence. V poslední době se hrozivě množí příznaky takového katastrofálního stavu v některých sborech. Pro synodní radu vzniká tu starost velická, neboť všechny tyto ohrožené sbory k ní přicházejí o pomoc. Synodní rada pomáhá, pokud může, ale její prostředky ovšem naprosto nestačí na to, aby všem mohlo být pomoci v míře žádané. Nutno konstatovati, že v nejhorší situaci jsou dnes obyčejně ty sbory, které před časem podnikaly stavby proti výstrahám i zákazům synodní rady, pokládající asi tyto výstrahy za překážení v pracovním nadšení a rozmachu. Synodní rada hodlá synodu (po př. příslušné synodní komisi) předložit důvěrné zprávy o hospodářském stavu několika obzvláště ohrožených sborů. Jistou úlevu přinese chystané snížení úrokové míry, ale situace zůstane v některých sborech velmi obtížná a nebezpečná.

I v budoucnosti bude ovšem ještě potřebí dalších staveb. 7 farních sborů nemá dosud vlastního chrámu neb fary neb obojiho; i v některých filiálních sborech by bylo potřebí staveb. Synodní rada však má za to, že bude nutno při budoucích stavbách co největší opatrnosti, aby dlouhé břemeno nerostlo nad naše síly a nevedlo ke katastrofám sborů. Vzhledem k tomu synodní rada připravila po poradě s konferencí seniorů návrh směrnic pro povolování nových staveb v církvi.

Na tomto místě považujeme za svou povinnost poděkovati zvláště dru. arch. B. Kozákovi v Praze, který s neobyčejnou ochotou jako stavební poradce synodní rady vždy zkoumal zaslané mu návrhy novostaveb a to jak po stránce architektonické, tak i po stránce rozpočtové. Také druhý náš bratr architekt V. Rudi v Praze byl několikrát žádán o vyjádření ve stavebních věcech našich sborů a vždy ochotně našim žádostem vyšel vstříc. Děkujeme i jemu.

2. *Sborové a jiné příspěvky církevní.* Podle tabulky o příspěvcích členů našich na účely církevní zvýšil se počet těch, kteří příspěvky své roku 1954 odvedli na 54.644 osob proti 50.579 roku 1951, tedy celkem o 4.065 více. Roku 1951 bylo členů přispívajících 18,46% všech duší, kdežto roku 1954 19,54%.

Součet všech příspěvků a darů činil však podle sdělení sborů roku 1951 Kč 4.914.619,—, to jest na jednu duši Kč 17,87, kdežto roku 1954 pouze Kč 4.642.001,—, to jest Kč 16,60 na jednu duši. Celková suma za rok 1954 byla tedy menší o Kč 272.618,—, to jest asi o 5,4% méně než roku 1951.

Znovu upozorňujeme všechny členy synodu na *značný rozdíl průměrného příspěvku* údů našich resp. sborů našich poskytovaného na účely církevní. Soudíme ovšem, že udávání výše členských příspěvků a jiných darů nedálo se ve všech sborech stejným způsobem. Přes to však rozdíl výše

těchto členských církevních platů a darů u jednotlivých sborů jest tak velký, že se nedá odůvodnit pouze růzností zámožnosti, nýbrž příčina jest v různé účinnosti údů našich a snad i v různé správě sborové. Žádáme, aby bratří synodálové tabulku tu bedlivě si prohlédli a uvážili, co by se k nápravě činiti mohlo.

V letošní Zprávě k synodu jsou uvedeny i *nedoplatky* členských příspěvků. Podle sdělení staršovstev činí nedoplatky ty dohromady u všech sborů 749.953 Kč. V některých sborech jsou tyto resty velmi povážlivé. Čí je to vina? A je tím vinna pouze nynější hospodářská krize? Žádáme, aby synod vzal v úvahu i tento neblahý zjev.

Tabulka o různých *sbírkách kostelních* za rok 1934, synody usnesených a synodní radou vypsanych, není letos v této Zprávě uveřejněna. Jest však vytištěna ve Věstníku synodní rady z roku 1935 č. 2. Vybízíme členy synodu, aby si tabulku tu prohlédli a poznamenali si, co by bylo v ní pozoruhodného. Celkem všechny sbory konaly a odváděly vypsane sbírky až na jeden sbor, který nekonal ani jedinou z nich. Ale řada sborů vykonala jen některé sbírky a není nám jasno, proč vynechaly sbírky ostatní. Upomínky zůstaly bez úspěchu. S radostí však konstatujeme, že v převážném počtu naše sbory sbírky vykonaly. Podrobnější informace o této věci jest podána ve zprávě účetní. V téže účetní zprávě také se uvádí ve známost, jak naše sbory vykonaly povinnost odvésti určité *repartované příspěvky na ústřední potřeby*, totiž na Společnou pokladnu a na Stavební fond. Je slyšeti hlasy, že *rozvrh* na jednotlivé sbory není zcela spravedlivý. Rozvrh ten byl přijat minulým synodem, který předepsal každému sboru určitou pevnou částku. Synodní rada nemá návrhu na změnu tohoto klíče. Snad v některém případě mohlo by se státi částečné přesunutí příspěvku na sbor jiný, avšak soudíme, že by se mělo zásadně trvati na minulém usnesení. Jisto jest, že příčinou toho, že někteří sborové opět neodvedli svůj povinný příspěvek, není nerovnost repartice, nýbrž nedostatek lásky k církvi.

5. *Osobní platy kazatelů a diaconů.* V této věci synodní rada připravila návrhy, které budou spolu s odůvodněním otištěny v poslední části této brožury. Také návrh na některé změny platového plánu synodní rada připravila (jde o platy, které mají sbory svým farářům samy ze svého poskytnouti). Připomínáme zde jen, že výše státní dotace kongruové byla úspornými opatřeními státními značně snížena a na zvýšení není zatím naděje. Počet duchovních, kteří požívají přídelů ze státní dotace, se stále zvyšuje. Nemají-li býti příjmy duchovních, zvláště starších, sníženy velmi drasticky, jest nutno, aby platy od sborů ve svém celku *nebyly snižovány*, nýbrž spíše postupně, kde to je

jen trochu možné, zvyšovány. O platech *diakonských* připomínáme, že celocírkevní prostředky, které jsou na tuto věc k dispozici, se zmenšily tak, že je nutno pomýšleti na důkladné změny dnešního systému. I v té věci připravila synodní rada své návrhy a pokud nebudou otištěny v této brožurě, budou dodány včas jinou cestou členům synodu.

4. *Zpráva o činnosti českobratrské ev. Jeronymovy Jednoty.* Jeronymova Jednota, ústřední podpůrný spolek Česko-bratrské církve evangelické, dovršila 16. rok své činnosti a překročila v r. 1934 třetí milion svých sbírek. Jak sbírky ty v posledním třiletí vypadaly, vyplývá z tohoto přehledu:

Roku	Podomní sbírky	Ústředí rozdělilo	Hlavní dar lásky
1932	Kč 147.036·75	Kč 91.650·—	Kč 24.600·—
1933	Kč 147.527·—	Kč 90.450·—	Kč 23.550·—
1934	Kč 139.847·90	Kč 86.050·—	Kč 23.900·—

Úhrnem vykazuje ústřední pokladna Jeronymovy Jednoty příjem: r. 1932 Kč 198.392·43, r. 1933 Kč 196.653·91, a r. 1934 Kč 183.976·89. Jeví se tudíž celkový pokles příjmů od r. 1932 do 1934 Kč 14.415·54.

Těchto několik čísel ukazuje na jedné straně, jak veliký je a může býti význam Jeronymovy Jednoty v hospodářském životě našich sborů, a na druhé straně, jak zasahuje přítomná duchovní i hospodářská krise do její práce. Zvláště pokles příjmu v r. 1934 zaslouží pozornosti. Soudíme, že VII. synod by měl tomuto zjevu věnovati svoji pozornost a uvažovati o opatřeních, jimiž by se úbytek ten dal zastaviti. Že by to i v dnešní hospodářské tísní možno bylo, o tom se přesvědčíme, uvážíme-li, že ani v jednom z jmenovaných roků nebylo sebráno více než necelou korunu na duši. R. 1932 poskytl největší průměr seniorát brněnský (93 hal. na duši), r. 1933 opět seniorát brněnský (92 hal.), zatím co v r. 1934 obětavost opět o něco poklesla. Podařilo-li by se zvýšiti obětavost aspoň na 1 Kč průměrně, měla by Jer. Jednota o 100.000 více.

Hlavní dar lásky nejlépe ukazuje, co Jeronymova Jednota v životě našich sborů znamená. Od r. 1919 přidělila celkem 16 hlavních darů v úhrnné sumě 318.852 Kč, což znamená 19.927 Kč pro každý z podělených sborů. Doufáme, že v krátké době tento průměr překročí 20.000 Kč. Máme-li něco přes 160 sborů v církvi, a obdrží-li 16, tedy 10% z nich stavební příspěvek v průměrné výši 20.000 Kč, kromě 32 sborů dalších, které přijaly jednorázové odškodné po 3.000—10.000 Kč, jest to dílo pozoruhodné, a zaslouží, aby jemu církev věnovala plnou pozornost a podporu.

Činnost Jeronymovy Jednoty je rozdělena mezi 15 seniorátních okrsků a ústředí. Okrsky rozdělují $\frac{1}{3}$ sbírek po-

domních (v květnu nebo v červnu), zatím co ústředí zasedá koncem září a rozděluje $\frac{2}{3}$ sbírek. Hlavní dar lásky přiděluje schůze ústřední. Organizace tato se plně vžíla a osvědčila. Všechny odbory se zapracovaly, a věnují se svěřeným úkolům s porozuměním. Bylo by jen třeba, aby ve velkoměstech bylo více péče věnováno organizaci sbírek, aby tyto byly úspěšnější a zasáhly širší kruh členstva.

Roku 1934 byl znovu zvolen ústřední výbor, a to v dosavadním svém složení. Zvolen tedy předsedou br. Jan V. Šebesta, farář v Pečkách, místopředsedou br. Jos. Lochman, obchodník v Nov. Městě n. Metují, pokladníkem br. Ladislav Černohorský, soukromník v Pardubičkách č. 84 u Pardubic, jednatelem br. Frant. Ženatý, farář v Třebíči, referentem pro Hlavní dar lásky br. Jan Drobný, senior v. v. v Hranicích. Senioráty mají ve výboru po 1 zástupci, synodní rada vysílá rovněž 1 zástupce, a synod 2 zástupce. Dosud zasedali ve výboru Jeronymovy Jednoty jako zástupcové synodu bratři Jan Řezníček, farář v Chocni a Karel Vilím, ředitel Hypoteč. banky v. v. v Brně. Úkolem VII. synodu bude opětou volbou vyslati do Jeron. Jednoty svoje zástupce.

Ústřední výbor Jeronymovy Jednoty, předkládá VII. synodu svoji zprávu, prosí, aby jí byla věnována blahovonná pozornost. Činnost podpůrná a sociální jest jedním z hlavních projevů života církve Kristovy, ve které bez účinné lásky není života. Jeronymova Jednota se těší, že synod se vším důrazem její činnost a její zájmy sborům i jich pracovníkům doporučí.

V Pečkách, 25. května 1935. Jan VI. Šebesta, předseda ústřední Jeronymovy Jednoty, František Ženatý, ústřední jednatel.

5. *Reality, patřící povšechné církvi.* Jest to především *Husův dům v Praze II.*, Jungmannova 15. O správu tohoto domu a o další jeho vybudování pečuje spolek »Husův Dům«. V dorozumění se synodní radou konal přípravy k novostavbě další části budovy Husova Domu ve dvoře. Podrobná zpráva o tom je otištěna na jiném místě v této brožurě. Synodní rada by si přála znáti mínění (event. rozhodnutí) synodu stran této chystané stavby, s níž se má v nejbližší době započítí. Považujeme za svou povinnost poděkovati tu výboru spolku Husův Dům, zvláště dr. Jindř. Hroznému, Karlu Pištorovi, V. Rudlovi a Jar. Jiskrovi za mnohou práci, kterou s dosavadními přípravami k novostavbě měli, i za čas, který těmto pracem vždy s ochotou věnují.

Druhou budovou, patřící celkové církvi, jest *čínžovní dům v Praze-Bubenči* čp. 746, ulice dr. Zikm. Wintra č. 15. Tato budova náleží vlastně Pensijnímu fondu česko-bratrské církve evangelické. Jest o ní stručná zpráva podána na ji-

něm místě (účetní zpráva o jmění pensijního fondu). Správcem budovy jest br. architekt V. Rudl v Praze.

Třetí celocírkvní budovou jest *Husův Dům* (dříve *Lutherský ústav*) v Hradci Králové. Jest pronajata od března 1931 místní školní radě v Hradci Králové s vyloučením síně Rokytovy, již užívá československý evangelický farní sbor v Hradci Králové. Správu vede kuratorium, jehož členy jsou Ing. V. Rejchl (předseda), V. Vraný, ředitel škol (místopředseda), V. Janský, vrchní berní tajemník (pokladník), Bohdan Dobiáš, profesor, Dr. Adolf Novotný, farář a Štěpán Šoltész, farář. Ústav oslavil 50. výročí svého založení a to jednak slavností a sjezdem bývalých správců a chovanců ústavu v neděli 26. listopadu 1933, jednak vydáním sborníku s historickou prací dr. R. Říčana a vzpomínkami posledního správce Fr. Hrejsy.

Další celocírkvní budovy jsou v Čáslavi. Jsou to budovy bývalého evang. učitelského semináře čp. 139 a 140. Nová budova je pronajata státu pro státní učitelský ústav a stará budova jest činžovním domem. Synodní rada navázala jednání s Městským úřadem v Čáslavi o prodeji obou budov, avšak jednání nevedlo k cíli. Správu obou budov koná věrně br. Frant. Procházka, statkář v Čáslavi. Starou budovu bylo nutno v roce 1935 opravit nákladem 9.000 Kč.

Konečně jest se nutno zmíniti i o budově »Na sboru« v Kunvaldě. I tuto budovu musila synodní rada letos dáti opravit nákladem asi 3.000 Kč. Budova je pronajata vdově po dělníku Jiruchovi. Synodní rada shledává, že tento majetek je vlastně břemenem. Ani celá kupní cena nebyla ze sbírek pro Kunvald uhrazena a na vydání s opravami také musí býti stále dopláceno.

6. Jak ze zprávy o věcech hospodářských, tak ze zprávy účetní a pensijní je patrné, že věci finanční všeho druhu dávají synodní radě velmi mnoho práce. Administrativu synodní rady však nerozmnožuje jen rostoucí správa financí svěřených do péče přímo synodní radě, nýbrž i četné dotazy sborů a stanic dožadujících se rady a pokynů ve věcech finančních, poplatkových a hospodářských vůbec. Synodní rada je nucena velmi často se obracet sama se žádostí o odborný posudek k znalci. Je jím JUDr. Josef Král, vrchní finanční rada u Zemského finančního ředitelství v Praze, bývalý člen synodní rady, který pro nás s nevšední ochotou koná velmi mnohé, platné a užitečné služby. Víme také, že rada našich sborů a našich spolků se mnohdy i přímo na něho obrací v podobných věcech a že on vždy rád, pokud může, takovým žádostem vyhovuje. Považujeme proto za svou povinnost vysloviti mu na tomto místě jménem celé církve upřímné a vřelé díky. Rovněž nutno se zmíniti o práci Josefa Holého, přednosty žirového oddělení Ústřední

banky českých spořitelén, který v naší kanceláři koná účetní práce. Pracuje nejen s velkou pečlivostí a dovedností, nýbrž i s velikou láskou k církvi. Děkujeme upřímně i jemu.

7. Přehled o dluzích sborů.

(Většinou jde o dluhy stavební, vzniklé po roce 1919. Sestaveny jsou podle stavu 1. ledna 1935.)

Seniorát pražský:

Benešov	Kč	70.044.—
Hvozdnice	»	48.157.—
Kladno	»	22.000.—
Kšely	»	25.000.—
Libčice n. Vlt.	»	5.500.—
Praha I. — Salvátor	»	52.018.42*)
Praha II. — Kliment	»	468.330.—*)
Praha VIII. — Libeň	»	654.313.—*)
Praha XI. — Žižkov, Prokopova	»	373.078.45*)
» fil. sbor Jarov	»	629.416.41*)
» kz. Strašnice	»	789.275.95*)
» kz. Hrdlořezy-Malešice	»	22.725.—
Praha XI. — Žižkov, Tomkova ul.	»	3,845.472.60*)
Praha XII. — Vinohrady	»	—.—
Praha XIV. — Nusle	»	123.000.—
Praha XVI. — Smíchov	»	1,028.520.—
» kz. Radotín	»	80.525.25
Praha XVIII. — Břevnov	»	—.—
Rybníky	»	1.529.80
» — Dobříš	»	—.—
Soběhrdy	»	—.—
Škvorec	»	20.795.—
Uhřetěves	»	59.034.—
Celkem	Kč	8,516.732.88

Seniorát plzeňský:

Domažlice	Kč	64.000.—
kaz. stan. Kdyně	»	91.100.—
Kralovice	»	49.000.—
kaz. stan. Čistá	»	29.000.—

*) Činžovní dům.

Merklín	»	115.000.—
Plzeň — východní sbor	»	289.084.—
Plzeň — západní sbor	»	548.456.80
kaz. stan. Nepomuk	»	55.000.—
Rokycany	»	195.000.—
Strakonice	»	48.843.40
fil. sbor Volyně	»	30.800.—
kaz. stan. Nahořany	»	7.000.—
Celkem	Kč	1,502.284.20

Seniorát podřípský:

Kovanec	Kč	14.000.—
Krabčice	»	25.000.—
Ledčice	»	32.352.—
Libiš	»	—.—
fil. Kostelec n. L.	»	129.447.—
Libkovice	»	12.000.—
Louny	»	115.184.—
Mělník	»	4.539.—
Mšeno	»	—.—
Nebužely	»	25.071.—
Roudnice n. L.	»	10.000.—
Teplice-Šanov	»	—.—
Třebenice	»	45.800.—
kaz. stan. Sulejovice	»	1.000.—
Vtelno	»	55.549.—
Vysoká	»	16.500.—
Celkem	Kč	458.222.—

Seniorát poděbradský:

Mladá Boleslav	Kč	97.540.—
Bošín	»	19.000.—
Brandýs n. Labem	»	95.835.26
Hořátev	»	—.—
Chleby	»	—.—
Libice	»	—.—
Lysá n. Labem	»	15.000.—
Nymburk	»	—.—
Opolany	»	55.892.25
Poděbrady	»	—.—
Velenice	»	8.215.—
Celkem	Kč	287.480.51

Seniorát královéhradecký:

Bohuslavice	Kč	20.308·50
Černilov (stavební)	»	17.669·—
(z dřívějšíka)	»	40.282·—
Dvůr Králové (stavební)	»	50.491·85
(jiné)	»	17.000·—
Hořice	»	15.600·—
Hradec Králové	»	—·—
Hronov	»	4.500·—
Kláster	»	—·—
Křížlice (stavební)	»	18.160·—
(jiné)	»	10.000·—
Libštát	»	10.775·—
fil. sbor Rváčov	»	19.560·—
Semonice	»	27.000·—
Šonov	»	2.700·—
kaz. stan. Česká Skalice	»	1.000·—
Třebechovice p. Oreb.	»	9.000·—
Valteřice (jiné než stavební)	»	8.783·05
Celkem		Kč 272.829·20

Seniorát čáslavský:

Čáslav	Kč	200.925·—
Kutná Hora	»	49.000·—
Chvaletice	»	46.726·—
Kolín	»	40.000·—
Krakovany	»	26.000·—
Libenice	»	27.000·—
Opatovice	»	56.215·—
Pečky	»	—·—
Přelouč	»	12.500·—
Semtěš	»	—·—
Trnávka	»	95.000·—
Velim	»	54.088·—
Vilémov	»	9.600·—
kaz. stan. Klokočov	»	10.095·—
kaz. stan. Maleč	»	6.875·—
Celkem		Kč 614.022·—

Seniorát chrudimský:

Bučina	Kč	20.000·—
Bukovka	»	—·—

Čermná »	—.—
kaz. stan. Lanškroun . . . »	60.000.—
Dvakačovice »	—.—
Džbánov »	—.—
Hradiště »	21.000.—
Chocen »	—.—
fil. sbor Brandýs n. Orl. . . »	175.000.—
Chrudim »	16.000.—
Litomyšl »	46.000.—
fil. Česká Třebová . . . »	56.000.—
Lozice »	—.—
Vysoké Mýto »	8.000.—
Pardubice »	52.000.—
Celkem Kč	414.000.—

Seniorát poličský:

Borová Kč	56.451.80
Krouna »	18.000.—
Krucemburk »	9.742.—
Proseč »	—.—
Raná »	4.440.—
Pustá Rybná »	7.500.—
Svratouch »	7.500.—
Telecí »	54.900.—
Celkem Kč	138.513.80

Seniorát tábořský:

České Budějovice Kč	555.439.20
Horní Dubenky »	10.500.—
Jindř. Hradec »	26.841.50
fil. Kardaš. Řečice . . . »	48.918.68
kaz. stan. Nový Etynk . . . »	50.641.15
Humpolec »	25.010.—
Horní Krupá »	23.655.85
Velká Lhota »	21.000.—
kazat. stanice Telč . . . »	5.600.—
Moraveč »	66.555.80
Opatov »	—.—
Písek »	122.509.80
Soběslav »	215.417.49
Strměchy »	13.000.—
kaz. stan. Pelhřimov . . . »	51.500.—
Tábor »	144.815.—
Celkem Kč	1.159.560.47

Seniorát novoměstský:

Daňkovice	Kč	—.—
Jimramov	»	19.355.—
» (školní dluh)	»	71.000.—
Nové Město na Mor.	»	6.000.—
fil. Blažkov	»	9.191.—
Německé na Mor.	»	43.000.—
Olešnice	»	20.281.12
Prosetín	»	7.660.—
Rovečné	»	12.000.—
Sázava	»	39.234.75
Veselí	»	—.—
Celkem	Kč	227.707.87

Seniorát brněnský:

Brno	Kč	170.000.—
kaz. stan. Silůvky	»	21.000.—
Brno-Židenice	»	201.500.—
Břeclav	»	168.405.—
fil. Hodonín	»	32.000.—
Heršpice	»	7.700.—
Uher. Hradiště	»	17.300.—
fil. Kyjov	»	21.400.—
Hustopeče	»	—.—
Javorník	»	—.—
Jihlava	»	27.500.—
Klobouky	»	—.—
Velké Meziříčí	»	31.718.—
Miroslav	»	—.—
Nikolčice	»	55.000.—
(dluhů fondových)	»	8.985.—
Nosislav	»	2.600.—
Třebíč	»	85.000.—
Vanovice	»	—.—
Horní Vilémovice	»	75.000.—
Hrubá Vrbka	»	25.619.—
Celkem	Kč	950.727.—

Seniorát vsetínský:

Hošťálková	Kč	20.000.—
Hovězí	»	—.—

Jablunka	»	16.510.—
Jasenná	»	25.000.—
Liptál	»	24.416.—
Pozděchov	»	6.945.—
Pržno	»	32.862·50
Ratiborž	»	45.288·50
Růžďka	»	26.338·50
Vsetín (dolní sbor)	»	16.052.—
Vsetín (horní sbor)	»	44.395·15
Zádveřice	»	—
fil. Zlín	»	8.000.—
Celkem	Kč	265.607·65

Seniorát moravskoslezský:

Frydek	Kč	36.672.—
kaz. stan. Baška	»	149.558.—
Staré Hamry	»	7.476.—
Hodslavice	»	55.797·60
fil. sbor Mořkov	»	7.888·25
fil. sbor Štramberk	»	5.500.—
Hrabová	»	164.553·10
kaz. stan. Sudkov	»	15.000.—
fil. sbor Písařov	»	69.760·80
fil. sbor Zábřeh	»	165.700.—
Hrubá Lhota	»	2.827.—
Valašské Meziříčí	»	8.800.—
Olomouc	»	19.404·40
kaz. stan. Drahanovice	»	25.700.—
Orlová	»	148.391.—
Moravská Ostrava	»	701.314·35*)
kaz. stan. Šenov	»	10.581·10
Prostějov	»	95.295.—
Prusinovice	»	15.000.—
Přerov	»	118.557·65
kaz. stan. Hranice	»	16.700.—
Rusava	»	16.200·75
Střítež	»	25.300.—
Český Těšín	»	258.610.—
Celkem	Kč	2.136.187.—

*) Činžovní dům.

Tabulky o počtu platících členů
1. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Benešov	788	120	15·23	10.132'—
2.	Hvozdnice	701	95	13·27	4.456'40
3.	Kladno	2.707	205	7·57	9.699'—
4.	Kšely	1.720	284	16·51	33.477'—
5.	Libčice	1.038	231	22·25	12.437'—
6.	Praha-I.-Salvátor	4.089	654	15·51	51.976'—
	fil. Beroun	1.050	65	6·19	2.720'—
7.	Praha-II.-Kliment	5.543	973	17·55	89.189'—
8.	Praha-VIII.-Libeň	4.114	538	13·08	23.665'—
9.	P.-Žižkov, Prokopova	5.090	1010	19·84	24.567'—
	fil. Jarov	1.373	164	11·94	5.860'—
	kz. st. Strašnice	849	177	20·84	10.892'20
10.	P.-Žižkov, Tomkova	2.342	399	17·04	22.326'—
11.	P.-XII.-Král. Vinohrady	4.169	855	20·46	74.203'—
12.	P.-XIV.-Nusle	3.161	617	19·52	35.448'50
13.	P.-XVI.-Smíchov	3.749	541	14·45	43.793'—
14.	P.-XVIII.-Břevnov	1.519	238	15·67	18.999'—
15.	Rybníky	252	56	14·29	3.541'—
16.	Soběhrdy	818	107	13·08	12.392'50
17.	Škvorec	975	164	16·82	8.014'—
18.	Uhřetěves	1.099	202	18·58	8.914'—
Celkem		47.146	7651	16·23	506.701'60

2. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Domažlice	3.002	225	7·50	6.129'—
2.	Kralovice	2.654	728	27·43	4.386'—
3.	Merklin	2.286	380	16·62	10.763'—
4.	Plzeň-Východ	7.513	1.540	21·06	23.498'—
5.	Plzeň-Západ	7.150	1.580	22·10	28.810'—
6.	Rokycany	2.848	416	14·61	10.519'—
7.	Strakonice	1.988	226	11·37	8.876'—
Celkem		27.241	5093	18·70	92.981'—

a o církevních příspěvcích (1934).
pražský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
5.030'90	6.281'80	1.139'20	20.583'90	26'12	—
—	1.658'55	817'—	6.911'95	9'86	—
3.863'25	2.803'80	1.214'—	17.580'05	6'49	—
2.873'—	—	1.827'—	38.177'—	22'19	39.024'—
757'—	2.215'—	788'25	16.197'25	15'60	3.548'—
1.097'—	6.711'20	7.124'35	66.908'55	16'36	—
165'—	1.061'95	85'50	4.032'45	3'84	—
72.595'—	34.014'—	11.951'—	207.747'—	37'48	—
2.939'90	1.082'—	624'—	28.310'90	6'88	—
25.692'—	4.437'30	1.284'60	55.980'90	11'—	—
4.352'—	1.824'55	107'—	12.143'55	8'84	—
5.699'40	3.552'55	1.058'10	21.182'25	24'95	—
7.230'30	5.388'—	970'—	35.914'55	15'33	—
19.545'90	60.943'75	15.091'85	169.784'50	40'73	7.325'—
46.681'90	6.134'80	1.742'—	90.007'20	28'47	5.223'—
53.831'55	14.174'50	2.920'20	114.719'25	30'60	—
22.374'—	3.168'95	1.649'20	46.191'15	30'41	—
1.600'—	2.306'85	466'20	7.914'05	35'37	525'—
2.521'—	2.378'95	1.761'50	19.053'95	25'29	4.860'—
2.250'—	4.070'15	756'30	15.090'45	15'48	1.750'—
—	3.026'45	854'75	12.795'20	11'64	—
279.097'10	167.213'35	54.212'00	1,007.226'05	21'36	60.255'—

plzeňský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
3.691'—	1.951'—	696'—	12.467'—	4'15	1.000'—
11.910'—	485'—	876'—	17.637'—	6'65	1.800'—
—	998'—	836'—	12.597'—	5'51	1.000'—
350'—	4.450'—	2.541'—	50.839'—	4'22	2.000'—
27.133'—	3.990'—	3.116'—	65.049'—	8'82	2.000'—
20.161'—	5.006'—	1.963'—	37.649'—	13'22	1.000'—
2.351'—	2.001'—	802'—	14.030'—	7'06	1.000'—
65.596'—	18.881'—	10.830'—	188.288'—	6'91	9.800'—

3. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Kovance	610	108	17'70	15.492'—
2.	Krabčice	2.281	310	13'59	19.529'—
3.	Ledčice	1.702	302	17'74	22.785'—
4.	Libiš	1.643	285	17'34	18.606'—
	fil. Kostelec n. L.	957	198	20'69	8.286'—
5.	Libkovic	1.050	272	25'90	14.082'—
6.	Louny	1.114	98	8'80	10.488'—
	fil. Slaný	521	54	10'36	2.311'—
	fil. Most	1.065	88	8'26	2.160'—
7.	Mělník	2.328	724	31'10	36.984'—
8.	Mšeno	714	183	25'63	10.203'—
9.	Něbužely	1.155	453	39'22	19.747'—
10.	Roudnice n. L.	1.432	540	37'74	19.385'—
11.	Teplice-Šanov	2.006	264	13'16	10.069'—
12.	Třebenice	1.450	230	15'86	10.940'—
13.	Vteln	744	106	14'25	15.666'—
14.	Vysoká	1.009	190	18'83	28.089'—
Celkem		22.704	4205	18'52	262.822'—

4. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Mladá Boleslav	2.820	313	11'10	20.537'—
2.	Bošín	1.512	215	14'21	15.664'—
3.	Brandýs n. L.	1.460	273	18'69	7.133'—
4.	Hořátev	1.440	160	11'11	16.713'—
5.	Chleby	1.774	356	20'07	25.450'20
6.	Libice n. Cidl.	1.741	363	20'97	15.751'—
7.	Lysá n. L.	1.719	286	16'64	10.317'—
8.	Nymburk	1.368	217	15'86	24.700'—
9.	Opolany	949	168	17'70	13.129'65
10.	Poděbrady	1.848	443	23'97	27.531'—
11.	Velenice	1.405	636	45'27	21.663'31
Celkem		18.036	3432	19'03	198.589'36

podřipský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
471'—	2.800'—	1.500'—	18.263'—	29'94	6.499'—
1.162'—	2.811'—	2.250'—	25.732'—	41'28	28.000'—
100'—	1.995'—	1.135'—	26.015'—	15'28	10.493'—
1.385'—	6.451'—	1.375'—	27.797'—	16'92	2.630'—
1.195'—	3.658'—	565'—	13.682'—	14'30	580'—
2.881'—	1.662'—	1.375'—	20.000'—	19'05	5.524'—
2.792'—	1.879'—	1.365'—	16.522'—	14'85	600'—
1.501'—	565'—	517'—	4.694'—	9'01	—
2.100'—	2.556'—	580'—	7.396'—	6'94	—
4.585'—	4.120'—	3.444'—	49.153'—	21'11	15.650'—
340'—	2.190'—	1.225'—	13.956'—	19'55	3.505'—
4.948'—	1.587'—	2.125'—	28.207'—	24'42	9.594'—
920'—	3.656'—	2.888'—	26.849'—	18'75	4.971'—
4.959'—	5.140'—	1.275'—	21.441'—	10'69	750'—
4.853'—	5.868'—	1.946'—	23.607'—	16'28	—
620'—	1.069'—	1.672'—	19.027'—	25'57	20.000'—
—	1.137'—	1.146'—	30.372'—	30'10	9.912'—
54.612'—	48.904'—	26.355'—	572.693'—	16'42	114.708'—

poděbradský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
1.955'—	3.898'90	3.963'50	50.352'40	10'76	160'—
1.570'—	2.742'60	4.499'50	24.476'10	16'19	7.081'—
2.935'—	2.862'—	1.278'—	14.206'—	9'73	2.000'—
2.850'—	2.991'55	5.450'75	28.005'50	19'44	3.625'—
2.375'—	4.902'15	9.813'95	42.541'50	25'98	8.195'55
608'—	1.884'—	3.932'—	22.175'—	12'74	2.506'—
1.121'—	3.597'45	3.690'85	20.726'50	12'06	1.500'—
4.825'—	3.945'80	3.214'—	56.684'80	26'82	—
10.109'70	2.847'95	1.084'70	27.172'—	28'63	2.208'60
11.267'70	6.647'—	3.343'05	50.788'75	27'48	4.000'—
1.249'50	1.527'70	3.784'50	28.025'21	19'95	12.759'19
40.841'90	37.647'10	48.054'78	325.133'14	18'03	44.035'54

5. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Bohuslavice	544	54	9'88	1.527'—
2.	Černilov	1.181	275	23'29	9.263'—
3.	Dvůr Králové	1.226	561	45'76	9.207'40
4.	Hořice	1.430	210	14'69	7.818'—
5.	Hradce Králové	2.260	915	40'49	35.529'—
6.	Hronov	1.035	344	33'24	9.636'—
7.	Kláster	2.126	453	21'31	27.000'—
8.	Křížlice	1.286	228	17'73	6.129'90
9.	Libštát	1.397	261	18'68	9.999'50
10.	Semonice	1.037	215	20'34	9.180'—
11.	Šonov	978	129	13'19	10.106'—
12.	Třebechovice	1.737	435	25'04	15.467'—
13.	Valteřice	1.500	361	24'07	9.343'—
Celkem		17.537	4421	25'18	158.005'80

6. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Čáslav	2.600	710	27'30	54.562'—
2.	Chvaletice	1.589	455	27'38	14.560'—
3.	Kolín	1.961	462	23'56	19.421'—
4.	Krakovany	1.106	239	21'61	18.627'—
5.	Kutná Hora	1.285	325	25'29	27.690'50
6.	Libenice	926	219	23'65	10.279'—
7.	Opatovice	1.058	98	9'26	9.250'10
8.	Pečky	1.286	196	15'24	12.685'—
9.	Přelouč	901	205	22'75	12.195'—
10.	Semtěš	3.009	314	17'08	18.705'50
11.	Trnávka	1.109	643	57'98	11.495'—
12.	Velim	2.461	516	20'97	45.960'90
13.	Vilémov	820	111	13'34	8.279'—
Celkem		20.111	4673	23'24	263.488'—

královéhradecký.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Uhrn všech příspěvků	Případá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
215'—	1.476'05	761'50	3.779'55	10'99	—
—	13.769'—	1.546'—	24.578'—	20'81	6.074'—
4.388'20	5.063'90	1.174'50	19.834'—	16'18	31.190'—
2.655'10	2.082'05	879'40	13.434'55	9'39	600'—
6.846'50	10.587'10	4.265'—	55.027'60	24'55	—
2.484'—	3.535'25	2.428'85	18.082'60	17'47	—
1.500'—	3.910'—	2.066'—	36.476'—	17'16	20.000'—
720'50	2.201'05	971'—	10.022'45	7'79	370'—
4.414'40	5.465'10	2.449'30	22.528'30	15'98	2.859'—
3.831'—	6.669'50	4.767'—	24.447'50	23'15	700'—
—	1.205'—	2.840'50	14.151'50	14'47	—
1.550'—	3.827'20	3.536'—	24.380'20	14'04	3.400'—
1.367'—	1.024'—	1.024'—	12.758'—	8'51	3.400'—
29.971'70	62.615'70	28.709'05	279.300'25	15'91	68.593'—

čáslavský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Uhrn všech příspěvků	Případá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
15.077'—	5.534'—	3.523'—	74.496'—	28'65	5.000'—
1.184'50	2.632'90	350'—	18.727'20	11'78	11.020'—
4.655'—	7.106'45	4.308'—	35.490'45	18'10	—
4.252'—	2.119'60	1.071'—	26'069'60	23'57	4.000'—
1.585'—	5.679'40	2.638'—	37.592'90	29'26	—
—	3.022'60	1.035'65	14.337'25	15'48	15.287'—
452'40	742'60	1.212'65	11.617'75	10'98	29.300'—
2.550'—	2.805'—	1.300'—	19.340'—	15'04	—
6.995'—	5.808'25	3.471'10	28.467'35	31'60	200'—
1.078'—	2.779'—	2.447'25	25.009'75	8'31	7.619'20
2.330'80	1.423'—	1.972'20	17.221'—	15'53	14.521'—
570'10	5.002'35	16.256'70	65.790'05	26'73	18.174'—
2.327'50	2.010'—	1.466'95	14.083'45	17'17	2.295'—
41.037'10	42.665'15	41.052'50	388.242'75	19'30	105.416'20

7. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Bučina	1.160	211	18'19	12.562'—
2.	Bukovka	702	88	12'54	7.526'—
3.	Černná	1.950	406	20'83	18.158'—
4.	Dvakačovice	1.189	191	16'06	22.588'—
5.	Džbánov	1.019	182	17'86	15.157'—
6.	Hradiště	823	110	13'37	10.420'—
7.	Choceň	1.503	460	35'30	12.420'—
	fil. Brandýs n. Orł.	413	162	39'25	4.510'—
8.	Chrudim	1.486	527	35'46	27.541'—
9.	Litomyšl	703	120	17'07	6.899'—
	fil. Česká Třebová .	600	85	14'17	5.137'—
10.	Lozice	858	52	6'06	5.491'—
11.	Vysoké Mýto	953	262	28'08	11.241'—
12.	Pardubice	1.611	597	24'64	24.076'—
13.	D. Sloupnice	1.202	259	19'88	12.115'—
Celkem		15.952	5492	21'89	191.421

8. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Borová	702	118	16'81	6.819'55
	fil. Polička	513	110	21'44	5.666'—
2.	Krouna	2.422	461	19'05	22.027'20
3.	Krucemburk	910	150	16'48	5.570'50
4.	Proseč	2.420	445	18'59	24.540'25
5.	Raná	1.512	258	17'06	16.236'55
6.	Pustá Rybná	459	81	18'45	1.670'—
7.	Svratouch	1.268	226	17'82	7.084'05
8.	Teleč	1.184	203	17'15	15.855'—
Celkem		11.370	2025	18'05	105.249'10

chrudimský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
1.120'—	5.492'—	1.715'—	20.689'—	17'84	300'—
170'—	1.749'—	689'—	10.154'—	14'44	6.107'—
2.857'—	5.263'—	1.849'—	28.107'—	14'41	—
5.714'—	1.505'—	1.796'—	31.401'—	26'41	500'—
899'—	4.808'—	1.297'—	22.161'—	21'75	5.361'—
1.771'—	1.978'—	1.965'—	16.154'—	19'60	12.400'—
1.540'—	6.666'—	2.651'—	25.277'—	17'86	1.000'—
2.174'—	4.092'—	834'—	11.610'—	28'11	—
51.151'—	5.553'—	4.085'—	66.510'—	44'62	10.950'—
1.220'—	2.769'—	1.584'—	12.272'—	17'46	850'—
1.150'—	1.622'—	470'—	6.359'—	10'60	300'—
750'—	2.069'—	1.069'—	7.579'—	8'60	1.975'—
1.519'—	2.554'—	1.124'—	16.418'—	17'60	—
5.552'—	920'—	5.025'—	31.573'—	19'47	5.745'—
1.200'—	5.479'—	1.420'—	18.214'—	15'15	7.645'—
56.567'—	48.477'—	25.573'—	521.858'—	20'18	55.151'—

poličský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
1.550'—	2.214'25	597'80	10.981'60	15'64	27'—
60'—	863'40	990'20	5.579'60	10'88	500'—
2.200'—	6.541'70	1.738'60	52.507'50	15'34	7.228'40
910'—	471'50	655'—	7.604'80	8'56	4.242'—
1.910'—	5.198'75	4.920'20	34.569'20	14'20	5.500'—
660'—	1.627'45	1.482'—	20.006'—	13'23	4.219'45
368'50	916'—	560'—	3.514'50	7'88	370'50
5.049'30	1.522'05	2.105'—	13.758'40	10'85	5.051'10
51.335'—	5.005'60	465'—	50.658'60	42'77	980'—
41.842'80	20.158'50	13.509'80	178.760'20	15'72	24.119'45

9. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	České Budějovice . . .	2.260	908	40'18	16.851'—
2.	Hor. Dubenky . . .	1.021	481	47'11	10.796'05
3.	Hradec Jindř. . . .	1.521	285	21'42	5.956'50
	fil. Kard. Řečice . . .	686	259	36'50	3.487'—
4.	Humpolec	545	267	48'99	17.030'—
5.	Krupá Hor.	520	171	32'88	17.217'15
6.	Lhota Velká	2.850	900	31'58	17.006'20
7.	Moraveč	1.275	255	20'—	8.182'—
8.	Opatov	538	148	27'51	5.466'55
9.	Písek	1.385	191	15'81	7.650'—
10.	Soběslav	1.024	559	54'59	12.120'50
11.	Strměchy	464	102	21'98	6.805'05
12.	Tábor	804	170	21'14	8.099'40
	fil. Sedlec	235	68	29'18	2.526'—
	Celkem	14.924	4.762	31'91	139.195'40

10. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Daňkovice (s Borovnicí)	1.357	177	15'24	7.852'85
2.	Jimramov	2.552	410	16'05	25.971'20
3.	N. Město na Moravě . .	2.087	520	15'53	25.947'40
4.	Německé	1.516	319	21'04	14.531'97
5.	Olešnice	491	127	25'87	5.956'15
6.	Prosetín	1.558	178	11'42	13.791'65
7.	Rovečné	1.780	468	26'29	16.475'15
8.	Sázava	724	171	25'62	11.009'02
9.	Veselí	1.565	395	28'85	13.195'92
	Celkem	15.408	2.565	19'12	134.527'51

táborský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
4.786'—	5.278'60	1.840'05	28.755'65	12'72	dobrovolný salár: 348
955'55	2.142'50	509'20	14.403'30	14'11	3.989'80
1.050'—	5.558'40	1.505'50	12.068'40	9'14	1.210'—
455'—	1.005'65	289'35	5.235'—	7'65	200'—
1.564'50	4.100'—	2.351'—	25.045'50	45'96	175'—
1.265'—	1.016'55	820'45	20.319'15	39'08	7.449'05
1.066'50	4.225'85	2.010'20	24.308'75	8'53	30.000'—
652'—	1.008'70	1.027'15	10.869'85	8'55	6.643'80
300'—	981'80	629'55	7.399'90	15'75	1.784'20
1.569'—	1.766'65	596'15	11.581'80	8'57	dobrovolný salár
1.565'50	5.639'45	877'50	20.200'95	19'72	2.876'50
1.290'—	896'85	624'—	9.615'90	20'72	16.881'—
654'—	1.962'60	887'—	11.583'—	14'41	dobrovolný salár
1.554'85	1.151'—	291'80	5.483'65	23'53	554'—
18.685'90	54.712'60	14.256'90	206.848'80	15'86	71.545'55

novoměstský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
1.365'20	5.921'70	694'—	15.851'75	11'84	—
4.545'20	11.249'20	4.655'30	46.418'90	18'19	—
8.674'00	4.855'—	3.459'80	42.936'20	20'57	11.291'20
9.186'35	5.885'75	2.127'—	29.531'07	19'48	392'15
1.625'—	1.689'80	495'70	9.764'65	19'89	610'—
655'—	2.441'25	1.119'75	18.007'65	11'56	855'—
960'—	5.782'25	655'—	21.870'40	12'29	2.000'—
3.444'—	4.088'10	2.485'55	21.024'67	29'04	2.700'—
1.945'70	5.500'18	2.715'85	21.355'65	15'67	1.518'—
52.598'45	41.415'25	18.599'95	226.758'94	16.91	19.544'55

11. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Brno - Nová ul.	4.810	854	17'54	72.427'85
2.	Brno - Židenice	1.572	415	30'10	20.506'—
3.	Břeclav	620	171	27'58	11.471'—
	fil. Hodonín	494	132	26'72	7.266'—
4.	Heršpice	781	140	17'93	5.992'90
5.	Uh. Hradiště	802	165	20'57	17.740'—
	fil. Kyjov	221	75	33'05	7.073'50
6.	Hustopeče	246	52	21'15	4.571'40
7.	Javorník	1.181	250	21'17	9.866'—
8.	Jihlava	1.040	268	25'77	10.699'—
9.	Klobouky	3.102	780	25'15	42.000'—
10.	Velké Meziříčí	541	158	46'33	7.610'—
11.	Miroslav	679	118	17'38	12.416'—
	Znojmo	579	72	19'—	4.260'—
12.	Nikolčice	445	128	28'76	15.892'77
13.	Nosilav	988	270	27'35	15.857'85
14.	Třebíč	805	115	14'32	10.852'—
15.	Vanovice	4.166	650	15'60	45.452'—
16.	Hor. Vilémovice	573	55	14'21	8.250'—
17.	Hrubá Vrbka	601	142	25'65	4.556'60
Celkem		23.444	4.984	21'26	554.520'87

12. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Hošťálková	2.155	254	11'79	7.551'70
2.	Hovězí	951	157	16'51	2.186'—
3.	Jablunka n. B.	1.014	91	8'97	4.053'65
4.	Jasenná	2.625	178	6'79	3.449'20
5.	Liptál	3.029	570	18'82	8.571'75
6.	Pozdětov	1.505	225	14'84	1.576'—
7.	Pržno	1.752	160	9'24	7.293'95
8.	Ratiboř	2.566	327	15'82	8.842'75
9.	Růžďka	1.675	174	10'39	5.494'—
10.	Vsetín - dolní sbor	3.160	474	15'—	10.582'20
11.	Vsetín - horní sbor	3.678	546	14'85	14.611'55
12.	Zádveřice	1.660	271	16'33	9.917'40
	fil. Zlín	607	105	16'97	8.087'—
Celkem		26.155	5.528	15.49	92.017'15

brněnský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
53.656'20	20.596'40	7.205'45	153.885'90	27'85	dobrovolný salár
52.154'65	17.185'35	3.067'80	72.713'80	53'—	" "
7.145'85	7.452'—	2.765'15	28.814'—	46'48	" "
6.626'10	3.821'—	1.130'95	18.844'05	38'17	" "
2.745'—	1.579'40	925'25	11.242'55	14'40	2.580'30
2.750'—	6.527'—	2.615'05	29.650'05	56'95	500'—
1.725'50	3.628'60	1.677'10	14.104'70	63'82	1.959'80
650'—	1.211'05	644'95	7.077'40	28'77	1.795'75
1.280'—	2.535'85	881'05	14.562'90	12'53	550'—
1.356'50	3.584'45	1'273'—	16.892'75	16'24	647'—
21.000'—	3.701'15	1.212'40	67.913'55	21'89	10.000'—
481'—	1.997'—	860'—	10.948'—	52'11	2'045'—
100'—	5.792'20	4.057'80	22.346'—	32'91	2.500'—
525'—	1.187'55	340'70	6.113'25	16'15	—
166'50	841'50	487'80	17.388'57	59'08	10.729'70
14.694'65	3.499'40	1.168'10	35.220'—	55'65	18.306'80
5.519'65	3.187'65	2.591'50	22.150'80	27'59	800'—
3.510'—	4.725'45	22.952'—	76.599'45	18'34	1.058'65
—	2.400'—	574'—	11.224'—	30'09	1.324'—
—	3.833'55	565'50	8.933'65	14'86	345'50
135.666'40	99.266'55	56.951'55	626.405'37	26'72	54.900'50

vsetínský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Připadá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
780'—	2.405'15	989'—	11.723'85	5'44	11.320'—
842'—	5.194'45	851'70	7.054'15	7'42	1.000'—
10'—	1.985'—	856'—	6.902'65	6'81	459'—
1.870'—	526'75	856'—	6.681'95	2'55	3.701'45
782'50	2.715'—	770'90	12.840'15	4'24	16.170'—
—	1.709'35	95'—	3.380'35	2'25	768'20
840'—	2.294'55	851'35	11.259'85	6'50	16.000'—
1.047'50	5.554'75	959'15	16.384'15	6'92	9.986'—
50'—	3.624'80	1.495'—	10.601'80	6'37	3.721'—
850'—	3.774'90	1.497'60	16.504'70	5'22	8.851'—
1.544'50	8.227'35	1.501'85	25.885'05	7'04	21.634'—
—	4.451'75	1.582'50	15.751'65	9'55	1.445'—
700'—	2.407'20	621'—	11.815'20	19'46	—
9.516'30	42.847'—	12.665'05	156.845'50	6'—	95.055'65

13. Seniorát

Pořadové číslo	Sbor	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Frydek	1.252	405	32'35	10.304'—
2.	Staré Hamry	637	107	16'80	3.515'—
3.	Hodslavice	2.862	305	10'66	20.415'—
4.	Hrabová	2.121	295	13'91	16.031'—
5.	Hrubá Lhota	917	81	8'85	3.598'—
6.	Valašské Meziříčí	490	141	28'78	9.960'—
7.	Olomouc	1.373	311	22'65	32.165'20
8.	Orlová	704	127	18'05	6.465'20
9.	Mor. Ostrava	4.150	859	20'70	32.401'—
10.	Prostějov	632	145	22'94	14.650'—
11.	Prusinovice	874	120	13'73	19.351'—
12.	Přerov	1.312	205	15'62	14.979'75
13.	Rusava	685	96	14'01	3.200'—
14.	Střítež n. B.	1.054	190	18'05	7.988'—
15.	Český Těšín	1.650	250	15'94	6.456'50
16.	Košice na Slov.	832	169	20'31	9.042'—
Celkem		21.545	3.786	17'57	210.317'65

Celkový

Pořadové číslo	Seniorát	Počet duší	Počet platících členů	Poměr počtu členů k počtu duší v %	Příspěvky členů na běžné potřeby (t. zv. salár)
					Kč
1.	Pražský	47.146	7.631	16'25	506.701'60
2.	Plzeňský	27.241	5.095	18'70	92.981'—
3.	Podřipský	22.704	4.205	18'52	262.822'—
4.	Poděbradský	18.036	3.432	19'03	198.589'36
5.	Královéhradecký	17.537	4.421	25'18	158.005'80
6.	Čáslavský	20.111	4.673	23'24	263.488'—
7.	Chrudimský	15.952	3.492	21'89	191.421'—
8.	Poličský	11.370	2.052	18'05	105.249'10
9.	Táborský	14.924	4.762	31'91	139.195'40
10.	Novoměstský	15.408	2.563	19'12	154.527'31
11.	Brněnský	23.444	4.984	21'26	334.520'87
12.	Vsetínský	26.153	3.528	13'49	92.017'15
13.	Moravskoslezský	21.545	3.786	17'57	210.317'65
Celkem		279.591	54.644	19'54	2.687.854'24

moravskoslezský.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
469'—	3.454'40	965'50	15.172'90	12'12	4.000'—
—	661'95	403'—	4.579'95	7'19	918'—
2.773'—	3.503'70	1.859'55	28.551'25	9'98	5.000'—
15.158'50	6.555'45	4.677'45	42.422'20	20'—	3.803'—
462'—	1.235'—	1.493'—	6.588'—	7'18	1.625'—
908'—	4.000'80	1.690'10	16.558'90	33'79	—
13.680'10	8.652'50	4.235'85	58.731'65	42'78	—
3.000'—	3.967'30	1.595'20	14.827'70	21'06	1.000'—
8.055'—	8.903'15	1.682'50	51.041'65	12'30	3.000'—
6.468'—	2.788'—	611'—	24.517'—	38'79	800'—
498'—	1.633'75	1.681'—	23.163'75	26'50	2.000'—
6.210'75	5.525'45	2.950'90	29.666'85	22'61	—
822'—	1.227'15	524'45	5.773'60	8'45	2.400'—
285'—	5.549'95	1.337'50	15.160'45	14'38	1.736'—
3.435'—	1.245'—	1.148'—	12.284'50	7'44	2.750'—
315'—	3.158'—	2.126'—	14.641'—	17'60	—
62.541'15	62.041'55	28.781'—	363.681'35	16'88	29.032'—

přehled.

Příspěvky členů na zvláštní účely sboru	Sbírky na účely		Úhrn všech příspěvků	Případá na duši	Ne-doplatky saláru
	vlastního sboru	mimo-sborové			
Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
279.097'10	167.215'35	54.212'—	1.007.226'05	21'36	60.255'—
65.596'—	18.881'—	10.830'—	188.288'—	6'91	9.800'—
34.612'—	48.904'—	26.355'—	372.693'—	16'42	114.708'—
40.841'90	37.647'10	48.054'78	325.133'14	18'03	44.055'34
29.971'70	62.613'70	28.709'05	279.300'25	15'91	68.593'—
41.037'10	42.665'15	41.052'50	388.242'75	19'30	105.416'20
56.567'—	48.477'—	25.373'—	321.838'—	20'18	53.131'—
41.842'80	20.158'50	13.509'80	178.760'20	15'72	24.119'45
18.685'90	34.712'60	14'256'90	206.848'80	13'86	71.543'35
32.598'45	41.415'23	18.399'95	226.738'94	16'91	19.344'33
135.666'40	99.266'35	56.951'55	626.403'37	26'72	54.900'50
9.516'30	42.847'—	12.665'05	156.845'50	6'—	93.055'65
62.541'15	62.041'55	28.781'—	363.681'35	16'88	29.032'—
848.173'80	726.842'75	379.130'58	4.642.001'35	16'60	749.933'82

VIII. Účetní a pokladní zpráva.

Veškeré účty, jež se VII. synodu předkládají, byly uzavřeny k 31. lednu 1935. Odchytky vyznačeny jsou u příslušných položek. To zejména platí o uzavěrci repartie, které jsou v této zprávě zachyceny ke dni 30. dubna 1935.

Podle účetní zprávy předložené VI. synodu spravovala synodní rada dne 31. ledna 1932:

ve skupině A. jmění církevní ve výši	Kč 7,092.787.65
ve skupině B. jmění fondové a nadační ve výši .	Kč 1,466.366.25
ve skupině C. jmění penzijní ve výši	<u>Kč 5,005.696.40</u>
Úhrnem	Kč 11,564.850.30

Podle této účetní zprávy, kterou předkládáme VII. synodu, spravovala synodní rada dne 31. ledna 1935:

ve skupině A. jmění církevní ve výši	Kč 8,433.507.92
ve skupině B. jmění fondové a nadační ve výši .	Kč 1,868.093.76
ve skupině C. jmění penzijní ve výši	<u>Kč 4,061.261.80</u>
	Kč 14,362.863.48

Od VI. synodu do VII. synodu vzrostlo tedy úhrnné jmění o Kč 2,798.013.18

Skupina A: Jmění církevní.

Zde účtují se zůstatky jmění, které vzniklo církevními sbírkami a dary ve prospěch církevní práce.

Jmění to činilo podle zprávy k VI. synodu celkem Kč 7,092.787.65

Podle rozvahy otištěné v této zprávě k VII. synodu činí celkem Kč 8,433.507.92

Vzrostlo tedy o Kč 1,340.720.27

Přírůstek zaznamenávají hlavně tyto účty:

1. Společná pokladna (vzrostla o) . Kč 419.904.55
2. Jubil. toleranční dar (vzrostl o) . » 239.524.95
3. Staveb. fond Hus. Domu v Praze (vzrostl o) » 324.937.75

4. Všecírkevní staveb. fond zápůjčkový (vzrostl o)	»	136.661·45
5. Jmění základní (vzrostlo o)	»	100.877·60
6. Bohoslovecký fond (vzrostl o)	»	79.444·15
7. Vzrůst jmění na účtech vlastních	»	39.369·82
Celkem		<u>Kč 1,340.720·27</u>

Uloženo bylo jmění církevní ke dni 31. ledna 1935 takto:

1. v cenných papírech	Kč 2,571.331·70 =	28·12%
2. v zápůjčkách sborům	» 2,031.854·65 =	24·10%
3. v realitách	» 1,822.544·50 =	21·61%
4. ve vkladech u peněž. ústavů	» 1,034.149·25 =	12·26%
5. v zápůjčce Pens. úst. čbr. c. ev.	» 850.000·— =	10·08%
6. u kur. Hus. Domu v Hradci Kr.	» 226.935·32 =	2·69%
7. v inventáři a jinde	» 96.692·50 =	1·14%
Celkem	<u>Kč 8,433.507·92 =</u>	<u>100·—%</u>

Společná pokladna.

V účetní zprávě k VI. synodu vykazovala jmění	Kč 881.022·65
V této zprávě k VII. synodu vykazuje jmění	» <u>1,300.927·20</u>
Vrostla tedy o	<u>Kč 419.904·55</u>

Pro informaci připomínáme, že v roce 1926 a 1927 činila repartovaná částka, jež se měla sebrati, Kč 150.000·— ročně. Od roku 1928 činí jen Kč 100.000·—.

Celá řada sborů povinnosti vůči společné pokladně nevyhověla, ačkoli byla mnohokrátě upomenuta.

Nedoplatky činí k 30. dubnu 1935:

Za rok 1926	Kč 7.935·—
» » 1927	» 11.976·—
» » 1928	» 7.335·60
» » 1929	» 8.302·10
» » 1930	» 9.551·40
» » 1931	» 6.170·80
» » 1932	» 8.557·75
» » 1933	» 9.215·—
» » 1934	» 11.730·—
Celkem	<u>Kč 80.773·65</u>

Seznam dluhujících sborů je ke dni 30. IV. 1935 tento:

a) Podle jednotlivých ročních repartic.

Společná pokladna 1926:

Ledčice	Kč 1.810.—	Mikulůvka	Kč 250.—
Vtelno	Kč 1.155.—	(Pržno)	Kč 1.740.—
Vysoká	Kč 920.—	Vsetín, horní	Kč 870.—
Proseč	Kč 1.190.—	Hodslavice	Kč 870.—
Celkem			Kč 7.935.—

Společná pokladna 1927:

Ledčice.	Kč 1.810.—	Hošťálková	Kč 820.—
Vtelno	Kč 1.155.—	Pozděchov	Kč 457.50
Kolín	Kč 200.—	Pržno	Kč 186.80
Krakovany	Kč 310.—	Pržno	Kč 250.—
Krucemburk	Kč 325.—	(Mikulůvka)	Kč 1.450.—
Proseč	Kč 1.670.—	Vsetín, dolní	Kč 1.740.—
Klobouky	Kč 731.70	Vsetín, horní	Kč 870.—
Celkem			Kč 11.976.—

Společná pokladna 1928:

Ledčice	Kč 1.001.60	Hošťálková	Kč 450.70
Vtelno	Kč 951.50	Pozděchov	Kč 500.80
D. Sloupnice	Kč 1.001.60	Mikulůvka	Kč 150.20
Prosetín	Kč 574.70	Vsetín, dolní	Kč 701.—
Klobouky	Kč 1.402.20	Vsetín, horní	Kč 801.30
Celkem			Kč 7.535.60

Společná pokladna 1929:

Ledčice	Kč 1.000.—	Hošťálková	Kč 450.—
Vtelno	Kč 950.—	Pozděchov	Kč 500.—
Krakovany	Kč 600.—	Pržno	Kč 250.—
Opatovice	Kč 52.10	Mikulůvka	Kč 150.—
Dol. Sloupnice	Kč 1.000.—	Vsetín dolní	Kč 700.—
Prosetín	Kč 450.—	Vsetín, horní	Kč 800.—
Klobouky	Kč 1.400.—		
Celkem			Kč 8.302.10

Společná pokladna 1930:

Ledčice	Kč 809.60	Klobouky	Kč 1.538.40
Vtelno	Kč 605.90	Hošťálková	Kč 615.10
Krakovany	Kč 519.70	Pozděchov	Kč 522.50
Opatovice	Kč 694.80	Pržno	Kč 327.50
Čermná	Kč 790.50	Mikulůvka	Kč 187.70
Dol. Sloupnice	Kč 576.70	Vsetín, dolní	Kč 917.60
Prosetín	Kč 520.70	Vsetín, horní	Kč 1.126.90
Celkem			Kč 9.551.40

Společná pokladna 1931:

Ledčice . . .	Kč 814.—	Pozděchov . . .	Kč 519·20
Vtelno . . .	Kč 602·90	Pržno . . .	Kč 350·90
Krakovany . . .	Kč 521·10	Mikulůvka . . .	Kč 184·50
Opatovice . . .	Kč 694·20	Vsetín, dolní . . .	Kč 905·30
Krucemburk . . .	Kč 29·90	Vsetín, horní . . .	Kč 1.051·60
Prosetín . . .	Kč 519·20		
		Celkem Kč	6.170·80

Společná pokladna 1932:

Ledčice . . .	Kč 804·20	Krucemburk . . .	Kč 384·20
Libkovice . . .	Kč 586.—	Hošťálková . . .	Kč 609·10
Vtelno . . .	Kč 625.—	Liptál . . .	Kč 768·50
Krakovany . . .	Kč 242·75	Pozděchov . . .	Kč 512·50
Opatovice . . .	Kč 685.—	Pržno . . .	Kč 510.—
Čermná . . .	Kč 768·40	Vsetín, dolní . . .	Kč 887·20
Pardubice . . .	Kč 141·90	Vsetín, horní . . .	Kč 1.053·20
		Celkem Kč	8.557·75

Společná pokladna 1933:

Žižkov I. . .	Kč 1.400.—	Jasenná . . .	Kč 750.—
Ledčice . . .	Kč 800.—	Liptál . . .	Kč 750.—
Vtelno . . .	Kč 125.—	Pozděchov . . .	Kč 520.—
Nymburk . . .	Kč 700.—	Pržno . . .	Kč 510.—
Krucemburk . . .	Kč 390.—	Vsetín, dolní . . .	Kč 900.—
Pustá Rybná . . .	Kč 180.—	Vsetín, horní . . .	Kč 1.050.—
Prosetín . . .	Kč 520.—	Rusava . . .	Kč 220.—
Hrubá Vrbka . . .	Kč 400.—		
		Celkem Kč	9.215.—

Společná pokladna 1934:

Kralovice . . .	Kč 400.— ¹⁾	Hrubá Vrbka . . .	Kč 400.—
Kovanec . . .	Kč 440.—	Hošťálková . . .	Kč 240.—
Ledčice . . .	Kč 800.—	Jasenná . . .	Kč 750.—
Opolany . . .	Kč 530.—	Liptál . . .	Kč 750.—
Černilov . . .	Kč 1.100.—	Pozděchov . . .	Kč 520.—
Dvůr Král. n. L. . .	Kč 240.—	Ratiboř . . .	Kč 450.—
Klášteř n. Děd. . .	Kč 400.—	Vsetín, dolní . . .	Kč 900.—
Pardubice . . .	Kč 900.—	Vsetín, horní . . .	Kč 1.050.—
Krucemburk . . .	Kč 390.—	Hodslavice . . .	Kč 800.—
Pustá Rybná . . .	Kč 180.—	Rusava . . .	Kč 220.—
Opatov . . .	Kč 270.— ²⁾		
		Celkem Kč	11.730.—

1) 400 Kč zaplac. 3. 5. 1935.

2) 270 Kč zaplac. 17. 5. 1935.

b) Podle dluhujících sborů.

Celek dluhů na repartice pro Společnou pokladnu z let 1926—1934, rozvržený podle dluhujících sborů, se jeví takto:

Seniorát pražský:

Praha-Žižkov I., Prokopova ul. dluhuje Kč 1.400.—

Seniorát plzeňský:

Kralovice Kč 400.—¹⁾

Seniorát podřípský:

Ledčice dluhují Kč 9.649.—

Kovanec Kč 440.—

Libkovic Kč 586.—

Vtelno Kč 6.168.30

Vysoká Kč 920.—

Seniorát poděbradský:

Nymburk dluhuje Kč 700.—

Opolany Kč 530.—

Seniorát královéhradecký:

Černilov dluhuje Kč 1.100.—

Dvůr Král. n. Lab. Kč 240.—

Kláster Kč 400.—

Seniorát čáslavský:

Kolín dluhuje Kč 200.—

Krakovany Kč 2.193.55

Opatovice Kč 2.126.10

Seniorát chrudimský:

Čermná dluhuje Kč 1.558.90

Pardubice Kč 1.041.90

Dolní Sloupnice Kč 2.578.30

Seniorát poličský:

Krucemburk dluhuje Kč 1.519.10

Proseč Kč 2.860.—

Pustá Rybná Kč 360.—

Seniorát táborský:

Opatov dluhuje: Kč 270.—²⁾

Seniorát novoměstský:

Prosetín dluhuje Kč 2.384.60

¹⁾ Splaceno po uzávěre těchto účtů 3. 5. 1935, takže ze sborů seniorátu plzeňského jsou všechny repartice splaceny.

²⁾ Splaceno 17. 5. 1935.

Seniorát brněnský:

Klobouky dluhují	Kč 4.872.30
Hrubá Vrbka	Kč 800.—

Seniorát vsetínský:

Hošťálková dluhuje:	Kč 3.184.90
Jasená	Kč 1.500.—
Liptál	Kč 2.268.30
Pozděchov	Kč 4.052.30
Pržno	Kč 2.115.20
Pržno-Mikulůvka	Kč 1.172.40
Ratiboř	Kč 450.—
Vsetín, dolní sbor	Kč 7.559.10
Vsetín, horní sbor	Kč 10.393.—

Seniorát moravskoslezský:

Hodslavice dluhují	Kč 2.540.—
Rusava	Kč 440.—

Celkem . Kč 80.773.65

Až dosud nebylo jmění Společné pokladny použito. Má tvořiti základ příští finanční neodvislosti naší církve. Šestý synod však zmocnil synodní radu, bude-li státní dotace podstatně snížena, aby ke krytí církevních potřeb použila i úroků ze společné pokladny a to do příštího synodu. Jest potřeba, aby synod toto zmocnění opět prodloužil na další období anebo se usnesl jinak.

Všecírkevní stavební fond zápůjčkový.

V účetní zprávě k VI. synodu vykázáno bylo

jmění Kč 179.287.—

V této zprávě k VII. synodu vykazujeme jmění Kč 315.948.45

Činí tedy vzrůst . Kč 136.661.45

K informaci připomínáme, že repartice na tento fond se koná teprve od r. 1928 a že se ročně rozepisuje 50.000 Kč.

I zde je nutno říci totéž co při Společné pokladně, že totiž celá řada sborů repartované částky neodvádí, ačkoli je stále o to upomínána.

Nedoplatky činí k 30. dubnu 1955:

Za rok 1928	Kč 3.230.—
Za rok 1929	Kč 3.700.—
Za rok 1930	Kč 4.868.20
Za rok 1931	Kč 3.525.20
Za rok 1932	Kč 5.079.70
Za rok 1933	Kč 5.344.40
Za rok 1934	Kč 6.785.—

Celkem . Kč 32.553.10

Seznam dluhujících sborů je ke kni 30. dubna 1935 tento:

a) Podle jednotlivých ročních repartic.

Na repartici za rok 1928 dluhují:

Ledčice	Kč	500.80	Hošťálková	Kč	225.40
Vtelno	Kč	475.80	Pržno-Mikulůvka	Kč	75.10
D. Sloupnice	Kč	500.80	Vsetín, dolní	Kč	550.50
Klobouky	Kč	701.—	Vsetín, horní	Kč	400.60
					Celkem Kč 3.250.—

Na repartici za rok 1929 dluhují:

Ledčice	Kč	500.—	Hošťálková	Kč	225.—
Vtelno	Kč	475.—	Pržno	Kč	125.—
Krakovany	Kč	300.—	Mikulůvka	Kč	75.—
Opatovice	Kč	50.—	Vsetín, dolní	Kč	550.—
D. Sloupnice	Kč	500.—	Vsetín, horní	Kč	400.—
Klobouky	Kč	700.—			
					Celkem Kč 3.700.—

Na repartici za rok 1930 dluhují:

Ledčice	Kč	404.80	Klobouky	Kč	669.20
Vtelno	Kč	502.—	Hošťálková	Kč	307.50
Krakovany	Kč	259.80	Pozděchov	Kč	261.20
Opatovice	Kč	547.40	Pržno	Kč	163.80
Čermná	Kč	595.20	Pržno-Mikulůvka	Kč	95.90
Dol. Sloupnice	Kč	580.80	Vsetín, dolní	Kč	458.80
Prosetín	Kč	260.40	Vsetín, horní	Kč	563.40
					Celkem Kč 4.868.20

Na repartici za rok 1931 dluhují:

Ledčice	Kč	407.—	Prosetín	Kč	259.60
Vtelno	Kč	501.50	Pozděchov	Kč	259.60
Krakovany	Kč	260.50	Pržno	Kč	165.50
Opatovice	Kč	547.10	Pržno-Mikulůvka	Kč	92.20
Dol. Sloupnice	Kč	580.40	Vsetín, dolní	Kč	451.70
Borovnice	Kč	74.90	Vsetín, horní	Kč	525.80
					Celkem Kč 3.525.80

Na repartici za rok 1932 dluhují:

Ledčice	Kč	402.10	Pustá Rybná	Kč	14.—
Libkovice	Kč	295.—	Hošťálková	Kč	305.—
Vtelno	Kč	512.50	Jasenná	Kč	51.70
Krakovany	Kč	121.40	Liptál	Kč	584.10
Opatovice	Kč	542.50	Pozděchov	Kč	255.70
Čermná	Kč	584.20			

Pardubice . . .	Kč	428·90	Pržno . . .	Kč	255·—
Dol. Sloupnice . .	Kč	377·30	Vsetín, dolní . .	Kč	445·60
Krucemburk . . .	Kč	192·10	Vsetín, horní . .	Kč	516·60

Celkem Kč 5079·70

Na repartici za rok 1933 dluhují:

Žižkov I.	Kč	700·—	Hošťálková . . .	Kč	44·—
Ledčice	Kč	400·—	Jasenná	Kč	375·—
Vtelnno	Kč	325·—	Liptál	Kč	375·—
Nymburk	Kč	375·—	Pozděchov	Kč	260·—
Pardubice	Kč	5·40	Pržno	Kč	255·—
Krucemburk	Kč	195·—	Vsetín, dolní . . .	Kč	450·—
Pustá Rybná	Kč	90·—	Vsetín, horní . . .	Kč	525·—
Prosetín	Kč	260·—	Hodslavice	Kč	400·—
Hrubá Vrbka	Kč	200·—	Rusava	Kč	110·—

Celkem Kč 5344·40

Na repartici za rok 1934 dluhují:

Kralovice	Kč	200·— ¹⁾	Opatov	Kč	135·— ²⁾
Kovanec	Kč	220·—	Hrubá Vrbka . . .	Kč	200·—
Ledčice	Kč	400·—	Hošťálková	Kč	290·—
Černilov	Kč	550·—	Jasenná	Kč	375·—
Dvůr Král. n. L. . .	Kč	220·—	Liptál	Kč	375·—
Kláster	Kč	450·—	Pozděchov	Kč	260·—
Pardubice	Kč	450·—	Ratiboř	Kč	225·—
Opolany	Kč	265·—	Vsetín, dolní . . .	Kč	450·—
Dol. Sloupnice . . .	Kč	400·—	Vsetín, horní . . .	Kč	525·—
Krucemburk	Kč	195·—	Hodslavice	Kč	400·—
Pustá Rybná	Kč	90·—	Rusava	Kč	110·—

Celkem Kč 6.785·—

b) Podle dluhujících sborů:

Celk dluhů na repartice pro Všecírk. staveb. fond zá-
půjčkový z let 1928—1954, rozvržený podle dluhujících sborů,
se jeví takto:

Seniorát pražský:

Praha-Žižkov I., Prokopova ul. dluhuje Kč 700·—

Seniorát plzeňský:

Kralovice Kč 200·—¹⁾

Seniorát podřipský:

Kovanec Kč 220·—

Ledčice Kč 5.014·70

Libkovic Kč 295·—

Vtelnno Kč 2.191·80

¹⁾ Zapláceno 3. V. 1955.

²⁾ Zapláceno 17. V. 1955.

Seniorát poděbradský:

Nymburk	Kč	375.—
Opolany	Kč	265.—

Seniorát královéhradecký:

Černilov	Kč	550.—
Dvůr Králové n. Lab	Kč	220.—
Klášteř	Kč	450.—

Seniorát čáslavský:

Krakovany	Kč	941.70
Opatovice	Kč	1.087.—

Seniorát chrudimský:

Čermná	Kč	779.40
Pardubice	Kč	884.30
Dolní Sloupnice	Kč	2.539.50

Seniorát poličský:

Krucemburk	Kč	582.10
Pustá Rybná	Kč	194.—

Seniorát tábořský:

Opatov	Kč	155.— ¹⁾
------------------	----	---------------------

Seniorát novoměstský:

Borovnice	Kč	74.90
Prosetín	Kč	780.—

Seniorát brněnský:

Klobouky	Kč	2.070.20
Hrubá Vrbka	Kč	400.—

Seniorát vsetínský:

Hošťálková	Kč	1.596.90
Jasenná	Kč	801.70
Liptál	Kč	1.134.10
Pozděchov	Kč	1.296.50
Pržno	Kč	964.30
Pržno-Mikulůvka	Kč	336.20
Ratiboř	Kč	225.—
Vsetín, dolní sbor	Kč	2.954.60
Vsetín, horní sbor	Kč	3.456.40

Seniorát moravskoslezský:

Hodslavice	Kč	800.—
Rusava	Kč	220.—

Celkem . Kč 32.533.10

¹⁾ Splaceno 17. 5. 1955.

Jubilejní toleranční dar vděčnosti.

V účetní zprávě k VI. synodu vykázáno jmění 1,523.677.75 Kč
 V této zprávě k VII. synodu se vykazuje . 1,563.202.70 Kč
 Zvýšilo se tedy jmění tohoto fondu úroková-
 ním a dalšími dary za poslední tříletí o 239.524.95 Kč

Všecky úpisy darů pro tento fond byly splaceny až na částku 9255 Kč. Jména osob, které svůj slib nesplnily, jsou uvedena ve Věstníku synodní rady 1934 č. 2., str. 189.

Zápůjčky sborům.

Pro zápůjčky sborům měla synodní rada k dispozici:

a) základní fond pro bezúročné zápůjčky sborům, vzniklý především z různých darů zahraničních v prvých letech po utvoření českobratrské církve evangelické . . .	Kč 500.000.—
b) všecírkevní stavební fond zápůjčkový . . .	Kč 315.948.45
c) jubilejní toleranční dar vděčnosti . . .	Kč 1.563.202.70
Úhrnem . . .	<u>Kč 2,379.151.15</u>

Rozpůjčeno bylo:

ze základ. fondu a ze všecírk. stav. fondu . . .	Kč 714.166.50
z jubil. toler. daru vděčnosti . . .	Kč 1.290.288.15
takže zbylo k dispozici ke dni 31. I. 1935 . . .	Kč 374.696.50
Úhrnem . . .	<u>Kč 2,379.151.15</u>

Částka 374.696.50 Kč není však volná, nýbrž je z části rezervována pro zápůjčky sborům, které hodlají v dohledné době podniknouti novostavby, a z části byla již od 1. února 1935 rozpůjčena na další zápůjčky, takže toho času není po ruce žádných prostředků k poskytování nových zápůjček a je nutno vyčkat až opět budou splaceny do synodní pokladny splátky zápůjček již poskytnutých.

Reservy a nové zápůjčky povolené po 1. únoru 1935:

Praha-Břevnov . . .	50.000.—	Radotín u Prahy . . .	5.000.—
Frýdek . . .	25.000.—	Džbánov . . .	10.000.—
Strakonice . . .	40.000.—	Velká Lhota . . .	10.000
Teplice-Šanov . . .	50.000.—	Bohutice . . .	8.000.—
Zlín . . .	50.000.—	Přerov . . .	10.000.—
Praha-Žižkov II. . .	35.000.—	Brno-Židenice . . .	20.000.—
Chrudim-Slatiňany . . .	10.000.—	Pržno . . .	20.000.—
Kšely . . .	10.000.—	Kutná Hora-Zruč . . .	15.000.—
Libenice . . .	10.000.—	Nepomuk . . .	5.000.—
Bohuslavice . . .	10.000.—	Šonov . . .	5.000.—
Trnávka . . .	5.000.—		
		Celkem . . .	<u>403.000.—</u>

Jak vidno, jest nahoře uvedená částka 574.696.50 Kč překročena, což se stalo vzhledem k očekávaným splátkám na staré zápůjčky ke dni 1. července 1935.

**Seznam zápůjček
vyplacených ze základního zápůjčkového fondu
a ze všecírkevního stavebního fondu:**

Jméno sboru, který zápůjčku obdržel	Původní výše zápůjčky v Kč	Stav zápůjčky k 31. I. 1935 v Kč
1. Čistá (sbor Kralovice)	20.000.—	10.800.—
2. Praha-Libeň I. zápůjčka	20.000.—	10.400.—
3. Kardašova Řečice	20.000.—	10.400.—
4. Mladá Boleslav	20.000.—	10.400.—
5. Uhřetín	15.000.—	8.200.—
6. Telč (sbor Velká Lhota)	10.000.—	5.400.—
7. Nový Etynk (sbor Jindř. Hradec)	15.000.—	8.400.—
8. Domažlice	20.000.—	11.200.—
9. Hranice (sbor Přerov)	15.000.—	8.100.—
10. Zlín (sbor Zádveřice)	10.000.—	7.200.—
11. Čes. jednota misijní	10.000.—	5.600.—
12. Kdyně (sbor Domažlice)	25.000.—	15.000.—
13. Plzeň-východ	20.000.—	11.200.—
14. Praha-Libeň II. zápůjčka	10.000.—	7.600.—
15. Olomouc	10.000.—	6.600.—
16. Prostějov	10.000.—	7.400.—
17. Jindřichův Hradec	2.000.—	zaplacená
18. Třebíč	10.000.—	7.200.—
19. Kyjov (sbor Uherské Hradiště)	10.000.—	7.400.—
20. Baška (sbor Frýdek)	10.000.—	7.800.—
21. Hrabová I. zápůjčka	20.000.—	12.000.—
22. Hořice	20.000.—	13.200.—
23. Uherské Hradiště	20.000.—	12.400.—
24. Tábor	20.000.—	12.400.—
25. Písek	20.000.—	10.600.—
26. Brno-Židenice	10.000.—	6.200.—
27. Český Těšín	15.000.—	11.100.—
28. Soběslav	20.000.—	12.400.—
29. Orlová I. zápůjčka	10.000.—	6.400.—
30. Dvůr Králové nad Labem	10.000.—	6.800.—
31. Benešov I. zápůjčka	20.000.—	13.200.—
32. Kostelec nad Labem	10.000.—	7.000.—
33. Nepomuk (sbor Plzeň—západ)	7.000.—	4.900.—
34. Moravská Ostrava	10.000.—	7.400.—
35. Velké Meziříčí	10.000.—	7.000.—
36. Rváčov	15.000.—	11.700.—
37. České Budějovice	20.000.—	15.200.—
38. Jindř. Hradec	10.000.—	7.800.—

Jméno sboru, který zápůjčku obdržel	Původní výše zápůjčky v Kč	Stav zápůjčky k 31. I. 1935 v Kč
39. Benešov II. zápůjčka	10.000.—	7.800.—
40. Hvozdnice I. zápůjčka	20.000.—	15.600.—
41. Silůvky (sbor Brno)	10.000.—	8.000.—
42. Jihlava	15.000.—	12.000.—
43. Zábřeh	20.000.—	16.400.—
44. Brandýs n. Orli I. zápůjčka	8.000.—	6.400.—
45. Merklín	20.000.—	16.400.—
46. Brandýs n. Orli II. zápůjčka	12.000.—	9.840.—
47. Hrabová II. zápůjčka	5.000.—	4.100.—
48. Třebenice I. zápůjčka	10.000.—	8.400.—
49. Plzeň—západ I. zápůjčka	10.000.—	8.600.—
50. Brandýs n. Labem	15.000.—	12.900.—
51. Křížlice	7.000.—	6.020.—
52. Jarov (sbor Žižkov I.)	15.000.—	12.900.—
53. Valašské Meziříčí	10.000.—	8.800.—
54. Orlová II. zápůjčka	10.000.—	8.800.—
55. Hvozdnice II. zápůjčka	8.000.—	7.050.—
56. Šonov u Náchoda	3.000.—	2.640.—
57. Přerov	10.000.—	8.950.—
58. Kladno	10.000.—	9.200.—
59. Plzeň—západ II. zápůjčka	20.000.—	11.600.—
60. Hor. Vilémovice	10.000.—	9.400.—
61. Rokycany	10.000.—	9.400.—
62. Ratibor	10.000.—	9.400.—
63. Maleč (sbor Vilémov)	5.000.—	4.250.—
64. Nahořany (sbor Volyně)	2.500.—	2.126.50
65. Písařov (sev. Mor.) I. zápůjčka	10.000.—	9.400.—
66. Louny	10.000.—	9.400.—
67. Opolany	10.000.—	9.100.—
68. Písařov II. zápůjčka	5.000.—	4.800.—
69. Jimramov	10.000.—	9.600.—
70. Hrabová III. zápůjčka	5.000.—	4.800.—

Od 1. II. 1934 do 31. I. 1935
nově povolené zápůjčky:

71. Olešnice	10.000.—	9.800.—
72. Jasenná	5.000.—	2.850.—
73. Klokočov (sbor Vilémov)	10.000.—	9.500.—
74. Hvozdnice III. zápůjčka	5.000.—	4.840.—
75. Rokycany II. zápůjčka	10.000.—	9.500.—
76. Břeclav	10.000.—	9.800.—
77. Telecí	10.000.—	9.800.—
78. Český Těšín II. zápůjčka	10.000.—	10.000.—
79. Třebenice II. zápůjčka	10.000.—	10.000.—
80. Trnávka	10.000.—	10.000.—

Celkem	972.500.—	714.166.50
------------------	-----------	------------

Seznam zápůjček vyplacených z Jubilejního tolerančního daru:

Jméno sboru, který zápujčku obdržel	Původní výše zápujčky v Kč	Stav zápujčky k 31. I. 1935 v Kč
1. Nepomuk (sbor Plzeň-západ)	10.000.—	9.000.—
2. Telecí	20.000.—	18.000.—
3. Plzeň-západ	45.000.—	40.500.—
4. Benešov	30.000.—	27.000.—
5. Kostelec n. Lab.	30.000.—	27.600.—
6. Brandýs n. Labem	25.000.—	22.500.—
7. Soběslav	35.000.—	31.500.—
8. Nový Etynk (sbor Jindř. Hradec)	6.000.—	5.520.—
9. Jindř. Hradec	17.400.—	16.056.—
10. Tábor	55.000.—	51.712.15
11. Kard. Řečice	10.000.—	9.200.—
12. Brandýs n. Orl.	35.000.—	31.500.—
13. Břeclav	35.000.—	31.500.—
14. Orlová	30.000.—	27.000.—
15. Třebíč	30.000.—	27.000.—
16. Volyně	35.000.—	30.800.—
17. Hrabová	35.000.—	31.500.—
18. Sázava	20.000.—	18.000.—
19. Český Těšín	30.000.—	27.000.—
20. Praha-Smíchov I. zápujčka	30.000.—	45.000.—
21. Domažlice	25.000.—	25.000.—
22. České Budějovice	40.000.—	36.000.—
23. Kdyně (sbor Domažlice)	30.000.—	27.600.—
24. Čistá (sbor Kralovice)	9.000.—	8.140.—
25. Plzeň-východ	40.000.—	36.800.—
26. Hvozdnice	12.000.—	10.800.—
27. Uhřetěves	25.000.—	22.500.—
28. Praha-Strašnice	10.000.—	9.000.—
29. Velké Meziříčí	15.000.—	13.500.—
30. Litomyšl	20.000.—	18.000.—
31. Kyjov	15.000.—	13.500.—
32. Silůvky (sbor Brno)	10.000.—	9.000.—
33. Jihlava	10.000.—	9.000.—
34. Mor. Ostrava I. zápujčka	10.000.—	9.400.—
35. Zábřeh	35.000.—	32.200.—
36. Prostějov	35.000.—	32.200.—
37. Baška (sbor Frýdek)	20.000.—	18.400.—
38. Raná	6.000.—	4.440.—
39. Třebenice	10.000.—	9.000.—
40. Mladá Boleslav	25.000.—	22.500.—
41. Písařov	30.000.—	27.000.—
42. Merklín	30.000.—	27.000.—
43. Strměchy	10.000.—	9.000.—

Jméno sboru, který zápůjčku obdržel	Původní výše zápůjčky v Kč	Stav zápůjčky k 31. I. 1935 v Kč
44. Brno-Židenice	15.000.—	13.500.—
45. Pelhřimov (sbor Strměchy)	8.000.—	7.360.—
46. Horní Krupá	15.000.—	13.500.—
47. Hor. Vilémovice	20.000.—	18.400.—
48. Písek	20.000.—	18.000.—
49. Louny	40.000.—	36.000.—
50. Rokycany	50.000.—	47.000.—
51. Dvůr Králové n. L.	50.000.—	28.200.—
52. Radotín (sbor Smíchov)	15.000.—	14.100.—
53. Drahanovice (sbor Olomouc)	20.000.—	19.200.—
54. Praha-Smíchov II. zápůjčka	12.000.—	11.520.—

Od 1. II. 1934 do 31. I. 1935
nově vyplacené zápůjčky:

55. Přerov	10.000.—	9.800.—
56. Mor. Ostrava II. zápůjčka	15.000.—	15.000.—
57. Praha-Nusle	50.000.—	50.000.—
58. Borová	8.000.—	7.840.—
59. Kralovice	45.000.—	45.000.—

Celkem Kč 1,408,400.— 1,290,288.15

Seznam jiných zápůjček:

Mimo zápůjčky z prostředků nahoře uvedených zapůjčeno bylo v letech předešlých:

	Stav zápůjčky 31. I. 1935
1. Dětskému Domovu Komenského v Táboře na 4% úrok	Kč 10.600.—
2. Sboru v Plzni-západ na 4% úrok	Kč 2.800.—
3. Misijní Jednotě v Olomouci na 4% úrok	Kč 6.000.—
4. Letnímu táboru Komenského v Bělči (bezúř.)	Kč 3.000.—
5. Sboru v Rybníkách (kryto cennými papíry sboru u syn. rady deponovanými bezúř.)	Kč 5.000.—
6. Dvě zápůjčky osobní (stud. bohosloví)	Kč 1.600.—
Celkem	<u>Kč 29.000.—</u>

Přehled o všech zápůjčkách:

Zapůjčeno bylo:

a) z fondu základního zápůjčkového a vše- církevního stavebního	Kč 714.166.50
b) z jubilejního tolerančního daru	Kč 1,290.288.15
c) z jiných prostředků (zúročitelné a osob.)	Kč 29.000.—
Celkem	<u>Kč 2,033.454.65</u>

účtovaných na 146 účtech dlužnických.

Výsledky sbírek v tomto odstavci uvedené jsou vesměs sestaveny ke dni 30. dubna následujícího roku po roce, v němž sbírka se konala.

Nejpětší jednotlivou sbírku v roce 1932 odvedly sbory Praha-Vinohrady ve výši Kč 700.— pro sociální práci, Brno ve výši Kč 652.— pro bohoslovecký fond a Chleby ve výši Kč 635.— pro sociální práci. — V roce 1933 Praha-Vinohrady ve výši Kč 2.000.— pro trpící evangelíky v Rusku, Praha-Kliment ve výši Kč 678.— pro Rokycany a Brno ve výši Kč 662.— pro bohoslovecký fond. — V roce 1934 Praha-Kliment ve výši Kč 775.— pro Vídeň, týž sbor Kč 695.— pro sociální práci a na třetím místě Chleby Kč 591.— pro Společnost pro dobročinnost křesťanskou.

Některé sbory odvedly *sbírky nepatrné*. V seznamu sbírek za rok 1934 jsou to na př. sbory Praha-Libeň, Rybníky, Strakonice, Kovanec a p. *Řada sborů dluhuje odvedení sbírek vůbec*. Ze seznamu sbírek za rok 1934 sem patří na př. sbory Krucemburk (který neodvedl ani jednu sbírku), Pozdřechov (neodvedl 8 sbírek), Hošťálková (neodvedl 7 sbírek), Pardubice (dluhují 5 sbírek), Klášter, Hodslavice, Hor. Dubenky (dluhují každý 4 sbírky) atd.

Výkaz sbírek z jednotlivých sborů jest otištěn podrobně ve zvláštních tabulkách ve Věstníku synodní rady. A to výkaz sbírek z roku 1932 ve Věstníku 1933 č. 2, str. 120—135, výkaz sbírek z roku 1933 ve Věstníku 1934 č. 2, str. 196—211 a výkaz sbírek z roku 1934 ve Věstníku 1935 č. 2, str. 250—265.

Skupina B: Jmění fondové a nadační.

Celkový stav:

Podle zprávy předložené VI. synodu spravovala synodní rada 61 fondů a nadací v celkové hodnotě	Kč 1,466.366·25
Podle zprávy, kterou předkládáme VII. synodu, spravuje synodní rada 72 fondů a nadací v celkové hodnotě	Kč 1,868.093·76
Přibýlo tedy 11 fondů a jmění fondové i nadační vzrostlo o	Kč 401.727·51
Z tohoto přírůstku jmění připadá	
a) na 11 nových fondů podle seznamu, který dále uvádíme	Kč 192.906·85
b) na vzrůst základního jmění starších fondů a nadací podle seznamu dále uvedeného	Kč 120.586·15
c) na vzrůst úrokový	Kč 88.234·51
Celkem	Kč 401.727·51

Jmění fondů a nadací uloženo bylo k 31. lednu 1935 v cen. papírech v nom. hodnotě	Kč 1,086.242·50
a ve vkladech u peněž. ústavů	Kč 781.851·26
Celkem	Kč 1,868.093·76

Které nové fondy přibylly v letech 1932—1934.

	Cenné papíry v nom. hodnotě Kč	Hotovost Kč
1. Fond Českobratrské Misijní Jednoty (depositum)	15.000·—	—·—
2. Fond ze jmění likvidovanějšího učitelovdovského ústavu českého. (Bližší zprávu viz ve Věstníku S. R. roč. 1934 č. 2. str. 190)	29.550·—	27.800·—
Výdejné jmění téhož fondu ke dni 31. ledna 1935		887·85
3. Fond nejmenovaného dárce pro sociální práci mezi chudými (viz Věstník S. R. č. 2. str. 190)	14.555·—	51.585·80
4. Depositum farního sboru v Táboře	18.900·—	628·20
5. Fond škol. sboru v Horních Dubenkách ¹⁾	16.000·—	—·—
6. Fond škol. sboru v Humpolci	4.000·—	—·—
7. » » » v Senicích	2.000·—	—·—
8. » » » v Blažkově	16.000·—	—·—
9. » » » v Hodslavicích	4.000·—	—·—
10. » » » v Jasenné	8.000·—	—·—
11. » » » v Mořkově	4.000·—	—·—
	132.005·—	60.901·85
		132.005·—
	Součet: 192.906·85	

¹⁾ Tento fond i fondy další vznikly z likvidace bývalého rak. hl. spolku Gustav Adolfského. Viz o tom Věstník S. R. 1935 č. 2.

Rozmnožení základního jmění fondů a nadací v letech 1932—1934.

Podrobná zpráva o rozmnožení základního jmění starších fondů je uveřejněna ve Věstníku S. R. roč. 1934 č. 2. a roč. 1935 č. 2. Zde otiskujeme toliko hlavní data:

	Cenné papíry v nom. hodnotě Kč	Hotovost Kč
1. Kaldův bohoslovecký fond rozmnožen o další dar z rodiny far. Kaldy	—	3.500.—
2. Bohoslovecký fond synodního seniora Dra Josefa Součka rozmnožen odkazem sestry Marie Staňkové Kč 11.000.— a vkladem synodní rady ku počtě seniora Součka k jeho 70. narozeninám Kč 9.000.—	20.000.—	—
3. Biblický fond Jana Karafiáta rozmnožen o vrácenou daň dědickou Kč 36.634.—, což zaokrouhleno z výdej. jmění na	—	37.000.—
4. Karafiátův - Buchananův fond pro potřebné faráře a diakony rozmnožen o čistý výnos autor- ských honorářů za leta 1932—34	—	32.190·25
5. Sixtův fond rozmnožen dalším darem Štěpána Sixty z Velimi o	—	500.—
6. Fond ze jmění býval. spolku »Comenium« rozmnožen výnosem prodaných publikací o	—	595·90
7. Diecesální fond moravský rozmnožen o další devinkulované renty	26.800.—	—
	46.800.—	73.786·15
		46.800.—
Součet		120.586·15

Použití výdejného jmění fondů a nadací v letech 1932—1934.

Podrobná zpráva o tom jest otištěna ve Věstníku synodní rady roč. 1934 č. 2 a roč. 1935 č. 2. Zde otiskujeme toliko hlavní data:

1. *Stipendia studujícím bohosloví.* K tomuto účelu použito výdej. jmění všech bohoslov. fondů a nadací. Celkem vyplaceno na stipendiích za rok 1932 Kč 14.000.—, za rok 1933 Kč 10.480.— a za rok 1934 Kč 18.500.—.

2. *Karafiátův Buchananův fond pro potřebné faráře a diakony.* Výnos za rok 1932 ve výši Kč 4.400.— udělen farářům Eb. Otřovic v Plzni, za rok 1933 ve výši Kč 5.000.— farářům

Vlast. Jurenovi v Lounech, za rok 1934 ve výši Kč 6.000.— faráři Janu Škeříkovi v Heršpicích.

3. *Biblický fond Jana Karafiáta*. Výnos určen k zakupování levných vydání biblí. Poprvé v stoupil v činnost tento fond v říjnu 1933. Od té doby do 31. ledna 1934 bylo uvolněno k označenému účelu a zakoupeno biblí za Kč 18.236.—. Od 1. února 1934 do 31. ledna 1935 dále zakoupeno biblí za Kč 18.138.—, takže celkem od počátku akce koupeno biblí za Kč 36.374.—.

4. *Husův jubilejní dar český*. Výnos činil za rok 1931 a 1932 Kč 19.000.— a rozdělen byl takto:

Rokycany . . .	Kč 1.000.—	Kdyně . . .	Kč 500.—
Dolní Bělá . .	Kč 500.—	Domažlice . .	Kč 500.—
Louny . . .	Kč 1.000.—	Merklín . . .	Kč 500.—
Praha-Nusle . .	Kč 1.000.—	Kostelec n. L. .	Kč 500.—
Rybníky . . .	Kč 500.—	Písek . . .	Kč 1.000.—
Nový Etynk . .	Kč 500.—	Ml. Boleslav . .	Kč 500.—
Benešov . . .	Kč 1.000.—	Zruč . . .	Kč 500.—
Tábor . . .	Kč 1.000.—	Brandýs n. L. .	Kč 1.000.—
Hvozdnice . . .	Kč 1.000.—	Č. Budějovice .	Kč 500.—
Jindř. Hradec .	Kč 1.000.—	Dvůr Kr. n. L. .	Kč 500.—
Smíchov . . .	Kč 1.000.—	Volyně . . .	Kč 1.000.—
Strakonice . . .	Kč 500.—	Brandýs n. O. .	Kč 500.—
Třeбенice . . .	Kč 1.000.—	Uhřetěves . . .	Kč 500.—
		Celkem . . .	Kč 19.000.—

Výnos za rok 1933 činil Kč 9.800.— a rozdělen byl takto:

Břevnov . . .	Kč 500.—	Volyně . . .	Kč 500.—
Kladno . . .	Kč 500.—	Most . . .	Kč 500.—
Žižkov II. . .	Kč 500.—	Trnovany . . .	Kč 500.—
Nusle . . .	Kč 500.—	Brandýs n. L. .	Kč 500.—
Smíchov . . .	Kč 1.000.—	Dvůr Kr. n. L. .	Kč 500.—
Rybníky . . .	Kč 500.—	Jilemnice . . .	Kč 500.—
Kdyně . . .	Kč 500.—	Krakovany . . .	Kč 500.—
Čistá . . .	Kč 400.—	Lanškroun . . .	Kč 400.—
Tábor . . .	Kč 500.—	Soběslav . . .	Kč 500.—
		Kostelec n. L. .	Kč 500.—
		Celkem . . .	Kč 9.800.—

Výnos za rok 1934 činil Kč 7.200.— a rozdělen byl takto:

Benešov . . .	Kč 1.000.—	Litomyšl . . .	Kč 700.—
Libeň . . .	Kč 600.—	Telecí . . .	Kč 500.—
Uhřetěves . . .	Kč 700.—	Písek . . .	Kč 600.—
Domažlice . . .	Kč 600.—	Sázava . . .	Kč 700.—
Nepomuk . . .	Kč 500.—	Jindř. Hradec .	Kč 600.—
Ml. Boleslav . .	Kč 700.—		
		Celkem . . .	Kč 7.200.—

6. *Literární nadace dra Frant. Kozáka.* Výnos za rok 1932, doplněný darem arch. dr. B. Kozáka celkem Kč 700.— přiřčen komisi dru J. B. Čapkovi za dílo »Československá literatura v době toleranční«. Výnos za rok 1933, doplněný darem arch. dr. B. Kozáka na Kč 600.—, přiřčen dru J. B. Součkovi za spisy »Theologie výkladů šestidílký« a »Bláznovství kříže«. Výnos za rok 1934, doplněný darem arch. dr. B. Kozáka na Kč 600.— přiřčen profesoru dru J. L. Hromád-kovi za spis »Cesty českých evangeliků«.

7. *Fond ze jmění likvid. spolku »Comenium« k podpoře literárních snah.* Blahoslavové společnosti dána z výnosu tohoto fondu podpora Kč 500.—.

8. *Fond Kateř. Kříčkové.* Z výnosu dán dar Kč 1000.— akad. spolku »Jeronym« na výlohy se zařízením spolkové místnosti v Husově Domě v Praze.

9. *Fond býv. spolku pro zřízení II. ref. sboru na Novém Městě v Praze.* Sboru Klimentskému k podpoře evangelizační práce konané v Husově Domě vyplaceno Kč 1000.—.

10. Z úroků Gunningova fondu přiděleno sborům:

v roce 1932:

Merklín . . .	Kč 3.578.—	Kralovice . . .	Kč 3.578.—
Soběslav . . .	Kč 3.578.—	Čes. Budějovice	Kč 3.578.—
		Celkem . . .	Kč 14.512.—

v roce 1933:

Kralovice . . .	Kč 2.500.—	Čes. Budějovice	Kč 2.000.—
Merklín . . .	Kč 2.500.—	Soběslav . . .	Kč 2.552·20
Louny . . .	Kč 2.000.—	Sedlec . . .	Kč 1.000.—
		Celkem . . .	Kč 12.552·20

v roce 1934:

Čes. Budějovice	Kč 2.000.—	Teplice-Šanov	Kč 1.683·80
Louny . . .	Kč 1.500.—	Soběslav . . .	Kč 2.500.—
Sedlec . . .	Kč 1.000.—	Kralovice . . .	Kč (2.000·-)
Merklín . . .	Kč 2.000.—	Celkem . . .	Kč 12.683·80

Skupina C: Jmění pensijního fondu.

Podle zprávy k VI. synodu činilo jmění tohoto fondu Kč 3,005.696·40.

Podle zprávy k VII. synodu, kterou předkládáme, činí toto jmění Kč 4,061.261·80.

Vzrostlo tudíž o částku Kč 1,055.565·40.

Náklad na pensijní a zaopatřovací platy ze všech pensijních fondů (vídeňského, československého i diecesálních fondů) činil k 31. lednu 1935 celkem Kč 122.857.—.

Dne 31. ledna 1935 platil pensijní fond pense 21 pensistů (z toho 19 farářů, 1 církv. radovi a 1 výpomoc. kazateli), zaopatřovací platy platil 47 vdovám po farářích a 6 vdovám po učitelích. Vedle toho podpora dávána byla 5 osobám jiným. Jména pensistů a vdov uvedena jsou podle stavu k 30. dubna 1934 ve Věstníku S. R. 1934 č. 2, str. 193—195.

Do majetku pens. fondu náleží činžovní dům v Praze-Bubenči čp. 746. Pozemek stál celkem Kč 464.144.90, stavba i s poplatky stála Kč 1,966.670.80. Celkem činily tedy výlohy s vybudováním tohoto domu Kč 2,430.815.70. Celá tato částka je zaplacená až na Kč 850.000.—, které zapůjčila pensijnímu fondu synodní pokladna na 4½ úrok. (Podle stavu k 31. lednu 1935). Čistý výnos domu za rok 1934 byl Kč 169.759.20.

Dům byl stále celý pronajat.

Ferd. Kavka, v. r.
synodní kurátor.

Revisní zpráva.

Zpráva revisorů účtů.

Podepsaní, VI. synodem československé církve evangelické zvolení revisoři účtů vykonali dne 25. června 1935 v kanceláři synodní rady za přítomnosti bratří: synodního kurátora Ferdinanda Kavky, účetního Josefa Holého a tajemníka Bohumila Valeše, revisi všech účtů a jmění:

- a) Ústředního jmění církevního,
- b) Fondu Pensijního,
- c) Fondů a nadací ve správě synodní rady se nalézajících.

Porovnány všechny zápisy hlavních a pomocných knih, přezkoušeny všechny položky účtů rozvázných a účtů ze správy, zjištěna pokladní hotovost a stav cenných papírů ke dni 31. ledna 1935.

Všecky knihy účetní jsou pečlivě a přesně vedeny, zápisy navzájem plně souhlasí, cenné papíry i hotovost jsou v naprostém pořádku.

Jmění církevní je vesměs v papírech pupilární jistoty bezpečně uloženo, splatné kupony vedou se v přesném přehledu a pravidelně se valorisují.

Na základě této podrobné revise navrhuje, aby předložené účty byly schváleny a synodní radě ze řádné správy jmění církevního uděleno bylo absolutorium.

V Praze, dne 25. června 1935.

Dr. J. Hrozný, v. r.
revisor.

Bedřich Černík, v. r.
revisor

ÚČTY

- a) jmění církevního (skupina A)
- b) » fondů a nadací (skupina B)
- c) » pensijního fondu (skupina C)

Rozvaha skupiny A jmění

	Kč	Kč
1. Vklady u Pošt. spoř. a Nár. zál. v Praze . . .	905.755'10	
2. Deposita ve správě Synodní rady		
Depos. sboru Strakonice vkl. kn. Nár. zál. č. 10296 . . .	2.825'—	
Depos. kaz. stan. Dobruška vkl. kn. Nár. zál. č. 7692 . . .	1.360'40	
Depos. Svazu evang. ve Vídni vkl. kn. Nár. zál. č. 9174 . . .	13.496'45	
Depos. Ž. vkl. kn. Nár. zál. č. 9175 . . .	37.054'75	
Depos. čas. »Český Bratr« N. z. č. 10342 . . .	50.155'05	
3. Vklady u bank:		
na běžném účtě u Živnostenské banky . . .	25.524'50	1,034.149'25
4. Cenné papíry: kurs. hodnota k 31. I. 35 . . .	2,262.807'05	
5. Kursová difference na cen. papírech dle kursu 31. I. 1935 . . .	98.624'65	
6. Podíly mezinár. protest. úvěr. ústavu: 15 podílů à 100 švfrs nominale . . .	9.900'—	2,571.351'70
7. Reality církevní:		
Husův dům Hradec Králové dle rozvahy za r. 1934 . . .	138.000'—	
Učitel'ský seminář v Čáslavi čp. 139 a 140 . . .	247.798'—	
Husův dům v Praze (po 2% odpisu) . . .	1,416.600'—	
Bratrský dům v Kunvaldě . . .	20.146'50	1,822.544'50
8. Kauce u Elektrických podniků . . .		1.150'—
9. Nábytek a zařízení (po odpisu) dle sezn. . .		50.000'—
10. Jméni ve správě kurat. Husova domu v Hradci Králové dle rozvahy za r. 1934 . . .		226.935'32
11. Zápůjčky sborům a církev. podnikům: z bezúř. fondu a všecír. staveb. fondu	714.166'50	
súročitelné zápůjčky . . .	15.400'—	
Misiijní Jednotě Českobr. 4%ní . . .	6.000'—	
Letnímu táboru Komenského . . .	5.000'—	
Sboru v Rybníkách na zákl. depon. cenných papírů . . .	5.000'—	
Úhrnem . . .	741.566'50	
12. Bezúročné zápůjčky z Jub. tol. daru . . .	1,290.288'15	
13. Zápůjčky osobní . . .	1.600'—	2,035.454'65
14. Zápůjčka pensij. fondu Českobr. církve evang. na stavbu domu v Bubenči . . .		850.000'—
15. Poplatkový ekvivalent . . .		44.125'—
zálohou placeno od r. 1931 . . .		
16. Cenné papíry sboru v Rybníkách . . . (v nom. hodnotě) . . .		19.837'50
17. Fondy a nadace ve správě Synodní rady . . .		1,868.093'76
		10.501.601'68

FERD. KAVKA, vl. r.,
synodní kurátor.

JOSEF HOLÝ, vl. r.,
t. č. účetní.

V PRAZE dne 1. února 1935.

církvního k 31. lednu 1935.

		Kč	Kč
1.	Základní jmění církevní:		
	v realitách	1,755.982'12	
	v hotovosti	54.014'40	1,769.996'52
2.	Zápůjčky na Husův dům v Praze . . .		391.139'94
3.	Stavební fond Husova domu v Praze . .		1,178.060'55
4.	Jubilejní toleranční sbírka		1,565.202'70
5.	Společná pokladna církevní		1,500.927'20
6.	Zápůjčkový fond bezúročný	500.000'—	
	Všecírkvební stavební fond	315.948'45	815.948'45
7.	Fond všeobecný církevní		48.779'57
8.	» evangelisační		121.280'45
9.	» zahraniční		159.769'65
10.	» bohoslovecký		214.846'90
11.	» bohosl. nadlejšovací dra Losy . . .		15.405'55
12.	» semináře v Čáslavi		372.161'05
13.	» pro podporu nepředvídané důleži- té práce náboženské		54.741'85
14.	Fond cestovní kazatelů		5.225'95
15.	» cestovní pro studující		2.735'20
16.	» pro práci mezi mládeží		22.215'80
17.	» pro práci mezi čes. evang. v cizině .		4.852'30
18.	» pro strádající evangelíky v cizině .		4.982'75
19.	» pro misii mezi pohany		108.675'90
20.	» pro misii mezi mohamedány		5.325'30
21.	» tiskový		40.950'37
22.	» pro chrámový zpěvník		50.527'95
23.	» Modlitebního týdne		9.021'40
24.	» úrokový		56.401'52
25.	Stipendium pro práci vědeckou z oboru biblického		5.497'05
26.	Dar dra Bouši		5.440'05
27.	Pískův odkaz		4.192'55
28.	Deposita ve správě Synodní rady . . .		104.871'65
29.	Nevyplacené sbírky:		
	pro sirotčince r. 1934 nerozděl. zůstat.	217'55	
	pro Svaz evang. ve Vídni zbytek z r. 1934	181'15	
	pro Svaz evang. ve Vídni na r. 1935 (v lednu vypsána, neukončená)	4.541'60	4.740'30
30.	Sbor v Rybníkách:		
	protipoložka cen. papírů téhož sboru		19.857'50
31.	Fondy a nadace ve správě Synodní rady		1,868.095'76
			10,501.601'68

S hlavní knihou i s doklady porovnali a v pořádku našli:

V PRAZE 25. června 1935.

Dr. JINDŘ. HROZNÝ,
revisor.B. ČERNÍK,
revisor.

Cenné papíry skupiny A. (Jmění církevní.)

(Podle stavu k 31. lednu 1935.)

Jméno papíru	Nominale Kč	Kurs 31./1. 1935	Kurs. hodn. k 31./1. 1935
4% kom. dluh. Zemské banky kp. 1/5 35	25.000.—	78.—	19.500.—
4½% kom. dluh. Zemské banky kp 1/4 35	24.000.—	83.—	19.920.—
10 akcií Národní banky 1 à \$ 100	\$ 1.000.—	4.850.—	48.500.—
2 akcie »Kalicha« akc. spol. naklad.	400.—	200.—	400.—
6% stát. půjčka konsolidační kp. 1/4	1,580.000.—	95.50	1,477.500.—
6% st. půjčka moučná kp. 1/3	31.000.—	92.90	28.799.—
3 akcie Kolín. tov. na kávové náhraž.	600.—	148.—	444.—
4½% st. půjčka prem. kp. 1/2	500.—	91.55	274.05
6% st. půjčka moučná (zvláštní účet)	180.000.—	92.90	167.220.—
Cenné papíry amer. darované drem Boušou	—.—	—.—	450.—
5% st. pokl. pouk. spl. 1/11 35 — kp. 1/5 35	500.000.—	100.—	500.000.—

Součet uvedený v rozvaze skupiny A (jmění církevní) Kč 2,262.807.50

Rozvaha skupiny B. Jmění fondové a nadační.

AKTIVA.

PASIVA.

	Kč	Kč		Kč
1. Účet pokladní .	742.955'10		1. Fondy a nadace	1,868.093'76
2. Účet u Zemské banky	5.582'16			
3. Účet u Ústřední banky čsl. spo- řitelny	55.334'—	781.851'26		
4. Účet cenných papírů v nom. hodnotě		1,086.242'50		
		1,868.093'76		1,868.093'76

V PRAZE dne 31. ledna 1935.

FERDINAND KAVKA, v. r.,
synodní kurátor.

JOSEF HOLÝ, v. r.
t. č. účetní.

Se zápisy v hlavní knize a s doklady porovnali
a v pořádku našli.

Praha dne 25. června 1935.

Dr JINDŘ. HROZNÝ,
revisor.

B. ČERNÍK,
revisor.

Seznam vkladních knížek fondů a nadací.

Stav k 31. lednu 1935.

		Vklad. knížka	Vklad v Kč
1.	Fondy a nadace vídeňské likvidace	Nár. zál. fol. 9521	146.093-90
2.	Fond učitelský	» » » 9293	1.503-10
3.	Evang. fond čes. ref. superint. . .	» » » 10315	25.626-60
4.	Fond konferenční	» » » 7786	12.210-90
5.	Ev. ref. komitét pro oslavy Husovy	» » » 9966	271-55
6.	Fond pro žáky obec. školy evang.	» » » 7918	195-85
7.	Fond Bedřicha Košuta	» » » 10593	5.941-40
8.	Fond pí Kateřiny Kříčkové . . .	» » » 7199	11.459-40
9.	Literární nadace dra Kozáka . .	Měst. spořit. pražské 181691	10.000-10
10.	Česká misie pro pohany	Nár. zál. fol. 9384	14.264-95
11.	Bohoslovecký fond bratří Pecháčků	» » » 10491	20.131-30
12.	Fond faráře Kaldy	» » » 8435	8.708-30
13.	Schönburgova nadace	» » » 9483	1.234-35
14.	Burghartova nadace	» » » 8923	2.283-15
15.	Fond Chvojkův	» » » 10594	7.487-30
16.	Fond Jana Urbánka	» » » 10595	11.955-95
17.	Fond Blažkův	» » » 7969	11.308-30
18.	Husův fond na Moravě	» » » 9763	16.821-20
19.	Spojené fondy Lány-Kučera-Trnka -Beneš-Veselý (jmění výdejné) .	» » » 7785	160-55
20.	Spojené fondy Lány-Kučera-Trnka -Beneš-Veselý (jmění výdejné) .	» » » 7158	6.158-50
21.	Fond V. Poláka z Poděbrad . . .	» » » 10596	2.569-25
22.	Bohosl. fond manž. Zedníkových .	» » » 9511	1.419-90
23.	Fond Gunninghův	» » » 9441	69.557-10
24.	Bohosl. fond far. Petra Marušiáka	» » » 10268	7.022-65
25.	Fond ve prospěch far. v Křížlicích	» » » 8858	1.635-95
26.	Fond českého ev. školského spolku	» » » 8038	10.659-40
27.	Stud. fond far. J. Dobiáše, Velim	» » » 10597	5.560-25
28.	Alumnejní fond moravský	» » » 8353	15.712-50
29.	Dieces. fond morav. ref. superint.	» » » 8354	38.549-35
30.	Fond býv. spolku pro zřízení II. ref. sboru na Novém Městě . .	» » » 9567	30.844-75
31.	Fond býv. spolku »Comenia« . .	» » » 10989	22.392-25
32.	Biblický fond far. J. Karafiáta . .	Zem. banky 647	52.000—
33.	Karafiátovo-Buchanovo stipendium	Nár. zál. fol. 10706	115.181-45
34.	Fond býv. učitelovdovského ústavu	» » » 10976	28.687-85
35.	Fond Nejmenovaného pro soc. práci	» » » 9107	11.028-85
36.	dtto	Spořit. města Bystřice fol. 3802	20.556-95
			Kč 742.955-10

Seznam fondů a nadací podle stavu k 31. I. 1935.

Číslo řad.	Jméno fondu nebo nadace	Cenné papíry nomin. hodnota	Uložená hotovost v Kč
1.	Odkaz Jana Atzendorfera	9.275.—	7.255.—
2.	Nadace Daniela Bauma pro studující bohosloví a. v.	875.—	157.55
3.	Odkaz Anny Perchtové pro evangel. círk. sbor a. v.	2.400.—	1.786.45
4.	Kalvínova nadace pro chudé hodné stu- dující bohosloví h. v.	10.162.50	586.85
5.	Nadace Konráda B. Wülknitze ve pro- spěch nejpotřebnějších ref. kazatelů na venkově	39.425.—	30.792.75
6.	Nadace Luise Habera z Linsdorfu pro evangelické učitele	12.525.—	9.052.55
7.	Nadace Luise Habera z Linsdorfu pro evang. kandidáty učitelství	4.400.—	5.444.80
8.	Školská evang. nadace k podpoře ev. obecného školství v býv. Rakousku	20.025.—	14.552.90
9.	Bohosl. stipendium založené z Jubil. nadace pro ev. bohosl. domovinu ve Vídni (jmění základní)	45.587.—	25.000.—
	Bohosl. stipendium založené z Jubil. nadace pro ev. bohosl. domovinu ve Vídni (jmění výdejné)	—.—	565.25
10.	Dobročinná evang. nadace	25.450.—	17.215.65
11.	Všeobecný církevní fond	14.500.—	10.960.45
12.	Nadace Jana Kollára pro stud. slovan. národ. na ev. bohosl. fakultě ve Vídni	4.575.—	212.40
13.	Nadace Dra Frant. Palackého pro vdo- vy a sirotky po učitelích	7.712.50	4.791.55
14.	Nadace knížete Ottona V. Schönburga k podpoře chudých evang. učitelů a. v. a h. v.	45.457.—	32.580.50
15.	Nadace knížete Ottona V. Schönburga k podpoře chud. ev. kand. učit. a. v. a h. v.	2.500.—	1.860.75
16.	Nadace Nedělního Posla ve prospěch chudých semináristů v Čáslavi	4.150.—	5.017.05
17.	Nadání farní dotace sboru v Opatově	10.000.—	172.26
18.	Salární výkupný fond v Opatově	5.500.—	60.65
19.	Nadace knížete Ottona V. Schönburga k dotaci ev. učit. místa v Sobínově	11.257.50	8.952.10
20.	Nadání farní dotace sboru v Lozicích	8.400.—	6.805.70
21.	Farní dotační sbor v Jablůnce	1.800.—	62.05
22.	Stavební fond evangelického filiálního sboru v Milešově	4.500.—	1.985.10
25.	Fond učitelský	—.—	1.505.10
	Převádí se Kč	281.637.50	182.950.99

Seznam fondů a nadací

číslo rad.	Jméno fondu nebo nadace	Cenné papíry nomi. hodnota	Uložená hotovost v Kč
	Převedeno Kč	281.657'50	182.950'99
24.	Evangelický fond reform. superintendence	—'—	25.626'60
25.	Fond konferenční	—'—	12.210'90
26.	Fond pro oslavy Husovy	—'—	271'55
27.	Fond pro žáky obecné školy evangelické	—'—	195'85
28.	Fond Bedřicha Košuta	—'—	5.941'40
29.	Fond paní Kateřiny Kříčkové	—'—	11.459'40
30.	Literární nadace Dra Frant. Kozáka	—'—	10.000'10
31.	Česká misie pro pohany	—'—	14.264'95
32.	Bohoslovecký fond bratří Pecháčků	—'—	20.151'30
33.	Fond zemř. far. Frant. Kaldy pro českobratrské evangelické bohoslovce	—'—	8.500'—
	Fond zemř. far. Frant. Kaldy pro českobratrské evang. bohoslovce (jmění výdejné)	—'—	208'50
34.	Nadace Schönburgova	1.000'—	1.254'35
35.	Nadace Burghartova	2.900'—	2.285'15
36.	Fond sboru ve Valteřicích	7.400'—	551'25
37.	Fond Chvojkův z Ostřešan	8.000'—	7.487'50
38.	Fond Jana Urbánka z Poděbrad	24.000'—	11.955'95
39.	Fond superintendenta Blažka	17.150'—	11.508'50
40.	Husův Jubilejní dar moravský	8.000'—	16.821'20
41.	Spojené fondy Lány-Kučera-Trnka-Beneš-Veselý (jmění základní)	9.100'—	6.105'75
	Spojené fondy Lány-Kučera-Trnka-Beneš-Veselý (jmění výdejné)	—	195'28
42.	Fond Rosalie Marešové	45.200'—	220'50
43.	Fond Václava Poláka, ředitele okres. hospod. záložny v Poděbradech	5.000'—	2.569'25
44.	Fond bohosl. Pavla a Anny Zedníkových z Malína	12.000'—	1.419'90
45.	Fond bohoslovecký seniora Dra Součka	40.000'—	—'—
46.	Bohoslovecký fond dárce »Nejmenovaného«	12.000'—	52'95
47.	Fond Ant. Honse z Kovance	1.000'—	442'50
48.	Kašparův bohoslovecký seminář	25.000'—	54'45
49.	Fond Gunningův ve Skotsku pro sbory v Čechách	2.000'—	69.537'10
50.	Bohoslovecký fond far. Petra Marušíáka v Libštátě	—'—	7.022'65
51.	Fond ve prospěch faráře v Křižlicích	2.100'—	1.655'95
	Převádí se Kč	501.487'50	452.556'92

podle stavu k 31. I. 1935.

číslo řad.	Jméno fondu nebo nadace	Cenné papíry nomin. hodnota	Uložená hotovost v Kč
	Převedeno Kč	501.487'50	432.356'92
52.	Fond čes. ev. školského spolku v Praze (jmění základní)	21.300'—	2.574'52
	Fond čes. ev. školského spolku v Praze (jmění výdejné)	—'—	8.084'86
53.	Studijní fond far. J. Dobiáše ve Velimi	2.500'—	3.560'25
54.	Diecesální fond mor. ref. superint.	43.900'—	38.349'35
55.	Alumnejší fond moravský	4.850'—	15.712'50
56.	Sixtův fond (jmění základní)	10.000'—	500'—
	» » (jmění výdejné)	—'—	116'—
57.	Fond býv. spolku pro zřízení II. ref. sboru na Hořejš. Novém městě v Pra- ze (jmění základní)	1.800'—	26.805'70
	Fond býv. spolku pro zřízení II. ref. sboru na Hořej. Novém městě v Pra- ze (jmění výdejné)	—'—	4.059'05
58.	Fond býv. spolku »Comenium« na pod- poru literárních snah (jmění základní)	17.500'—	18.483'25
	Fond býv. spolku »Comenium« na pod- poru literárních snah (jmění výdejné)	—'—	3.909'—
59.	Fond Českobratrské Misijní Jednoty	15.000'—	—'—
60.	Husův Jubilejní dar český	153.000'—	756'20
61.	Biblický fond far. Jana Karafiáta (zá- klad)	148.100'—	52.000'—
	Biblický fond far. Jana Karafiáta (jmění výdejné)	—'—	520'35
62.	Karafiátův Buchananův fond pro po- třebné faráře a diakony (základ)	50.000'—	112.190'25
	Karafiátův Buchananův fond pro po- třebné faráře a diakony (jmění vý- dejné)	—'—	991'23
63.	Fond býv. českobratr. evang. učitelo- vského ústavu (základ)	29.550'—	27.800'—
	Fond býv. českobratr. evang. učitelo- vského ústavu (jmění výdejné)	—'—	887'85
64.	Fond nejmenovaného pro sociální práci mezi chudými	14.555'—	31.585'80
65.	Depositum českobratrského evang. sboru v Táboře	18.900'—	628'20
66.	Fond školního sboru v Horních Duben- kách	16.000'—	—'—
67.	Fond školního sboru v Humpolci	4.000'—	—'—
68.	Fond školního sboru v Senicích	2.000'—	—'—
69.	Fond školního sboru v Blažkově	16.000'—	—'—
70.	Fond školního sboru v Hodslavicích	4.000'—	—'—
71.	Fond školního sboru v Jasené	8.000'—	—'—
72.	Fond školního roku v Mořkově	4.000'—	—'—
		1.086.242'50	781.851'26
		781.851'26	
	Úhrn jmění fondového k 31. I. 1935	1.868.095'76	

Seznam cenných papírů fondů a nadací podle stavu k 31/1 1955.

%	Druh papíru	Splatnost kuponů	Nomin. v Kč
4½ %	st. premiová půjčka	kp. 1/2 55	2.500.—
6 %	st. inv. půjčka dopravní	kp. 1/5 55	12.000.—
6 %	st. slosov. půjčka moučná vinkulovaný plášť	kp. 1/5 55	166.400.—
6 %	st. umoř. půjčka konsolidační	kp. 1/4 55	1.000.—
5 %	st. půjčka práce	kp. 1/6 55	111.000.—
6 %	IV. st. půjčka československá	kp. 1/7 55	50.000.—
6 %	» » »	kp. 1/7 55	15.450.—
5½ %	» » »	celor. kp. 1/1 56	225.—
5½ %	» » »	kp. 1/7 55	1.500.—
4½ %	» » »	celor. kp. 1/1 56	150.—
4½ %	» » »	kp. 1/7 55	15.450.—
5½ %	» » »	celor. kp. 1/1 56	225.—
5½ %	» » »	kp. 1/7 55	1.500.—
5½ %	» » »	celor. kp. 1/1 56	150.—
4½ %	náhradní renta československá	kp. 1/5 55	105.400.—
4 %	» » »	kp. 1/5 55	567.200.—
5 %	odškod. dluhop. za vál. půjčky	kp. 1/7 55	16.050.—
5 %	» » » »	celor. kp. 1/7 55	787.50

církvě evangelické k 31. lednu 1935.

P a s i v a

		Kč	Kč
1.	Kmenové jmění superint. fondů:		
	Úst. pro vdovy a sirotky býv. ref. církve české	184.509'57	
	úst. pensijního pro faráře býv. ref. superint. české	45.662'81	
	úst. zaopatř. pro faráře a vdovy býv. ref. superint. moravské	98.665'45	
	úst. býv. superint. A. V. v Čechách .	46.551'45	
	úst. býv. superint. A. V. na Moravě .	50.945'50	425.912'56
2.	Masarykův fond:		
	základní jmění	20.000'—	
	výdejné jmění	4.567'40	24.567'40
3.	Podpůrný fond pro faráře jich vdovy a sirotky		11.442'80
4.	Část jmění z vídeň. likvidace nerozděl. (společná s církví němec.)		64.740'40
5.	Výpůjčka na stavbu domu v Bubenči z pokladny synodní		850.000.—
6.	Pensijní rezervy přijaté (evid. účet) .		90.162'70
7.	Přechodné položky ohledně domu v Bubenči		1.205'65
8.	Amortizační fond domu v Bubenči . . k tomu z výnosu od 1. II. 34 do 31. I. 35	50.695'05 48.198'45	98.891'50
9.	Kmenové jmění českokobr. pensij. fondu k tomu přibývá dle stanov — dary . 25% splacených příspěvků sborových 25% splacených příspěvků osobních .	1,674.995'45 350'— 58.454'50 57.441'65	1,751.219'40
10.	Výdejné jmění českokobr. pensij. fondu k tomu správní přebytek od 1. II. 34 do 31. I. 35	1,305.969'74 287.151'65	1,595.121'59
			4,911.261'80

S hlavní knihou a doklady porovnali a v pořádku našli:

Praha, 25. června 1935.

B. ČERNÍK,
revisor.Dr. J. HROZNÝ,
revisor.

Správní účet Pensijního fondu českobratrské církve
Příjem.

		Kč	Kč
1.	Příspěvky sborů:		
	75% z došlých příspěv. z Kč 153.737.30 dle stanov		115.305,—
2.	Příspěvky osobní:		
	75% z došlých příspěv. z Kč 149.766.60 dle stanov		112.324.95
3.	Úroky přijaté:		
	z prodlení	184.50	
	ze vkladů	1.017.02	
	z cenných papírů účet všeob.	76.804.80	
	z cenných papírů úst. a. v. mor. . . .	1.415.—	
	z 4% náhr. renty z nom. Kč 418.700.—	13.956.50	
	z 4.2% náhr. renty z nom. Kč 52.400.—	1.854.—	
	z 4½% IV. st. půjčky čsl. Kč 324.675.—	12.174.40	
	z 6% IV. st. půjčky čsl. Kč 324.675.—	16.233.70	
	z výnosu st. želez dluhopisů	1.591.40	125.211.52
4.	Výnos 5% z hodnoty domu v Bubenči		121.540.75
			474.580.02

V Praze dne 31. ledna 1935.

FERDINAND KAVKA v. r.
synodní kurátor.

JOSEF HOLÝ v. r.
účetní.

evangelické od 1. února 1934 do 31. ledna 1935.

Vydání.

	Kč	Kč
1. Výslužné z býv. fondů superint.:		
z býv. úst. pro vdovy ref. církve čes.	11.385.—	
» » pro faráře ref. církve čes.	1.680.—	
» » zaopatř. ref. církve mor. .	9.522.50	
» » A. V. čes.	1.268.—	
» » A. V. mor.	1.500.—	25.355.30
2. Výslužné z býv. ústavu vídeňského . .		43.969.05
3. Výslužné z Českobr. pensijního fondu .		49.715.70
4. Příspěvky k léčebným fondům		6.964.20
5. Správní výlohy		10.664.20
6. Odpis inventáře		270.—
7. Úroky vyplacené:		
4½% úrok ze zápůjčky na domě v Bu-		
benči do 30. VI. 1934	27.050.—	
do 31. XII. 1934	21.762.50	48.812.50
4% zúročení Masarykova fondu . . .	800.—	
4% zúročení Podpůrného fondu pro		
faráře	679.35	1.479.35
8. Správní přebytek připisuje se k výdej-		
nému jmění Českobr. fondu pensijního		287.151.65
		474.380.02

V Praze 25. června 1935.

B. ČERNÍK v. r.,
revisor.Dr. JINDŘ. HROZNÝ v. r.,
revisor.

Cenné papíry Pensijního fondu českobratrské církve evangelické podle stavu k 31. lednu 1935.

%	Jméno papíru	Kup.	Nomin. hodnota dle stavu 31. I. 1935	Kurs 31. I. 1935	Kurs. hod. k 31. I. 1935
6	st. půjčka slosov. mouchá	1./3.	180.000.—	92.90	167.220.—
6	st. půjčka konsolidační	1./4.	940.000.— 60.000.— ¹⁾	95.50	878.900.— 56.100.—
6	st. IV. půjčka	1./7.	397.950.— celor. kp. 225.—	92.95	370.103.65
4½	st. IV. půjčka	1./7.	337.950.— celor. kp. 225.—	65.70	222.180.95
4	náhradní renta čsl.	1./5.	467.000.—	62.10	290.007.—
42	náhradní renta čsl.	1./5.	62.000.—	65.90	40.858.—
42	náhradní renta čsl. vinkul. u Berního úřadu Chomutov ohl. úst. A. V. v Čechách	1./5.	28.000.—	65.90	18.452.—
5	st. invest. půjčka z r. 1928	1./4.	80.000.—	86.80	69.440.—
4½	st. premiová půjčka	1./2.	1.000.—	91.55	915.50
3½	železn. dluhop. st. typ B.	1./5.	10.000.—	71.50	7.150.—
4	železn. dluhop. st. typ C.	1./5.	59.000.—	77.—	30.050.—

2	7 pětinek st. staveb, losů à 100.—			700.—	128.80	901.60
	Akcie Národní banky			10 à \$ 100.— rovná se \$ 1.000.—	4.850.—	48.500.—
4	komun. dluh. Zemské banky		1./2.	7.000.—	78.—	5.460.—
4½	komun. dluh. Zemské banky		1./4.	45.000.—	92.—	41.400.—
4	zást. listy České hypot. banky		1./2.	45.000.—	84.—	57.800.—
	zást. listy České hypot. banky		1./5.	10.000.— zl. 2.000.—	84.— 92.—	8.400.— 5.680.—
4	železnič. dluh. Zemské banky		1./5.	6.000.—	77.—	4.620.—
4	zást. listy Mor. hyp. a zeměděl. banky		1./2. 1./5.	26.600.— 15.000.—	78.— 78.—	20.748.— 11.700.—
4	komun. dluh. Mor. zeměděl. banky		1./6.	20.000.—	75.—	15.000.—
4	železn. dluh. Mor. zeměděl. banky		1./6.	16.000.—	74.—	11.840.—
4	železn. obl. Halič. zemské banky		1./4.	K 11.000.— pol. zl. 2.860.—	44.— 4.50	5.662.80
Poznámka:					Celkem	2.567.067.50
1) (příděleno amort. fondu domu v Bubenči)						

IX. Věci pensijní.

1. Změna v právním základu. V uplynulém pololetí nastala důležitá změna, když bylo vydáno vládní nařízení ze dne 22. prosince 1933 č. 252, vydané podle zákona o mimořádné moci nařizovací a mající tedy platnost zákona. Toto vládní nařízení jedná vlastně o úsporných opatřeních personálních ve státní správě, avšak v § 11 odst. 1. dotýká se významně i pensijního pojištění našeho duchovenstva určujíc náš zásadní poměr k pensijnímu pojištění u Všeobecného pensijního ústavu.

Abychom dosahu změny rozuměli, jest nutno se krátce zmíniti o předešlém našem poměru k Všeobecnému pensijnímu ústavu (v dalším: V. P. Ú.), neboť poměr ten nám působil mnoho starostí. Dne 21. února 1929 pod čís. 26 publikován byl totiž ve Sbírce zákonů a nařízení známý zákon o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, který sice v § 2 odst. 4. opět připustil — tak jak tomu bylo až dosud — aby zaměstnanci zákonně uznaných církví a náboženských společností byli ze všeobecné pensijní povinnosti (u VPÚ.) vyňati, mají-li normální, t. j. s místem jimi zastávaným spojené a dostatečně zabezpečené pensijní nároky, které jsou alespoň rovnocenné nárokům podle jmenovaného zákona; avšak na rozdíl od dosavadního zákonodárství ustanovil, že o rovnocennosti nároku rozhoduje ministerstvo sociální péče po slyšení VPÚ., přihlížejíc též k tomu, jsou-li tyto nároky dostatečně zabezpečeny. Tento pensijní zákon žádal tudíž vlastně státní schválení (uznání) našeho pensijního pojištění, čehož dosud nebylo zapotřebí.

Synodní rada vstoupila v jednání s ministerstvem sociální péče a přála si zjistiti podrobnosti, jaká data o pojištěncích bude nutno ministerstvu předložiti, při čemž se objevovala otázka nutnosti pojistně matematického propočítání základů našeho pensijního fondu, a přála si též vyšetřiti, jakým způsobem si ministerstvo představuje dostatečné zabezpečení pensijních nároků.

Nutno podotknouti, že v citovaném pensijním zákonu z r. 1929 se mluví o vyloučení všech zaměstnanců církevních a že tedy šlo nejen o faráře a vikáře, nýbrž i o diakony, sborové sestry, úřednice synodní kanceláře atd. Také nutno podotknouti, že o způsobu, jakým měly býti těmto vyňatým osobám bezpečně zajištěny jejich rovnocenné nároky, nebylo v zákoně nic bližšího naznačeno. Proto bylo nutno informovati se u ministerstva sociální péče, zda se to má státi ve formě náhradního pensijního ústavu, či jen závazným prohlášením celkové československé

církve evangelické, či snad jinak a jak. Pokud jde o pojistně-matematické zjištění základu pensijního fondu, věděla synodní rada předem, že i kdyby věnovala značný peníz za práce s tím spojené, zjistí se jen tolik, co se předem ví, že totiž pensijní fond sám o sobě rovnocenné nároky svým pojištěncům nezabezpečuje. Naproti tomu byla synodní rada přesvědčena, že kdyby se k pensijním a zaopatřovacím platům z našeho pensijního fondu připočítaly pense, poskytované a zabezpečené pensistům a vdovám po farářích kongruovým zákonem, bylo by snad možno prokázat, že pensijní nároky zaměstnanců českobratrské církve ev. jsou rovnocenné nárokům, které by měli, kdyby byli všichni pojištěni u V. P. Ú. Proto synodní rada směřovala k tomu, aby ministerstvo sociální péče rozhodlo na základě materiálu jemu dodaného, snad i pojistně-matematicky propočteného. a) že pensijní nároky zaměstnanců českobratrské církve ev. jsou rovnocenné s pensijními nároky, jaké by měli, kdyby byli pojištěni u V. P. Ú. a b) že nároky ty jsou dostatečně zabezpečeny jednak kongruovým zákonem, jednak pensijním fondem českobratrské církve evangelické a konečně i celkovou českobratrskou církví evangelickou, t. j. usnesením synodu, že církev sama ručí za event. nedostávající se částku. (Viz usnesení č. 93 tištěné Zprávy o VI. synodu.) O těchto věcech bylo s příslušným referentem ministerstva sociální péče několikrát ústně jednáno, avšak jednání se stále protahovalo, odkládalo a nevedlo k cíli. Na písemný dotaz z r. 1929 vůbec nedošla odpověď. V září 1933 bylo pak zástupci synodní rady ústně na ministerstvu sociální péče řečeno, že náš dotaz byl dán ad acta, protože celá tato záležitost bude vyřízena chystanou novelisací pensijního zákona. Synodní rada zprvu pochybovala, zda vskutku tomu tak jest a chystala se po soukromém dotazu u dr. Schönbauma z V. P. Ú. přece jen sestavit všechen potřebný materiál o všech pensistech a vdovách a všech pojištěncích pensijního fondu za účelem zjištění, jaké by byly pensijní nároky všech těchto osob, kdyby byly bývaly pojištěny u V. P. Ú. a předložiti jej k dalšímu jednání V. P. Ú. a pak i ministerstvu sociální péče. Dříve však, než se začalo se sepisováním tohoto materiálu, publikováno bylo svrchu dotčené v l á d n í n a ř í z e n í z p r o s i n c e 1933 (č. 252), mající moc zákona, a toto vládní nařízení v § II, odst. 1. — stručně řečeno — obnovilo p ř e d e š l ý s t a v a zrušilo, pokud jde o duchovní, ono ustanovení § 2 odst. 4. pensijního zákona z r. 1929, které nám působilo takové nesnáze. Doslovně se praví ve zmíněném § 11 odst. 1. cit. vlád. nař. z r. 1933, že duchovní kongruálních církví a náboženských společností státem uznávaných a poživatelé zaopatřovacích platů podle § 5 odst. 3.

kongruového zákona, kteří mají normální pensijní nároky, t. j. nároky spojené s místem jimi zastávaným, jsou vyňati z pojistné povinnosti podle zákona č. 26/1929 Sb. z. a n. o pensijním pojištění. Zároveň v odst. 2. zrušeno bylo ustanovení § 2 bod 4. pensijního zákona z r. 1929 a to se zpětnou účinností od 1. ledna 1929, pokud ustanovení to odporuje ustanovení předcházejícího odstavce.

Dnešní náš právní poměr k V. P. Ú. jest tudíž ten, že naši duchovní nejsou povinni, aby byli pojištěni u V. P. Ú., protože mají »normální pensijní nároky, spojené s místem jimi zastávaným«. Normálními pensijními nároky se rozumí takové nároky, které jsou spojeny s určitým služebním místem ipso iure (podle zákona, podle usnesení synodu a pod.), takže jich zaměstnanec, jmenovaný na určité služební místo, nabývá, aniž by mu musily býti zvláště zajišťovány. Ministerstvo sociální péče je nezkoumá vůbec a to ani co do jejich výše ani co do jejich zabezpečení. Nerozhoduje také, dosahují-li výše důchodů podle pensijního zákona, anebo vyčerpávají-li všechny druhy nároků, poskytovaných V. P. Ú. V našem případě těmito pensijními normálními nároky jest rozuměti nároky našich duchovních, aby (podle usnesení synodního) obdrželi výslužné z kongruové státní dotace ve výši synodem stanovené, zatím co jejich pense z pensijního fondu církevního má ráz jen nadlejšovací.

Důležité jest, že citované vládní nařízení z prosince 1935 se týká toliko duchovních (na něž se vztahuje kongruový zákon), nezmiňuje se vůbec o ostatních zaměstnancích církevních. Pro ně (jsou to hlavně diakoni, vdovy po nich, úřednice synodní kanceláře) platí tudíž nadále pensijní zákon z r. 1929, t. j. tito zaměstnanci mají tytéž pensijní nároky, jako kdyby byli pojištěni u V. P. Ú. a měli-li by býti i oni vyňati ze všeobecně pensijní povinnosti u V. P. Ú., musila by československá církev evangelická dožádati se rozhodnutí o tom u ministerstva sociální péče a musila by prokázati postačující zabezpečení jejich rovnocenných pensijních nároků. Již dříve bylo naznačeno jak by to bylo obtížné a proto se synodní rada přiklonila k názoru, že bude lépe podniknouti kroky, aby tento druh zaměstnanců církevních byl převzat do pensijního pojištění u V. P. Ú., při čemž ovšem bude nutno za ně vydati nashromážděnou premiovou pensijní rezervu. Tři úřednice kanceláře synodní rady byly již Všeobecným pensijním ústavem převzaty a nyní se začíná s přípravnými pracemi i pokud jde o diakony, z nichž někteří také již u V. P. Ú. pojištěni jsou.

Takový jest tedy dnešní právní podklad pensijního po-

jištění našeho duchovenstva a ostatních církevních zaměstnanců. Podávajíce o něm synodu zprávu, upozorňujeme na návrhy, které z tohoto výkladu vyplývají a které k usnesení synodnímu předkládáme. Jsou otiskány mezi ostatními návrhy synodní rady pro tento synod ke konci této brožury.

2. Výše pensí a vdovských zaopatřovacích platů státní dotace. Pense našich farářů a vdov plyne především z kongruové státní dotace. Emer. farářů bylo v roce 1932 dvacet dva, v roce 1933 devatenáct a v roce 1934 také devatenáct. Kongruová pense jejich činila, pokud mají 35 let služby, 14.976 Kč, okrouhle 15.000 Kč ročně. Tolik dostávali v roce 1932, v roce 1933 byla pense snížena podle zákona o úsporách ve státní správě na 13.950 Kč (o 7%) a v roce 1934 na 13.500 Kč (o 10%). Přesně vzato, měla srážka podle citovaného zákona činiti při pensích nad 14.400 Kč v roce 1933 10% a v roce 1934 14%. Synodní rada však, vedena snahou, aby pense farářů příliš neklesly, spokojila se jen menším snížením. Máme zato, že synod toto opatření schválí a žádáme o to. Z uvedeného počtu pensistů tři jsou tak zvaní staropensisté, to jest duchovní, kteří vstoupili do výslužby před 1. lednem 1926, kdy byl vydán kongruový zákon. Jejich pense jsou o něco nižší nežli cifry nahoře uvedené. Pohybují se kolem 12.000 Kč. Rozdíl nemůže synodní rada odnikud vyrovnati, neboť kongruová státní dotace není pro staropensisty určena a patentové státní dotace také nelze k tomu účelu použiti. Nezbyvá nežli se s tímto rozdílem smířiti. Vdov po duchovních, které dostávaly kongruový zaopatřovací plat, bylo v roce 1932 47, v roce 1933 49 a v roce 1934 opět 47. Zaopatřovací vdovské platy těchto vdov se pohybují, pokud jde o vdovy ovdovělé po 1. lednu 1926 mezi 6.000 Kč (minimum) až 7.488 Kč (maximum), a pokud jde o vdovy ovdovělé před 1. lednem 1926 mezi 5.540 Kč a 7.068 Kč. Když byl vydán zákon o úsporách ve státní správě, byly také tyto zaopatřovací platy sníženy a sice o 2% tam, kde vdovy dostávaly méně než 6.000 Kč a o 4% tam, kde dostávaly více nežli 6.000 Kč. Vedle toho dostávají z kongruové dotace vdovy, které mají nezaopatřené děti jednak výchovné (1.224 Kč ročně na jedno dítě, 1.800 Kč na dvě děti) a jednak příspěvek na výchovu ve výši jedné pětiny vdovské pense pro každé dítě. Máme však také ještě dvě vdovy, na které se ani kongruový zákon, ani zákon č. 70/1930 nevztahuje. Ty nejsou zahrnuty v nahoře uvedeném počtu. Synodní rada o ně pečuje jinou cestou, aby přibližně dostaly totéž co

3. Výše pensí a vdovských zaopatřovacích platů z bývalého t. z. v. vídeňského pensijního ústavu. Vedle pensí z kongruové státní dotace dostávají du-

chovní a jejich vdovy také pense resp. zaopatřovací platy ze jmění bývalého pensijního ústavu evang. a. h. církve v Rakousku, pokud ovšem byli členy tohoto ústavu a jen za léta, za která pensijní příspěvky do tohoto ústavu zaplatili. Synodní rada se při tom řídí přesně bývalými stanovami tohoto ústavu a vyplácí v českosl. korunách pense a vdovské platy v takové výši, v jaké jim náleží podle stanov. Stanovy pak určují, že výslužné činí po pětiletém členství 420 Kč ročně, po 10letém členství 840 Kč a za každých 5 let členství vždy o 140 Kč více. Nejvyšší výslužné smí být 1.680 Kč ročně. Vdovská pense činí po pravidle 50% výslužného, při vdovách s dětmi vyšší procento. Pensijní fond vyplácel takto vypočítané pense a vdovské platy beze změny až do konce roku 1929. Tu však nastala změna. Pátý synod z r. 1929 totiž usnesl, že se všechny platy z tohoto fondu vyplácené mají zvýšiti o dobrovolně poskytovaný 100% příplatek. Synodní rada provádějíc toto usnesení, vyplácela tudíž od 1. ledna 1930 všem pensistům a vdovám výslužné, resp. vdovské platy, v e d v o j n á s o b n é v ý š i. To se dělo až do 30. června 1933. Od 1. července 1933 synodní rada však další vyplácení tohoto 100% dobrovolně poskytovaného příplatku zastavila a to proto, že na základě nového podrobného propočítání dospěla k nezvratnému výsledku, že jmění vídeňského pensijního ústavu by se dalším vyplácením příplatku v několika letech zcela vyčerpalo a že by ústav ten nemohl později plniti ani povinné závazky vůči svým členům a to jak těm, kteří pense nebo vdovské platy požívají, tak vůči těm, kteří teprve platy ty pobíráti budou. I vrátila se synodní rada opět k tomu stavu, jaký byl před usnesením V. synodu, t. j. vypláceti z vídeňského pensijního fondu to, co každému členu náleží podle stanov. Není potřebí uváděti, že se synodní rada k tomuto kroku rozhodla po dlouhém a bedlivém uvažování a velmi nerada, protože to znamenalo jednak citelné snížení pensí a vdovských platů a jednak změnu usnesení synodu. Rychle klesající stav jmění vídeňského pensijního ústavu v letech 1930—1932 však nutil synodní radu, aby přikročila k tomuto nepopulárnímu kroku za každou cenu, neboť odpovědnost za provádění tak osudného usnesení V. synodu byla příliš značná. I poslala synodní rada v květnu 1933 všem pensistům a vdovám zvláštní dopis, vysvětlující, proč musilo dojít k této nemilé změně a odvolala s platností od 1. července 1933 100% zvyšovací dobrovolný příplatek. Opatření toto se předkládá nyní synodu k dodatečnému schválení.

4. Výše pensí a vdovských zaopatřovacích platů z pensijního fondu českobratrské církve evangelické. Další a bohužel ještě bolestnější oprava se

týkala některých výměrů pensí a vdovských platů, vyplácených z nového českobratrského pensijního fondu. Tato věc vyžaduje bližšího vysvětlení. Od založení fondu, t. j. od r. 1922 až do konce r. 1929, činily příspěvky placené do tohoto fondu ročně celkem 800 Kč (farář 300 Kč, sbor 500 Kč). Výslužné se vyměřovalo až do konce roku 1929 podle stanov fondu tak, že za prvních pět let členství se poskytovalo 1.200 Kč a za každý další rok 160 Kč. Od 1. ledna 1930 nastala však změna v důsledku usnesení V. synodu. Tento synod se totiž usnesl, že se roční pensijní příspěvky, placené do pensijního fondu, zvyšují na 1.500 Kč (farář 750 Kč, sbor 750 Kč) a dále, že se členům, vstoupivším do výslužby po 1. lednu 1930 má vypočítávati výslužné podle nových směrnic a to za prvních 5 let členství 3.000 Kč a za každý další rok 300 Kč.

Zmíněný synod tedy jednak zvýšil pojišťovací příspěvky, placené do pensijního fondu, jednak stanovil nové, onomu zvýšení odpovídající, směrnice pro vypočítávání výslužného a vdovských platů. Při tom však se synod ten neusnesl (jak navrhovala synodní rada), aby zvýšený základ výslužného se vyplácel teprve až těm členům, kteří zaplatí po dobu 5 let zvýšené příspěvky, nýbrž usnesl se, že se zvýšené výslužné má vyměřovati všem pensistům, kteří vstoupí do výslužby hned od 1. ledna 1930 počínajíc, bez ohledu na to, co tito pensisté vskutku na příspěvcích do pensijního fondu v předešlých letech zaplatili, tedy i tehdy, když zaplatili jen dřívější nízké příspěvky 800 Kč ročně. Tím zavedl synod nemožný rozdíl ve výši pensijních požitků a vdovských platů u pensistů a vdov před 1. lednem 1930 a u těch pensistů, kteří vstoupili do výslužby, resp. u vdov, které ovdověly po 1. lednu 1930, ačkoli mnohdy obojí členové ti zaplatili do pensijního stejné, anebo (ti pozdější z nich) jen krátkou dobu zvýšené pensijní příspěvky. Na příklad: pensista, který měl 8 let členských v pensijním fondu a vstoupil do výslužby 1. října 1929, dostával pensi za prvních pět let základ 1.200 Kč a za další tři roky 3krát 160 Kč, t. j. dohromady 1.680 Kč ročně. Pensista však, který měl také 8 let členství v témž ústavu, vstoupil však do výslužby až 1. dubna 1930, dostal pensi za prvních pět let Kč 3.000.— a za další 3 léta třikrát po 300 Kč neboli dohromady 3900 Kč, t. j. o 2220 Kč více. Při tom obojí pensisté do pensijního fondu platili za oněch 8 členských let stejně každého roku 800 Kč (300 Kč farář, 500 Kč sbor). Totéž se týká vdov po farářích, jichž zaopatřovací platy činí po pravidle 50% z pense, jíž požívali, resp. by požívali jejich manželé. Také zásada, kterou synod tímto usnesením přijal, je nemožná a zasahuje i na samy kořeny pensijního pojištění. Každý pen-

sijní fond vždy konformuje pensijní platy a zaplacené pensijní příspěvky, kdežto usnesení V. synodu připustilo pro pensisty z let 1930 ž 1934, aby dostávali pense jako kdyby byli platili do pensijního fondu od začátku zvýšené pensijní příspěvky.

Vzhledem k tomuto nemožnému a značnému rozdílu v pensích a vdovských platech při pensistech a vdovách před 1. lednem 1930 a po tomto datu a pak vzhledem k tomu, že nelze zatěžovati pensijní fond výplatami, jímž by neodpovídaly zaplacené pensijní příspěvky, protože by se tím ohrožovala schopnost fondu vyhověti budoucím nárokům všech pojištěnců, usnesla se synodní rada v květnu 1933 na tomto opatření:

Pojištění řádní členové fondu obdrží za léta 1922 až 1929 výslužné podle stanov fondu z roku 1927 a podle výše zaplacených ročních příspěvků. Pojištěnci s akademickým vzděláním obdrží tedy po pětiletém členství výslužné za prvních pět let 1200 Kč ročně a za každý další rok, za který zaplatili roční příspěvky 800 Kč, t. j. tedy až incl. rok 1929, ročně 160 Kč. Za léta 1930 a další, v nichž tito členové platili zvýšené roční příspěvky (1500 Kč ročně), obdrží za každý rok 300 Kč, resp. podle usnesení VI. synodu 290 Kč. Pensijní výměry všech dosavadních pensistů i vdov se upraví podle těchto zásad a takto nově vyměřené pense se začnou vypláceti od 1. července 1933. Toto opatření ovšem se předkládá nymí k definitivnímu usnesení synodu.

Tímto usnesením dotčeni byli ti faráři, kteří vstoupili do výslužby v období od 1. ledna 1930 do 30. června 1933 a podobně vdovy po farářích ovdovělé v tomto období. Jsou to dnes 4 faráři a 7 vdov. Jim všem bylo nutno vysvětliti věc, odvolati vydané jim dekrety a vydati jim pensijní a vdovské dekrety nové na výslužné a vdovské platy nižší. Nikomu z nich se nestala žádná křivda, protože výslužné a vdovské platy, jim podle nových dekretů přiřčené, odpovídají vskutku zaplaceným pensijním příspěvkům a nikdo z nich proti tomu ničeho nemámítal.

Není potřebí i tu připomínati, že také toto usnesení synodní rady bylo učiněno opět po dlouhém finančním zkoumání stavu pensijního fondu a po mnohém uvažování a že došlo k němu jen pod tíhou odpovědnosti, aby byly dostatečně zajištěny závazky, které pensijní fond svým členům v budoucnosti přislubuje.

5. Vedle těchto tří pramenů, z nichž plynou pensijní požitky našich farářů, jsou ještě při některých pensistech prameny další, avšak v celku již méně vydatné. Jsou to případy, kdy pensista býval členem ještě různých t. zv. diecesálních pensijních ústavů (kazatelovdov-

ského české superintence a p.). Z nich dostává on anebo vdova po něm k pensí resp. k vdovskému platu nahoře uvedenému ještě příplatek v podobě pevného podílu, který se pohybuje ve výši kolem 400 Kč ročně.

6. Celkové pense resp. vdovské zaopatřovací platy. Celkové pense našich duchovních ze všech pramenů (kongr. dotace, vídeňský pensijní fond, česko-bratrský ev. pens. fond) blíží se ve výměrech z poslední doby roční cifře 18.000 Kč a celkový vdovský zaopatřovací plat bez výchovného roční cifře kolem 8500 Kč. Jako příklad uvádíme výměr pense duchovního, který vstoupil 1. ledna 1955 do výslužby a měl 40 let služebních, z nichž po dobu 27 let platil pensijní příspěvky do vídeňského pensijního fondu a po dobu 13 let pensijní příspěvky do našeho nového pensijního fondu. Jeho pensijní požitky činí: z vídeňského pensijního fondu 1516 Kč ročně, z česko-bratrského 4280 Kč, a z kongruové státní dotace 13.500 Kč, celkem tedy 19.096 Kč. Kdyby takový farář zemřel, obdržela by jeho vdova ročně z vídeňského pensijního fondu 658 Kč, z česko-bratrského 2140 Kč a z kongruové státní dotace Kč 7188.40, celkem tedy Kč 9986.40. Až náš pensijní fond bude trvat 40 let, obdrží farář, který platil do něho po celou tu 40letou dobu ročně 1500 Kč, roční pensí 13.150 Kč. K tomu dostane kongruu, doufejme, že již bez jakýchkoli srážek, 15.000 Kč, t. j. celý jeho pensijní požitek bude činit ročně 28.150 Kč. Vdova obdrží v takovém případě 14 063 Kč. Kdyby farář ten byl členem našeho pensijního fondu jen 35 let, obdržel by roční pensí 11.700 Kč plus kongruovou (nezkrácenou) pensí 15.000 Kč, t. j. celkem 26.700 Kč a vdova po něm 15.558 Kč.

7. Stanovy pensijního fondu česko-bratrské církve evangelické. Z uvedeného výkladu je jasno, že synodní rada nemohla posud vyhověti usnesení VI. synodu a sestavit nové stanovy pensijního fondu a vyhlásiti je s prozatímní platností. Jest napřed potřeba, aby synod zaujal stanovisko k našemu názoru na právní podklad pensijního pojištění a schválil provisorní opatření synodní rady ve věci výměrů pensí a vdovských zaopatřovacích platů, jak jsme svrchu vyložili. Jakmile se tak stane, bude pak možno nový text stanov co nejdříve vypracovati a prozatímně vyhlásiti až do doby dalšího synodu, který by je schválil. Při tom bude vzat zřetel také na různá usnesení synodu pátého a šestého, týkající se stanov pensijního fondu, pokud ovšem ta usnesení nebudou v zásadním rozporu s tím, co usnese synod sedmý. Sem — mimo jiné — patří také usnesení V. synodu, že synodnímu seniorovi, jenž po uplynutí své seniorské funkce odchází na trvalý odpo-

činek, přísluší vedle normální pense z pensijního fondu českokobratrské církve evangelické ještě přídavek 1000 Kč za každý dokonaný rok aktivní služby seniorské, nejvýše 6000 Kč. Žádáme, aby toto usnesení bylo zrušeno, protože by se mohlo prováděti jen tehdy, kdyby se pensijnímu fondu poskytla odněkud příslušná peněžitá kompensace. Nelze tyto případy vypláceti z pensijních příspěvků normálně do pensijního fondu placených a zajišťujících normální pense. Naproti tomu navrhuje, aby se synod usnesl na zásadě, že duchovní, kteří v letech 1922—1929 platili nízké pensijní příspěvky do českokobratrského pensijního fondu (800 Kč ročně) mohou si je dodatečně zvýšiti na příspěvek ročních 1500 Kč a tím si zajistiti také zvýšený pensijní nárok. Musili by za každý z uvedených let doplatiti 700 Kč s 6% úrokem. Zakupovati si léta před r. 1922, kdy pensijní fond českokobratrské církve evangelické ještě neexistoval, nebudiž však povolováno. Příslušné návrhy o tom jsou formulovány na konci této brožury mezi návrhy synodní rady.

8. Zpráva o jmění Pensijního fondu a o činžovním domu v Praze-Bubenči, který patří pensijnímu fondu, jest podána v účetní zprávě. Tamtéž je i zpráva revisorů, kteří provedli revisi i jmění pensijního.

9. Návrhy ze seniorátních konventů na zvýšení farářských pensí a vdovských platů. Podotýkáme k nim, že jakékoli zvýšení pensí a zaopatřovacích vdovských platů je možné jen tehdy, najde-li se nový pramen příjmů pro pensijní fond. Ten je možný buď zavedením zvláštních příplatků k dosavadním pensijním příspěvkům anebo novou reparticí na sbory. Návrhy postrádají podrobnějšího výkladu o celé řadě věcí, se zvýšením pensí souvisejících. Na př. jak vysoké by takové příplatky měly býti, zda by je platili jen faráři, či také sbory, zda by za dnešní finanční situace se dosáhlo, aby tyto příplatky také ve skutečnosti byly zaplacený a jak by se mělo postupovati úspěšně proti těm, kdo by je neodvedli. Zda by bylo možno s úspěchem prováděti novou reparticí k tomu účelu, když dosavadní tři repartice (Společná pokladna, Štábní fond, Výlohy synodu) narážejí na značné obtíže atd. Jest vidno, že v mnohém směru bylo by potřebí návrhy na zvýšení pensí ještě promysleti, aby synod neučinil usnesení neproveditelné. Fakt je, že z pensijních příspěvků, které si platí dnešní členové pensijního fondu na svoje pensijní pojištění, nelze opatřiti úhradu na takové zvýšení. Upozorňujeme, že výplaty pensí a vdovských platů z Českokobratrského pensijního fondu, tak jak jsou zajištěny dnešními stanovami, stále porostou a že proto je potřebí, aby pensijní

reservy byly co největší. Také snížení úrokové míry postihne výnosnost jmění pens. fondu, s čímž je nutno počítati pro budoucnost.

10. Spolek československého duchovenstva se v posledním trojletí o otázku pensijního pojištění velmi zajímal. Jak pro svou výroční schůzi v Pardubicích r. 1934, tak zvláště pro výroční schůzi letos v Brně, vyžádal si o pensijních věcech referát od tajemníka synodní rady B. Valeše. Letošní referát byl pak spolkem rozmnožen a rozeseán jako informace všem duchovním. Je v něm také pojednání o poměru našeho pensijního pojištění u Všeobecného pensijního ústavu a pojištění duchovenstva německé evangelické církve v zemi České a Moravskoslezské a ukazuje se, že pensijní pojištění našeho duchovenstva zcela obstojí při srovnání s obojím tímto druhem pojištění. Nemůžeme otiskovati zde podrobnosti, avšak odkazujeme na ten referát vzhledem k návrhu z jednoho seniorátního konventu.

X. Zpráva o Svazu evangelických církví v ČSR. a o styku s jinými evangelickými církvemi v ČSR.

1. Svaz evangelických církví v ČSR. Činnost jeho za poslední tři roky byla malá. Konala se toliko jedna schůze představenstva 7. listopadu 1933. Byly na ni podány různé zprávy o financích Svazu, o přispěvcích církví, o sekretáři a j. Bylo také učiněno usnesení, aby v lednu 1934 bylo konáno veřejné shromáždění, aby se vypracoval návrh na změnu stanov a p. Ale veřejná schůze konána nebyla, ba nedošlo ani ke svolání valné hromady. Myslíme, že příčiny této malé činnosti jsou různé a že jedna z nich jest naše přeorganisování. Jest mnoho světových organizací evangelických, které mají své odbory v Československu, jichž členy jsou mnozí z našich evangelíků. A i v našich církvích jest řada různých jednot, spolků a společností, jež vyžadují spolupracovníků. A titíž lidé jsou činní ve svých církvích a sborech a také i v organizacích mecírkevních. Nepochybujeme však o tom, že Svazu evangelických církví jest potřeba a že v letech příštích obnoví se opět jeho činnost po některých potřebných změnách jak stanov tak snad i lidí. Upozorňujeme, že náš synod má také zvoliti do Svazu své zástupce a jejich náhradníky. Minulý synod zvolil 15 zástupců a 7 náhradníků. Jejich jména jsou otištěna na stránce 51. Zprávy o VI. synodu.

2. Evangelická a. v. církev na Slovensku. Pravidelný styk mezi kazateli této bratrské církve a našimi udržuje se na každoročních konferencích. Roku 1933 byla

taková konference v Senici, r. 1934 v Brně a r. 1935 v Bratislavě. Počet těch, kteří se účastní těchto porad, obyčejně bývá vždy skoro stejný, ano i většina účastníků jsou titíž bratři. Program a zpráva o průběhu jednání jsou vždy uveřejňovány v církevních časopisech. Jednání se týká více otázek rázu praktického. V posledních poradách docházelo k projednávání vzájemného poměru obou církví, ovšem nikoli takového rázu, že by vůbec porada měla v pozadí myšlenku nějakého spojení našich církví. Bratry Slováci jest, až na nepatrné výjimky, myšlenka jakékoli unie naprosto odmítána. A také i velická většina našich farářů česko-bratrských unie si nepřeje. Ale poněvadž mnozí z našich údů bydlí na Slovensku nebo Podkarpatské Rusi a také mnozí slovenští evangelíci bydlí v Čechách nebo v zemi Moravskoslezské, vznikla potřeba dohodnouti se vzájemně ohledně delegace k přísluhování církevními služebnostmi českým lidem na jedné straně a slovenským na druhé straně. O té věci jednala užší komise z obou církví a jeden z výsledků byl, že generální konvent evang. a. v. církve na Slovensku přijal návrh, podle něhož se dává delegace, čili svolení, evang. a. v. farářům přísluhovati různými náboženskými služebnostmi našim česko-bratrským lidem, bydlícím na Slovensku, na Podkarpatsku, budou-li si toho žádati. Zároveň pak dán byl námět, aby i naše církev učinila na svém synodu totéž usnesení. Při tom má naše církev dáti též delegaci evang. a. v. farářům nebo evang. a. v. církvi, aby její faráři byli oprávněni přísluhovati našim členům služebnostmi církevními. Co se týče prvního svolení, nebylo by potřebí žádného zvláštního usnesení synodního, protože každý sbor i farář již podle zřízení našeho jsou oprávněni evang. a. v. věřícím přísluhovati, jestliže ovšem evangelická církev a. v. dá k tomu delegaci a jestliže dotčení evangelíci a. v. si toho přejí. A ve věci svolení našeho, aby církev a. v. resp. její faráři byli oprávněni přísluhovati našim členům na Slovensku bydlícím, navrhuje synodní rada, aby takové usnesení v nynějším synodě učiněno bylo. Formulace tohoto usnesení se nalézá mezi návrhy synodní rady pro tento synod. Svolení či delegace tato ovšem předpokládá, že se strany úřadů státních nebude proti tomu žádné překážky (obzvláště ve věci oddavek).

Mimo toto dojednání dostavila se otázka jiná. Jak známo, byla státní správou platnost naší česko-bratrské církve rozšířena i na Slovensko a Podkarpatskou Rus. Již před tím vznikla v městě Košicích kazatelská stanice česko-bratrské církve evangelické a když platnost naší církve takto se rozšířila, byla stanice ta přidělena ke sboru olomouckému. Stanice košická pěkně vzkvétala. Měla své služby Boží, své

vyučování náboženství ve školách, svou nedělní školu, svůj výbor a přisluhoval jí kázáním slova Božího Viktor Pospíšil, býv. farář evang. a. v. církve v Opatovicích. Avšak nebylo nám stále jasno, zdali podle předpisů zákonných stačí zřídit pouze stanici kazatelskou, anebo zda není nutno zřídit farní sbor v Košicích. Tu se stal případ, že dva snoubenci, bydlící na Slovensku, přáli si býti oddáni jedním farářem československým na Moravě. K tomu bylo potřebí delegace. Nebyl tu však nikdo, kdo by byl oprávněn ji dát. A tak nastalo nebezpečí neplatnosti oddavek, když by bez řádné delegace sňatek byl uzavřen před československým farářem. Proto synodní rada jednala se stanicí košickou písemně a pak i na poradě v Praze s některými zástupci stanice o tom, zda by nebylo radno žádati o vytvoření farního sboru. Bylo dojednáno, že se o věci té členstvo stanice poradí a o sbor se požádá, když by i schůze členů s tím souhlasila. Toto usnesení však vyvolalo nejen nesouhlas, nýbrž i odpor evang. a. v. církve na Slovensku a slova výčitky byla synodní radě napsána, jako by tím nějaká úmluva nebo slib s naší stranou porušen byl. Po jisté korespondenci v této věci došlo k projednávání osobnímu při příležitosti farářské konference v Bratislavě v květnu r. 1935. Za evang. a. v. církve byli přítomni gen. biskup Vladimír Čobrda, biskup S. Osuský, farář Adamiš, biskup, tajemník Neckář, farář Ruppeldt a za naši církev synodní senior J. Souček, jeho náměstek K. Nagy, farář O. Hrejsa, senior B. Burian, senior K. Machotka a tajemník J. B. Souček. Podle zápisu (zapsaného po schůzi v kanceláři synodní rady) namítalo se se strany slovenské: a) že si nedovedou vysvětliti proč došlo k jednání o farní sbor v Košicích, právě když nový farář evang. a. v. církve byl tam ustanoven, b) že zřizováním farních sborů československých na Slovensku se prohloubí propast mezi Čechy a Slováky, c) že zřízení československých sborů na Slovensku oslabí postavení vůdců církve evangelické a. v. (biskupských úřadů) vůči těm, kteří odmítají sbližování s československou církví. Zástupci naši vyložili, jak došlo k jednání o zřízení sboru v Košicích, dále, že vůbec o změně faráře v Košicích nevěděli, že česká akce nijak s tím nesouvisí a že také osoba dřívějšího faráře nebyla jedinou nebo hlavní příčinou vytvoření kazatelské stanice v Košicích, že nechápou, proč by založení farního sboru na Slovensku mělo prohloubiti propast mezi Čechy a Slováky a oslabiti vedení církevní vůči těm, kteří odmítají sbližování s československou církví. Naopak zase uváděli zástupcové naši, že ze zrušení naší práce v Košicích neměla by veliký duchovní prospěch ani evang. a. v. církve, ani členové naší církve a že jediný zisk by z toho měly malé církve (sekty). Bylo též

i písemně i v rozhovoru řečeno, že by byla evang. a. v. církev pak nucena dosíci rozšíření platnosti své i pro Čechy, Moravu a Slezsko a že by zakládala také evang. a. v. sbory slovenské v těchto zemích. Na to jim bylo odpověděno, že naše církev nic proti tomu by neměla, nýbrž spíše by jim v tom pomáhala. Pravda jest, že ne všichni zástupci naši sdíleli tyto důvody, z českobratrské strany uvedené a někteří se vyslovili proti založení našeho farního sboru. Celá porada pak vyzněla tímto přáním: vyčkati s rozhodováním o založení sboru v Košicích až do zasedání příštího zákonodárního synodu evang. a. v. církve, který snad ještě letos nebo počátkem r. 1936 má být svolán a kterému bude předložen návrh na změnu církevní ústavy, kterou by byli sborové slovenští oprávněni přijímati za řádné členy své i údy českobratrské církve. Zástupci naší církve pak prohlásili, že konečné rozhodnutí o věci košické nemůže být na této poradě učiněno a že pokud jde o naši stranu musí být vyhrazeno synodní radě.

Při konferenci v Bratislavě bylo také vysloveno přání, aby občas, snad každý rok, studovali bohoslovci evang. a. v. církve na Husově fakultě a bohoslovci naši na bohoslovecké fakultě v Bratislavě.

Ke konci této zprávy zaznamenáváme, že Bůh povolal z této časnosti vynikajícího kazatele a vůdce evang. a. v. církve slovenské, totiž biskupa západního distriktu dr Dušana Fajнора. Nejen církev jeho želela jeho odchodu, nýbrž i církev naše, zejména ti z nás, kteří jej znali, přijali zprávu o jeho úmrtí s opravdovou lítostí a účastenstvím. Na jeho místo zvolen byl biskupem dr Št. Osuský, profesor bohoslovecké fakulty v Bratislavě.

3. Se Slováky reformovanými měli jsme styků méně. Už proto, že tito bratři netvoří žádné zvláštní církevní těleso (seniorát), nýbrž jsou částí celé reformované církve, která jest z velké části maďarské národnosti. Slovenská menšina však vydává svůj měsíční časopis pro slovenské reformované. Také poslán byl jeden slovenský bohoslovec reformovaný, aby studoval na Husově fakultě. Jest v Praze již druhý rok a bydlí v naší studentské domovině.

4. Ostatní evangelické církve v Československu, se kterými naše církev i její údové měly větší i menší styky, jsou: Německá evangelická církev, Jednota Bratrská, Jednota Českobratrská, Bratrská Jednota Chelčického a Církev methodistická. Styky byly přátelské.

5. S Československou církví byla různá jednání přiležitostná, z nichž nejvýznamnější týkala se bohoslovecké fakulty. Nebylo to jednání přímo s naší církví,

nýbrž s Husovou fakultou a synodní rada podávala pouze na přání Husovy fakulty své vyjádření v této věci. Výsledek tohoto jednání jest sdělen na jiném místě (ve zprávě o výchově).

XI. Zpráva o styku s cizinou.

1. Mezicírkevní světové svazy, s kterými má církev naše styky anebo se jich účastní, jsou tyto:

a) Aliance pro mezinárodní přátelství skrze církve, která má u nás odbočku a všechny církve kromě římskokatolické jsou v ní zahrnuty. Předsedou odbočky jest prof. Žilka. Každý rok koná se společná schůze.

b) Konference pro praktické křesťanství (Stockholmská konference). V této organisaci mají účast všechny církve mimo církev římskokatolickou. Před lety zřídila tato konference v Ženevě ústav pro sociální křesťanství. Církvím v Československu poslala vyzvání, aby vypracovaly pojednání o svém názoru vzhledem k poměru státu a církví. I za naší církev bylo do Ženevy takové pojednání zasláno.

c) Konference pro jednotu víry a řádu. Bude konati svůj světový kongres v Lausanne r. 1937.

Ve všech těchto organisacích působí za naši církev prof. Žilka.

2. Organisace církví protestantských, s nimiž máme nějaké styky, jsou:

a) Evangelická Aliance. Je to starý svaz a jeho účel jest chrániti evangelické menšiny vůči přikojím, která by se jim děla, a podpíratí je pokud možno v jejich práci. Na počátku každého roku pořádá tato Aliance zvláštní modlitební týden, a to nejen ve svém sídle v Londýně, nýbrž i ve všech svých odbočkách. Také i v naší zemi má odbočku a pořádají se zde uvedené modlitební večery jednak ve sborech a jednak v Praze společně pro všechny evangelické církve a sbory.

b) Evropské ústředí pro přispění protestantským církvím v jejich úkolech. Bylo založeno v Kodani před 13 lety. Sekretářem jeho jest prof. dr. A. Keller v Ženevě. Z tohoto ústředí poskytují se bohoslovcům různých církví stipendia, aby mohli studovati na školách zahraničních. I našim studentům dostává se ročně jednoho či dvou stipendií. V této organisaci také byl zřízen Úvěrní ústav, z něhož mají býti poskytovány půjčky na mírný úrok církvím na jejich různé podniky. I jeden filiální sbor naší církve takovouto půjčku obdržel.

c) Světový svaz presbyter. církví. V tomto svazu jsou zastoupeny presbyterní církve celého světa, jež

dohromady čítají kolem 40.000.000 duší. Dělí se na dvě sekce: východní, t. j. evropskou a západní, t. j. americkou, ke kteréž přidruženy jsou i země asijské, australské a africké. Sekretářem východní sekce jest Rev. W. H. Hamilton, M. A. v Edinburku. Světový kongres této aliance koná se každý čtvrtý rok. Poslední byl r. 1935 v Belfastě v Irsku a účastnili se ho za naši církev prof. dr Žilka a synodní senior dr J. Souček. Mezi světovými kongresy pořádají se konference kontinentální sekce východní. Taková konference byla letos v září v Poděbradech a v Praze, a to 4.—9. září. Bylo při tomto okrouhle 65 delegátů, 45 z církví zahraničních a ostatní z církví v Československu. Byla to konference velmi zdařilá, ano podle úsudku těch, kteří byli účastni na předešlých konferencích, jedna z nejzdařilejších. Zpráva o ní jest uveřejněna v »Českém Bratru«. Také denní naše listy uveřejňovaly zprávy o ní během jejího trvání.

3. *Zahraníční církve*, s kterými je naše církev ve spojení, jsou tyto:

a) *Reformované církve ve Švýcarsku*. Je to spojení staré a začalo tím, že někteří z našich bohoslovců se vzdělávali na švýcarských fakultách. Podpůrné spolky švýcarské navazovaly styky s našimi faráři a poskytovaly pomoc hmotnou na církevní naše potřeby. Nejznámější ze všech těch, kteří tímto způsobem projevovali svou účast a přátelství k naší církvi, jest dr B. Gamtenbein, farář v Reute. Vykonal u nás mnoho návštěv a jeho vlivem dostalo se mnohému z našich sborů, zvláště v naléhavých potřebách stavebních, značné podpory.

b) *Staré přátelství váže nás také ku presbyterním církvím ve Skotsku*. Jsou to zejména dvě církve, které styky své s námi věrně zachovávají a své přátelství nám prokazují. Je to církev skotská (Church of Scotland). Byla to dříve Svobodná církev skotská, později spojením jiných presbyteriánů spojená svobodná církev skotská a nyní spojením se státní církví je to veliká Církev skotská. Během skoro 70 let studovali a studují mnozí naši bohoslovci na kolejích této církve a dodnes jeden až tři studující ročně dostávají stipendia k tomuto pobytu ve Skotsku. Jak známo pak, posílala církev tato v letech poválečných své kazatele do Prahy vždy na půl léta, s úkolem, aby se snažili pracovat mezi židy, potom, aby pečovali o ty cizince v Praze bydlící, kteří anglicky mluví. Zároveň pak bylo výslovně prohlášeno, že tito kazatelé mají pěstovat styky s naší církví a tak prohlubovat vzájemné přátelství své i naší církve. Letošního roku učiněn byl další krok v této věci. Církev poslala nového kazatele svého do Prahy, aby naznačeným směrem zde působil, ale ne jenom na půl léta, nýbrž

na řadu let. Tento kazatel již přijel a byl ve svůj úřad uveden dne 15. září sekretářem kontinentálního komitétu církve skotské dr J. Macdonaldem Websterem. Instalace účastnil se také na přání církve skotské i synodní senior. Jméno tohoto nového skotského duchovního v Praze jest Robert Smith B. D.

V této souvislosti jest potřebí také zmíniti se o dvou událostech. Dne 16. června r. 1933 připomínala si universita v městě St. Andrews upálení Pavla Kravaře, husitského lékaře, který působil nějaký čas ve Skotsku, a to ve věcech náboženské reformace. Byl odsouzen jako husitský kacíř k smrti upálením a byl také upálen v městě St. Andrews 16. června 1633. K této vzpomínce byla pozvána i naše církev, dále Husova fakulta a Pražská Karlova universita. Církev zastupoval synodní senior, Husovu fakultu prof. dr Žilka a filosofickou fakultu prof. dr J. B. Kozák. Universita pak v St. Andrews usnesla se při této příležitosti dáti ještě jiný výraz své vděčnosti za prvního kacířského Čecha, pracujícího ve Skotsku a to tím, že jmenovala zástupce církve naší, synodního seniora J. Součka, čestným doktorem bohosloví. A v tento den také jej slavnostně promovala za přítomnosti četného shromáždění. Po promoci byly také proslovy všech jmenovaných českých zástupců.

A druhá událost je další projev přátelství k naší církvi, t. j. jmenování prof. dr Žilky čestným doktorem university edinburské v tomto roce 1935. Ovšem nebyl to jen projev přátelského styku, nýbrž i projev uznání a úcty jakou dr F. Žilka požívá ve Skotsku i v celém ostatním protestantském světě a to pro svá theologická literární díla a pro svou bohatou činnost v různých světových církevních i jiných křesťanských organisacích.

c) Druhá církev skotská, s kterou nás poutá přátelství, jest Svobodná církev skotská. Je to církev nečetná, ne větší na počet duší nežli je naše a ne bohatší, avšak i ona prokazuje své přátelství nám poskytováním stipendia, aby jedem z našich bohoslovců každého roku ve Skotsku na její koleji studovati mohl. Největší zásluhu o poskytování tohoto stipendia má profesor dr D. Maclean, náš a našich studentů velký přítel, který také letos na konferenci poděbradské k naší radosti byl přítomen.

d) Jmenujeme také ještě dvě církve anglického jazyka, které mají s námi jisté spojení. Je to *Presbyterní církev anglická* a *Presbyterní církev irská*. Obě církve tyto občas poskytují našim studentům stipendia, aby jednak v Cambridge a jednak v Belfastu studovati mohli.

e) Naše spojení s *anglickými církvemi ve Spojených státech amerických* bylo poněkud oslabeno, avšak příčiněním dra V. Losy přece se udržuje. S jeho pomocí studovali

dva z našich mladých bratrů na školách církve presbyterní. Tam nabyli jednak všeobecného vzdělání rovnajícího se asi naší střední škole, jednak vzdělání bohosloveckého. Po dokonání svého studia navrátili se zpět do vlasti a zde po zvláštní zkoušce přijati byli mezi kandidáty úřadu kazatelského v naší církvi. Jmenovaný přítel naší církve, dr. Losa, pamatuje také na církve naší, z níž pochází, tím, že zasílává stále, pokud může, různé dary některým sborům potřebným na jejich práci. Rovněž i Jednota Českomoravských Bratrů v Texasu udržuje s námi stále spojení, zejména skrze faráře A. Motýčku a J. Hegara. Zasílává občas peněžité příspěvky pro Misijní školu v Olomouci.

f) Stojí také za zaznamenání, že v Polsku mezi Ukrajinci tvoří se nová evangelická církev. Vešli jsme ve spojení s ní zejména tím, že profesor dr. Žilka se účastnil její slavnosti v Kolomyji, když první superintendent její, B. Kusiw, byl ve svůj úřad uveden.

g) S francouzskými evangelickými církvemi prohloubilo se naše přátelství a vzájemné poznání velice v posledních letech a to nejen tím, že naši bohoslovci studují na francouzských kolejích, nýbrž i některými jinými událostmi. Fakulta Husova jmenovala čestným doktorem přítele našeho národa, faráře dra Marca Boegnera, a bohoslovecká fakulta v Montpellieru zase udělila prof. dru Žilkovi tentýž čestný doktorát. Druhá událost, přispívající k našemu přátelství jest, že jeden z našich bohoslovců, Miroslav Mikolášek, po své zkoušce žádal státi se misionářem a to ve spojení s Pařížskou Misijní Společností. Na útraty našeho misijního fondu strávil jeden rok na misijní škole v Paříži a potom na základě delegace naší církve byl reformovanou církví francouzskou v Paříži ordinován a to velmi slavnostně. Konečně pak odejel na misijní pole do Afriky, kde spolu s jinými francouzskými misionáři pracuje mezi domorodci v Ndunge v Kamerunu a tak se připravuje k tomu, aby jednou jako československý misionář konal samostatnou práci misijní. I poslední konference v Poděbradech, na které tři zástupci francouzských církví byli přítomni, posílila naše spojení.

4. O českých evangelických emigrantech v Polsku, Jugoslávii a ve Vídni sdělujeme, že spojení naše — zejména spojení naší Misijní Jednoty — s nimi se udržuje stále živé. Ve Vídni pracuje katecheta farář dr. Fr. Polák. Každoročně se konala podle usnesení VI. synodu ve sborech naší církve povinná chrámová sbírka ve prospěch práce československých evangelíků v tomto městě. Svaz čsl. evangelíků v Rakousku žádá synod, aby i v dalším období tyto sbírky byly povoleny. O jejich výsledcích jest podána zpráva v části jednáající o věcech účetních. V Polsku,

zdá se, mají naše české evang. sbory v nynější době různé těžkosti. Působí tam v Borjatíně úspěšně diakon Ant. Balabín. V Rumunsku pracuje velmi věrně a s velikým sebezapřením diakon Jan Košťál ve Sv. Heleně. V Jugoslavii působí diakoni Ant. Blažek v Uljaniku a Jan Loveček ve Velkém Središti. Podrobnější zprávu o těchto emigrantských sborech podává Misiijní Jednota.

XII. Zpráva o evangelických spolcích a korporacích.

(Na základě zpráv přímo ze spolků dodaných.)

1. **Spolek Husův Dům v Praze.** Výbor Husova domu v Praze vřele uvítal povzbuzující usnesení VI. synodu, pokládající brzké dobudování Husova Domu v Praze za zvláště naléhavou nutnost a ve smyslu tohoto usnesení pověřil v souhlase se synodní radou architekta B. Kozáka provedením podrobných plánů nádvorní novostavby. Tyto plány, projektující v nádvoří čtyřpatrovou budovu, byly vypracovány a získáno pro ně stavební povolení městského úřadu. Projektem se docílí: a) *v podzemí*: vedle umístění různého domovního příslušenství (ústřední topení) i velké prostory pro ústřední archiv církevní (matriky); b) *v přízemí*: sál s galeriemi pro 500 osob a přilehlé menší místnosti; c) *v prvním poschodí*: 12 místností k použití za kanceláře nebo ubytování; d) *v druhém poschodí*: kanceláře pro synodní radu; e) *v třetím poschodí*: 12 hospic. pokojů; f) *ve čtvrtém poschodí*: příruční archiv synodní rady, knihovna a museum. Plány budou u příležitosti VII. synodu vyloženy a výbor by uvítal vhodné připomínky bratří členů synodu. Ku provedení novostavby byla již zbořena stará nádvorní budova a provedeny s novostavbou související úpravy přední budovy. Vyklizen krám, dosud vinárnou používaný, a upraven pro knihkupectví Kalich.

2. **K o s t n i c k á J e d n o t a** plnila i v uplynulém třiletí své poslání, třebaže za zhoršené situace hmotné, kdy ústředí klostávalo na svou agendu stále méně příspěvků členských a ztratilo veškeré své jmění pádem tiskárny »Jednota«. Propagační a vzdělávací činnosti místních odborů požívala ovšem jen menšina sborů českobratrské církve evangelické, neboť na venkově se odbory K. J. neuchytily a též ve městech se jich mnoho rozešlo nebo ochablo. I na tomto poli je dále patrný rozdíl prostředí země České a Moravskoslezské.

Výroční sjezdy K. J. se konaly r. 1932 v Praze, r. 1933 v Lázních Poděbradech, kde byl místo resignovaného dosavadního předsedy br. prof. Fr. Žilky zvolen br. prof. A. Frinta, a r. 1934 v Hradci Králové. R. 1933 vzpomenuť i sjezdu českých evangelíků před 30 lety, kdy přijat s maď-

šením návrh dra Č. Duška na založení K. J. Sjezdem poděbradským schválena změna stanov, která umožňuje členství v K. J. též celým spolkům a korporacím evangelickým. Bohužel ani tato reorganizace nedošla plného pochopení, jak by zasluhovala.

Co do ústředí je důležité si uvědomiti, že samo je členem několika významných korporací národních a mezinárodních, totiž: Akce demokratické spolupráce, Rady obrodných organizací, Masarykova lidovévchovního ústavu, Čsl. červeného kříže, Čsl. ústavu zahraničního, Společného výboru pro oslavy Husovy a Pokrokového souručenství, kam vysílá K. J. své zástupce a tak uplatňuje naše náboženské stanovisko. Důležité je členství K. J. v Mezinárodní lize protestantské a ve Světovém Svazu bratrství. Obnovená spolupráce s církví československou byla dokumentována r. 1934 společným večerem na paměť Prokopa Velikého v obecním domě pražském. Ústředí neopomenulo se účastniti všech jubilejních oslav, z nichž k některým dalo samo podnět (na př. k zájezdu do Polska na paměť husitského tažení na Balt z r. 1435, večery Jana Rokyty k jeho sedmdesátinám, jediná oslava Gustava Adolfa). V zájmu obecném zakročovalo u nejvyšších úřadů naší republiky memorandum a intervencemi (tak o hodinách náboženství na středních školách, o úpravě hrobu Komenského v Naardenu a j.). Může dále poukázati na svou akci sociální: v zimě r. 1932 zorganizován v Praze útulek pro ženy a děti bez přístřeší, udíleny obvyklé podpory z pohřebního fondu, různou činností sociální vyvíjela Sesterská Pomoc. Akce pro někdejší česko-ruské děti, přivezené delegáty K. J. ze SSSR r. 1925, se pomalu likviduje a péči o repatriované a jejich kolonie převzal od K. J. »Pracovní sbor českých exulantů«, jenž se přestěhoval r. 1934 do Zahraniční domoviny.

Konečně zbývá z výročních zpráv K. J. za ona léta upozorniti ještě na její práci tiskem: vedle jediného evang. týdeníku v ČSR »Kostnických Jisker« (který však trpí malým počtem odběratelů!) vydává K. J. měsíčník »Husův Odkaz« a rozesílá denním i krajinským listům (zdarma!) korespondenci »Čsl evang. službu tiskovou«. Z neperiodických publikací K. J. třeba jmenovati vedle několika letáků časového obsahu Šborník Č. Duška, vydaný konečně r. 1933 s podporou synodní rady česko-bratrské církve evangelické.

Že ústředí K. J. udržovalo i styky zahraniční, vyplývá již z toho, co bylo výše uvedeno o jejím členství ve dvou mezinárodních útvarech. K. J. se tedy snažila v rámci svých omezených prostředků a svými dobrovolnými pracovníky sloužit věci evangelictví v duchu české reformace a udržet si v širší národní veřejnosti své čestné místo a dobré jméno.

Členstvo jí dodává z 90% českobratrská církev evang., bohužel v počtu neuspokojujícím a v rozložení nerovnoměrném.

3. Spolek evang. akademiků Jeronym. Od správního roku 1929/1930, kdy měl Jeronym 92 členů, činnost spolku ochabovala: ve správním roce 1932/33 klesl počet členstva na 23. V minulém roce však díky horlivé práci stav členstva rychle stoupl na 86 členů a letos dosáhl počtu členů 98, což jest rekordní číslice v dějinách spolku vůbec. V zimním semestru správního roku 1931/32 byly na programu převážně biblické hodiny, ale v letním semestru pro výtky, že jest spolek »ztheologisován« a že výbor přehlíží potřeby akademiků netheologů, byly pořádány většinou přednášky z oboru sociologie. Ani ty však se netěšily zvláštěmu zájmu netheologů. Ve správním roce 1932/33 byl program téměř všech schůzí řešením otázky, jaké stanovisko má křesťanský akademik zaujmouti k válce a z tohoto hlediska voleny i texty biblických hodin a přednášek. Kromě toho pořádány tři čajové večery. Jediným větším podnikem byl »Björnsonův večer« s přednáškou prof. A. Krause. Správním rokem 1933/34 vstupoval Jeronym do nového padesátiletí a vřadil se mezi přední akademické spolky pražské. Bylo upuštěno od dřívější činnosti intenzivní, jež nedocházela pochopení v širším okruhu evangelických akademiků a osvědčilo se, že byla nahrazena činností extenzivní, kterou Jeronym pronikl do všech řad studentstva vysokých škol pražských. Velký úspěch měly oslavy padesátého jubilea spolku, pořádané dne 8. prosince, jež účasti 25 evang. theologů ze Slovenska v čele s biskupem dr Osuským a dvěma profesory, vyzněly v Salvátorském chrámě jako manifestace vzájemnosti českého a slovenského protestantismu. Zde bylo jmenováno 5 čestných členů (dr Herben, dr Osuský, dr Emil Smetánka, synodní senior dr J. Souček a prof. dr Žilka). Večerní shromáždění v Národním domě na Vinohradech proslovy šesti bývalých starostů spolku obnovilo »starým Jeronymákům« vzpomínky na dobu studií. Odpoledne se konala v Husově domě schůze českých a slovenských theologů a byla otevřena archivní výstavka. Den před slavností přijal pan prezident republiky delegaci pěti členů výboru Jeronyma, která mu odevzdala první výtisk Nového Zákona v překladu prof. Žilky. Velký význam pro evangelické studentstvo má opatření pěkně zařízené klubovny v druhém poschodí Husova domu, v níž zřízena čítárna s 35 časopisy. Z knižních darů byla obnovena spolková knihovna, která čítá 67 svazků. Během roku bylo pořádáno devět veřejných přednášek ve velkých sálech, pět večerů s programem hudebním a recitačním, pět klubovních večerů, dva výlety a jedna biblická hodina. Úspěšný byl i koncert »Ježíš v protestantské hudbě«, pořádaný 12. dubna v kostele u Klimenta. Tiskem vy-

dáno: Pamětní list k 50letí Jeronyma a předsednická zpráva Lubomíra Balcara »Na prahu nového padesátiletí«. Po stránce spolkového hospodářství činil příjem spolku ve správním roce 1953/54 Kč 17.113.—. Fondové jmění spravované spolkem činilo Kč 36.871.—.

4. Spolek posluchačů Husovy fakulty bohoslovecké v Praze. Členy jeho ve studijních letech 1932/34 byli jen československá si v roce 1932 zřídila vlastní vysokou školu bohoslovnou a tak její bohoslovci opustivše Husovu fakultu, přestali být i členy fakultního spolku. Ve studijním roce 1932/33 jako větší veřejný podnik byl uspořádán v březnu r. 1933 »Lužicko-srbský večer«, jehož čistý výtěžek byl věnován prázdninové kolonii Lužických dětí. Brzy nato byly uspořádány tři extense (prof. Bednář, Hromádka, Žilka) na thema »Církev a její poslání«. V květnu téhož roku zavítali do Prahy James Kelly, generální sekretář Světového svazu Nedělních škol, a dr Adolf Keller, kteří oba pro členy fakultního spolku přednášeli. Téhož měsíce byla podniknuta exkurse do Bratislavy na západní Slovensko a Moravské Slovácko. Z činnosti spolku ve studijním roce 1933/34 uvádíme spolkovou resoluci, zaslanou synodní radě a spolku československého duchovenstva a domáhající se toho, aby vikářská a farářská místa v československé církvi evangelické byla obsazována jen plně kvalifikovanými silami. U příležitosti jubilea padesátiletého trvání spolku Jeronym hostil Spolek posluchačů Husovy fakulty za přispění Jeronyma a širší veřejnosti slovenské bohoslovce, kteří opláceli loňskou mávštěvu českých theologů v Bratislavě. Téhož roku se postaral spolek také hmotně o své členy a za pomoci československé veřejnosti rozdál mezi 11 nejpotřebnějších bohoslovců ve formě ošacovací akce celkem 1.500 Kč. Exkurse byla podniknuta do východních Čech. Také extense byly onen rok pořádány, avšak jen v menším měřítku. Ve studijním roce 1934/35 měl Spolek poněkud změněné pracovní podmínky. Po dvou letech se totiž navrátili na Husovu fakultu bohoslovci církve československé a tím se stali i členy fakultního spolku, v němž dokonce získali skoro dvoutřetinovou většinu. Poněvadž nebyly zřízeny sekce evangelická a československá, pracovali členové společně a snažili se odstraňovati třetí plochy, pokud se kdy a kde vyskytly. Nebyla to práce nejlehčí, ale většinou se zdarem byla vykonána. Ze společné práce podařilo se spolku opět uspořádati extense, v jejichž rámci přednášeli profesori Hromádka, Spisar a Bednář. Brzo nato následoval akademický večer, pořádaný za účelem bližšího vzájemného poznání posluchačů. Fakultní exkurse byla podniknuta do severovýchod-

ních Čech, kde byly navštíveny jak sbory českobratrské, tak i náboženské obce církve československé.

5. Česká Diakonie, českobratrský evang. spolek pro ošetřování nemocných a sociální práci v Praze (XII., Belgická 21.) je podle nově schválených stanov »dobročinný spolek, jehož účelem je sloužiti nemocným a chudým jednak vydržováním a organisováním čsbrt. evang. diakonek, jich vyzbrojením k službě na poli náboženském, sociálním a kulturním: jednak zřizováním mateřského domu, útulků, nemocnic nebo jiných lidumilných ústavů, sirotčinců, poradn a pod. sociálních zařízení«. Počet diakonek od poslední zprávy stoupl o 15 na 50 sester (kromě 5 nově nastoupilých začek).

Tyto sestry pracují jednak v sociální práci v sirotčincích (Krabčice, Kostelec n. Č. L.), hlavně však v ošetrovatelství nemocných: úplně obstarávají službu ošetrovatelskou na II. klinice chirurgické v Praze a v okresních nemocnicích v Jilemnici a ve Vysokém n. Jiz., jednotlivé sestry jsou vedle toho zaměstnány v nemocnicích na Bulovce v Praze a v Bytčici na Slovensku. Řada jich pracuje v mateřském domě v Praze jednak ošetřováním nemocných v rodinách, jednak v nejrůznější sociální práci. Dvě sestry byly exponovány v Kutné Hoře, kde jedna členka tamějšího českobr. evang. sboru odkázala České Diakonii dům. Vedle toho má naše diakonie dům v Kostelci n. Č. L., kde je zatím umístěn Dětský domov pro opuštěná děvčátka (20 lůžek). — Česká Diakonie stojí ve styku s mezinárodním sdružením pro evang. diakonii a vnitřní misii pro jv. Evropu, a vyslala na rok jednu ze svých sester do mateřského domu v Bernu. — Pro budoucí naši nemocnici získala Česká Diakonie od města Prahy závazný příslib k prodeji vhodného stavebního pozemku, ale definitivní prodej pro různé formální obtíže zatím ještě nemohl býti uskutečněn. — Ač se Česká Diakonie těší stále přízni našich bratrů a sester, přece ani její hospodářství nezůstalo ušetřeno všeobecnou krizí, která je tím obtížnější, protože Česká Diakonie všechny své sestry pojistila nejen pro případ nemoci, ale i pro případ invalidity a stáří a tak je aspoň z části zabezpečila. A obrací se tedy na členy synodu i všecku českobratrskou církev evang. s prosbou, aby bylo na její důležitou a významnou činnost při konání dobročinnosti i nadále pamatováno.

6. Českobratrská evang. společnost pro dobročinnost křesťanskou soustřeďuje svou činnost hlavně na péči o sirotky a o děti opuštěné v ústavech v Mladé Boleslavi a v Krabčicích. V letech 1932—34 přijala do péče svých sirotčinců 184 dětí; roční průměr byl 68 dětí. Náklad na vydržování ústavů byl za ta léta celkem

Kč 471.163.18, denní náklad na stravné chovance v Mladé Boleslavi Kč 2.60 (z celého účtu 5.35) v Krabčicích Kč 2.25 (z celého účtu 4.65). Oba ústavy jsou vedeny v duchu přísně evangelického a jest úzkostlivě dbáno toho, aby se dětem dostalo co nejlepší výchovy náboženské a mravní. Pro děti, které opouštějí ústavy, vyhledávají správy ústavů vhodná místa učňovská nebo — pro dívky — místa pomocnic v domácnosti v evangelických rodinách. Podařilo se také umožnit několika nadaným chlapcům v Mladé Boleslavi studium středoškolské, jednomu pak i studium bohoslovecké. Správy ústavů se snaží mít své chovance v patrnosti i po opuštění ústavů a napomáhají jim radou i jinou pomocí, tak aby snad nebyly nějakým nepředloženým činem zmařeny výsledky mnoholeté výchovné práce. Celkem lze říci, že ústavy vykazují dobré výsledky své činnosti a zasluhují proto co největší podpory. Při správě ústavů jest úzkostlivě dbáno toho, aby hospodaření s prostředky, opatřenými z darů dobrodinců, bylo co nejúspornější. V rámci svých omezených možností se společnost stará, aby vnitřní vybavení ústavů bylo doplňováno a zdokonalováno. V Ml. Boleslavi byl rozsáhlý pozemek proměněn v užitečnou zahradu, což bylo umožněno zavedením vlastního vodovodu ze studny a darem potřebného k tomu motoru. Společnost zahájila součinnost s ústavu myslibořickými (v Ml. Boleslavi, kde jsou různé vyšší školy, mají býti umístováni spíše starší chlapci, v Myslibořicích menší děti). Roku 1934 oslavila společnost 60. výročí svého trvání valnou schůzí v chrámu klimentském v Praze. Radostná naše práce je však velmi kalena faktem, že společnost musí stále těžce zápasiti s nedostatkem nejn nutnějších prostředků. V letech 1932—34 přijala společnost Kč 538.379.61, vydala Kč 562.232.76; deficit 23.853.15 byl kryt výpůjčkou. Společnost jest zatížena celkem dluhem u peněžních ústavů Kč 133.332.35, svým členům dluží Kč 67.000.—. V letech 1932—34 vydala na úroky celkem Kč 29.026.15. Doufáme, že několik odkazů, které byly v poslední době pro společnost učiněny, ulehčí společnosti tím, že sníží dluhové břemeno. Vzpomínáme těchto svých dobrodinců s láskou a vděčností. — Předsedou společnosti je nyní, po zesnulém br. far. Fr. Šustiovi, br. far. v. v. Václav Miler. Společnost se nyní snaží o to: a) vyprostiti se z dluhů, jež velice ztěžují celou práci, b) přizpůsobiti se ve všem novým poměrům, aby se vyšlo s prostředky darovanými od pravidelných dárců a aby nebylo nutno dělati nové dluhy. Prosíme, aby nám v tom naši dosavadní příznivci pomohli, a aby se jejich kruh rozhojnil.

7. Sociální ústavy československé církve evangelické v Myslibořicích, udržované spolkem téhož jména, prošly v letech 1932—1934 dobou zatěžkáci

zkoušky a prožily mnohou těžkou chvílí. Zejména rok 1933 byl rokem velkých starostí, kdy pro hospodářskou krizi ubylo z řad stálých podporovatelů, kteří patří velkou většinou mezi církevníky méně majetné, plných 500 bratří a sester, čímž klesly dary o asi Kč 17.000.— a hospodářství ústavů skončilo deficitem. Naproti tomu vzrostl počet chovanců na 98 osob. V roce 1934 obrátily se poměry k lepšímu. Úbytek dárců byl nahrazen novými přáteli. Počet chovanců musí však býti stále omezený a ročně musí být odkládáno průměrně asi 25 velmi vážných žádostí, protože chybí stále asi 3000 dárců, kteří by se rozhodli přispívat po 10 Kč ročně.

Ústavy představují dnes vlastně řadu domovů: a) Domov sirotek (27 chovanců), b) Domov slepých (3 chovanci), c) Domov zmrzačených (2 chovanci), d) Domov slabomyslných (3 chovanci), e) Domov nevyléčitelně nemocných (5 chovanců), f) Domov zestárých (35 chovanců) a g) Domov nezaměstnaných (3 chovanci).

Spolek obnovil sběrací akci pro úpravu samostatné budovy pro domov slepých, epileptiků, slabomyslných a nevyléčitelně nemocných v bývalém pivovaru, na jehož přestavbu potřebuje asi Kč 250.000.—.

Pro vzbuzení zájmu vydává spolek věstník »Myslibořice« o 9800 výtiscích, z nichž se posílá 120 kusů do zahraničí.

8. Obecně prospěšné českobratrské družstvo pro sociální podniky v Myslibořicích, s. s. o. r. v Brně, hospodáří na zbytkovém statku v Myslibořicích o rozloze 152 ha polí, 54 ha luk, 79 ha zahrady, 858 ha lesa, samostatně od 1. ledna 1933. Přes nepříznivé poměry povětrnostní posledních let, zvláště veliké sucho v roce 1934, dosahuje výsledků příznivých jak vidno z bilance k 30. červnu 1935, výkazující hrubý výnos hospodářství Kč 291.713.70, lesa Kč 59.729.50 a ústředí Kč 39.167.85. Nejen že dostalo po dobu svého trvání čestně všem povinnostem úrokovým, nýbrž doplnilo i za nynější těžké doby živý a mrtvý inventář, jež dosáhl hodnoty Kč 512.000.—. Reservní fondy dosáhly částky Kč 239.935.—. Od svého začátku probíjí se Družstvo vpřed vlastní silou a prací, ježto se mu nedostalo jiné pomoci než té, že 163 bratří a sester na Sionu podepřeli je nízkou zúročitelnou zápůjčkou ve výši Kč 483.000.—, umožnivše tak převzetí hospodářství do vlastní režie a tím i úspěšný vývoj do budoucna. Těmto statečným bratřím a sestrám zůstane Družstvo povždy díky zavázáno.

9. Dětský domov Komenského v Táboře. V letech hospodářské tísně ztenčily se citelně dobročinné podpory, které tento sirotčinec dostával. Naproti tomu nároky na jeho pomoc spíše vzrostly. Je v něm každoročně 18 chovanců hochů i dívek skoro vesměs českobratrského evangelického vyznání. Zatížen jest ještě dluhem Kč 10.000.—.

10. Masarykův tábořský domov učňovský a studentský. Má za sebou 11 let činnosti dokazující jeho životnost. V roce 1934 bydlelo v jeho internátě 34 studujících a učňů a jako jiná léta používali sálu Domova denně i studenti přesporní a při častých příležitostech Učňovská besídka i různé korporace. Stálý vzestup dokazuje dobročinnost Mensy. V roce 1934 vydáno bylo jídel 27.971 a z nich zdarma 4.422. Za desetiletí 1924—34 bylo v Domově 267 internistů, z nichž za pomoci veřejné pomáháno bylo odstupňovanými slevami 115 studentům a 61 učňům. Jde z velké části o nemajetné sirotky. Plánujeme rozšíření práce i na dorost dívčí a hodláme vystaviti Dívčí Domov Charlotty Masarykové s Tábořskou Smetanovou síní. Správcem Domova jest diakon Fr. Lutovský.

11. Husův asyl pro osiřelé děti v Čáslavi. Tento sirotčinec, založený Dr. F. Kozákem, jest spravován kurátorem za předsednictví faráře Rudolfa Láňyho. Opatrovníci sirotčince jest sestra A. Buřitová. Všech dětí chlapců i dívek je 21. Vyržování sirotčince ročně stojí asi Kč 36.000.—. Z toho asi Kč 14.000.— jsou povinné příspěvky obcí a p. a zbytek musí býti ulážen dary příznivců z čáslavského sboru a z okolí. Sirotčinec má však příznivce i v Americe. Všem srdečně děkuje.

12. Jubilejní Husův sirotčinec na Vsetíně. Ústav tento byl založen v r. 1916 suchdolským seniorátem býv. ev. a. v. církve a převzat seniorátem vsetínským čbr. církve evang. Spravován jest sirotčincovým výborem vsetínského seniorátu českobratrské církve evang., jehož členové jsou: Viktor Opočenský, vrchní círk. rada v. v., Jan Skalák, senior, Jan Porubják, farář a Josef Hovadík, sborový pokladník. Udržován jest milodary, výtěžkem z malého hospodářství a ze zahradnictví, které ústav vlastní. Zařízení jest pro výchovu 16 chovanců: místností má i pro 22, avšak zařízení nemá pro nedostatek finančních prostředků. Také mu chybí odborná výchovatelská síla, kterou nemůže opatřiti z týchž důvodů. V ústavě umístěno bylo v posledních letech každoročně 12—16 sirotek a opuštěných dětí od 4—14 roku. Spolupracuje s Okresní péčí o mládež na Vsetíně, jež umísťuje v tomto ústavě dítky českobr. evang. vyznání.

13. Ústředí českobr. evang. sociální péče v Praze. Toto ústředí bylo původně odborem soc. péče pražského seniorátu. Ale poněvadž během posledních 6 roků rozvinula se jeho působnost tak, že vyřizuje též jednotlivé záležitosti rázu sociálního téměř pro všechny českobratrské sbory, je jeho nynější, již zžitý název »Ústředí českobr. evang. sociální péče v Praze« přiléhavý a oprávněný. Ústředí toto je vlastně výkonným orgánem sociálního odboru všecírkevního, t. j. sociálního odboru českobratrské církve evangelické, který

má dle řádu vydaného synodní radou v roce 1924 v církvi českobratrské evangelické poslání více organizačně-theoretické, než praktické.

Ústředí spravováno je výborem, jehož předsedou je br. farář Stanislav Čapek, jednatelem Jaroslav Jiskra, členy farář B. Hrejsa a za každý pražský odbor 2 členky odboru sociální péče. Revisorem účtů je br. Václav Zahradníček. Agendu vyřizuje jednatel a kancelářská úřednice sestra Miloslava Kratochvílová. Kancelář je v Husově domě v Praze II., Jungmannova tř. 15, II. posch.

Do vyřizování agendy spadá: a) opatrování míst různých povolání i zaměstnání, případně doporučování zaměstnanců zaměstnavatelům různých oborů; b) udílení rad v ústředí osobně nebo písemně pomoci se dožadujícím, případně poskytování hmotné podpory osobám těm; c) poskytování přístřeší a pokrmů vydáváním bezplatných poukázek a obědy a pokrmy u Českého srdce, YMCA atd.; d) uspořádání větších akcí za účelem získání prostředků ku podpoře finančně slabších sociálních odborů (bezplatné přiděly paliva, šatstva, brambor, mouky a pod.); e) intervenování u veřejných i jiných úřadů ústředních v zájmu členů církve, hlavně venkovských sborů, kteří o to žádají; f) navštěvování nemocných v pražských nemocnicích; g) spolupráce se spolkem »Nový život« v péči o propuštěné trestance.

Pro přechodné ubytování dívek, v první řadě pomocnic v domácnosti, zřídilo ústředí ve dvou místnostech Husova domu vkusně vybavený útulek o 9 postelích.

Ústředí zorganisovalo dívky, pomocnice v domácnosti, ve svépomocné sdružení »RÓDÉ«, jehož členky počtem 143 shromáždují se každé neděle v hodinách odpoledních v Husově domě, účastní se shromáždění i různých společenských podniků v Husově domě pořádaných. Dále věnují se členky Ródé duchovnímu prohlubování v duchu křesťanském a připravě k svému povolání i poslání býti řádnými členkami své církve. Sdružení Ródé pojalo do svého programu též podpůrnou akci svých členek.

Všechny s ústředím do styku přicházející osoby vedeny jsou v evidenci podrobnými kartotekovými lístky.

K posouzení stavu agendy v době od 1. ledna 1952 do 31. prosince 1954 uvádíme toto:

Vyřízeno bylo 5.625 písemných žádostí. Umístěno bylo celkem 729 osob, z toho 598 pomocnic v domácnosti. Na potravinách přiděleno bylo 150 pytlů mouky, 279 pytlů brambor, 286 kg různých potravin, 622 q uhlí. Vydáno bylo 698 poukázek na nocehy a poukázek na potraviny v ceně Kč 4.249.50. Příjem během tohoto období činil Kč 119.678.55, vydání Kč 119.524.85.

Zdůrazniti sluší účinnou lásku bratří našeho venkova,

hlavně příslušníků sborů polabských, kteří v roce 1933 nad očekávání ochotně podali strádajícím bratřím velkoměsta ve vhodně době krásný důkaz správného chápání bratrské solidarity v nouzi.

Organisace celé, rok od roku se rozvíjející, práce, provádí se plánovitě. Věci by prospělo, ba je přímo nutno, má-li se předejít různým zmatkům v práci té, aby všechny sbory byly upozorněny, že v roce 1924 synodní radou vydaný řád pro sociální odbory naší církve je v platnosti a závazný pro všechny sbory a že je nutno, aby tam, kde dosud sociálních odborů není, byly podle možnosti co nejdříve zřízeny. V případě potřeby je ústředí ochotno podati vysvětlení, pokud se organisace sociální péče týče, případně pokyny těm, kdož o to budou žádati.

Ústředí se při tom obrací na synod se snažnou prosbou, aby podepřel svými usneseními práci ústředí a postavil ji na pevnější vše církevní základnu. Bylo by nám velmi vítáno, kdyby se synod usnesl, že Ústředí je výkonným orgánem sociálního odboru synodního pro konkrétní sociální práci sborovou, a kdyby na tomto základě byla kompetence Ústředí výslovně rozšířena na všechny sbory a senioráty. Snad by bylo také radno, aby synod sám zvolil výbor Ústředí — nejlépe z dosavadních členů — a dal mu právo kooptace.

14. Českobratrský evangel. dívčí ústav v Krabčicích. Dívčí ústav, s nímž je spojena dvouletá odborná škola pro ženská povolání s právem veřejnosti, je spravován kurátorem, jehož předsedou je prof. Dr. F. Bednář, jednatelem F. M. Dobiáš, farář v Krabčicích a pokladníkem J. Šustr, rolník v Bechlíně. Kuratorium bylo doplněno novými členy, kteří s plnou odpovědností se chopili svého úkolu. Když se ředitelka ústavu s. Zuranová vzdala své funkce pro nemoc, byl po jejím odchodu povolán za ředitele ústavu Dr. A. Novotný s chotí, která převzala vedení domácnosti ústavu. Ústav prodělává svou krizi, která je jednak způsobena nedostatkem zájmu naší českobr. veřejnosti o tento jediný ústav ve státě, takže počet chovank nestáčí na vyrovnání roční ústavní bilance, a jednak i hospodářskou tísní, která brání leckde rodičům, aby svým dcerám mohli dát výchovu a vzdělání, jaké poskytuje tento ústav. Nákladné adaptace a opravy v minulých letech, jakož i likvidace dosavadní správy vyžádalo si velkých obnosů, které musely být hrazeny hypotekární výpůjčkou, takže závazky kuratoria dosáhly výše Kč 140.000.—. Odbornou školu navštěvuje 26 žákyň. V ústavu je 16 chovank. Budovy i s hospodářstvím, které je pronajato, jsou v dobrém stavu. Je však třeba mnohých moderních úprav, které jsou dnes nezbytností v takovém ústavu, jako je náš. Nová správa ústavu, čilejší propagace a hlavně: přizná-li se celá církev k práci, která se zde koná, slibují nový

rozmach a netušený význam. Synod by se měl celou svou vahou postavit za tento ústav a učinit jej předmětem zájmu celé církve. Měl by nejen doporučit našim rodinám, aby své dospívající dcery do něho posílali, nýbrž měl by stálými akcemi z tohoto ústavu vybudovat středisko náboženské výchovy pro práci v nedělních školách, ve sdruženích mládeže, pro vyučování náboženství na občanských školách, pro sociální práci vnitrocírkevní a podobné účely. Ústav patří církvi, nechť celá církev o tom ví!

15. »Kalich«, knihkup. a vyd. akc. společnost v Praze, jejíž akcie jsou v rukou evangeliků, vydala od svého založení 108 publikací vesměs rázu evangelického. Největší péči a náklad věnovala Zpěvníku chrámovému, jejíž od r. 1950 naložila ve 2 vydáních bez not a 1 vydání notovaném a z tržby za ně odvedla do círk. fondu zpěvníkového 22.000 Kč (doplatí ještě 14.000 Kč). Z výtěžku ze zpěvníků bez not uhrazuje »Kalich« postupně deficit, jenž vážne na zpěvníku notovaném v částce 40.000 Kč. »Kalich« doufá, že tato jeho péče se uznává a má za to, že i jiní nakladatelé kterýchkoli círk. zpěvníků by měli do zpěvníkového fondu přispívat, aby jednou se mohl náš chrámový zpěvník důstojně řadit k bratrským kancionálům blahé paměti.

Vedle zpěvníků vydává »Kalich« učebnice náboženství a pomůcky pro konfirmandy, dětskou knižnici »Klásky«, knižnici »Stezka«, beletr. sbírku »Knihy protestant. autorů«, dětský měsíčník »Růžový palouček« a »Českokobr. kalendář«. Touto svou prací plní »Kalich« jistě důležitou část programu »Husova demu« a raduje se z toho, že po 15 letech práce v nouzových místnostech nádvorních bude nyní moci své snahy rozvinouti v prostorách vhodnějších (s krámem do ulice). Členové správní rady pracují bez hmotné odměny, z lásky k československé literatuře.

16. Blahoslavo va spo le č no st. Účelem společnosti jest studium dějin náboženských v Československu, zvláště Jednoty bratrské a evang. církvi. Trvá od r. 1926. Jako v dřívějších letech, tak i v posledním třiletí od posledního synodu společnost pokračovala v pěstování dějin náboženských v našem lidu. Dálo se to zvláště vydáváním časopisu »Reformační sborník«. Svazek IV. vyšel r. 1931. Přinesl řadu článků, z nichž nejobsáhlejší bylo pojednání Bohuše Hrejsy, Kancionály v Jednotě bratrské, a R. Medka, Doba toleranční ve sboru Bučinském, jakož i Literární přehled spisů z oboru českých náboženských dějin z let 1929—1931. Mimo to ve svazku tom byla řada menších, ale významných článků F. M. Bartoše, F. Hrejsy, Rob. Fitzgibbona Younga, Jul. Glücklicha, V. Lívy, Jos. Volfa, Jos. Dvořáka a A. Frinty. Vydání dalšího ročníku se zdrželo zvláště nedostatkem prostředků za vznikajících nesnadných poměrů hospodářských, jež se pro-

jevují i v tom, že počet platících odběratelů jediného našeho historického časopisu »Reformačního sborníku« je stále skrovný. Jen s podporou ministerstva školství a synodní rady bylo možno vydati V. svazek Reformačního sborníku r. 1935. Obsahuje 4 obsáhlejší práce, F. M. Bartoše, Husitské ohlasy v »Reformaci císaře Zikmunda«, F. Hrejsy, Sborové Jednoty bratrské v Čechách, F. Bednáře, Náboženské názory tolerančních evangelíků na Moravě, a F. M. Bartoše a Ferd. Hrejsy, Literární přehled z let 1931—1935. Mimo to vydala Blahoslavova společnost r. 1931 ve své Edici Blahoslavově spis Ferd. Hrejsy, Jan Végli, a další spis téhož autora Jan Szalatnay, v dalším pak roce spis Kam. Krofty, Listy Václava Mitmanka. Ale v dalších letech nemohla Blahoslavova společnost ve vydávání tom pokračovati pro nedostatek prostředků a pro skrovný odbyt těchto spisů. A přece by se dalo očekávati, že v našich sborech bude živý zájem o toleranční naše vynikající kazatele, jakými byl Végli a Szalatnay. Společnost Blahoslavova mimo to umístila pamětní desku na dům Malostranské Besedy s nápisem o vzniku České konfese z r. 1575 v této budově. Deska byla odhalena 11. října 1931 ve spojení se slavností 150leté památky tolerančního patentu, se slavnostním proslovem předsedy dr. F. Hrejsy Společností na Malostranském náměstí. Sbírka na zhotovení této pamětní desky, umělecky zhotovené, rovněž se nesetkala s valným výsledkem. Jest co litovati, že evang. veřejnost, a i osobnosti zámožné a kulturně činné, tak málo péče a tak málo finanční pomoci věnují na pěstování historie z oboru Jednoty bratrské a z doby toleranční. Bylo by v zájmu církve samé, aby se v ní více probudilo zájmu o vlastní minulost, a ovšem i více obětavosti. Blahoslavova společnost dala mimo to popud k výstavě památek na toleranční patent, uspořádané ředitelem knihovny Národního musea dr. Jos. Volfem ve dnech 10.—15. října 1931, pořádala 29. listopadu 1931 za součinnosti jiných spolků pietní vzpomínku na snění hlav popravených pánů r. 1631, účastnila se uctění památky 300. výročí smrti Gustava Adolfa, obránce náboženské svobody ve střední Evropě, jednatel Společnosti R. J. Vonka vykonal řadu přednášek v l. 1932 a 33 na paměť 300leté památky literární činnosti J. A. Komenského, prof. Bartoš přednášel na valné hromadě 26. března 1933 o Husitech v Basileji 1433, a členové výboru účastnili se oslavných vzpomínek na bitvu u Domažlic, na bitvu u Lipan a j. Má-li však Společnost rozvinouti ještě plněji svoji činnost, jest jí potřeba živého a obětavého zájmu širších kruhů naší čbr. ev. církve a zvláště kruhů kulturnějších a zámožnějších.

17. Blahoslav, českobratrský ev. pěvecký spolek v Praze v posledních 3 letech věnoval se převážně jen studiu protestantského chorálu a menších vážných sborů.

Mimo vlastní koncert, jímž r. 1935 vzpomněl 20. výročí svého založení, zpíval veřejně hlavně při různých sborových a církevních slavnostech nebo jiných našich nebo úzce se nás dotýkajících významných příležitostech (vzpomínka na smrt Gustava Adolfa, památka Lipanská, chrámový koncert Jeronyma, pietní vzpomínka na br. Seibota, vzpomínka na J. S. Bacha, F. Händela a pod.). Činnost utrpěla na podzim r. 1934 značnou újmu nenadálým úmrtím jeho velmi schopného a oddaného sbormistra, br. A. Seibota. Tuto ztrátu nebylo dosud lze nahradit. A také doplňování nového členstva v poslední době citelně vázne; jednou z příčin nepochybně je okolnost, že ve většině pražských našich sborů byly zřízeny vlastní pěvecké kroužky, jichž jednotlivé sbory přirozeně pro své množství se sborové podniky nutně potřebují.

18. Východočeská pěvecká župa Blahoslavo-va. Hudebně a umělecky-výchovná a evangelisační činnost této pěv. župy jeví se od r. 1932—34 takto: Župní koncerty se konaly dva: v Čermné u Kyšperka a v Semonicích. Jako solisté účinkovali Zd. Pokorná z Brna (zpěv), Jos. Fořt z Prahy (zpěv) a župní sbormistr (varhany). Všechny sborové skladby řídil žup. sbormistr prof. Jar. Urbanec z Prahy. Čestnými členy Blahoslavovy župy jsou: Mistr Josef Foerster, president České Akademie, a MUDr. Josef Šimek, předseda pěveckého sboru Blahoslav v Praze.

19. Českobratrské družstvo v Praze jest nejstarším evang. spolkem; příštího roku bude slaviti 50leté jubileum svého trvání. Čbr. družstva vypisuje každoročně stipendium pro chudé bohoslovce, jež uděluje na základě zadané písemné práce. Pořádá přednášky pro členy a zájezdy v letních měsících za účelem evangelisačním. Podporuje chudé členy a sirotky, opatruje hroby faráře Benj. Košuta a jeho choti na hřbitově ve St. Strašnicích. Pěči má o vydávání historických spisů z naší minulosti. Vydává Ročenku, v níž podává články historické a zprávy o své činnosti. Výbor koná své pravidelné schůze měsíčně. Věnovány bývají projednání běžných záležitostí a také rozpravám o důležitých otázkách církevního a náboženského života. V r. 1934 vydány byly tiskem nové stanovy pozměněné proti dřívějším z r. 1886. R. 1934 obdrželo Českobr. družstvo odkaz s. Pavlína Novotné z Lysé n. L. v částce Kč 5.000—, členové Čbr. družstva jsou roztroušeni po oblasti celé čs. republiky. Spolek má na skladě mnché vydané publikace, opatruje též knihovnu s mnohými starými knihami a snaží se konati posláním své uprostřed našeho lidu. Každá výroční valná hromada koná se s časovou přednáškou o náboženských otázkách. Starostou Čbr. družstva jst již po řadu let Dr. Jos. Lukášek, voj. superintendent v Praze. Informace v záležitostech spolkových podává předseda sám nebo jednatel, jinak adresa

Čbr. družstva jest Praha XI., Tomkova ul. 51. Vše bližší najde čtenář v »Ročenkách Čbr. družstva«.

20. Spolek Marta v Čáslavi. Sociálním odborem českobratrského evangelického farního sboru čáslavského jest ženský dobročinný spolek Marta v Čáslavi založený farářem Frant. Kozákem a jeho chotí Zdenkou rodem Císařovou v roce 1889. V roce 1934 měl spolek Marta 144 členek. Příjem byl v tom roce celkem Kč 12.012.— a vydání Kč 10.638.—, z čehož vydáno na podporách jednotlivcům Kč 1.580.—, sociálním spolkům Kč 1.640.—, Husovu asylu Kč 1.365.—, konfirmandům Kč 1.757.— a studentům Kč 300.— a chudým školním dětem Kč 124.—. Celkem na sociální péči hotově vydáno v uvedeném roce Kč 6.766.—. Spolek Marta koná v době od září do května své týdenní schůzky pracovní, vždy ve čtvrtek večer v Komenského síni. O program vzdělávatelný pečuje farář Rudolf Lány. Vždy 8. prosince koná se dobročinný bazar. Čistý výtěžek v r. 1934 z bazaru byl Kč 8.357.—, počítají-li se též dary v době bazaru spolku odvedené.

21. Českobratrská Jednota Misijní. Viz část V. této brožury.

22. Jeronymova Jednota. Viz zprávu o hospodářských věcech.

23. Letní tábor Komenského. Viz zprávu o práci Svazu neděl, škol.

XIII. Zpráva o časopise »Český Bratr«.

Časopis »Český Bratr« byl i v uplynulém třiletí vydáván v ustáleném rozsahu (čísla pravidelně po 24 stránkách) a pokračoval i po stránce obsahové v dosavadních směrnících. V posledních letech ovšem není v tomto časopisu tak nápadná převaha zpráv nad články, jaká se jevila v prvních ročnících. Časopis se vůbec poněkud blíží rázu revuálnímu; máme za to, že i tím plní své poslání, zvláště když nyní po zániku »Kalichu« nemáme žádné své církevní revue. Úsilím redakce ovšem jest, aby dostala pokud možno takové články, které by vysokou úroveň obsahovou dovedly spojit s podáním obecně srozumitelným a zajímavým. Není však snadné najít dosti široký okruh přispívatelů, kteří by takové články s jistou pravidelností psati se uvolili. Jinou otázkou bylo a jest, jak spojit pozitivnost a nepolemičnost, jež jest nevyhnutnou, ale přísně dodržovanou zásadou časopisu od jeho počátku, s potřebou dáti místo svobodným a výrazným projevům vážných názorů na živé otázky církevního života. Pokusem o takové spojení byly diskuse či ankety, které v časopise byly provedeny na př. o otázce ordinace žen nebo o zásadách vyučování náboženství. Redakce takové vážné diskuse vítá, vylučující jen osobní polemiky nebo názory,

kteří by zřetelně brojily proti uznanému učení církve a jejím zásadám a řádům. Málo se redakci dařila snaha získati dosti opravdu dobrých příspěvků beletristických do rubriky »Besídka«; je zřejmě nedostatek spisovatelů pro takové věci. Poněkud více se snad dařila snaha naznačovati v časopise evangelické stanovisko k některým živým otázkám současné doby. Dálo se to hlavně v rubrice »Rozhledy« (spolu se zprávami o jiných církvích), uznáváme však, že by bylo potřebí sledovati veřejné otázky soustavněji. I zde nám dosti scházejí pohotoví a při tom v základních věcech ujasnění přispívatelé. Rubrika »historických vzpomínek« byla aspoň na čas zastavena, neboť její stálý přispívatel, prof. F. M. Bartoš, je nyní jinak naléhavě zaneprázdněn. Rubrika »biblických studií« se nyní objevuje jen příležitostně. Máme za to, že při všech svých naznačených nedostatecích plní časopis své poslání a že si získal mezi našimi časopisy své pevné místo. Časopis řídí: B. Valeš jako odpovědný redaktor, Dr. J. B. Souček jako výkonný redaktor, a redakční rada, v níž vedle obou jmenovaných a vedle synodního seniora zasedají Dr. Ant. Boháč, farář K. P. Lanštják a Dr. J. B. Šimek.

Ke konci ještě několik slov o počtu odběratelů. Časopis se dnes tiskne v 3100 výtiscích. Tato cifra neznamená ovšem, že tolik je platících odběratelů, neboť časopis se zasílá na některé adresy zdarma nebo výměnou, a jsou také čtenáři, o nichž administrace teprve po delší době zjistí, že nechtějí býti platícími odběrateli. Jednou z cest, jak se může přibližně zjistiti, kolik je odběratelů platících, je ta, že dělíme ročním předplatným 15 Kč celkovou sumu, kterou administrace za rok obdržela na předplatné. Podle toho bylo v roce 1932 2.745 platících odběratelů (došlé předplatné Kč 41.159.60), v roce 1933 2.769 (předplatné Kč 41.540.55 Kč) a v roce 1934 2.649 (předplatné Kč 39.745.40). Proti letům předešlým znamená tedy časopisu pokles odběratelů, což souvisí asi s všeobecnou hospodářskou krizí.

XIV. Spisy a tisky vydané synodní radou.

1. Zpráva o šestém synodu československé církve evangelické z roku 1932. Str. 86. Vyšlo v roce 1933.

2. Věstník synodní rady. V roce 1932 vyšla tři čísla, v roce 1933 také tři a v roce 1934 opět tři. Cena každého ročníku 10 Kč.

3. Zásady československé církve evangelické. Vypracoval Dr. J. L. Hromádka. Druhé vydání, schválené VI. synodem 1932. Stran 100. Cena 5 Kč. Vyšlo v roce 1932.

4. České vyznání z roku 1575. Historický úvod od prof. dr. Ferd. Hrejsy. Stran 64. Cena Kč 4.50, sborům 3 Kč. Vyšlo v roce 1935.

5. Leták »K šestému červenci 1935« sepsaný prof. dr. Fr. Žilkou. Náklad 17.500 kusů. Rozprodán. Stran 4. Cena 8 hal. za výtisk.

6. Poselství synodní rady o rodinném životě. Zvláštní otisk z časopisu »Český Bratr«. Vytiskeno v prosinci 1934 v 18.000 kusech. Zdarma. Na skladě zbytek 500 výtisků.

7. The Evangelical Church of Bohemian Brethren. Stran 20. Druhé vydání informační angl. brožury o československé evangel. církvi. Český napsal prof. Ferd. Hrejsa. Přeložili synod. senior Dr. J. Souček a škotský farář George A. Henderson. V Praze 1935.

XV. Schválení církevních knih.

V tříletí 1932—1934 synodní rada prozatímně podle § 101, 18 c. zř. neschválila žádné nové knihy k užívání při bohoslužbě a vyučování náboženství.

B.

ZPRÁVY A NÁVRHY ODBORŮ ZVOLENÝCH PŘEDEŠLÝMI SYNODY.

1. Stálý synodní odbor pro sociální péči.

Zpráva.

Výbor se zabýval ve svých schůzích úkoly, jež mu byly dány šestým synodem, jakož i situací sociální práce naší církve a její organizací.

Výbor žádá synod, aby znovu uložil sborům i seniorátům, v nichž se tak dosud nestalo, zorganizovati místní odbory sociální péče podle »Řádu sociálních odborů«, schváleného synodní radou 14. dubna 1924 č. 1045. Řád budiž nově vytištěn a všem sborům dodán.

Pro sborovou sociální práci vypracoval výbor podrobný »Řád sociální práce«, při němž vzat za základ návrh sestry Jindř. Wurmové. I tento řád budiž po schválení synodní radou vytištěn a vydán.

Výbor uvažoval o zřízení ústavu pro ohroženou mládež a snažil se zjistiti předpoklady, za nichž by mohlo dojít k jeho založení.

V této věci i ve věcech jiných připravil řadu návrhů pro synod, jež jsou otištěny mezi ostatními návrhy synodních stálých odborů.

Výbor sestává z těchto členů: Prof. dr. Fr. Bednář, předseda; Jaroslav Jiskra, jednatel; MUDr. Josef Šimek, Kamil Nagy a Karel Vilím.

Prof. dr. Fr. Bednář,
t. č. předseda.

N á v r h y.

1. Odbory sociální péče ve sborech nechť informují sbory o sociálních podnicích církevních (sirotčincích, Myslibořicích, České Diakonii a pod.) a o povinnosti všech členů přispívat k jejich udržování a rozkvětu. Každoročně budiž vykonána těmito odbory po informační akci sbírka ve prospěch všech ústavů sociálních: z výnosu sbírky ponechá si sbor 50% pro své vlastní sociální potřeby a 50% odvede synodní radě, která celkovou částku rozdělí jednotlivým ústavům v poměru jejich celoročního nákladu. Výlohy spojené s akcí (tiskopisy a pod.) hradí se z této sbírky. Vedle toho se ponechává jednotlivým podnikům, aby získávaly příznivce pro svou práci přímo, jako se dosud dělo.

2. Synod vyzývá sociální ústavy, které se dovolávají pomoci církve, aby dodávaly své rozpočty a výroční účty dvojmo, jednak synodní radě, jednak sociálnímu odboru celocírkevnímu k zjištění celkového obrazu potřeb sociálních v církvi.

3. Synod se usnáší, aby sociálnímu odboru celocírkevnímu byly poskytnuty prostředky z fondu všecírkevního k činnosti tiskové (letákové a pod.), kterou by se probouzelo sociální cítění církve, a ukládá sborům, aby šíření literatury na tomto poli podporovaly a vzaly na sebe akci k jejímu rozprodeji, po případě rozdání.

4. Pokud jde o akci ve prospěch nezaměstnaných, synod žádá, aby byla provedena po smyslu řádu pro sociální odbory ve sborech, resp. seniorátech. Sbory trpící zvláště silnou nezaměstnaností nechť upozorní na svůj stav odbory seniorátní a kdyby nestačila pomoc seniorátu, odbor celocírkevní, který za pomoci ústředí sociální péče seniorátu pražského učiní potřebná opatření.

5. Synod se usnáší, aby zřízen byl ústav pro epileptiky a žádá, aby provedením úkolu byly pověřeny sociální podniky v Myslibořicích.

6. Synod pověřuje sociální výbor celocírkevní, aby konal další šetření o nutnosti a způsobu vybudování ústavu

pro mládež mravně ohroženou, při čemž jest zejména vzíti v úvahu otázku, zda má to býti ústav pro chlapce, neb dívky a v jakém věku, zda jsou v církvi pedagogičtí odborníci, schopní a ochotní jej vésti, zda by byl ústav spojen s podnikem zemědělským, nebo některým jiným, a konečně jakou změnu by znamenalo jeho zřízení v rámci ústavů již stávajících, vydržovaných z veřejných prostředků a jaký náklad by vyžadovalo jeho zřízení a vedení.

7. Synod doporučuje sborům, aby podepřely účinnou akci snahu České Diakonie a vybudování její nemocnice.

8. Synod ukládá sborům, aby pořádaly přednášky o podstatě sociální krise a o poslání náboženství v jejím řešení.

9. Synod ukládá sborům, aby pamatovaly v knihovnách na literaturu, budící sociální svědomí.

10. Synod se vyslovuje pro soustředění praktické sociální péče, prováděné dosud v různých ústavech a různými organizacemi. Po smyslu řádu z roku 1924 budiž prováděn dozor nad těmito sociálními ústavu a podniky, jež se dožadují církevní pomoci.

11. Jako pomocný orgán sociálního odboru všecírkevního ku praktickému provádění celocírkevní sociální péče budiž synodní radou jmenováno ústředí česobratrské evangelické sociální péče v Praze, které sestává z předsedy a 5členného výboru s právem kooptace. Výbor volí ze svého středu předsedu, místopředsedu, jednatele, pokladníka a případné funkcionáře další. Výbor všecírkevní bude přidělovati ústředí jeho úkony.

2. Stálý synodní odbor pro náboženskou výchovu.

Z p r á v a.

Odbor konal v uplynulém období čtyři schůze, připravené jednak oběžníkem ze dne 27. XI. 1934 na všechny farní úřady, aby sdělily odboru všechny stížnosti, přání ohledně učebnic a návrhy k práci výchovného odboru, jednak přidělenými pracemi synodní rady a posledního synodu. Na oběžník odpověděly pouze 4 farní úřady (Velenice, Prostějov, Hrabová, Heršpice). Odbor vyřídil všecko, co mu bylo uloženo posledním synodem (body 62, 66), připravil spisek o náboženské výchově rodinné, který zpracoval dr Křenek, vyžádal si od synodní rady předložení učebnic, zadáných ke schválení, prodebatoval znovu otázku osnov a vyžádal si před synodem od synodní rady všechny návrhy konventů na synod, pokud se týkají náboženské výchovy, aby je připravil pro synod. Členy odboru byli: St. Čapek, dr Jindř. Hrozný, B. Jerie, T. B. Kašpar, Josef Kantorek, Mělník, Frant. Kučera, Frant. Ondruška, Jimramov, dr Ad. Novotný, Krabčice,

dr E. Smetánka, dr Fr. Bednář. Předsedou je prof. Bednář. Jednatelem dr A. Novotný.

N á v r h y.

Z jednání komise vyplynuly tyto návrhy na synod:

1. Synod se usnáší, aby rukopisy všech spisů, vyžadujících schválení synodu pro vyučování náboženství, byly před tiskem předloženy synodní radě ke schválení a poznámkám.

2. Synod schvaluje Kašparův katechismus s poznámkou, aby před příštím vydáním si br. farář Kašpar vyžádal zkušenosti těch, kdo katechismu užívají buď při konfirmaci nebo při vyučování náboženství.

3. Synod schvaluje vzhledem k formálnímu souhlasu s Bratrským katechismem katechismus Smetanův s poznámkou, aby případné další vydání bylo v rukopise předloženo k opravám a poznámkám jak komisi výchovné, tak komisi pro jednotu v učení.

4. Synod se usnáší, aby další zpracování nebo vydání katechismů bratrských nebyla schvalována synodní radou, dokud nebude učiněna předběžná práce, t. j. synopse všech Bratrských katechismů.

5. Machotkova Naše cesta v předložené úpravě nebudiž schválena.

6. Synod ukládá výboru pro náboženskou výchovu, aby zpracoval osnovy pro všechny typy vyučování na školách národních a středních, zvláště pro případy, na něž v dosavadních osnovách není pamatováno. Synod při tom upozorňuje na vydaný učební plán St. Čapka a ředitele Kučery a na učební plán far. Kantorka z Mělníka.

7. Synod doporučuje sborům a rodinám, aby do krabčického ústavu, jehož dvouletá odborná škola pro ženská povolání má právo veřejnosti, posílaly dívky s předběžným vzděláním v počtu co nejhojnějším. Zároveň pověřuje kuratorium tohoto ústavu, aby podle potřeby církve rozšířilo výchovnou činnost ústavu mimo dnešní rámec odborné školy pořádáním vícedenních kursů pro učitele náboženství, pracovníky v nedělních školách a mezi mládeží a pod.

8. Synod se usnáší, aby církev věnovala Svazu nedělních škol podobnou péči finanční a morální jako Svazu česko-bratrské mládeže evangelické (Zdůvodnění: Užitek ze Svazu má na předním místě naše církev, takže Svaz i při své interdenominačnosti, v níž mají naše nedělní školy 90% většinu, si zasluhuje co nejvydatnější podpory, aby činnost svou nemusel obmezovat anebo dokonce i zastavit.)

9. Poněvadž styk mezi církví a bohoslovci byl dosavad hlavně ve formě stipendií, ukládá synod synodní radě, aby

se starala osobní duchovenskou péčí o bohoslovce vhodným způsobem. Bohoslovci nechť prokáží, že po dobu studií pracovali v nedělní škole a ve sdružení mládeže.

10. Synod pověřuje synodní radu, aby podle usnesení posledního synodu vydala a vhodným způsobem rozšířila spisek dra Křenka o náboženské výchově rodinné, který má býti rozdáván při oddavkách, prvním křtu a při pastorači tam, kde jsou děti.

11. Synod schvaluje »Malý českobratrský zpěvník« pro školní vyučování.

12. Synod schvaluje »Malé písně cestou života« pro školní vyučování.

13. Synod zmocňuje synodní radu, aby schválila nové vydání Zvonků pro nedělní školy a školní vyučování na nižším stupni po provedení změn, které navrhly komise pro náboženskou výchovu a pro jednotu v učení a bohoslužbě.

3. Stálý synodní odbor pro jednotu v bohoslužbě a učení.

Odbor pojednává ve svých schůzích o předmětech, jež mu bývají předávány synodní radou. Projednal především některá usnesení brněnského VI. seniorátního konventu z r. 1934, který se mimo jiné usnesl: »Vydávání literatury, činící nárok na zavedení v církevní užívání, podléhej povinně dohledu a dobrozdání synodem zvoleného výboru pro jednotu v bohoslužbě a učení, resp. jeho písňového odboru, také vůbec a netoliko vydávání chrámového zpěvníku a katechismů. Srv. usnesení VI. synodu č. 55.« A další usnesení téhož brněnského konventu zní: »Vydavatelé literatury, která počítá na rozšíření pomocí sborů, jako kalendář, nechť bedlivě dbají toho, aby obsah takové literatury neodpíral v ničem zásadám církve a jejím snahám po lepších řádech«. Odbor se usnesl požádati syn. radu, aby veřejně v časopise Český Bratr vyzvala vydavatelstva knih a jiných publikací, které mají býti rozšiřovány kolportáží sborovou anebo oznámením s kazatelen, aby dbali při jejich obsahu správnosti věroučné a řádů církevních, v případech pak pochybných vyžádali si pokynů synodní rady, která k spolupráci v této věci vyzve náš odbor.

Byly také odboru k projednání zaslány: Malý zpěvník českobratrský, vydaný seniorátním výborem obvodu čáslavského; dále Katechismus českobratrský, vydaný farářem J. K. Smetanou ve Vilémově podle katechismu bratrského z r. 1661, pro potřebu školní doplněný citáty z Písma. Zatím vydal prof. dr F. Bednář ve smyslu usnesení odboru pro jednotu v bohoslužbě a učení z 29. září 1932, schváleného synodem, Bratrský katechismus z r. 1615. Se zřete-

lem k usnesení synodu o tom, aby směřováno bylo k jednotnému katechismu, bylo ve věci katechismu usneseno doporučit, aby zatím byla užíváno katechismu bratrského z r. 1615, vydaného prof. Bednářem. Dále bylo usneseno pracovat na podrobném srovnání edicí katechismu bratrského a to v první etapě katechismů od r. 1600. Redakcí této práce byl pověřen prof. Bednář. Srovná synopticky jednotlivá vydání tak, aby vynikly jejich shody i rozdíly. O technickou pomoc v této práci bude požádána synodní rada.

Zatím došla žádost faráře Smetany ve Vilémově o schválení výtahu z bratrského katechismu podle originálu z r. 1615 (1633, 1661), dále faráře T. B. Kašpara v Semonicích Katechismus českobratrský podle vydání z r. 1608 a pak katechismus seniora Karla Machotky z Plzně, Naše cesta, s žádostí o schválení.

Odbor se usnesl navrhnouti synodu, aby připustil sice katechismus Kašparův a Smetanův výtah (z r. 1615) k zatímnímu užívání, ale aby se zároveň vyslovil proti dalšímu vydávání a schvalování katechismů, dokud nebude předložen návrh definitivního a jednotného katechismu. Se zřetelem pak k tomu, že prof. Bednář pracuje na synopsi bratrských katechismů, doporučí odbor synodní radě, aby umožnila vydání této práce, jakož i nejstaršího vydání bratrského katechismu »Dětských otázek«, které připraví prof. Hrejša.

Také bylo zasláno synodní radou odboru usnesení XI. seniorátního konventu chrudímského o otázce »křtu na víru rodičů« a »křtu předshromážděním« s dopisem tamního seniora R. Medka v té věci, jakož i dotaz v otázce křtu dítek rodičů bez konfesijských — a pak i dětský zpěvník »Zvonky«, vydávaný pro školní vyučování Svazem nedělních škol, na základě usnesení IX. sen. konventu královéhradeckého.

Ve smyslu usnesení synodu ustavil Odbor pro jednotu v bohoslužbě a učení vedle sebe i stálý odbor písňový kooptací znalců, aby tento odbor písňový pečoval o církevní zpěv se zvláštním zřetelem na poklady starobratrských písní, dále aby hodnotil vyskytující se literární a hudební materiál a kontroloval zpěvníkovou literaturu i pokud se jí v církvi užívá mimo chrám. Členy tohoto písňového odboru jsou far. Lad. Juren, dr. J. B. Šimek a prof. Urbanec. Odbor ten jest přiřazen odboru pro jednotu v bohoslužbě a učení, v němž zasedají prof. Bednář, Hrejša, Hromádka, far. Šebesta, Lad. Juren. Předsedou je prof. Hrejša, zapisovatelem prof. Hromádka. Odbor pak pro jednotu, rozšířený

o odbor písňový, navrhuje schválení čáslavského Malého zpěvníku československého, o Zvoncech pak usneseno, aby řada písní, zvláště označených, byla vynechána.

Chrudimská otázka o křtu byla prodebátována a zůstáno na tom:

1. Náзор o křtu, jako by se konal na víru křtícího faráře, nelze biblicky odůvodniti a jest nemožný. Křest koná se na víru rodičů, kteří křtem sv. berou na sebe závazek, že budou pokřtěnému dítěti svědky evangelia a povedou je slovem Božím k plnosti víry.

2. Proto také rodičům, z nichž není ani jeden členem církve, nemá býti posluhováno křtem dítek.

3. Správné je, že synod doporučí (ale nepřikazuje) sborům, aby pilně hleděli k vykonávání křtu sv. v duchu bratrské kázne před shromážděným sborem.

Prof. Hromádka pověřen, aby usnesení ta doprovodil příslušným odůvodněním, které otiskujeme dále.

Synodní rada pak odboru předložila žádost senior. úřadu brněnského o schválení: 1. Českosloven. písni z r. 1932, 2. rukopisu II. dílu těchže písní, navrženého komisí seniorátu brněnského, 3. brněnského přídatku 24 písní k jednotnému církevnímu zpěvníku — tvořících dohromady zpěvník »Československé písně«.

Odbor konstatuje, že po stránce věroučné není proti schválení tohoto brněnského zpěvníku námitek. Upozorňuje však, že spojením různých zpěvníků a dodatků a jejich doplněním dalšími písněmi vzniká zpěvník, který svým rozsahem se blíží zpěvníku všecírkvevnímu, ohrožuje a znemožňuje jeho zavedení a proniknutí do všech sborů. Jest to tím méně přípustno, že zpěvník neobsahuje vlastně písní nových a vzniká nahodilý konglomerát bez určitého pořádku.

Členové hudební komise se k tomuto návrhu připojují s hlediska hudebního.

O katechismu seniora Karla Machotky bude podána zpráva později. avšak tak, aby VII. synod mohl také k ní zaujmouti stanovisko.

Bylo usneseno upozorniti, že podle znění nového autorského zákona jest bezpodmínečně nutno řídit se při sestavování zpěvníku zásadou — opatřiti si autorské právo.

Dr. Ferdinand Hrejsa,
předseda.

Odůvodnění návrhů odboru pro jednotu v bohoslužbě a učení ve věci křtu svatého.

I. Křest svatý na víru rodičů.

IV. synod se usnesl, že Československá církev evangelická »vykonává křest dítek zřízenými k tomu osobami ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého, prohlá-

šující tím, že spasitelné dílo Kristovo je určeno pro všechny lidi, tedy i pro děti. Činí tak ovšem na víru rodičů, kteří křtem svatým berou na sebe závazek být i pokřtěným dítkám svědky evangelia a vésti je Slovem Božím k plnosti víry.

Proti tomuto usnesení IV. synodu byly vzneseny námitky ve zprávě k XI. konventu seniorátu chrudimského a na tomto konventu v tom smyslu, že názor o křtu na víru rodičů se nedá biblicky odůvodnit a jest sám o sobě nemožný. Senior chrudimského seniorátu pak požádal, aby usnesení IV. synodu jako věroučně nepřesné bylo revidováno.

Odbor pro jednotu v učení a bohoslužbě podrobil tuto otázku diskusi a došel k názoru, že usnesení IV. synodu je biblicky odůvodněno a že se plně shoduje s pojetím reformačním. Zajisté, vlastní základ křtu svatého je spasitelné dílo Kristovo, jak v tomtéž usnesení IV. synodu je výslovně řečeno. Podstata a působnost křtu svatého nemůže záviset na ničem jiném než na skutečích Božího slitování v Kristu a na zaslíbeních smlouvy Boží s námi. Slova »na víru rodičů« nechtějí činiti podstatu křtu dítek závislou na víře rodičů, nýbrž mají zdůvodnit, proč církev křtí dítky, a vyložit, jaké závazky přináší křest dítek pro rodiče. Jde tu tedy o předpoklad, nezbytný k tomu, aby církev vykonala křest dítek důstojně, podle řádu a s plnou odpovědností před svým Pánem. Pro své usnesení se smí IV. synod, v souhlase s reformátory a reformačními bohoslovci, dovolávat I. Kor. 7, 14:

»Posvěcení jest zajisté nevěřící muž pro ženu, a žena nevěřící posvěcena jest pro muže; sic jinak děti vaši nečistí by byli, ale nyní svatí jsou« (víra aspoň jednoho z rodičů odděluje dítky od modlářů a činí majetkem Božím).

Skut. ap. 2, 39:

»Vámť zajisté zaslíbení to svědčí a synům vašim.«

Skut. ap. 16, 35:

»A pojav je v tu hodinu v noci, umyl jim rány. I pohřben jest hned on i všickni domácí jeho.« (Domáci, tedy pravděpodobně i děti žalářníka ve Filippis byli pokřtěni, protože víra žalářníka byla zárukou, že jim bude zvěstováno evangelium. Věřící žalářník vstoupil ve smlouvu s Hospodinem a důsledky této smlouvy obepjaly celý jeho dům.)

Katechismus bratrský z roku 1615 odpovídá jasně na otázku (195.), komu křtem svatým má být přisluhováno:

»Všechněm k synovství a dědictví Božímu právo majícím, a to jakož dorostlým a již vskutku věřícím, tak i dítkám z rodičů věřících a křesťanských zplozeným. Poněvadž ony, neméně než jako dorostlí, Krista účastnost pravou mají a k smlouvě Boží nové milostivé přináležejí. Nebo Bůh i jejich Bohem a Otcem laskavým býti zaslíbil, a jim na to v Zákoně starém ihned osmého dne pro jejich narození obřízku, znamení spravedlnosti z víry, na tělo jejich dávati přísně poručil. (I. Mojž. 17, 7. 10. 11.)

Je to v podstatě všemi reformačními církvemi přijatý názor, že křest svatý je pokračováním starozákonní obřízky a že všechna zaslíbení, daná těm, kdož obřízkou byli uvedeni ve smlouvu s Hospodinem, přecházejí na svátost křtu a na dítky pokřtěné ve jméno Otce i Syna i Ducha sv. A je to velká milost, že věřící rodiče smejí při-

vlastňovat zaslíbení, která jim ve smlouvě s Hospodinem byla dána, svým dětem. Církev pak Kristova právem se opírá o víru těchto rodičů, vykonávajíc křest na jejich dětech a uvádějíc je takto ve smlouvu se svým Pánem.

Za to však odbor pro jednotu v učení soudí, že věroučně zřejmě nesprávný je názor, vyslovený ve Zprávě k XI. konventu seniorátu chrudimského, že

»ten, kdo křtí, koná tak na víru svou jako věřící a řádně zřízený služebník Kristův« a že »nemůže tak činiti na víru někoho druhého«. (Srv., co řekl senior chrudimského seniorátu podle protokolu XI. konventu: »Tu jest prostě nevyhnutelno, aby kdo křest udílí, sdílel všeobecnou víru křesťanskou«.)

Duchovní nekřtí na svou víru ani v tom smyslu, v jakém křtí na víru rodičů. Jako služebník církve přináší poselství Boha o Jeho spasitelných skutečích a z pověření sboru zpečetňuje křtem svatým smlouvu, kterou uzavírá Bůh s rodiči nebo pěstouny dítek. Velice je ovšem důležité, aby duchovní konal tuto službu s opravdovou věrou a nikoli jako nájemník, ale pro vlastní podstatu křtu je jeho osobní víra irrelevantní, t. j. pro skutečnost a působnost křtu není nevyhnutelno, aby vykonavatel křtu opravdu ve svém svědomí věřil. Budiž si to sebe hanebnější a že zavržitelnější, když duchovní koná svátostné akty bez víry, přece však církev nemůže prohlásit, že osobní víra duchovního je nevyhnutelna a naprosto nutná pro platné vysluhování svátostí. Reformací církve právem zdůraznily proti všelijakým tendencím donatistickým, že svátosti moci své netratí, když jsou vysluhovány »od tajného a pokrytého hříšníka, kterýž by v pokrytectví svém ještě vyjeven a kázní trestán nebyl«. (Vyznání Jednoty Bratří r. 1661.)

II. Křest svatý ve shromáždění sboru.

Odbor pro jednotu v učení soudí také, že je správné usnesení V. synodu:

»Synod doporučuje sborům, presbyterstvům a duchovním správcům, aby pilně hleděli k vykonávání křtu svatého v duchu bratrské církevní kázně vysluhováním této svátosti před shromážděným sborem.«

Synod doporučuje, avšak nenařizuje tuto praxi. Lze právem připomenout, že v Novém zákoně (t. j. v církvi apoštolské) se nepředpisuje způsob ani místo, jak a kde má být křest sv. vykonáván. Komorník mouřenínské královny Kandáces byl pokřtěn Filipem na osamělém místě beze svědků (Skut. ap. 8, 38). Skutky ap. 10, 44 n. a 16, 33 uvádějí zase jiné okolnosti, za kterých byl křest vykonán. Ani dnes není možno dáti jednotných předpisů, které by zahrnovaly všechnu rozmanitost okolností a místních překážek. Podstata křtu zůstává stejnou a nezměnitelnou vždy a všude, ale vnější formy se mohou měnit. Přece však lze, ano je nutno dáti pro normální církevní praxi jednotný pokyn, když ne předpis. A v tom smyslu právem V. synod doporučil vysluhování křtu před shromážděním sboru. Reformace setřela, vedena Písmem svatým, se svátostí všechno sakramentální a vnější obřadní a učinila z nich podstatné úkony sborové. Spojila je se zvěstováním Slova Božího a prohlásila je mimo jiné za pečeti smlouvy, kterou uzavírá Bůh v Ježíši Kristu s vyznávající církví a s jednotlivými údy církve. Proto na mnoha místech byl činěn důsledně závěr, že svátosti mají býti vysluhovány ve shromáždění sborovém. V tomto způsobu vysluhování je nejúčinnější prostředek proti katolickým a pověrečným motivům, které se velmi snadno vloudí tam, kde se opustí jasná výše Slova Božího a sborového obceanství. Ve velkých sborech vznikají ovšem praktické potíže pro velký počet křtů, ale i tomu je možno

odpomoci tím, že se zavedou pravidelná křestní shromáždění. Reformační pojetí svátostí vyžaduje, aby křest sv. byl konán jako sborový akt a nikoli jako soukromý obřad rodičů, kmotrů a duchovních.

Odbor pro jednotu v učení vyslovuje tedy nesouhlas s názorem, proneseným ve Zprávě k XI. konventu seniorátu chrudimského, který zní:

»A další omyl jest, tvrdí-li se, že křest nemluvnětek má se konati před shromážděním celého sboru. Tu se zapomíná, že v evangelické církvi platí zásada zastoupení, systém representační. Jest to táž soustava, která jest provedena ve zřízení presbyterně synodním. Jde o přenášení pravomoci čili delegovanou autoritu. Toto zastupování čili representace jest při křtu provedena v instituci kmotrů. Kmotrové zastupují shromáždění, sbor, církev a proto jsou nezbytní.«

Tento názor těžko nám vysvětlí, proč právě v katolické církvi je důsledně zavedena praxe soukromých křtů s knězem, kmotry a dítětem a proč zrovna v reformačních církvích s representačním systémem poměrně nejrozhodněji byl vyslovován a někde i zaváděn řád, podle kterého křty se konají ve shromáždění sboru. Už tento fakt nutí k jinému pohledu na otázku křtu. Při tom není ani mnoho třeba dokazovat, že systém representační se vztahuje na útvar církve, na její organisaci a správní budování, a nemá co činit se svátostmi v tom smyslu, jak to činí Zpráva k XI. konventu. Věřoucně nevhodný je také obraz, kterého použil senior obvodu chrudimského podle protokolu XI. konventu, že

»rodiče jsou strana totožná s dítětem, strana žádající službu církve; nemohou tedy dobře zde církev zastupovati.«

Tento obraz je vzat z úřední nebo soudní oblasti a nedá se ho užít pro vysluhování svátostí. Ale i když bychom ho užili, pak při křtu svatém je církev s duchovním i s rodiči, s dítětem i s kmotry jednou jedinou stranou, která předstupuje před Pána církve jako druhou stranu, aby od něho přijala potvrzení a zpečetění smlouvy. Proto je také nesprávný názor, že kmotrové při křtu jsou autoritou, kterou delegovala církev — atd. Nechceme tu rozvíjet otázky, čím kmotři v rozmanitých dobách byli, připomínáme jen, že podle praxe Jednoty kmotři nebyli zástupci sboru, nýbrž byli voleni rodiči, kteří na ně přenášeli před církví právo zastupovati rodiče. Srv. Dekrety Jednoty bratrské z r. 1532:

»Rodičové a kmotrové mají sobě ruce podati při smlouvě (před křtem). Rodičové na znamení, že plnou moc a právo dávají kmotrům nad dítětem, kmotrové že je přijímají z milosti k péči a k vyučování umění i známosti spasení...«

Anebo Řád Jednoty z r. 1632:

»Rodičové kmotrům a kmotrům dávají právo k dítěti, aby je k víře a čistému náboženství křesťanskému vedli a v smlouvě Boží jako duchovní pěstounové cvičením Páně vychovávají i rodiče nedbalé v čas potřeby k jejich povinnostem napomínati mohli.«

I když nechceme znehodnocovat kmotrovské instituce, přece jen jsou to konec konců rodičové, kteří při křtu berou na sebe závazky smlouvy s Bohem a budou jednou odpovídat za to, jakými byli svědky evangelia svým dětem. Senior chrudimského obvodu praví sice, že

rodičové již před křtem mají ten závazek »přirozeným řádem«. Ale není přirozeného řádu, který by rodiče zavazoval, aby byli dětem svědky milosti spasitelné a aby své děti uváděli ve smlouvu s Bohem.

III. Křest dětí bezkonfesijních rodičů.

Odbor pro jednotu v učení je právě v důsledku nahoře uvede-
ných názorů na svátosti toho názoru, že rodičům, z nichž ani
jeden není členem církve, nemá být posluhováno
křtem dětí. Kde ani jeden z rodičů nevstoupil v církevní obe-
cenství a nepřiznal se k vyznání církve, není předpokladu pro to, aby
křest byl konán. Katolická církev tak může učinit, protože pojímá
křest jako úkon platný a tajemně působivý prostě tím, že byl vy-
konán (ex opere operato), ale reformace právě tu jde jinými cestami.

Nestačí odůvodňovat křest dítěte bezkonfesijních rodičů nábožen-
skou výchovou, která následuje po křtu. Křest svatý jako zpečetě-
ní poselství o odpuštění hříchů a novém rodu a jako
utvrzení smlouvy i obecnství s ukřižovaným a
zmřívýchvstalým Kristem je příliš vznešený úkon než
aby sloužil jen za předpoklad náboženské výchovy. Církev má mož-
nost nabídnouti komukoli svou výchovu a vedení ve víře, aniž proto
plývá úslužně svátostmi, nabízejíc je lidem, kteří nemají ještě chuti
vzít na sebe příslušné závazky. Tato zdrželivá praxe může a má být
konána ve vsi lásce jak k těm, kdož si přejí služby církve, tak
i k těm, za něž církev je i v jejich nepřátelské nevěře odpovědna
před Bohem.

J. L. Hromádka.

4. Synodní odbor pro prozkoumání otázky ordinace theologicky vzdělaných žen.

Komise, zvolená pro prozkoumání otázky ordinace
theologicky vzdělaných žen, přijala za základ jednání re-
feráty, které vypracovali z pověření komise dr Adolf Lukl, prof. dr
J. L. Hromádka a farář B. Jerie. Vedle jmenovaných byli členy
komise ještě tyto bratři: Ferd. Kavka, dr Jindř. Hrozný a farář Jan
Kučera z Kladna.

A. Dnešní stav otázky ve světě.

Církev baptistická v Americe, Evropě a všude, kde pra-
cují, připouští ženy theologicky vzdělané zásadně i prakticky k ordi-
naci, připouští je k úřadům církevním i do zákonodárných svých
shromáždění.

Církev methodistická, zvláště biskupská, se dělí, ale velkou
většinou připouští ženy k úřadu správy sboru: po nějaké pak době
a zvláště zkoušce k ordinaci a podávání Večeře Páně; a potom teprve
do svých zákonodárných shromáždění.

Presbyteriální, reformovaná a luterské církve mají ře-
šení několikrát: někde dávají úplnou rovnost, jinde poskytují ordi-
naci a ne úřad samostatného faráře, jinde výpomocný
úřad a ne ordinaci, jinde ani ordinaci ani úřad.

Episkopální církev anglická je na rozcestí, radí se hor-
livě, zatím ordinaci odmítá, ale připouští výpomocný úřad.

Některé církve nonkonformistické (kongregaciona-
listé, remonstranti, kvékři, Armáda spásy) nečiní při
svých pracovních rozdílu a staví ženy i na první místa.

Pravoslavná církev má podle zpráv první pracovníci v paní
Olze Fedorovičové; je to první žena, která v církvi pravoslavné koná
úřad kazatelský (na Volyni).

Římsko-katolická církev odmítá zásadně i prakticky
jakékoli svěcení pro ženy a ženské pracovnice připouští v ženských

řeholích, kongregacích, ve III. řádu, nyní i ve vyučování náboženství a v různých formách katolické akce (ve výchově členek a v laickém apoštolátu).

Rozhlédněme se nyní po světě, jak se různé církve konkrétně postavily k ordinaci žen a k povolání žen za farářky!

Začneme Holandskem, starou reformační půdou s vážnými přísnými církvemi.

1929 ustanovila zde luterská orthodoxní holandská církev první ženu farářkou.

Největší reformovaná církev v Holandsku (her-vormd kerk) má delší dobu ženy jako výpomocné kazatelky, katechetky; teprve r. 1950 přiznala synoda ženám právo na úplný úřad farářský. Jako farářky působí zde 15 plnoprávně za farářky ustanovených žen a vedle nich 5 výpomocných kazatelek. Jejich působení se chválí jako požehnané.

Jen přísně orthodoxní Gereformeerde Kerken zásadně odmítají povolit ženám ordinaci.

Velká Británie. V Anglii rozhodla General Assembly presbyteriální církve anglické 1933, aby otázka ordinace žen a připuštění žen k farářskému úřadu byla předána s doporučením jednotlivým presbyteriím.

Ve Skotsku rozhodla General Assembly církve skotské (Church of Scotland) 1932 doporučit, aby ženy byly volitelné k diakonátu. Většina členů téže Assembly se vyslovila, že není dost zásadních důvodů proti volitelnosti žen za starší, že však proti mluví důvody praktické. 1933 znělo rozhodnutí 762 hlasů pro, 964 proti připuštění žen za starší i diakony (jáhny).

Presbyterie rozhodly 1934:

58 : 7 pro připuštění žen za diakony,

16 : 50 proti připuštění za starší,

20 : 46 proti připuštění do General Assembly.

Kongregacionalisté v britských zemích se vyslovují zásadně pro. Mají jen malý počet farářek (jinak dobrých); uvažuje se zde o novém způsobu a formě jejich práce ve sborech.

Unitáři mají 8 farářek.

Iřští anglikáni: otázka nebyla dosud nadhozena (not open!)

Švýcarsko. Synod evang. reformované církve v Basileji (niště) jednomyslně usnesl ordinovat bohoslovky. Otázka zda připustit ženy za kazatelky při hlavních službách Božích, rozhodnuta kladně hlasy 46 : 5.

V Curychu byly připuštěny nevdané ženy 1921 k úplné farářské službě. 1923 však toto ustanovení bylo na nátlak vlády změněno k farářské výpomocné službě.

V Kantonu Graubünden 1927 připustil synod i s konsistoriální radou nevdané bohoslovky k úplné službě církevní (farářské), ale 1932 Volksentscheidem zamítnuto toto ustanovení; leč lidové usnesení se nedodrжуje — sem tam jsou voleny i vdané ženy za samostatné farářky.

Německo. V církvích Staropruské unie může být žena s řádnými zkouškami bohosloveckými ordinována a postavena ke každé činnosti vyjma hlavní chrámové služby Boží v neděli. Udílení Večeří Páně smí výjimečně; úřední odpovědnost za farní správu jí nepřislouší. Nazývá se vikářkou, farářovou pomocnicí, pomocnou silou sborovou. Zákonem je určeno, že její plat má dosahovati 75% platu farářského.

V Prusku bohoslovka se zkouškami není ordinována a volena, nýbrž dosazena jako úřednice s platem a pensí pro pastorační dívčí mládež, sociální práci, biblické hodiny, vyučování mládeže a dětské služby Boží.

V Sasku byl 3. IX. 1932 odhlasován zákon o připuštění žen k práci a službě farářské.

Za Hitlerova režimu roste nálada proti připuštění žen k duchovenské službě vůbec. Tato nálada vznikla ovšem z ideologie nacionálně-socialistické, nikoli biblické.

Dánsko: již 1925 byla parlamentu předložena předloha, aby ženy směly být ustanoveny za evangelistky a pastory.

Norsko: 1933 většinou jednoho hlasu byl ve stortinku zamítnut návrh, aby státní církev připouštěla farářky.

Spojené státy severoamerické (USA): Mezi 114 velkými církevními svazy mají úplnou rovnost práce a úřadu i ordinace mužů i žen 44 církve. Nejsou to malé celky. Sedm z těch církví, které dávají ženám rovnost v úřadě, cti i službě má 5 milionů komunikantů (t. j. přibližně třikrát tolik všech úřadů).

Kongregační církvev má 95 žen farářek svobodných i vdavých (také profesorek teologie a děkanek).

Církev učedníků Kristových (Disciples of Christ) má 150 ordinovaných žen.

Spojení Bratří (United Brethren) mají 25 ordinovaných žen. Episkopální metodisté mají 97 žen-farářek, které mají ordinaci pro práci ve sborech, nemají však práva členství v ústavodárné výroční konferenci. Iprve po dvou letech služby jsou jmenovány staršími a po nové zkoušce řádně zřízeny k podávání svatě Večeře Páně. Episkopální metodisté zvolili i biskupem ženu pi Almu Whiteovou.

Baptistické církve (počtem největší skupina protestantská v USA) nedělají při kazatelství a úřadu rozdílu mezi muži a ženami.

Církev presbyteriální a reformované (s 5 miliony komunikanty) používají žen, vystudovaných theologii, jako kazatelek. Z odpovědi Dra Millera na dotaz vyplývá, že ku práci připouštějí presbyteriální církve ženy; názory se rozcházejí pouze v otázce ordinace. Sbory však prý dávají při povolání faráře přednost muži před ženou.

Z vynikajících představitelů světového křesťanstva buďtež uvedeni arcibiskup z Canterbury, biskup Weldon ze skotské episk. církve a saský biskup Ihmels, kteří se vyslovili ve prospěch žen v práci duchovní.

(Vypracoval dr A. Lukl.)

B. Ordinance žen po stránce theologické.

Referát o zásadní otázce, zda může církev připustit ženy k ordinaci, podal prof. J. L. Hromádka.

Navázal na námítky, které přednesl proti ordinaci žen synodní kurátor Ferdinand Kavka a které se dají shrnout do těchto tří bodů:

1. Tisíciletá praxe církve východní (pravoslavné), církve západní (římské) i všech církví evangelických až do počátku války mluví proti duchovenskému úřadu žen. Hlasy, aby se ženám dostalo rovnosti s muži i po stránce duchovní a aby směly samostatně spravovati sbory, jsou příznakem obecného i mravního úpadku. Takové volání nevyšlo ze sboru ani ze seniorátů ani ze synodu, nýbrž bylo nepřipraveně hozeno ženami samými na stůl synodu.

2. Požadavek ten je v odporu s Písmem sv., s výroky proroků i apoštolů. Ani ve Starém ani v Novém zákoně nebyla žena nikdy volána za vůdce sboru. Apoštol Pavel výslovně odmítá pokusy žen o zasahování do duchovní povinnosti mužů. I. Kor. 14, 34—35; I. Tim. 2, 12. Pavel vystihl, že povoláním ženy k úřadu kazatelskému předala by se ženě vláda nad mužem, a to je proti zřejmé vůli Boží. Ale i zřejmé proti praksi Pána Ježíše. Pán Ježíš nepovolal mezi své učedníky (mezi 12 ani 70) jedině ženy. Bůh v Zákoně postavil ženy své vedení a učení mužovo, neboť žena první překročila zákaz Boží a byla proto postavena

pod kontrolu a moc mužovu. (I. Mojž. 3, 16.) Na tomto ustanovení nesmí nikdo ničeho měnit, ani církev ani kultura. A Pán Ježíš nepřišel zákon zrušiti, nýbrž naplniti.

3. Žena byla dána muži k pomoci. Jako pomocnice, pod dohledem farářovým se může uplatniti v určitých, předem vymezených úkolech. Bude-li k těmto pomocným úkolům potřebí ordinace, dlužno rozhodovat od případu k případu. Ale ordinaci žen za účelem samostatného úřadu farářského nutno ze zásadních, tuto uvedených, důvodů odmítnouti.

Prof. Hromádka připomíná úvodem, že v naší kompetenci není řešit otázku ordinace žen se zřetelem k samostatnému úřadu farářskému. Resoluce, předložená na VI. synodu, navrhovala pro ženy dekret volitelnosti za vikáře a tím právo na ordinaci. Naše komise má pouze podat návrh nebo vyjádření v otázce ordinace žen, t. j. zda není v rozporu s učením církve.

Nutno říci hned na počátku, že otázky tak zásadní jako je ordinování žen, nesmíme řešit pod tlakem vnějších, ať politicko-sociálních nebo kulturních hesel. Nelze se rozhodovat lehkomyslně a ukvapeně, vždy pak je nutno brát zřetel k tomu pravidlu, které jsme jako církev reformační uznali za základ své víry a života. Souhlasím s těmi, kteří chrání církev před náladami a nahodilými nápady (feministickými a jinými). Proto i otázka duchovenské služby žen může být vyřízena správně jediné ve světle Písma svatého.

Nelze zlehčovat výroků Pavlových, ať už jde o jeho napomenutí, aby služebníci (otroci) nerušili svévolně ve jménu evangelia svého poměru k pozemským pánům, nebo o jeho slova, že žena je povinna mlčet ve shromáždění a že je poddána muži. Pavel měl pro tato napomenutí vážný důvod. Chránil jimi čistotu a vlastní smysl evangelia. Chtěl říci, že z Nové smlouvy, která byla uzavřena obětí a zmrtvýchvstáním Ježíše Krista s novým Izraelem, neplynou práva, nýbrž povinnosti a úkoly. Evangelium Ježíšovo mohlo být a bylo falešně vykládáno jako souhrn nových práv a nároků. Přicházeli otroci a prohlašovali se svěmoceně a svéprávně svobodnými, a přicházely ženy, které rušily ve shromáždění věřících všechen stávající řád a svou vznešenou libovůli přikrývaly a odůvodňovaly svobodným vanutím Ducha. Byl to tedy bezpečný pohled víry, který apoštolu Pavla vedl k tomu, aby se nedotýkal společenských řádů a aby prohlásil, že evangelium nezabývá závazků k lidem, nýbrž spíše zvyšuje a prohlubuje naše povinnosti. (Kolos. 3, 22—24.) Právě v této bezpečnosti a čistotě víry v evangelium byla záruka toho, aby se Nová smlouva neztotožnila se žádným společenským řádem a aby evangelium svou duchovní mocí. Slovem Božím, přetvořovalo vztahy mezi lidmi směrem k lepším a spravedlivějším pořádkům i sociálním.

V tomto smyslu nemůže církev dovolit, aby se ženy dovolávaly svých práv na jakýkoli úřad církevní. Nikdo, ani mužové, nemá takového práva. I mužové byli povoláváni: učedníci (apoštolové) byli povoláni, misionáři vybráni a odděleni, diakoni vyvoleni. Není přirozeného práva, které by v církvi kohokoli oprávněovalo ke službě Slova nebo k jakýmkoli jiným funkcím. Proto ani ženy se nemohou opírat o nějaká lidská práva v duchu feministických ideálů, aby dosáhly rovnoprávnosti s muži ve všech církevních úřadech.

A přece smíme se tázat: Je církev oprávněna povolati ženu ke službě, uložit jí úkol a zřídit (ordinovat) ji k tomuto úkolu? Smí církev povolat ženu ke službě Slova Božího a k vysluhování svátostem? Soudím, že smí. Z citovaných výroků Pavlových (I. Kor. 14, 34—35; I. Tim. 2, 12) nelze dělat tuhých zákonných nebo zákonných ustanovení, stejně jako se varujeme z jiných projevů apoštolských (o obestření hlavy ženiny při službách Božích I. Kor. 11, 6—10 nebo o otrocích I. Kor. 7 a Filem.) dělati zákonné nebo právní

předpisy, které by navždy zamezily změnu v postavení žen a otroků. Víme, že se Pavlovými výroky argumentovalo proti otrokům, ale je vám jasno, že se tak dalo nesprávně a proti smyslu Slova Božího.

Praxe církevní v otázce povolání žen se poznenáhlu měnila. Dříve všechny veřejné církevní funkce vykonávali muži: také funkce charitativní (službu chudým, nemocným a opuštěným), funkci učitelskou a j. Důvodů, proč tak církev činila, nebudeme znehodnocovat. Ale dnes nebudeme upírat církvi právo, aby povolávala ženy k veřejné církevní službě diakonské, (nejen k soukromé nebo spolkové službě lásky) a učitelské. Naše církev učinila již i další krok, povolává ženy do staršovstev, volí je na synod a udělila ženám licentiam concionandi (povolení kázat Slovo Boží). Mám za to, že tím neporušila své poslušnosti k Písmu svatému a neučinila tak ve jménu ideálů, které nemají s evangeliem nic společného: řády vnější se změnily ve všech oblastech veřejného života a církev použila těchto změn, aby světila i ženám úkoly a povinnosti, ke kterým jich dříve nemohla dbře povolát. Použila změn, které vznikly nikoli v poslední řadě z ducha evangelia.

K ordinaci žen je za těchto okolností pouze malý krok. Kdo argumentuje výroky apoštola Pavla teprve proti ordinaci žen, přichází pozdě; neboť tyto výroky se nikde neobracejí právě a pouze proti ordinaci, nýbrž proti veřejnému vystupování žen ve službě církevní, ať je to už veřejná služba učitelská nebo kazatelská a presbyterská.

Soudím, že naše církev může učinit krok k ordinaci žen, aniž se dopustí ukvapenosti nebo aniž se octne v nepředvídaných těžkostech. Může napřed povolávat theologicky vzdělané ženy k pomocné službě duchovenské nebo ke zvláštní službě pro chudé, nemocné a vězně a vybavit je k tomu vším, čeho potřebují, tedy právem křtít, kázat a vysluhovat svatou Večeři Páně. Úkoly dnes zejména ve velkých městech, jsou tak naléhavé mnohotvárné a stále rozmanitější, že by se církev octla v zákonické nesvobodě, kdyby z výroků apoštola Pavla vyčtla pro sebe zákaz, zřídit (ordinovat) ženy k jejich velikým a odpovědným úkolům. Praktický život pak určí míru i meze toho, co může být ženám přičteno v další budoucnosti.

C. Závěr.

1. Synody učinily již určitá usnesení. Viz II. synod (Zpráva, str. 54, odst. 4), III. synod (Zpráva, str. 50, odst. 11) a IV. synod (Zpráva, str. 25, odst. 27).

2. Usnesení II. synodu dává ženě s plným vzděláním bohoslovckým nejširší možnost pracovat v církvi nábožensky, aniž výslovně činí výhradu, že konání služeb Božích s kázáním jí není dovoleno.

3. V důsledku tohoto usnesení doporučil III. synod udělení povolení ke kázání bohoslovce R. Novákové, a synodní rada potom udělila podle této zásady licentiam concionandi i jiným schopným absolventkám bohosloví.

4. Sluší i uvážiti, že studium bohosloví není u nás pokládáno za věc pouhé osobní záliby a akademické svobody, nýbrž prakticky a skutečně jest přípravou na duchovenskou službu v církvi. To dokazuje i zavedení vstupní zkoušky maturantů a získávání informací synodní radou o jejich osobních, zvláště náboženských kvalitách. Když jsme otevřeli ženám možnost tohoto studia, a ony skutečně na bohoslovce fakultě studují, dáváme najevo, že jim otevíráme možnost církevní služby v nějaké formě.

5. Komise je toho názoru, že k rozpakům, do jaké míry může žena konati ve sboru práci duchovenskou, vedou spíše zřetele praktické nežli důvody zásadní.

6. Komise se shoduje v tom, že bohoslovceky vzdělaná žena mohla

by býti ordinována k pomocné službě duchovenské pro určitá odvětví práce církevní. Vedle práce katechetské a učitelské v Nedělní škole a ve sdruženích mládeže, jest to zvláště duchovenská a sociální služba ženám v nemocnicích, porodnicích a jiných podobných ústavech; dále pak pastore rodin ve sborech a misijní práce v diaspoře (na př. ze středisk seniorátních). Z toho vysvítá, že jejich působišťem by byla hlavně města. Ordinace byla by v tomto případě nutnou, poněvadž s touto službou může být spojeno za určitých nevyhnutelných okolností i vysluhování svátostí.

7. Komise soudí, že není možno povolávati ženu jako duchovního správce k samostatnému vedení sboru.
(Vypracoval B. Jerie.)

Návrh pro synod.

Bohoslovecky vzdělaná a zkouškami aprobovaná žena může býti povolána k službě vikářské pro určitá odvětví práce církevní (práce katechetská, práce učitelská v Nedělní škole a ve sdružení mládeže, duchovenská a sociální služba ženám v nemocnicích, porodnicích a jiných podobných ústavech, pastore rodin ve sborech, misijní práce v diaspoře). Bude-li v tomto smyslu řádně zvolena a některým sborem za vikáře povolána, může býti ordinována. K samostatnému vedení sboru ženu voliti není přípustné.

Poznámka: Tento návrh byl přijat 5 členy komise. Dva z nich však soudí, že je k provedení tohoto návrhu potřebí změny církevního zřízení. Jeden člen komise nebyl při usnášení přítomen.

5. Odbor pro styky se zahraničními církvemi.

Je naší povinností sděliti, že tento odbor v minulém tříletí svolán nebyl. Avšak členové tohoto odboru byli většinu přítomni a synodní radou pozváni k jednání o různých otázkách nebo přípravách, jež se týkaly styku s cizinou. Na př. když Life and Work Conference v Ženevě vyzvala naši církve k vypracování thesí o problému »Soudobé myšlení o úkolech státu a církve«, anebo později, když se konaly porady připravující zasedání kontinentální conference presbyterních církví v Poděbradech. Máme zato, že vlastně tohoto stálého odboru synodem zvoleného pro styk se zahraničními církvemi není potřebí, protože podle § 101, 13 přísluší synodní radě samé »zastupovati církve před církvemi zahraničními a prostředkovati styky s nimi« a protože podle § 98, 1 církv. zřiz. může synodní rada sama »za své odpovědnosti zříditi pro různé úkoly odbory, po případě i z nečlenů synodní rady«. To se vztahuje také na styk se zahraničními církvemi a synodní rada užívá a i budoucně užítí hodlá tohoto ustanovení církevního zřízení.

6. Odbor k prozkoumání konfesí.

Odbor tento byl zřízen synodní radou 26. června 1934 v důsledku toho, že přý se v naší církvi počaly vyskytovat

snahy, odbočující od českokobratrského evangelického směru, což prý vedlo k napětí konfesijnímu v církvi. Synodní rada zřídila vzhledem k tomu odbor s úkolem »podati do určitého termínu kritický rozbor obou konfesí naší církve a to se zřetelem k historickému vývoji a k souvislosti s jinými reformačními typy, a zároveň dobré zdání, co v těchto konfesích dosud lze pokládati za živé a schopné býti základem pro další náboženský a církevní náš vývoj, po případě co by z nich již přijatelné nebylo. Zároveň bylo by v souvislosti s tím podati dobré zdání i o směrnících pro řešení otázky katechismové a dějepравné«. Členy odboru byli jmenováni bratři: Prof. Bednář, Cohorna, Hrejsa, Hromádka, far. Lanštják, far. Říčan, prof. Žilka. Odbor se ustavil v první schůzi dne 7. listopadu 1954, konané za přítomnosti synodního seniora Součka a člena synodní rady dra Lányho; předsedou byl zvolen prof. Hrejsa, zapisovatelem far. Říčan. Až do sepsání této zprávy konal odbor celkem pět schůzí. Z protokolu o schůzích tohoto odboru, podaných synodní radě, uvádíme toto:

Hned v první schůzi se všichni členové odboru vyslovili v tom smyslu, že »v našich konfesích není nic neživého« a že tudíž trvají na obou konfesích, a že »z neloyality k českokobratrství jsou viněni ti, kdo se zasazují právě o jeho jádro«. Odbor stanovil si programem, že bude směřovati k dobrému zdání o tom, co v těchto konfesích jest pokládati za nejaktuálnější a co se při budování církve Kristovy nejvíce mělo uplatniti. V souvislosti se svou vlastní prací požádal odbor synodní radu o nové vydání obou konfesí. Usnesení toto bylo provedeno a Česká konfese z r. 1575 vydána byla nově synodní radou letos v létě. Konfese bratrská bude vydána později, protože dosud jest jí na skladě kolem 400 výtisků.

Odbor se dále soustředil na otázku, jaké je učení našich konfesí o církvi. Nejprve referoval prof. Hrejsa historicky o podstatě církve v Jednotě. Ukázal, že Bratřím byla církev jednotou učedníků Kristových, v níž se čistě káže slovo Boží, slouží svátostmi podle ustanovení Kristova a nad to dbá o řád a kázeň. První Bratři oddělili se od církve římské a podobojí, protože bloudily smyslem a životem. Prohlašují se však za ochotné spojit se s církví novoutrakvistickou, dojde-li v ní k dobrému řádu a kázni. R. 1609 došlo k takovému sjednocení, ač s určitými výhradami, a brzo na to mladí bratřští kněží moravští touží po úplném splnutí obou církví. Tak i Komenský v Kšaftu touží po sjednocení a po řádu a kázni v společné církvi.

Prof. Hromádka referoval o církvi v pojetí bratrském s hlediska dogmatického. Konstatoval, že základem vnitřní struktury a znakem bratrské církve jest poslušnost víry k Bohu. Nešlo při tom jen o praktickou stránku nábo-

ženství, nýbrž vždy také i o správné učení, ale Bratři nikdy nečinili učení předmětem spekulace: správné učení mělo v Jednotě vždy praktický dosah. Druhým znakem Jednoty jest sborovost církve. Třetím znakem je důraz na řád a kázeň. Řád jako plná poslušnost a jednota nebyl jen věcí zevní organizace, nýbrž podstatnou záležitostí církve. Kázeň pak jako trestání bludných smyslů a životů je prostředkem k zachovávaní řádu při kněžích a lidu. Čtvrtým znakem je opatrnost vůči světu, ale i úzkost, aby tato opatrnost nevedla k sektářství. Pátým znakem jest, že Jednota, vybudovavši sborovou církev, formovala celkový život duchovní svých lidí svým obecenstvím s Bohem a bratrstvím lásky. Obsah tohoto referátu byl otištěn v časopise Český bratr č. 7—8 (z r. 1935).

Prof. Bednář referoval o církvi v Jednotě se stanoviska praktického křesťanství. Vycházel ze skutečnosti, že Bratři ke kázání evangelia a vysluhování svátostí připojují jako třetí znak pravé církve řád a kázeň. Kázeň ovšem neznamená policejní zařízení. Jednota jest si vědoma universalnosti křesťanské církve, cítí se její větví a nečiní si nároku na samospasitelnost. Její řád obmýšlel církev Kristovu bez poskvrny a vrásky. Význačným znakem bratrské církve jest, že zdůrazňuje nejen čisté učení, nýbrž i nový život. Řád pak je cesta, jak budovati církev, aby dostála své povinnosti k světu, a aby vzrostla vlada Boží nad světem i nad vládci. Především však musí ti, kdož vedou církev, kázati slovo Boží slovem i životem. Bratřím jde ne o doslovné formy, nýbrž o ducha, který pak sám tvoří si i formy. Kázeň se koná pro nápravu. Není tu cílem dozor, nýbrž jde o vzájemnou kolektivní péči a o službu.

Prof. Cohorna referoval o řádu a kázni jako význačné složce pojmu církve v Jednotě a o jejich významu pro dnešní život v církvi. Ke kázni nelze přikročiti jinak, než po náležité přípravě a teprve při určité duchovní úrovni sborů. Na ten čas je úkolem naší církve pečovati právě o vnitřní předpoklady kázně, to jest o probuzení jádra sboru.

Odbor též soudí, že by bylo dobře, kdyby důležitá usnesení synodu z r. 1925 a usnesení letošního synodu o kázni byla publikována ve zvláštní brožuře, jež by byla ve sborech rozšířena jako doprovod k církevnímu zřízení.

7. Odbor církevně-právní.

Tento odbor, zvolený VI. synodem pro zkoumání návrhů církevně-právního rázu, vyšlých ze seniorátních konventů, sešel se dne 5. listopadu 1935 v Praze. Předsedou byl zvolen synodní senior dr. Josef Souček, zapisovatelem senior R. Medek. Schůze se dále zúčastnili tito členové: synodní kurátor Ferd. Kavka, dr. Jindřich Hrozný a dr. Josef Král.

Odbor projednal nejprve předměty, které mu byly VI. synodem výslovně přikázány, totiž otázku řádného členství ve sborech (viz zprávu o VI. synodu č. 16) a petici katechetů (viz zprávu o VI. synodu č. 28). Nato projednal církevně-právní návrhy seniorátních konventů a usnesl se na vyjádřeních k nim. V souvislosti s projednávanými předměty učinil pak ještě dva samostatné návrhy k synodu.

V následujícím otiskujeme vyjádření odboru k otázce řádného členství a k petici katechetů, jakož i zmíněné dva samostatné návrhy. Vyjádření k návrhům seniorátních konventů se otiskují vždy u příslušného konventního návrhu.

Návrhy církevně-právního odboru:

1. Řádné členství sborové:

Synod se usnáší, že se v otázce členství má postupovati přesně podle § 5 církevního zřízení a za řádné členy sboru pokládati pouze ty, kteří byli výslovně staršovstvem přijati. Ostatní, o nichž se staršovstvo či farní úřad nějak dovědí, že vystoupili z jiných církví a přejí si příslušeti k česko-bratrské církvi evangelické a bydlí v obvodu sboru, nechť jsou pojeti v evangelisační a pastorální činnosti sborovou. Když by pak v důsledku této práce přihlásili se ke sboru a církvi, rozhodne staršovstvo o přijetí.

2. Petice katechetů:

Petice katechetská z r. 1952 nemůže býti doporučena ke schválení, poněvadž v požadavcích hlavních odporuje § 51 círk. zř., který zakazuje kumulaci funkcí ve službě církevní a školní.

3. Zásadní usnesení k navrhovaným změnám církevního zřízení:

Synod upouští od projednávání návrhů na změny církevního zřízení, které dosáhlo potvrzení v nynějším znění před čtyřmi roky. Všecky návrhy, které se týkají změny církevního zřízení, nechť jsou vedeny v evidenci tím, že budou otištěny ve zprávě o synodu, aby jich při vhodné příležitosti mohlo býti použito.

4. Řády hřbitovní:

Synod zdůrazňuje, že jest nutné, aby každý česko-bratrský evangelický hřbitov měl svůj řád, který širší zastupitelstvo aneb sborové shromáždění navrhuje a předkládá výboru seniorátnímu k přezkoumání a vyjádření. Schválení hřbitovního řádu náleží synodní radě.

8. Stálý synodní odbor agendární.

Zpráva.

Od posledního synodu konal odbor osm pracovních schůzí (26. ledna 1933; 5. dubna 1934; 27. listopadu 1934; 19. února 1935; 23. dubna 1935; 11. června 1935; 17. září 1935; 8. října 1935), někdy za plné, někdy však jen za částečné přítomnosti členů odboru. Podle usnesení VI. synodu byla nejprve vyžádána dobrozdání pastorálních konferencí z jednotlivých seniorátů o II. díle Příručky, předloženém poslednímu synodu, do konce listopadu 1933. O těchto posudcích bylo referováno br. far. J. V. Šebestou i na výroční schůzi duchovenské dne 1. února 1934. Ve schůzi 5. dubna 1934 bylo zjištěno, že posudky a návrhy ze seniorátů, třebaže byly v mnohém nepříznivé, předlohy nezamítají a mají ji vesměs za podklad, z něhož může definitivní agenda vzniknouti. Usnesení VI. synodu (str. 30. zprávy) bylo tím plně vyhověno. Námety ze seniorátů nebyly ani jednotné, aby mohlo býti všem vyhověno, ani negativní, aby předlohu cele zamítaly. V lecčems však byly posudky pastorálních konferencí sobě i protichůdné a v lecčems odporovaly i některým dřívějším usnesením synodním. Odbor je vděčen za všechny posudky a podněty touto cestou došlé. Při konečné úpravě agendy bude k nim přihlížeti, jakož i k svým dřívějším usnesením, pokud jsou schválena dřívějšími synody, a k usnesením synodním ohledně učení a bohoslužby církve vůbec. Budoucí agenda nemůže býti rázu jednostranného; dlužno ve všem míti slušný zřetel k různorodému složení církve. Hlavním pokladem i podkladem agendy musí býti principy reformační, jež jest ve všem netoliko slovně, ale i věcně vyjádřiti a zachovati. V dobrém smyslu slova má býti agenda nadčasovou; vznikáť a má sloužiti pro dlouhá budoucí období života církve. Slohu jest užití obojího: moderního i solemního s archaistickou patinou.

Ke každé skupině v agendě bude připojeno t. zv. direktorium (pravidlo). Hlavní práce odboru od posledního synodu se týkala zpracování těchto pravidel pro různé služebnosti církevní. Při tom se ukázala nutnost provedení po všech sborech dvojí obsáhlé ankety dotazníkové, týkající se slavení sv. Večeře Páně a předpokladů církevní kázně. Obojí anketa byla vykonána v r. 1934. Její výsledky byly odborem zhodnoceny a použity při vypracovávání direktorií jednotlivých služebností. Vynikla při tom veliká pestrost nazírání a nejednotnost praxe v církvi, vysvětlitelná hlavně jednotlivými kraji církevní celku i vlivy výchovy (dřívější i nyníjší) sborů. Leckde se dotýkají direktoria i církevní kázně, ale pro konání kázně se nejvíce církev za současného

svého stavu a podle obrazu na podkladě dotazníků býti zralou; toliko v některých věcech se církevní kázeň ve sborech uplatňuje. Třebaže má býti agenda cílevědomou normou bohoslužebného života v církvi, dlužno přece přihlížeti i k skutečnému stavu přítomnosti, jehož bude agenda odrazem a do jisté míry i obrazem.

V souvislosti s tím budiž uvedeno, že se odbor zvlášť důkladně zabýval použitelností agendy z r. 1881 na podkladě referátu br. far. J. V. Šebesty, jenž kritický názor na tuto agendu tlumočil též článkem v Českém Bratru (r. 1934, číslo 9).

Odbor soudí, že právě v množství jednotlivostí, které tvoří předpoklady zpracování agendy, je nutno dříve zjednotiti jasno. Bude na synodu, aby tak učinil, a to tím, že stanoví jasné směrnice círk. života, pokud se týká bohoslužeb a jednotlivých služebností. Odbor předkládá tudíž synodu pravidla (direktoria) bohoslužeb a služebností k posouzení a projednání.

Vleklost práce stálého odboru agendárního, který po celé období mezisynodní byl vytrvale činný, dlužno vysvětliti povahou práce samé, jež zřejmě vynikla až teprve průběhem doby, hlavně pak po posudcích seniorátů a provedení zmíněných anket. Přes to odbor doufá, že dle směrnic, na nichž se synod usnese, bude moci na podkladě opatřeného již materiálu v I. a II. díle bohoslužebné Příručky jeho revidi, spojením i doplněním v dohledné době vzniknouti jednotná kniha bohoslužeb a služebností, která by byla netoliko výrazem skutečného stavu v této oblasti života církve, ale především též ukazovatelem dalšího vývoje jednotné církve.

Syn. senior dr. Jos. Souček, předseda odboru. — Prof. dr. Ferd. Hrejsa. — Prof. dr. Fr. Bednář. — Far. Benj. Fleischer. — Far. St. Čapek. — Far. G. Ad. Molnár. — Far. Pavel Nešpor. — Far. Jan Vl. Šebesta.

N á v r h y.

Pravidlo (direktorium) chrámových služeb Božích.

Služby Boží jsou chrámová shromáždění všech věřících, která se konají v každý den Páně anebo v jiný sváteční nebo jinak významný den za účelem společného vzývání a oslavování Boha, vzdělávání se a utvrzování u víře, rozhojňování v bratrské lásce. Proto káže se v nich evangelium Kristovo věřícím i nevěřícím. Všichni údové církve se jich účastníti mají. Tím také osvědčují, že se nestydí za evangelium Kristovo. Služby Boží musí obsahovati kázání slova Božího, společné modlitby a společný zpěv. Kázání nebudiž po pravidle delší nežli 35 minut. Varovati se jest dlouhého úvodu,

má se přikročiti co nejdříve k jádru věci. Kázání není pouhé opakování slov Písma anebo slov církevního učení, má to býti i aplikace pravdy Boží na život, a jistý druh osobního svědectví o ní.

Modlitby, které kazatel za celý sbor činiti bude, mají býti pečlivě připraveny a napsány, neužije-li se modliteb agendárních. Jest povážlivé spolehnouti se na vlastní výmluvnost anebo schopnost modliti se bez bedlivé přípravy. Mají obsahovati díky a chvály Bohu, vyznání hříchů a pokornou kajinnost, prosby za dary duchovní, za hříchů odpuštění, za pomoc Boží pro život víry i za pomoc v těžkostech i bídách i potřebách vezdejších, i prosby přímlyvné za jiné lidi a jich úsilí o dílo dobré i jich potřeby. Jest třeba varovati se dlouhých výkladů, čímž se modlitba stává novým kázáním. Užívati modliteb v agendě obsažených se doporučuje i zkušeným modlitebníkům, ale všichni kazatelé mají dbáti slova Kristova: Nebudtež marnomluvní jako pohané, kteří se domnívají, že pro tu svou mnohomluvnost vyslyšení budou. Mat. 6, 7. Ke společnému chrámovému zpěvu užívá se pouze zpěvníku církvi schváleného. Jenom výjimečně ve zvláštních případech lze připustiti zpěv pěveckého sdružení. Pořádek služeb Božích chrámových budiž prostý, anebo liturgicky složitější a bohatší.

Pořádek prostý:

Kazatel, jakmile vstoupí do chrámu, zahájí od stolu Páně (oltáře) služby Boží vhodným slovem z Písma svatého.

Na to zpívá shromáždění první píseň.

Po ní koná se společná modlitba, obsahující díkůvzdání Bohu, vyznání hříchů a vyjádření lítosti, prosbu za odpuštění a požehnání těchto služeb Božích.

Po modlitbě jest čtení vhodného oddílu Písma Svatého.

Následuje druhá píseň. Po ní mohou se konati různé ohlášky, týkající se života sborového neb jeho údů, oznámen účel chrámové sbírky, kterou v tomto případě vykonati mají starší, při čemž shromáždění zpívá píseň třetí.

Po skončení sbírky i písně odchází kazatel na kazatelnu, kde v suspiriu svém zahrne také díky Bohu za vykonanou sbírku. Na to koná se kázání.

Po kázání zpívá shromáždění čtvrtou píseň — a to bez delší přede hry — přiléhající ke kázání. Potom vykoná kazatel modlitbu přímlyvnou. Po modlitbě zpívají se další verše čtvrté písně, při čemž sejde kazatel dolů a po skončení písně dává požehnání, načež bez přede hry zpívá se píseň závěrečná (Král věčný nás požehnej neb jiná známá).

Poznámka: Jest možno, aby buď kazatel sám nebo celé shromáždění říkalo po první modlitbě obecné vyznání víry (apostolicum) aneb modlitbu Páně. Modlitba Páně může se

také položití teprve na konec modlitby po kázání. Také jest možno, aby modlitba Páně byla celým shromážděním zpívána.

Ohlášky mohou býti také položeny za modlitbu s kazatelnou a sbírka vykonána při vycházení z chrámu.

Rozšířenější způsob bohoslužby.

Při vkročení kazatele do kostela nechť sbor povstane. Kazatel řekne počáteční suspirium (vhodný verš z Písma k začátku), anebo se zpívá předzpěv (od trojiční neděle do poslední neděle před adventem pís. 360 ve zpěvníku českobř. ev. církve a od adventu do sv. Trojice pís. 362). Kazatel při tom stojí u stolu Páně (kde je oltář, tam před oltářem). Po předzpěvu sbor usedne a zpívá se po pravidle žalm.

Následuje adjutorium (Pomoc naše jest...) anebo jiný verš Písma hodící se k době církevní. Na to krátká kající modlitba (kolekta), na př. Příručka I. díl str. 52, č. 2. Sbor, stojící při této modlitbě, ještě stoje zapěje případný verš (na př. 94. v. 9. »Ó křesťané z bludu vstaňme«, 202. v. 2. »Když se úzkost na mne valí«, a j.).

Na to kazatel řekne slovo o milosti Boží (na př. Žalm 65. v. 4 nebo Mich. 7, 18, ev. s. Jana 3. v. 16. a toho druhu).

Kazatel pozdraví sbor: Pán Bůh budiž s vámi, a sbor odpoví zpěvně: i s duchem tvým (pís. 366).

Čtení Písma sv.

Modlitba (hlavní myšlenka: obecenství svatých, rozšíření království Božího, prosba za pozornost a zvěstování Slova).

Sem se umístí ve vhodný čas vyznání víry se vším sborem nahlas.

Zpěv písně před kázáním.

Suspirium na kazatelně a kázání.

Píseň přiléhající ke kázání.

Modlitba přímluvná za sbor, za církev povšechnou, za všechny stavy, stát, rodinu, mládež, děti, za nemocné, za mír atd., a Otčenáš mluvený nebo sborem zpívaný.

Ohlášení (není důvodu, proč by sbor při něm stál).

Píseň (jeden verš, který oddělí ohlášení od vyvrcholení služeb Božích v následujícím požehnání (pís. 438. v. 1., p. 144. v. 1., pís. 145. a pod.).

Slovo kazatelovo: Na př. Spas lid svůj, Hospodine, a požehnej dědictví svému... a pod., (viz Příručku I. díl).

Krátká prosba o požehnání (kolekta k závěru).

Požehnání (od stolu Páně).

Sbor řekne nebo zpívá: Amen (pís. 511.).

Poslední zpěv ve stoje (pís. 149. nebo 144. v. 2., 142. v. 4., 145. v. 7., 147., 438. v. 2., a pod.).

Tichá modlitba.

Společný odchod, nejdříve ženy, potom muži, sedí-li zvláště.

V rázu služeb Božích budiž vždy dbáno období církevního roku.

Slaví-li se svatá Večeře Páně, vsune se tato slavnost a upraví se rámeček podle zvyku místního bohoslužebného obyčeje.

Pravidla svátosti křtu svatého.

Křest sv. jest svátost Spasitelem Ježíšem Kristem ustanovená (ev. Mat. 28, 19) pro všechny lidi, kteří v Ježíše Krista uvěřili (ev. Marka 16, 16). Přisluhující vysvětlí duchovní význam křtu sv. věroučně a poukáže na odpovědnost i povinnosti rodičů jako křesťanských vychovatelů. Má se žádati účast obou rodičů při křtu svatém, v případě nemožnosti aspoň jednoho z rodičů křtí jen zcela výjimečně. Kmotrovství se nezakládá přímo na Písmu sv., jest však užitečné tam, kde kmotři jsou si vědomi svých povinností vůči dítěti. Za kmotry jest doporučovati pokud možno osoby našeho nábož. vyznání. Křest sv. se koná ve shromáždění, duchovní správce jej však neodepře tam, kde závažné okolnosti tomu překážejí. Svobodným, rozvedeným, rozloučeným matkám křtí, učiní-li kající doznání a dají-li slib polepšení. Pečovatí o to, aby slušní kmotři se o dítě spolu starali. Duchovní správce má žádati, aby i nemanželský otec se k němu dostavil a bude jej nabádati k řádnému manželství. Při dítkách z neoddaných rodičů taktéž. Není-li ve sboru zaveden zvláštní úvod matek, vloží se do konečné křestní modlitby poděkování za Boží cehranu matky, za posílení a utvrzení zdraví a prosba o další milostivé vedení. Je-li matka churavá, prosíme za uzdravení. Přistupující k církvi, kteří nebyli pokřtěni, jsou křtěni aspoň před svědky. Též přistupující nekřesťan budiž pokřtěn.

Svatá Večeře Páně.

Svatou Večeří Páně slaví sborové po pravidle v jednotlivých svátečních obdobích církevního roku (o svátcích vánočních, velikonočních a svatodušních) a o díkůčinění z úrod. Podle velikosti sboru a místní potřeby děje se tak v jednotlivých obdobích i vícekrát. Po pravidle se slavení Večeře Páně přivtěluje k předcházejícím bohoslužebným shromážděním s kázáním, ale může se konati někdy (na př. v Zelený čtvrtek) i ve zvláštních shromážděních, při nichž ovšem nechybějž případná příprava slovem Božím. Je-li slavnost přivtělena k bohoslužbám, nepropouštějí se neúčastníci se před vysluhováním obvyklým požehnáním, nýbrž toliko vhodným pozdravem pokoje. Na slavení Večeře Páně se hledí jako na podstatnou část bohoslužeb. Jest žádoucí, aby i ti, kdo právě ke stolu Páně nepřistupují, v shromáždění setrvali.

Přípravě hodovníků se věnuj náležitá pozornost ohláše-

ním slavnosti a vybízením k přípravě srdcí již v neděli předcházející, hlavně pak i v předcházejícím kázání, kratším s ohledem na tuto následující slavnost. Zvl. krátký přípravný proslov, opřený o biblický text, předcházet každému slavení a budiž pravidlem. Může býti i čten z agendy aneb volně prosloven; nemá trvat déle než 10 minut. (Příprava se neomezuj toliko na použití agendárního formuláře.) Slavení má vždy (řečí, písněmi, slovy při podávání, modlitbami) přiblížeti k rázu církevního roku. Pro potvrzované se slavívá Večeře Páně při confirmaci, ale žádá se účast sboru, zejména z rodin konfirmandů; je však možno i oddělení Večeře Páně od samé confirmace a první přisluhování Večeře Páně potvrzovaným při nejbližším slavení sborovém.

Způsob a postup slavnosti vysvětluje z formulářů slavnosti. Podřadné okolnosti slavení jsou upraveny místními zvyklostmi. Připouští se podle zvyku, aby přistupující k stolu Páně přijímali stojíce, klečíce aneb i sedíce za stolem. Všecky způsoby jsou v sjednocené církvi rovnocenné. Požehnání slavnosti nezávisí na vnější úpravě a vnějším průběhu přisluhování. Sjednocování různých oblíbených způsobů přijímání v jednom a též sboru doporučuje se prováděti s taktem bratrské lásky a po patřičném schválení (§ 45, 3 církv. zřízení). Nelze připustiti v této věci ani nejmenšího násilí. Budiž brán zřetel ke způsobu vysluhování, na který účastníci této svátosti byli zvyklí. Během jeho shromáždění po pravidle zpívá. Po skončeném vysluhování doporučí se konati obět k účelům bratrské lásky v církvi. Individuální kalichy jsou synodou církve připuštěny, ale setrvávání při jednom kalichu společném se cení jako výraz vnitřní jednoty a bratrského obecenství.

Účastníci Večeře Páně setrvávají v shromáždění až do jeho skončení a neodcházejí nikdy hned po osobním přijetí posvátného chleba a vína. Neboť sluší se, aby ti, kteří společně hodovali, také i společně Bohu děkovali. Dlužno pečlivě dbáti toho, aby nebyl porušován ráz bratrského obecenství mezi účastníci se. Je též žádoucí, aby bratři a sestry, odcházejíce od společného hodování, dali najevo své bratrství i zevnějším způsobem (pozdravení, bližší seznámení, podání ruky a pod.). Bratrské obecenství dlužno vyjádřiti při slavení i vnějším chováním se údu navzájem (na př. seděním v blízkosti a nikoliv v rozptýlení po chrámu).

Slavení Večeře Páně v soukromí (údu nemocných a věchých) se neodpírá. Jest brániti tomu, aby s vyzádaným vysluhováním nemocným nebylo spojováno neduchovní a snad i pověřivé nazírání. Při soukromém vysluhování nechť přistupují společně i jiní členové rodiny.

Pravidla oddavek.

Manželství není svátost, jest však zřízením Božím a nejen lidskou institucí (I. Mojž. 2, 24. Ev. Mat. 19, 4, 5, 6). Zásadně jest manželství nerozlučitelné a jen z nejvážnějších důvodů připouští Kristus výjimečně rozluky (Ev. Mat. 19, 9). Na toto jest mimo jiné body v oddací řeči poukázati. Oddavky jsou úkonem nábožensko-církevním i státním. Kazatel musí velmi pilně i opatrně dbáti toho, aby všechny podmínky k uzavření manželství zákony žádané byly splněny a všechny potřebné doklady závčas opatřeny a předloženy. Bez nich nebude oddavek konati. Duchovní správy i staršovstva mají ve sborech nabádati a usilovati o to, aby nedocházelo ku smíšeným manželstvím. Reversantům ve prospěch římsko-katolické církve se důsledně odpírají ohlášky i služba oddavek, neb takový revers jest pohoršlivou zradou na církvi. Jednou z vlastní viny rozloučené lze oddati s případnou promluvou. Zřetelně padlí snoubenci mohou míti pouze tiché oddavky. Ve sborech jest nabádati ku slavení svateb v křesťanském duchu s dobročinností.

Pokud se týče místa oddavek, jest chrám místem nejvhodnějším a bohoslužebný ráz žádoucím. Neodepřeme však službu oddavek na jiném místě, jsou-li k tomu závažné důvody. Kde zaveden řád klekání snoubenců při vlastním aktu oddávacím, nerušiti jej.

Zasnoubení mají osobně požádati duchovního správce o ohlášky, při čemž jest mu možno dáti prospěšné rady a pokyny, zejména o budoucích rodinných poměrech, aby byly pokojné a svorné. Svědkové při sňatku buďtež aspoň dvacítileti.

Jubilejní památka oddavek.

1. Manželé dostaví se do chrámu Páně se svými příbuznými a přáteli.

2. Zpěv. Č. 246, 314, 315, 319, 26.

3. Krátká modlitba — prosba o požehnání.

4. Proslov kazatele k manželům na základě vhodného textu Písma sv. (I. Sam. 7, 12; V. Mojž. 32, 3a; Ž. 51, 17; Ž. 103, 1—5; Ž. 116, 12—14; Ž. 118, 24, 25; Ev. Luk. 6, 47, 48; Ep. Řím. 8, 28; Ep. Filip. 3, 14). Proslov mějž na zřeteli životní osudy a okolnosti manželů.

5. Děkováná a oslavující modlitba.

6. Vyhlášení požehnání manželům. Kde je řádem při sňatku pokleknouti, staniž se i při takové jubilejní památce.

7. Zpěv. Č. 18, 16 v. 8, 9, 57 v. 6, 187.

Pravidla konfirmace.

1. Konfirmace jest první vědomé přihlášení se dospívajících údů ke smlouvě víry a potvrzení této smlouvy. Tito

mladí údové prokazují před shromážděným sborem, že mají dobré poznání křesťanského náboženství a prohlašují, že dle učení a řádu tohoto náboženství chtějí se v životě svém spravovati. Sama pak církev toto prohlášení slavnostně potvrzuje a tyto své členy k účastenství Svaté večeře Páně přijímá.

2. Konfirmační slavnosti předchází cvičení konfirmandů, jež směřuje k tomu, aby pokřtění dospívající chlapci a dívky doplnili svou známost Písma svatého i učení, řádu a dějin českobratrské církve evangelické; aby vštípeno bylo v duších jejich přesvědčení, že Ježíš Kristus jest pravda, cesta i život pro čas tohoto zemského přebývání i pro věčnost a že českobratrská církev evangelická na základě Písma svatého založena jest a že nemá jiného poslání, nežli hledati království Božího a spravedlnosti jeho: aby posílena byla a prohloubena víra jejich i vědomí povinností jejich i jako učedníků Kristových i jako členů českobratrské církve evangelické.

3. V chrámovém shromáždění činí se nejméně dvakráte ohlášení, kdy bude zahájeno konfirmační cvičení s vyzváním, aby rodiče své dospívající děti osobně v den zápisu ke cvičení přihlásili a přivedli. Při tom ohlášení nechť se význam konfirmace stručně vysvětlí a za přispění Boží v této práci krátká modlitba vykoná.

4. Má-li které dítě býti konfirmováno téhož roku, kdy se cvičení konati bude, musí během toho roku dosáhnouti nejméně 14 let věku svého.

5. Kazatel, který konfirmandy vyučuje, nechť vykoná návštěvu jejich rodin, zvláště těch, které blíže nezná. I v případech, když děti 14 i více let staré posud konfirmovány nebyly (a ani nyní se nepřihlásily ke cvičení), nechť kazatel buď osobní návštěvou nebo zvláštním dopisem snaží se o to, aby rodiče své děti ke konfirmaci přihlásili.

6. Před konfirmační slavností má se rozhodnouti o tom, kteří z přihlášených mají býti konfirmováni. Toto rozhodnutí může se státi buď na základě zvláštní zkoušky před staršovstvem, nebo na základě zprávy a návrhu kazatelova, anebo lze toto rozhodnutí ponechati kazateli samému. Staršovstvo nechť rozhodne, jaký způsob o přijetí platiti má.

7. Slavnost konfirmace koná se takto: V určenou neděli shromáždí se konfirmandi buď do farní budovy aneb do jiného vhodného místa a v určitou hodinu odeberou se v průvodu do chrámu spolu s kazatelem a staršími, kde zaujmou vyhrazená místa. Při průvodu i příchodu do chrámu koná se vyzvánění zvonů. Po skončení úvodní pobožnosti — dle obvyklosti sborové — koná se zkouška. Jest to slavnostní zkouška. Ne tedy taková, dle jejíchž výsledků má se rozhodnouti o přijetí neb nepřijetí konfirmandů. Její účel jest,

aby celé shromáždění z úst dětí — z otázek i odpovědí slyšelo, o čem konfirmandi byli vyučováni a s jakým výsledkem. Jest třeba dbáti toho, aby nikdo z konfirmandů nebyl při zkoušce nějak zahanben. Během zkoušky nebo po ní doporučuje se, aby konfirmandi zazpívali nějaký chorál církevní.

8. Po skončení zkoušky následuje vlastní konfirmace. Dítka budou vyzvány, aby přednesly všechny nahlas obecné vyznání víry (apostolicum). Na to učiní prohlášení asi tohoto obsahu, že vyznávají to býti povinností každého úda česko-bratrské církve evangelické i povinností jejich, aby trvaly ve víře křesťanské a byly jí poslušny a aby bojovaly dobrý boj víry a tak aby přinášely ovoce Ducha, totiž lásku, radost, pokoj, snášelivost, dobrotu, věrnost, krotkost, středmost; že také mají slovo Boží čítati, na modlitbu nezapomínati, nedělní shromáždění navštěvovati, církvi své věrný býti a bráti podíl na jejich starostech i radostech i úkolech. Přesný text slibu bude ve formuláři konfirmačním.

9. Po prohlášení dětí následuje slavnostní přijetí. Způsob jeho bývá v různých sborech různý. Jeden z nich jest tento: Kazatel se dvěma staršími předstoupí před konfirmandy a vyzve jednoho po druhém — třeba dva nebo tři najednou — aby před něho předstoupili a vhodným slovem Písma svatého a vložením ruky na hlavy jejich potvrzuje smlouvu víry a přijímá je jménem církve k účastenství svaté Večeře Páně. Při tom podávají jim i kazatel i starší svou pravici. Staršovstvu a faráři ponechává se k rozhodnutí, zdali se má ruka vzkládati na hlavy konfirmovaných a zdali mají při celém tomto aktu pokleknouti čili státi. Po stvrzení konfirmační smlouvy vykoná farář modlitbu za konfirmované, načež celé shromáždění zazpívá vhodný církevní chorál. Po písni této následuje řeč farářova ke konfirmovaným a rodičům jejich a celému sboru ohledně dalšího života a výchovy jejich, péče rodičů i ostatních členů sborových. Na to učiní krátký projev jeden ze starších. A po tom všem jest možno připustiti, aby některý z konfirmovaných přednesl několik slov díky, načež farář po kratičké odpovědi na slova konfirmovaného a po rozdání konfirmačních listů, po případě jiných darů, ukončí slavnost tuto požehnáním.

10. Ve věci přísluhování svaté Večeře Páně hned po konfirmaci lze připustiti různé způsoby. Ve většině sborů slaví se sv. Večeře Páně hned a může se tak činiti i dále, ovšem s podmínkou, že se jí zúčastní nejen konfirmovaní, nýbrž i jiní údové církve, zejména rodiče.

Přijímání přistupujících nových členů do církve.

Ti, kteří byli dle řádu naší církve a dle usnesení staršovstva uznáni za způsobilé, aby byli přijati za členy církve,

přijímají se ve veřejném shromáždění bohoslužebném, aneb výjimečně mimo shromáždění farářem a dvěma členy staršovstva.

Úkon jejich přijetí může se díti buď před kázáním nebo po něm. Farář k nim promluví o povinnostech a právech církevního členství, vyzve je ku slibu dle příslušného řádu církevního a vykoná s nimi modlitbu za ně i celý sbor. Doporoučí se, aby jeden ze starších měl k nim jménem sboru uvítací proslov.

Pravidla úvodu matky dítěte.

Úvod matky jest duchovně prospěšnou službou církevní. Není nutnou součástí křtu sv., tam však, kde jest obvyklým, nebudiz rušen, ale jako posvátný úkon zbožně konán.

Může býti spojen se svátostí křtu sv., může se však také odděleně konati.

Přísluhující kazatel přihlédně vždy k současnému stavu matky i dítěte (jsou-li zdraví, oba přítomni, či jinak) a dle toho zařídí svoji službu.

Ordinace kazatelů.

Ordinace jest slavnostní oddělení určitých způsobilých osob ke službě kazatelské a pověření jich právem i povinností přísluhovati v Českobratrské církvi evangelické slovem Božím a svátostmi Kristovými.

Ordinováni mohou býti jen ti, kteří ke službě této byli dle řádu Českobratrské církve evangelické některým sborem řádně zvoleni a potvrzeni. Sborem rozumí se nejen sbor farní či filiální, nýbrž i sbor seniorátní a povšechný. Synodní rada může dáti svolení k ordinaci i před potvrzením volby, jestliže dle volebního protokolu sezná, že volba byla řádně vykonána. Ordinace může býti udělena i těm, kteří povolání byli k zahraniční práci misijní.

Ordinace může se konati v kterémkoli sboru a koná ji synodní senior podle § 102 b) církevního zřízení. Jestliže jest mu to v některém případě nemožno, koná ji jeho náměstek anebo některý obvodový senior k tomu pověřený.

Ordinace jest po pravidle platná pro celou Českobratrskou církev evangelickou a pro celý život ordinovaného, ale platnost její přestává, když by někdo z ordinovaných na základě kárného nálezu nebo z usnesení příslušného církevního orgánu anebo vystoupením z Českobratrské církve evangelické pozbyl volitelnosti k úřadu kazatelskému.

Ordinaci konati jest takto: Po úvodní části služeb Božích promluví synodní senior řeč o významu ordinace a služby kazatelské vůbec. Řeč ta obrácena budiz nejen k ordinandu, nýbrž i k celému shromáždění. Nechť netrvá déle nežli 20 minut. Po tomto proslovu přijme synodní senior od

ordinovaného slib podle předpisu agendárního, načež jej vy-
zve, aby poklekl. A přistoupiv k němu spolu se dvěma z přítomných nejstarších kazatelů, vloží on i druhí dva kazatelé ruku svou na hlavu jeho a příhodnými slovy Písma svatého odděluje jej a zřizuje na kazatelský úřad v Českobratrské církvi evangelické. Potom vykoná synodní senior modlitbu za ordinovaného i za celou církev, načež odevzdává mu osvědčení o ordinaci, prohlašuje před celým shromážděním, že byl řádně zřízen k úřadu kazatelskému v Českobratrské církvi evangelické. Následuje zpěv některé vhodné církevní písně, po níž mohou býti prosloveny krátké, nemnohé a napřed umluvené pozdravy a blahopřání. Po pozdravech a zpěvu následuje kázání ordinovaného, potom zpěv sboru a modlitba závěrečná, kterou může pronést nový kazatel aneb některý jiný z přítomných. Za požehnání prosí ordinující.

Instalace kazatelů.

Jest to uvedení kazatele v úřad ve sboru, který jej zvolil. Koná ji příslušný obvodový senior nebo konsenior a to v rámci bohoslužebném.

Nemůže býti konána před potvrzením jeho volby a má býti vykonána co nejdříve po potvrzení. Komu se má učiniti pozvání, rozhodne staršovstvo.

Po vykonání úvodní pobožnosti předstoupí zvolený kazatel před seniora, kol něhož se postaví přítomní kazatelé. Nato má senior proslov, jenž se obrací k instalovanému i ke staršovstvu sboru a ke všem členům jeho. Řeč seniorova netýká se všeobecného poslání kazatelova, nýbrž na základě toho všeobecného poslání týká se úkolu daného mu právě v tomto sboru podle stavu a složení jeho. Proslov nemá býti delší nežli 20 minut. Po proslovu přijme senior od instalovaného slib a odevzdá mu dekret synodní rady, potvrzující jeho volbu, a prohlašuje jej za řádného faráře (vikáře) tohoto sboru. Nato vykoná modlitbu za instalovaného i za celý sbor, po čemž se zpívá vhodná církevní píseň (ne zpěv pěveckého sdružení). Následují krátké a nečetné pozdravy. Po nich jest opět zpěv, kázání instalovaného, potom zpěv shromáždění, modlitba a požehnání.

Je-li s instalací spojena ordinace, vykoná se ovšem dříve ordinace a potom instalace. Mezi nimi jest krátká píseň. Proslovy jak ordinujícího tak instalujícího musí se zkrátiti a mají se i obsahem rozlišovati. Teprve po skončení instalace mohou býti prosloveny krátké pozdravy podle předcházejícího ujednání.

Instalace krajských (obvodových) seniorů.

Instalaci krajských (obvodových) seniorů koná synodní senior nebo jeho zástupce. Musí býti konána v některém

sboru seniorátu. Pozvání k ní má býti učiněno všem sborům náležejícím k seniorátu. Seniorátní výbor má býti přítomen. I tato instalace koná se v rámci služeb Božích. Její pořad podobá se pořadu instalace farářské. Bude při ní proslov synodního seniora, přijetí slibu, modlitba, odevzdání dekretu, zpěvy shromáždění, proslovy zástupce seniorátního výboru, některého z farářů i starších, po případě i zástupce jiných církví a úřadů veřejných.

Uvedení synodního seniora v službu.

Pokud možno nechť se koná instalace synodního seniora v zasedání synodním. Konati ji přísluší buď odstupujícímu synodnímu seniorovi a není-li to možno, tedy nejstaršímu členu synodu z farářů. Spolu s tímto instalujícím farářem koná tento úkon i jeden z poslanců synodních z řad starších a to někdo z nejstarších. Reč instalující přednese farářský instalator a proslov má po něm i ustanovený bratr starší. Otázku slibu řekne instalující farář, potvrzení slibu podáním ruky děje se oběma instalatorům od synodního seniora.

Uvedení starších v službu.

1. Normální služby Boží s kratším kázáním.
2. Po písni starší předstoupí a farář slovem Božím, složením slibu a modlitbou je uvede v úřad. Vhodná je promluva jednoho ze starších.
3. Obvyklé dokončení služeb Božích.

Uvedení diakona (diakonky, sborové sestry) v službu.

Po obvyklé první části nedělních služeb Božích (zpěvu, modlitbě, čtení Pisma sv. příhodného k uvedení v službu diakonskou a druhé písni) předstoupí diakon před faráře a kolem něho seskupené starší sboru. Farář vykoná proslov o úkolech diakonských a přijme od něho slib dle znění agendárního

Na to farář prohlásí případnými slovy, že diakon byl řádně uveden ve svou práci a službu a vykoná modlitbu za něj i za ty, jimž bude sloužiti.

Jest možno pak, aby také kurátor, nebo některý starší sboru k diakonovi a ku sboru promluvil. Podobně vykoná se uvedení diakonky neb sborové sestry v službu.

Pravidla položení základního kamene chrámu neb modlitebny.

Při kladení základního kamene chrámu neb modlitebny budiž zachován tento pořad:

1. Stručná pobožnost u základního kamene.

2. Po zpěvu duchovní pozdrav slovy žalmu 85 nebo I. Mojž. 28, 16—22, též Mat. 16, 16—19, Efez. 2, 19—21, I. Petrova 2, 2—6. Přečtení památné listiny, jež bude do základního kamene vložena. Poklepy s krátkými proslovy přítomných kazatelů k tomu dni požádaných, hostů a zástupců.

3. Zpěv, oznámení, poděkování příznivcům a podporovatelům budoucí stavby, všem hostům, zástupcům a přítomným. Povzbuzení k další obětavosti. Požehnání s konečným společným zpěvem.

Po duchovní stránce nechť celá slavnost jest nesena myšlenkou, že základní kámen představuje úhelný kámen křesťanství a církve — Pána Ježíše Krista.

Pravidla svěcení nového chrámu Páně nebo modlitebny.

Svěcení nového chrámu Páně nebo modlitebny konej se podle těchto pravidel:

1. V dosavadní bohoslužebné místnosti lze konati kratší děkovné služby Boží.

2. Odtud (je-li možno) jde se průvodem k novému chrámu (modlitebně) za zpěvu písně. Nejprv nosiči korouhví z mládeže, potom dítky, z nichž jedno nese na podušce nový klíč, dále starší sboru (výbor stanice) eventuálně s biblí chrámovou a posvátným nádobím, kazatelé, lid ostatní.

3. Před dveřmi zpěv, zahájení, odevzdání klíče, otevření dveří synodním seniorem a vcházení do chrámu (modlitebny). Jsou-li zvony, počnou všechny zvoniti.

4. V chrámu (modlitebně) zpěv, posvěcující proslov a modlitba synodního seniora nebo jeho zástupce. Po zpěvu první kázání slova Božího. Po písni promluví zcela stručně jeden či dva přítomní kazatelé, zástupci církevních úřadů a ostatních korporací. Výběr řečníků i pořádek řečí jest učiniti předem.

5. Oznámením, poděkováním místního faráře nebo staršího všem, kteří dokonané dílo pomohli s obětmi a láskou budovati a vyhlášením Božího požehnání, jakož i posledním zpěvem se slavnost končí.

Podobný řád budiž při odevzdání budov sloužících církevní práci.

Posvěcení zvonů slovem Božím a modlitbou.

Zvony na věžích křesťanských chrámů:

1. Obracejí mysl vzhůru.

2. Volají nás ke společným shromážděním, slyšení slova Božího, a ohlašují slavení dne Páně a upozorňují nás na slovo apoštolské: »O svrchní věci pečujte, ne o zemské« (Ep. Kolosen. 3, 2).

Pořad slavnosti jest tento:

I. Před kostelem :

- a) Zpěv společný.
- b) Báseň.
- c) Dedikační proslov fungujícího kazatele.
- d) Modlitba.
- e) Zazvonění a vstup do chrámu.

II. V chrámu :

- a) Píseň.
- b) Kázání se vztahem k přítomné slavnosti, o významu společných shromáždění, neděle i slyšení slova Božího.
- c) Případné proslovy hostů a zástupců, ne více nežli dvou.
- d) Obvyklé dokončení služeb Božích.

Posvěcení varhan.

1. V chrámu obvyklý počátek služeb Božích.
2. Modlitba a odevzdání varhan službě stručným proslovem na základě Písma sv.
3. Varhany hrají některý nápěv církevní beze zpěvu.
4. Sbor zpívá další píseň s průvodem varhan.
5. Kázání se vztahem k významu duchovního a chrámového zpěvu. Případné proslovy hostů a zástupců.
6. Obvyklé dokončení služeb Božích.

Posvěcující akt koná buď místní farář, nebo přísl. senior, po příp. kterýkoliv jiný farář staršovstvem požádaný.

O konání pohřbu.

1. Účelem křesťanského pohřbu jest, aby sbor a členové jeho dali výraz bratrské lásky a účastenství vůči zesnulému, aby slouženo bylo Slovem Božím k potěšení zarmoucených a utvrzení víry a naděje i k probuzení vědomí všech, že nemajíce zde místa zůstávajícího, máme konati dílo Boží dokud jest den.

2. Křesťanský pohřeb může se konati i při úmrtí těch, kteří nebyli členy naší církve, avšak jen když zesnulý byl v nějakém přátelském styku s naší církví aneb když jeho rodina náležela k církvi naší a když jeho život nebyl pohoršlivý. Při tom jest dbáti, aby byly naplněny podmínky zákonného ustanovení vzhledem ke konání pohřbů lidí, kteří k naší církvi nepří náleželi.

3. Má-li se dostati křesťanského pohřbu sebevrahům, záleží na rozhodnutí faráře nebo staršovstva a na tom, z jakých důvodů sebevražda se stala. Má se však pohřeb odeprítí

těm, kteří z církve naší vystoupili z lakomství neb z jiných nepěkných důvodů — leč by rodina jeho zůstala církvi věrná a vynikala horlivostí a obětavostí k církvi.

4. Pohřeb koná se takto: V domě zesnulého aneb snad i v kostele neb pohřební kapli vykoná se pohřební kázání se zpěvy vhodných písní i modlitby. Se Slovem Božím propouští se zesnulý i účastníci pohřbu k průvodu k místu pochování jeho. Zpívány mají býti církevní písně celým shromážděním, ač lze podle místních poměrů připustiti zpěv pěveckého sboru. Cestou k místu pochování lze zpívat i případný žalm neb jinou vhodnou píseň. Může se připustiti podle usnesení staršovstva, aby byly cestou hrány chorály. Na hřbitově zpívají se vhodné písně církevní a koná se čtení slov Písma svatého, vztahujících se na pomíjitelnost života na zemi a na naději života budoucího. Při tom ukládá se zemřelý v hrob a končí se propuštěním a požehnáním pohřebního shromáždění.

Koná-li se pohřeb z kaple krematoria, bude i při tom kázání Slova Božího se zpěvy pohřebními i modlitbou. Odevzdání zesnulého ke spálení nechť se také děje se Slovem Božím, na př. tímto slovem: Slovo Boží praví o člověku: Prach jsi a v prach se obrátíš a apoštol Pavel dí: Byl-li by tohoto našeho přebývání stánek sbořen, stavení od Boha máme, příbytek ne rukou udělaný, věčný v nebesích a proto odevzdávající tělo toto, aby obráceno bylo v prach, činíme tak u víře v příbytek nový v nebesích.

Všecky řeči pohřební i modlitby buďtež stručné a obsahné a nikoli rozvleklé a unavující. Varuje se před řečmi, které vzbuzují hlasitý pláč a před slovy, která vychvalují příliš zesnulého. Během bohoslužebného výkonu a při pohřbu je nevhodno hráti: »Kde domov můj?«

Pravidla služebnosti pohřební.

Úkolem křesťanského pohřbu jest: vůči zemřelému prokázati poslední službu, vůči živým jednak těšiti, jednak probouzeti svědomí, buditi vědomí, že všichni my se musíme ukázati před soudnou stolicí Kristovou.

Každým úmrtím ozývá se řeč Boží k lidem o jejich pomíjitelnosti. Tato řeč Boží nemá býti přehlášována světskou nádherou, zvláště ne světskou hudbou. Nelze ničeho namítati proti hraní duchovních písní, anebo doprovodu těch písní hudbou. Při účastenství spolků a korporací nutno trvati na tom, aby kázání a čtení Slova Božího mělo vedoucí místo. Kázání budiž jen jedno a to podle obvyklosti místní buď v domě, anebo v chrámě, anebo nad hrobem (vztažmo v krematoriu). Sluší trvati na tom, aby seskupení přítomní členové sboru zpívali jednoblasně, namísto, aby zpívala jen skupina zpěváků, dokonce snad placených. Jest voliti písně

založené na Slovu Božím, třeba užívati žalmů (1. 23. 84. 121. 125. 146. 150.), nikoli písni plačtivých nebo vulgárně národních.

Členové sboru buďte vedeni k tomu, aby namísto nákladných věnců a světské hudby a všeliké pompy věnovali na potřeby všecírkevní, na dobročinnost, po případě pro svůj strádající sbor.

Postup pohřbu :

1. Ohlášení písně.
2. Suspirium.
3. Čtení textu a řeč.
4. Píseň (v nepříznivém počasí vynechati).
5. Modlitba.

Rozloučení v domě čtením ž. 121. anebo 126., poděkování těm, kteří nemohou doprovoditi na hřbitov, odchod.

Cestou, není-li dlouhá, zpěv písni anebo hudba chořalová.

Na hřbitově: krátká píseň (která může odpadnouti, zpívalo-li se cestou), krátké čtení z Písma.

Modlitba a také po př. Credo.

Agendární pochování.

Píseň (jeden verš).

Případně proslov zástupce veř. korporace.

Poděkování.

Požehnání.

U brány hřbitovní sbírka pro chudé.

Je-li hudba, nebudiž hrán pochod při odchodu.

Jsou-li služby Boží v kostele, podobný postup jakoby byl v domě.

Řeč pohřební budiž stručná.

Pravidla posvěcení nového hřbitova.

Služba posvěcení nového hřbitova bude míti tento pořad:

1. U kostela (modlitebny) neb na jiném příhodném místě seřadí se účastníci v průvod a jdou za zpěvu písně k novému hřbitovu v tomto pořadí: dítky, z nichž jedno nese na černé podušce klíč nového hřbitova, kazatelé, starší a zástupci, ostatní lid.

2. U brány hřbitova odevzdá se klíč fungujícímu kazateli, jenž po stručném, vhodném proslovu o bráně smrti i života otevře ve jménu trojjediného Boha bránu a účastníci vejdou.

3. Po zpěvu následuje řeč a modlitba.

4. Zpěvem, oznámením sbírky při východu, poděkováním všem, kteří se o zřízení hřbitova přičinili, připomenutím, aby byl ve slušné úpravě vždy udržován, končí se úkon vyhlášením Božího požehnání a konečnou písní.

Funkci tuto koná místní nebo pozvaný farář.

Připomínky k pravidlům některých služebností církevních.

1. Jestliže při ordinacích, instalacích a dedikacích církevních budov aneb jiných slavnostech konati se má ještě před posvěcující službou modlitba a čtení slova Božího, musí tato modlitba býti téhož obsahu, jako bývá začáteční modlitba při obyčejných službách Božích nedělních, to jest modlitba všeobecná, ne modlitba obsahu posvěcujícího, jakou má konati teprve ten, který k této službě dedikační ustanoven jest. Kdo tuto zahajující všeobecnou modlitbu konati má, musí o to býti požádán předem se souhlasem toho, kdo koná hlavní funkci. Ani čtení Písma Svatého nechť se přímo nevztahuje na službu posvěcující, nýbrž raději na příslušnou dobu církevního roku.

2. Projevy hostí při slavnosti či služebnosti musí býti předem dojednány. Nutno pečovati o to, aby počet těchto projevů nebyl veliký. Projevy kazatelů musí být připraveny a nesmí trvati déle nežli tři minuty; nesmějí to býti nová kázání a napomínání. Celý program slavnosti má býti sestaven ve srozumění s tím, kdo hlavní služebnost koná (synodní senior, obvodový senior). Má-li míti slavnost důstojný ráz, nesmí při ní býti mnohomluvnost a řečňování.

3. Zpěvy při takových slavnostních služebnostech mají býti písně celého shromáždění, vybrané z církevního zpěvníku a to zejména píseň k zahájení služeb Božích, po řeči a modlitbě posvěcující, po kázání a píseň závěrečná. Zpěvy pěveckého sboru musí býti položeny na jiné místo programu. Do shromáždění svých přicházíme, ne abychom zpěv pobozný slyšeli, nýbrž spíše, abychom sami písněmi svými Boha chválili.

C.

NÁVRHY SYNODNÍ RADY SENIORÁTNÍCH KONVENTŮ.

Návrhy synodní Rady.

1. Návrh nového kárného řádu pro funkcionáře československé církve evangelické.

Důvodová zpráva.

Každý dosavadní synod musil se zabývatí otázkami kárného řádu. Čtvrtý synod schválil nový kárný řád, vypracovaný ústavní komisí, ale už pátý a šestý synod musily jednotlivá jeho ustanovení měniti a doplňovati, i pro letošní synod došly už taktéž nové pozměňovací návrhy a jest obava, aby změny kárného řádu nezůstaly i pro budoucnost stálým bodem synodních programů.

Příčinu, proč dosud kárný řád v jednotlivostech nevyhovoval a

proč i praxe v kárných věcech kolísala, dlužno hledati především v tom, že platný náš kárný řád zakládá se na církevním kárném řádu z r. 1886, který je arci zastaralý, takže dnešním názorům a potřebám v různých směrech nevyhovuje.

Abý kárný řád byl konečně trvale a pevně upraven, předkládá synodní rada návrh nového kárného řádu, který přijímá sice z dosavadního kárného řádu vše, co podle zkušeností potřebě vyhovuje, ale jinak jest upraven podle moderního kárného řádu, platného pro státní úředníky (služební pragmatika státních úředníků z r. 1914), který se dobře osvědčuje tak, že platí dosud beze změn a potřeba změn se také ani nepociťuje.

Bývalo vždýcky snahou našich církevních funkcionářů, aby ve směru sociálním byli naroven postaveni státním úředníkům; tomu by odpovídalo přizpůsobení i ve směru kárném — arciť je při tom nutno přihlížeti i ke zvláštním, odlišným potřebám a poměrům církevním.

Hlavní změna, o kterou tu jde, má záležeti ve zřízení kárných zástupců a vrchního kárného zástupce (§ 23 a 24 návrhu), kteří mají v kárném řízení jako žalobci zastupovati ohrožený zájem církve, mohou se z osvobozujících nebo příliš mírných výroků kárného výboru odvolati k vrchnímu kárnému výboru (což dosud není vůbec možno) a podléhají ve výkonu své funkce pokynům synodní rady, která je jmenuje — na rozdíl od členů kárných výborů a vrchního kárného výboru, kteří jsou voleni synodem.

Této změny je naléhavě zapotřebí z důvodů zásadních i praktických.

Moderní kárné řízení přizpůsobuje se řízení soudnímu zejména v tom, že rozhodování kárných instancí je neodvislé od administrativních úřadů a že se pro kárné řízení přijímá zásada rovnosti stran. Stranami jsou v kárném řízení jednak obviněný, zastoupený svým obhájcem, a jednak žalující církev, která dosud jako strana v našem kárném řízení vůbec zastoupena nebyla, a má býti napříště zastoupena kárnými zástupci a vrchním kárným zástupcem. Jako obviněný sám si volí svého obhájce, který je povinen podle jeho pokynů hájiti jeho zájmy, tak synodní rada jako nejvyšší správní orgán církevní má ustanovovati kárné zástupce, kteří jsou vázáni jejími pokyny ve stíhání kárných poklesků a zejména též v použití opravných prostředků proti nálezům kárných výborů. Dosavadní zkušenosti v kárném řízení plně odůvodňují požadavek, aby v tomto smyslu náš kárný řád byl upraven.

Synodní rada ovšem by vydala pro kárné zástupce a vrchního kárného zástupce prováděcí pokyny, ve kterých by je poučila, jak mají funkce své vykonávati, a zde by také bylo místo k uvedení konkrétních poklesků (rozvody, rozluky, volební rejdy atd.). Zároveň a se stejným zřetelem k obdobným ustanovením kárného řádu pro státní úředníky navrhuje se nová úprava ustanovení, co je kárným poklesem (§ 1 návrhu) a jaké kárné tresty se mohou ukládati (§ 6—12 návrhu).

Dosavadní ustanovení (§ 7 k. ř.) o kárných poklesech jsou někde příliš kasuistická (rozvod, rozluka, lehkomyšlné zadlužení, volební rejdy a pod.), jinde zas nejasná a nepřesná. Doporučí se proto i v tom směru přizpůsobení ke kárnému řádu pro státní úředníky, který všecennými výrazy uvádí povinnosti státních úředníků a ponechává kárným komisím, aby konkrétní případy podle nich subsumovaly. Proto nový návrh v § 1 o kárné odpovědnosti uvádí ve 4 odstavcích (a—d) povinnosti, jejichž porušení by mělo kárnou odpovědnost zakládati. Kasuistického uvádění jednotlivých případů (všecky uvést nelze) není potřeba, poněvadž každý možný poklesk lze subsumovati pod ustanovení některého ze zmíněných čtyř odstavců prvního paragrafu.

Také ustanovení dosavadního kárného řádu o trestech (§ 33) vyžaduje větší přesnosti a soustavnosti. Proto nový návrh ve svém § 6 navrhuje soustavu kárných trestů taktéž přizpůsobenou dotyčným ustanovením kárného řádu pro státní úředníky, při čemž ovšem přiměřeně se přihlíží k odlišným poměrům a potřebám církve.

Ostatní obsah nového návrhu neobsahuje podstatných změn proti dosavadnímu stavu a směřuje jen k lepší soustavnosti a přehlednosti kárného řádu, přihlížející i v tom k osvědčeným ustanovením, jež platí pro státní úředníky.

*

Kárný řád
pro funkcionáře československé církve evangelické.

I. Kárná odpovědnost.

§ 1.

Funkcionáři Československé církve evangelické (faráři, vikáři, diakoni, starší, členové seniorátních výborů, členové synodní rady a její tajemníci, církevní učitelé, katechetové, sborové sestry), jakož i osoby volitelné k úřadu farářskému a vikářskému, jsou odpovědní podle tohoto kárného řádu, poruší-li v některém směru tyto své povinnosti:

- a) věrně a oddaně sloužiti církvi, svědomitě zachovávat její učení, řády, zřízení i všechny platné církevní předpisy, vždy pilně dbáti vnitřního i zevního prospěchu a pokoje církve, vystříhati se vyvolávání neb šíření ruznic a nepokojů v církvi a vůbec všeho, co by jí jakkoliv mohlo býti na škodu anebo její cti a vážnosti na újmu;
- b) zachovávat úctu a poslušnost k představeným, vlídnost a šetrnost k podřízeným, ochotu a účinnost ke všem úřadům církve;
- c) svědomitě a nezištně konati všechny své povinnosti, zachovávat mlčenlivost o věcech důvěrných vůči každému, komu v důsledku své funkce není povinen učiniti o nich sdělení;
- d) v církevním i v soukromém životě vždy se chovati v souladu s požadavky evangelické mravnosti, řádu a kázně, slušnosti a počestnosti, jakož i všeho se vyvarovati, co by mohl způsobiti oprávněné pohoršení nebo zlehčení úctu a vážnost církevního funkcionáře.

Těmito povinnostmi jsou církevní funkcionáři odpovědně vázáni také ve výslužbě a v poměru mimo službu, vyjímaje ovšem ty povinnosti, jež předpokládají skutečné činné vykonávání funkce.

§ 2.

Porušení uvedených povinností jest buď pořádkovým přestupkem nebo kárným přestupkem a podle toho se trestá buď trestem pořádkovým nebo trestem kárným.

Pořádkovým přestupkem jest takové porušení povinností, které jest lehčího rázu, ojedinělé povahy, vyplývá spíše z nedbalosti než ze zlého úmyslu a nezpůsobilo ve větší míře škody neb pohoršení.

Kárným přestupkem jest takové porušení povinností, které

jest vážné a těžké už podle své povahy, dotýká se základních principů mravního života křesťanského nebo základních zásad církevních, vzešlo ze zlého úmyslu neb hrubé neukázněnosti a neslušnosti, nebo způsobilo škodu neb pohoršení ve větší míře.

Právo představeného pokárati podřízeného pro nepřístojnost neb nesprávnost ve výkonu funkce (§ 86, 10 a § 101, 11 cirk. zř.), není tímto kárným řádem dotčeno.

II. Pořádkové tresty.

§ 3.

Pořádkové tresty jsou:

- a) písemná výstraha,
- b) peněžní pokuta.

Peněžní pokuta nesmí v jednotlivém případě přesahovati přes 100 Kč a smí býti uložena jen po předchozí písemné výstraze.

§ 4.

Právo uložití pořádkový trest přísluší kromě kárného výboru předsedovi každého nadřízeného orgánu církevní správy (seniorátního výboru, synodní rady).

Před uložením pořádkového trestu jest obviněnému dáti příležitost, aby se písemně nebo ústně ospravedlnil.

Uložený pořádkový trest jest obviněnému písemně oznámiti s udáním důvodů. Pořádkové tresty se nezapisují do osobních výkazů.

Peněžní pokuty se vymohou, bude-li třeba, srážkou s platů; zaplacené pokuty připadnou všeobecnému církevnímu fondu.

§ 5.

Proti pořádkovému trestu, který nebyl uložen kárným výborem nebo synodní radou, lze podati ve 14 dnech od vyrozumění stížnost u církevního orgánu, jenž pořádkový trest uložil.

O stížnosti rozhodne nejbližší vyšší církevní orgán s vyloučením dalšího opravdového prostředku.

III. Kárné tresty.

§ 6.

Kárné tresty jsou:

- a) písemná důtka,
- b) peněžní pokuta,
- c) vyloučení z postupu do vyšších služebních platů,
- d) zmenšení služebních příjmů,
- e) zbavení volitelnosti pro jednu, pro některé nebo pro všechny církevní funkce,
- f) přeložení do výslužby se zmenšeným výslužným,
- g) zbavení církevního úřadu nebo funkce.

Kárné tresty mohou býti uloženy jen nálezem příslušného kárného výboru na základě řádně provedeného kárného řízení.

Kárné tresty nemohou býti správním opatřením ani změněny ani zrušeny.

§ 7.

Peněžní pokuta může býti uložena jako kárný trest jen v částce vyšší než 100 Kč, avšak nejvýše 500 Kč.

§ 8.

K vyloučení z postupu do vyšších služebních platů lze odsouditi nejvýše na tři roky. O dobu v nálezu určenou odsune se nejbližší platový postup, jenž by jinak normálně nastal.

§ 9.

Ke zmenšení služebních příjmů lze odsouditi nejvýše na tři roky. Srážka stanoví se v nálezu nejvýše dvaceti procenty. Za trvání trestu jest postup do vyšších služebních platů vyloučen. Vstoupí-li odsouzený před projitím doby trestu do výslužby, zmenší se pro zbytkovou dobu trestu jeho výslužné v procentuální míře nálezem stanovené.

§ 10.

Zbavení volitelnosti může býti uloženo buď na určitou dobu nebo trvale a jest vždy spojeno se zbavením též aktivního církevního práva volebního.

§ 11.

Přeložení do výslužby z trestu může se státi buď na určitou dobu nebo trvale. Srážku z výslužného lze určit nejvýše 20 procenty.

Jestliže odsouzený k dočasnému přeložení do výslužby ihned po uplynutí doby trestu k nové církevní službě (funkci) povolán bý nebyl, nastane od skončení trestu jeho výslužba s nezkrácenými pensijními požitky do té doby, než by znova k církevní službě (funkci) byl povolán.

§ 12.

Zbavení úřadu nebo funkce může se státi na určitou dobu nebo trvale. Vždy jest na dobu trvání trestu spojeno se ztrátou všech služebních příjmů i všech nároků na výslužné a zaopatřovací požitky pro odsouzeného i pro jeho příslušníky, dále se ztrátou volitelnosti k jakékoliv církevní službě nebo funkci, jakož i se ztrátou způsobilosti jakoukoli služebnost církevní (křest, oddavky, pohřeb, vysluhování svátostí a pod.) platně vykonati.

Avšak v případě prokázané ohleduhodné potřeby lze odsouzenému nebo nevinným příslušníkům na určitou dobu nebo na doživotí přiznati stálý vyživovací příspěvek v nejvyšší výměře polovice částky, která by odsouzenému nále-

žela jako pravidelné výslužné, kdyby v den vynesení kárného nálezu byl přeložen do výslužby.

Trest zbavení církevního úřadu neb funkce může býti také uložen s místním omezením na určitý sbor neb seniorát. V takovém případě odsouzený nepozbývá volitelnosti k církevním úřadům neb funkcím mimo dotýčný sbor neb seniorát a ostatní následky trestu v prvním odstavci uvedené trvají jen tak dlouho, dokud odsouzený nebyl k církevnímu úřadu nebo funkci jinde zvolen a potvrzen.

§ 15.

Při určení kárného trestu budiž v každém jednotlivém případě přihlíženo též k okolnostem polehčujícím a přitěžujícím.

Polehčující okolnosti jsou obzvláště: dosavadní bezúhonné chování a úspěšné působení, lítost nad spáchaným pochybením, snaha chybu a škodu napravit, jednal-li obviněný v prudkém hnutí myslí, nebo pod vlivem strachu, nátlaku, nouze, a pod.

Přitěžující okolnosti jsou obzvláště: bylo-li porušeno více povinností nebo setkává-li se více pochybení, zlomyslnost, nevážnost vůči církvi, zralé uvážení a příprava, svévole, vzdor, vyvolání obzvláště značného pohoršení, vážné poškození neb ohrožení života sborového a pod.

IV. Kárné úřady.

§ 14.

Kármu pravomoc vykonávají:

- a) kárné výbory, jež rozhodují v první instanci,
- b) vrchní kárný výbor, jenž rozhoduje v druhé instanci o odvoláních a stížnostech do rozhodnutí kárných výborů.

§ 15.

Kárné výbory jsou:

1. v Praze pro senioráty pražský, podlipský, čáslavský, táborský a plzeňský;
2. v Hradci Králové pro senioráty královéhradecký, poděbradský, chrudimský a poličský;
3. v Brně pro senioráty brněnský, vsetínský, novoměstský a moravskoslezský.

Vrchní kárný výbor jest v Praze.

§ 16.

Každý kárný výbor má 4 členy a 4 náhradníky.

Jak ze členů tak z náhradníků mají býti dva faráři a dva hlasovní údové církve (dle možnosti členové staršovstva) z příslušného obvodu.

Jeden člen a jeden náhradník mají býti — pokud možno — právnický vzdělání.

§ 17.

Vrchní kárný výbor má 6 členů a 6 náhradníků.

Jak ze členů tak z náhradníků mají býti tři faráři a tři hlasovní údové církve (dle možnosti členové staršovstva).

Aspoň jeden člen a jeden náhradník mají býti právnický vzdělání.

§ 18.

Náhradníci nastupují do kárných výborů a do vrchního kárného výboru na místa uprázdněná tím, že některý člen zemřel, nebo resignoval, nebo pro nepřekonatelnou překážku nemůže se prací výboru zúčastňovati, nebo byl vyloučen (§ 26), anebo odmítnut (§ 27).

§ 19.

Členy a náhradníky kárných výborů i vrchního kárného výboru volí synod většinou hlasů na tři roky (od synodu k synodu).

Návrhy vhodných osob jest včas vyžádati ode všech seniorátních výborů, avšak synod není návrhy těmi vázán.

Při volbě náhradníků jest určití pořadí, v jakém za členy do kárných výborů a do vrchního kárného výboru nastupují.

Za členy téhož kárného výboru anebo za členy vrchního kárného výboru nemohou současně býti voleny osoby, jež nemohou současně býti členy téhož staršovstva.

Členové kárných výborů a vrchního kárného výboru jsou ve vykonávání těchto svých úřadů samostatní a neodvislí.

§ 20.

Každý kárný výbor jakož i vrchní kárný výbor volí si sám ze svého středu předsedu a zapisovatele.

Člen právnický vzdělaný je referentem.

§ 21.

Kárný výbor z úřední povinnosti zkoumá svou místní i věcnou příslušnost.

Místně příslušný je kárný výbor, v jehož obvodu obviněný činný funkcionář církve svou funkci koná. Pro funkcionáře ve výslužbě nebo v poměru mimo službu jakož i pro volitelné kandidáty úřadu farního a vikářského jest místně příslušný kárný výbor, v jehož obvodu mají své řádné bydliště.

Kárný výbor, u něhož bylo kárné řízení řádně zahájeno, zůstává — vyjímaje případ delegace (§ 28) — příslušným k dalšímu řízení i když obviněný pak přesídlil do obvodu jiného kárného výboru.

Vzdá-li se obviněný před skončením kárného řízení své církevní funkce nebo služby, může jí sice býti zproštěn,

avšak kárné řízení přes to se provede až do konce. Týká-li se totéž kárné řízení více osob, které podléhají různým kárným výborům, určí vrchní kárný výbor, který kárný výbor celé řízení proti všem zúčastněným osobám provede.

Zamře-li obviněný, zastaví se kárné řízení.

Spory o příslušnost rozhoduje vrchní kárný výbor.

§ 22.

Kárné výbory a vrchní kárný výbor jsou způsobilé k jednání a usnášení jen při plném a řádném obsazení, tedy kárné výbory v senátech čtyřčlenných a vrchní kárný výbor v senátu šestičlenném.

Usnášení se děje prostou většinou hlasů. Všichni členové musí hlasovati. První hlasuje referent, pak další členové podle fyzického stáří od nejstaršího počínaje, předseda pak hlasuje poslední. Při rovnosti hlasů platí to mínění, pro které hlasuje předseda.

K trestu trvalého přeložení do výslužby se zmenšeným výslužným nebo k trestu trvalého zbavení úřadu neb funkce lze odsouditi jen když se proto vysloví aspoň tři členové kárného výboru nebo ve druhé instanci aspoň čtyři členové vrchního kárného výboru.

Při rozhodování nejsou kárné výbory a vrchní kárný výbor vázány na určité prostředky důkazní, nýbrž rozhodují na základě sneseného materiálu podle svého volného uvážení.

§ 23.

Pro každý kárný výbor jest ustanoviti kárného zástupce a jeho náhradníka, a pro vrchní kárný výbor vrchního kárného zástupce a jeho náhradníka.

Mají býti podle možnosti právnický vzdělání.

Jejich úkolem jest v kárném řízení hájiti zájmy církve, jež porušením povinností byly ohroženy nebo poškozeny.

Kárný zástupce (vrchní kárný zástupce) musí býti slyšen před každým rozhodnutím kárného výboru (vrchního kárného výboru).

§ 24.

Kárné zástupce a vrchního kárného zástupce i jejich náhradníky jmenuje synodní rada vždy na tři roky.

Návrhy vhodných osob si včas vyžádá ode všech seniorátních výborů, avšak není návrhy těmi vázána.

Kární zástupci a vrchní kárný zástupce jsou ve vykonávání svých funkcí vázáni pokyny synodní rady, obzvláště co se tkne podávání stížností a odvolání proti rozhodnutím kárného výboru.

§ 25.

M í s t n o s t pro zasedání a v ě c n é p o t ř e b y poskytne:

- a) kárným výborům seniorátní výbor toho místa, kde výbor má své sídlo,

b) vrchnímu kárnému výboru synodní rada.

Členové kárných výborů i vrchního kárného výboru, jakož i kárný zástupce a vrchní kárný zástupce obdrží za účast na zasedání náhradu výloh a cestné tak jako členové synodu.

V. *Vyloučení a odmítnutí.*

§ 26.

Z účasti na projednávání a rozhodování v kárném řízení jest vyloučen člen kárného nebo vrchního kárného výboru:

- a) jenž je s obviněným až do čtvrtého stupně příbuzen nebo sešvakřen, nebo je-li mezi nimi poměr adoptivní neb jakýkoliv osobní poměr zájmový;
- b) jenž může býti v téže věci vyslýchán jako svědek;
- c) jenž se účastnil rozhodování téže věci v nižší instanci;
- d) jenž je seniorem obviněného faráře.

Každý člen, u něhož se některá z těchto překážek vyskytne, jest povinen předsedovi to bezodkladně oznámiti, aby za něho povolal náhradníka.

§ 27.

Obviněný je oprávněn do 8 dnů od doručení usnesení o zahájení kárného řízení, nebo do 8 dnů od doručení obeslání ke kárnému jednání ve druhé instanci, odmítnouti jednoho nebo dva členy, může-li prokázatí závažné okolnosti, jež by jejich nepředpojatost uváděly v pochybnost.

Závažný důvod pro odmítnutí jest zejména, žije-li obviněný s odmítnutým členem v nepřátelství, nebo má-li odmítnutý člen sám nebo osoby jemu blízké soukromý zájem na výsledku kárného řízení.

O tom, zda odmítnutí se připouští, rozhodne s konečnou platností:

- a) vrchní kárný výbor, jde-li o členy kárných výborů;
- b) synodní rada, jde-li o členy vrchního kárného výboru.

Před rozhodnutím opatří si rozhodující úřad vyjádření odmítnutého.

Bylo-li odmítnutí připuštěno, povolá se za odmítnutého člena náhradník.

VI. *Delegace.*

§ 28.

Zmenší-li se úmrtím, resignací nebo z jakékoliv jiné příčiny počet členů a náhradníků některého kárného výboru tak, že kárný výbor nelze plně obsaditi (§ 23), přenesse vrchní kárný výbor jeho pravomoc v konkrétním případě na jiný kárný výbor.

Stejně opatření může vrchní kárný výbor učiniti i z jiných závažných důvodů na návrh kárného zástupce nebo obviněného.

VII. Obhajování.

§ 29.

Obviněný může si přibrati ze členů českobratrské církve evangelické obhájce.

Obhájce jest oprávněn přednésti a navrhnouti vše, co pokládá za prospěšné pro obhájení obviněného.

Obviněný i jeho obhájce mohou v průběhu vyšetřování se svolením vyšetřujícího referenta nahlížeti do spisů a činiti si z nich výpisy, pokud to nerušený průběh řízení připouští.

VIII. Řízení.

a) Zahájení.

§ 30.

O poklesecích církevních funkcionářů (§ 1) a volitelných kandidátů úřadu farského a vikářského uvažují z úřední povinnosti příslušné seniorátní výbory a synodní rada jakožto dozorčí církevní orgány. Zjistí-li důvodné podezření, učiní oznámení příslušnému kárnému výboru se žádostí o další opatření podle ustanovení kárného řádu.

Seniorátním výborům mohou podávati stížnosti proti jednotlivým církevním funkcionářům nebo kandidátům úřadu farářského a vikářského také staršovstva, nebo jednotliví starší a vůbec každý hlasovný člen církve. Stížnosti takové mají býti určité a jasné a mají také uvéstí důkazy. K udáním nepodepsaným nebo s podpisem nepravým se nepřihlíží.

Pro obhájení své pověsti může každý, kdo podléhá tomuto kárnému řádu, sám o sobě učiniti oznámení se žádostí, aby bylo proti němu provedeno kárné řízení.

§ 31.

Kárný výbor vyslechne vyjádření a návrh kárného zástupce, načež usnesením rozhodne, zda se kárné vyšetřování zavádí či ne.

Před rozhodnutím může kárný výbor dáti provéstí potřebná předběžná zjištění k objasnění věci.

§ 32.

Usnesení o zavedení kárného vyšetřování se doručí příslušnému seniorátnímu výboru, synodní radě a obviněnému.

Proti usnesení o zavedení kárného vyšetřování není oprávněného prostředku. Avšak proti usnesení, jímž byl návrh na zavedení kárného vyšetřování zamítnut, může si kárný zástupce do 14 dnů stěžovati k vrchnímu kárnému výboru.

§ 33.

Uzná-li kárný výbor, že oznámený poklessek může býti jen pořádkovým přestupkem, odstoupí spisy příslušnému seniorátnímu výboru k pořádkovému potrestání, anebo je-li ve

spisech též vyjádření obviněného, může sám pořádkový trest uložit.

Proti takovému usnesení může si kárný zástupce do 14 dnů stěžovati k vrchnímu kárnému výboru.

b) Trestní řízení.

§ 34.

Koná-li se proti obviněnému pro poklesek, který je předmětem kárného řízení, také soudní řízení trestní, nebudiž v zavedeném kárném vyšetřování až do skončení trestního řízení pokračováno.

Odsuzujícím soudním výrokem jest kárný výbor vázán; naproti tomu není vázán soudním výrokem sprostujícím.

c) Prozatímní suspense.

§ 35.

Jde-li o zvlášt hrubý poklesek, takže ponecháním obviněného ve vykonávání církevní služby či funkce byly by vážnost nebo zájmy církve ohroženy, může se kárný výbor usnésti, že obviněného církevního funkcionáře prozatímně suspenduje.

O tom jest bezodkladně zpravit obviněného, seniorátní výbor a synodní radu.

Zároveň se suspensí může kárný výbor pro dobu suspense omeziti obviněnému jeho služební platy až na dvě třetiny.

Do 14 dnů může si k vrchnímu kárnému výboru stěžovati obviněný proti usnesení o uvalení suspense, kárný zástupce pak proti usnesení, jímž návrh na uvalení suspense byl zamítnut.

Kárný výbor prozatímní suspensi zruší, pominou-li okolnosti, pro které byla nařízena; nejpozději končí prozatímní suspense právoplatným skončením kárného řízení.

d) Vyšetřování.

§ 36.

Je-li usneseno zavést kárné vyšetřování, provede je referent kárného výboru opatřením důkazů listinných a korespondenčních, protokolárním výsledkem svědků a znalců a zevrubným výsledkem obviněného, jemuž výsledky dosavadního vyšetřování předloží k vyjádření.

Nabídne-li obviněný nebo jeho obhájce nové důkazy, provede je vyšetřující referent, jsou-li pro objasnění a posouzení věci významné.

§ 37.

Každého svědka, znalce i obviněného jest před jeho výsledkem vážně napomenouti, aby mluvil čistou pravdu a nic nezamlčoval.

Každého jest vyslechnouti v nepřítomnosti jiných osob.

Vyslechnutý podepíše svůj protokol; každý protokol podepíše též vyšetřující referent a zapisovatel (byl-li přítomen).

Podle potřeby provede pak vyšetřující referent konfrontaci vyslechnutých svědků navzájem nebo některých svědků s obviněným. O tom jest sepsati zvláštní protokoly, jež — vedle vyšetřovacího referenta a případného zapisovatele — podepíší konfrontovaní.

§ 38.

Osoby, které jsou s obviněným v poměru manželském nebo příbuzenském či švakrovském až do 4. stupně, nebo v poměru adoptivním či schovaneckém, mohou se svědectví vzdáti.

O tomto jejich právu jest je před jejich výsledkem výslovně poučiti a v protokolu poznamenati, že se tak stalo.

§ 39.

Nemůže-li se svědek pro vzdálenost, nákladnost cesty, pro trvalý chorobný stav nebo pro jinou příčinu k výsledku dostaviti, vyslechně ho buď vyšetřující referent v jeho bydlišti nebo dá ho vyslechnouti nezúčastněným nejbližším vhodným církevním orgánem.

§ 40.

Nedostaví-li se obviněný, ač byl řádně obeslán, bez slušné omluvy k výsledku nebo nepředloží-li ve stanovené lhůtě písemné vyjádření, má se za to, že se ve vyšetřování svého obhajování vzdává.

§ 41.

Po skončeném vyšetřování zašle vyšetřující referent spisy kárnému zástupci k návrhu.

Kárný zástupce může navrhnouti doplnění vyšetřování provedením dalších důkazů, po jejichž provedení mu vyšetřující referent spisy znova zašle.

Kárný zástupce předloží spisy se svým návrhem předsedovi kárného výboru.

§ 42.

Předseda ustanoví zasedání kárného výboru, který po zprávě vyšetřujícího referenta a po vyjádření kárného zástupce — neuzná-li potřebu vyšetřování doplniti — prohlásí vyšetřování za skončené a usnese:

- a) buď, že kárné řízení se zastavuje, protože vina není dostatečně prokázána;
- b) nebo že jde jen o pořádkový přestupek, v kterémžto případě uloží pořádkový trest;
- c) anebo že se ustanovuje ústní jednání o kárném přčinu.

§ 43.

Usnesení o zastavení kárného řízení nebo o pořádkovém potrestání musí býti odůvodněno a doručí se obviněnému i kárnému zástupci.

Kárný zástupce může proti takovému usnesení do 14 dnů od doručení podati stížnost k vrchnímu kárnému výboru.

O pravoplatném zastavení nebo pořádkovém potrestání jest zpraviti příslušný seniorátní výbor a synodní radu.

e) Ústní jednání.

§ 44.

V usnesení o ustanovení ústního jednání jest přesně uvést, jaký kárný přečin se obviněnému za vinu klade, v jakém jeho jednání nebo opomenutí záleží a které z povinností v § 1. uvedených jsou tím porušeny.

Ústní jednání, k němuž se obešlou obviněný i jeho obhájce, jest ustanoviti tak, aby obviněný a obhájce měli pro obdržení obeslání ještě aspoň 14 dní času k nahlédnutí do spisů a k přípravě.

Nedostaví-li se bez dostatečné omluvy obviněný ani jeho obhájce, má se za to, že se obviněný obhajoby vzdává a provede se ústní jednání i vynesení nálezu v jeho nepřítomnosti.

Zároveň jest obeslati i svědky a znalce pokud se nepokládá za dostatečné přecísti jejich protokoly z kárného vyšetřování.

§ 45.

Ústní jednání není veřejné, avšak obviněný může žádati, aby byl dovolen přístup k jednání třem hlasovným členům církve jakožto jeho důvěrníkům.

§ 46.

Referent přečte oznámení (stížnost), jež je základem kárného řízení, jakož i tu část usnesení o ustanovení ústního jednání, v níž se uvádí, co se obviněnému za vinu dává.

Potom následuje výslech obviněného a předvolaných svědků a znalců a, pokud je potřeba, předčítání zápisů v kárném vyšetřování sepsaných a jiných důležitých písemností.

Obviněnému, obhájci a kárnému zástupci přísluší právo vysloviti se o jednotlivých přečtených průvodech a písemnostech a klásti otázky svědkům a znalcům.

Po skončení dokazovacího řízení přednese kárný zástupce své vývody a návrhy, obviněný pak, jakož i jeho obhájce, obhajobu. Obviněný má poslední slovo.

f) N á l e z.

§ 47.

Na to se kárný výbor v nepřítomnosti jiných osob poradí o nálezu. Při tom smí přihlížeti jen k těm důkazům a okol-

nostem, které byly při ústním jednání předneseny nebo přečteny.

§ 48.

Nálezem musí býti obviněný buď obvinění zproštěn nebo vinným uznán.

Je-li uznán vinným, musí nález obsahovati:

1. Jasný a určitý výrok o tom, čím se obviněný provinil a které z povinností v § 1 uvedených tím porušil,
2. zda se tím dopustil kárného přečinu či pořádkového přestupku,
3. výrok o kárném či pořádkovém trestu,
4. výrok o náhradě nákladů kárného řízení,
5. poučení, kde a v jaké lhůtě lze podatí odvolání,
6. odůvodnění co do viny i co do trestu s uvedením okolností polehčujících a přitěžujících, jakož i odůvodnění výroku o náhradě nákladů řízení.

Je-li obviněný zproštěn, jest v nálezu uvést, jakého obvinění byl zproštěn a odůvodnění výroku, a kdo nese náklady řízení.

Nález podepíše předseda a zapisovatel.

§ 49.

Je-li obviněný zproštěn nebo potrestán jen pořádkovým trestem, nese náklady řízení všeobecný církevní fond.

Byl-li mu uložen kárný trest, vyřkne se v nálezu, zdali a pokud se zřetelem k výsledkům důkazů, k majetkovým poměrům obviněného a k uloženému trestu, má náklady kárného řízení nahraditi.

Výlohy vlastní jakož i náklady vzniklé přihráním obhájce nese obviněný za všech okolností sám.

§ 50.

Nález se ihned vyhlásí v přítomnosti obviněného, obhájce, pokud se dostavili, kárného zástupce a případných důvěrníků, a do dalších osmi dnů se písemně s rozhodovacími důvody zašle kárnému zástupci i obviněnému.

§ 51.

O ústním jednání sepíše se protokol, jenž musí obsahovat i jména přítomných a vylíčení průběhu jednání ve všech podstatných věcech.

O poradách a hlasování sepíše se zvláštní protokol.

Oba protokoly podepíší předseda a zapisovatel.

§ 52.

Nález kárného výboru nabude právní moci, nebylo-li proti němu včas podáno odvolání.

Nález vrchního kárného výboru nabývá právní moci hned vyhlášením.

Zemře-li obviněný dřív než nález nabude právní moci, zastaví se kárné řízení.

IX. Odvolání.

§ 53.

Z nálezu kárného výboru mohou obviněný i kárný zástupce podati odvolání proti výroku o vině, proti výroku o trestu, jakož i proti výroku o náhradě nákladů kárného řízení.

Odvolání má odkládací účinek.

Odvolání ve prospěch obviněného jest nepřípustné, byl-li mu uložen jen trest pořádkový.

§ 54.

Odvolání jest podati do 14 dnů od doručení nálezu a to u předsedy kárného výboru.

Do této lhůty se nevčítá den doručení nálezu a doba poštovní dopravy odvolání.

Předseda kárného výboru odvolání odmítne, je-li nepřípustné, opožděné nebo podáno osobou, které právo odvolací nepřísluší.

Jinak předseda předloží odvolání se všemi kárnými spisy předsedovi vrchního kárného výboru.

§ 55.

Vrchní kárný výbor po slyšení vrchního kárného zástupce rozhodne usnesením bez ústního jednání:

- a) aby vyšetřování bylo doplněno, uzná-li toho potřebu. Takové doplnění provede buď samým svým referentem, nebo uloží jeho provedení kárnému výboru;
- b) aby pro podstatné vady řízení bylo kárné řízení v první instanci opakováno, uzná-li toho potřebu. V tom případě jest kárný nález zrušiti a věc příslušnému kárnému výboru vrátiti k novému projednání;
- c) směřuje-li odvolání jen proti výroku o náhradě nákladů kárného řízení.

§ 56.

Jinak ustanoví předseda vrchního kárného výboru ústní jednání. Pro další řízení platí obdobně předpisy o ústním jednání a nálezu v první instanci.

Vrchní kárný výbor svým nálezem buď odvolání vyhoví a naříkaný nález změní neb zruší, anebo odvolání zamítne a naříkaný nález potvrdí.

§ 57.

Nález vrchního kárného výboru (rovněž usnesení dle § 55 c) jest zaslati předsedovi kárného výboru ve čtyřech vyhotoveních, z nichž jedno podrží kárný výbor pro své spisy a po jednom zašle obviněnému, kárnému zástupci a přísluš-

nému seniorátnímu výboru, jenž jej založí do osobních spisů odsouzeného.

X. Provedení nálezu.

§ 58.

Nebylo-li proti nálezu kárného výboru podáno odvolání, zašle předseda kárného výboru po jednom jeho opisu příslušnému seniorátnímu výboru a synodní radě a zapíše nález v knize kárných nálezů.

Synodní rada zapisuje všechny pravoplatné kárné nálezy do své ústřední knihy kárných nálezů a vyznačí je v osobních spisech odsouzených.

§ 59.

Předseda kárného výboru zařídí, aby pravoplatně uložený trest byl příslušným církevním úřadem proveden.

Pokuty a peněžní tresty, jakož i náklady řízení, nezaplátí-li jich odsouzený dobrovolně, dobudou se — má-li odsouzený plat z pokladny spravované některým církevním úřadem — srážkou z jeho služebních platů, jinak pomocí světských úřadů. (§ 10 patentu z 8. dubna 1861 č. 41 ř. z.)

Pokuty a peněžní tresty plynou do všeobecného církevního fondu, jenž také nese náklady kárného řízení, jsou-li nedobytny a poskytuje na ně podle potřeby zálohy.

Služební příjmy odebrané dočasně a částečně, pokud plynou ze státní dotace, považují se za interkalarie.

Vyžaduje-li výkon kárného nálezu dalších opatření, jež se vymykají působnosti církevních úřadů, požádá synodní rada taktéž světské úřady o pomoc (§ 10 patentu z 8. dubna 1861 č. 41 ř. z.).

Trvalé zbavení úřadu (§ 6 g), k jehož zaujetí byl kdysi dán souhlas úřadů politických, dlužno téměř úřadům oznámiti.

XI. Obnova kárného řízení.

§ 60.

Pravoplatně skončené kárné řízení lze obnoviti ve prospěch odsouzeného na žádost jeho nebo jeho zákonných dědiců, nebo v neprospěch odsouzeného na žádost kárného zástupce, uvedou-li se takové nové průvodní okolnosti, které by byly pravděpodobně způsobily jinaký nález, kdyby byly bývaly v době vynesení nálezu známy.

§ 61.

O žádosti za obnovu kárného řízení rozhodne po slyšení kárného zástupce usnesením kárný výbor první instance, který může před rozhodnutím provést potřebné předběžné šetření.

Proti usnesení, jímž obnova kárného řízení byla povo-

lena nebo odepřena, lze si do 14 dnů po doručení usnesení stěžovati k vrchnímu kárnému výboru.

Pro povolené obnovené řízení platí stejné předpisy jako pro původní kárné řízení.

Avšak kárný výbor, jenž obnovu povolil, může podle povahy nových důkazů se souhlasem kárného zástupce zároveň hned uznati na zproštění nebo na mírnější trest.

§ 62.

Práva třetích osob, jichž na základě prvního nálezu nabýly, aniž nesou vinu na bezprávném odsouzení, nemohou býti novým nálezem dotčena.

Avšak jestliže odsouzený byl v obnoveném řízení zproštěn anebo potrestán jen pořádkovým trestem, má mu býti škoda bezprávným odsouzením způsobená dle možnosti nahrazena tím, kdo ji zavinil.

XII. Zahlazení.

§ 63.

Po uplynutí tří let od právní moci kárného nálezu, avšak nikoli před úplným odpykáním kárného trestu, může býti kárný trest na žádost odsouzeného, jenž osvědčil kajícínou lítost a polepšení a po celou tu dobu bezvadně se choval, ze všech úředních záznamů vyškrtnout s účinkem, že se k němu nadále již vůbec nepřihlíží.

O takové žádosti rozhoduje synodní rada, která může podle okolností také povolit, aby se při dalším postupu do vyšších platů lhůta vylučovací zcela nebo částečně opět započítala.

§ 64.

Církevní funkcionáři, kteří byli kárně potrestáni trvalým zbavením volitelnosti, přeložením do trvalé výslužby nebo trvalým zbavením úřadu neb funkce, mohou znova dosáhnouti volitelnosti nebo znova býti připuštěni k vykonávání úřadu neb funkce, jestliže se nejméně pět let bezvadně chovali, kajícínou lítost a trvalé polepšení spolehlivě osvědčili a jestliže dotyčné jejich prosbě synod v neveřejném sedění většinou hlasů vyhověl.

XIII. Promlčení.

§ 65.

Kárná odpovědnost zanikne promlčením:

- a) jestliže od spáchání pořádkového přestupku uplynul jeden rok, od spáchání kárného přčinu více než pět let,
- b) jestliže se obviněný v promlčecí lhůtě nikterak znova neprovinil,
- c) jestliže nahradil veškerou pokleskem způsobenou škodu a požádal za odpuštění toho, komu jím ublížil.

XIV. *Doručování.*

§ 66.

Doručování obsílek a všech úředních písemností v kárném řízení děje se vždy na potvrzení a pravidelně poštou.

Potvrzenka se připojí ke každému spisu, který se podává na poštu; obsahuje datmu a číslo spisu s podotknutím, že adresát má tuto potvrzenku vlastnoručně podepsati a připojiti datum doručení.

XV. *Ustanovení závěrečné.*

§ 67.

Tento kárný řád nabude platnosti dnem vyhlášení ve Věstníku synodní rady českokobratrské církve evangelické a platí i pro kárné případy již zahájené, avšak do dne vyhlášení nerozhodnuté.

Týmž dnem pozbude platnosti dosavadní kárný řád schválený IV. synodem českokobratrské církve evangelické v červnu r. 1927 a vyhlášený v 2. čísle IX. ročníku Věstníku synodního výboru českokobratrské církve evangelické (květen až srpen 1927).

Obsah:

I. Kárná odpovědnost	§§ 1—2,
II. Pořádkové tresty	§§ 3—5,
III. Kárné tresty	§§ 6—13,
IV. Kárné úřady	§§ 14—25,
V. Vyloučení a odmítnutí	§§ 26—27,
VI. Delegace	§ 28,
VII. Obhajování	§ 29,
VIII. Řízení:	§§ 30—52,
a) zahájení	§§ 30—33,
b) trestní řízení	§ 34,
c) suspense	§ 35,
d) vyšetřování	§§ 36—43,
e) ústní jednání	§§ 44—46,
f) nález	§§ 47—52,
IX. Odvolání	§§ 53—57,
X. Provedení nálezu	§§ 58—59,
XI. Obnova řízení	§§ 60—62,
XII. Zahlazení	§§ 63—64,
XIII. Promlčení	§ 65,
XIV. Doručování	§ 66,
XV. Závěrečné ustanovení	§ 67.

2. Návrh na schválení výkladů církevního zřízení.

Synod schvaluje výklady církevního zřízení, které synodní rada podle § 101, 18 cír. zř. učinila a to v plném znění, jak dále uvedeno:

a) Členství vikářů ve staršovstvu (§ 56, 2 a § 79 odst. 1 b cír. zř.):

Podle § 79 odst. 1 b cír. zř. vikáři, kteří jsou duchovními správci na farních sborech na místě farářů, jsou virilními členy seniorátního konventu, ale podle § 56, 2 může být vikář plnoprávným členem staršovstva jen se souhlasem sborového shromáždění, takže by mohl nastati případ, že by plnoprávným členem seniorátního konventu byl vikář, jenž není plnoprávným členem staršovstva. Přes tuto nesrovnalost usnesla se synodní rada, že jest třeba držeti se doslovného znění církevního zřízení, podle něhož v každém případě vikář může býti plnoprávným členem staršovstva toliko tehdy, když se na tom usnese sborové shromáždění.

b) Přenesení sídla farního sboru (§ 25 odst. 6):

K přenesení sídla sboru jest potřebí, aby se pro ně vyslovily dvě třetiny všech hlasovných údů sboru. Úmyslem uvedeného ustanovení církevního zřízení jest totiž zřejmě zabrániti tomu, aby přenášení sídla sboru se dalo snad jen usnesením náhodné většiny na schůzi, již by se snad zúčastnil jen malý zlomek údů. V úvahu přichází též analogie § 23, 1 (zřizování sboru) i § 28, 1 (přefaření), kde se všude žádá většina všech hlasovných údů.

c) Správa seniorátního úřadu po vypršení šestiletí dosavadního seniora (§ 18 a § 85, odst. 6):

V mezidobí mezi vypršením šestiletí dosavadního seniora a potvrzením volby nového seniora má vésti správu seniorátu senior dosavadní. Odůvodnění: ježto nejde ani o úmrtí ani o resignaci dosavadního seniora, nelze použítí ustanovení § 85, 6 církevního zřízení, nýbrž je nutno použítí § 18 církevního zřízení, podle něhož »Kdo v některém orgánu přijal funkci služební na určitou dobu, jest povinen vykonávati ji osobně. Své povinnosti je zproštěn teprve tehdy, když nová volba nabude zákonné platnosti.«

d) Zřizování statutu kazatelské stanice (§ 42 lit. h):

K dotazu jednoho staršovstva, zda statut o poměru mezi kazatelskou stanicí a mateřským sborem (§ 30 odst. 2) musí býti usnesen sbor-

rovým shromážděním, či stačí-li usnesení staršovstva, uznala synodní rada v přípisu z 8. května 1934 č. 653 takto:

Názor staršovstva, že § 42 lit. h) církevního zřízení dlužno vykládati restriktivně tak, že se vztahuje jen na sborové a mezishorové statuty dle § 34 církv. zřízení, nikoli však také na statuty o poměru mezi kazatelskými stanicemi a mateřskými sbory, není správný.

V § 30 církv. zřízení nemluví se o statutech kazatelských stanic, nýbrž o statutech, jimiž se upravuje poměr mezi stanicí a mateřským sborem. Takový statut je stejně věcí sborovou jako věcí stanice a zpravidla se v něm sbor něčeho vzdává ve prospěch kazatelské stanice, nebo přijímá nějaké závazky vůči stanici a pod.

Sborové shromáždění rozhoduje ve všech věcech sborových, které nejsou výslovně vyhrazeny staršovstvu nebo faráři (§ 42, první věta). Ustanovení to a tedy i celý další obsah § 42 církevního zřízení nelze vykládati restriktivně co se tkne příslušnosti sborového shromáždění. Proto i ustanovení litery h) téhož paragrafu dlužno vykládati tak, že všechny církevní statuty, jež se dotýkají věcí a zájmů sborových — a to jsou nepochybně vždycky též statuty, upravující poměr mezi kazatelskou stanicí a mateřským sborem — musí býti zřízeny usnesením sborového shromáždění.

Oproti mínění staršovstva, že sborové shromáždění jakožto orgán reprezentující i sbor i stanici, nemůže tu fungovati, stačí poukázat na to, že také staršovstvo jest orgán reprezentující i sbor i stanici, jejíž výbor je staršovstvu podřízen.

Také poukaz na stylisaci poslední věty § 34 církevního zřízení není argumentem pro názor staršovstva, neboť smysl věty té nepochybně jest, že statuty tam zmíněné potřebují vedle schválení sborových shromáždění ještě též schválení synodní rady.

Dovolává-li se staršovstvo dále ustanovení § 81 č. 8 církv. zřízení, jest naopak zdůrazniti, že ustanovení to jest obdobou § 42 lit. h) církv. zřízení, t. j. tak jako sborové statuty usnáší sborové shromáždění, tak seniorátní statuty usnáší seniorátní shromáždění.

e) Členství vikářů-duchovních správců na místě farářů v seniorátním konventu (§ 79 odst. 1 b):

K dotazu jednoho seniorátního úřadu odpověděla synodní rada přípisem z 24. listopadu 1931 č. 3149/1931 takto:

»K tamnímu dotazu z č. sdělujeme, že ustanovení § 79, 1b) církevního zřízení vztahuje se na vikáře D. z K. i B. z T. a že oba jmenovaní vikáři jsou tedy členy seniorátního konventu mocí svého úřadu i bez hlasování se-

niorátního konventu. Jmenovaní vikáři jsou totiž nepochybně duchovními správci na farních sborech na místě farářů; nejsou přece ani na sboru filiálním, ani nejsou na farním sboru, obsazeném farářem k výpomoci tohoto faráře. Nerozhoduje, že v povolací listině jest řečeno, že oba vikáři mají duchovní služby konat v dohodě s administrátorem. Každý vikář bez výjimky podléhá přece dohledu administrátora podle § 56 církv. zřízení; kdyby vikář takový měl býti vyňat z ustanovení § 79, 1 b), bylo by toto ustanovení naprosto bezvýznamné, neboť by se nevztahovalo vůbec na žádného vikáře, což jistě nebylo úmyslem synodu, když měnil § 79, 1 b) církevního zřízení.«

f) Omezení volitelnosti za seniora
(§ 87 odst. 2 c. zř.):

Omezení volitelnosti za seniora na dvě šestiletí platí podle § 87, 2 církv. zřízení jen o volebních obdobích bezprostředně po sobě jdoucích. Vyplývá to ze slov: »D o s a v a d n í senior může býti zvolen znovu, ale jen na jedno šestiletí.«

g) Použití sborových fondů k jiným účelům
(§ 35 odst. 2):

Sborové fondy (jako dotační, stavební a pod.) nebývají samostatnými právníckými osobami (nadacemi), nýbrž tvoří zpravidla součást sborového jmění, která je arcíř pro určitý zvláštní účel závazně vyhrazena (§ 35, 2 církv. zřízení).

Z toho plyne, že z takových svých fondů, tedy ze svého jmění, sbor si vypůjčovati nemůže.

Jiná je otázka, zdali a kdy smí sbor některého svého fondu zcela nebo zčásti použítí pro nějaký jiný účel.

Podle první věty § 35, 2 církv. zřízení může sbor své jmění fondovní zciziti nebo pro jiný jakýkoliv účel užítí, jestliže už při darování fondu nebo při jeho shromáždování (tedy pokud se na fond ten ještě sbírky konají) taková možnost protokolárně nebo statutárně byla vyslovena. Musilo by se o tom usnésti sborové shromáždění a bylo by dbáti arcíř též ustanovení § 42 f) církevního zřízení.

Podle druhé věty § 35, 2 církv. zřízení může býti se schválením synodní rady změněn účel fondu, takže pak celé jeho jmění bude dotyčnému jinému účelu sloužiti.

Také není v církevním zřízení zásadní překážky, aby sbor změnil způsob, jakým jest jmění některého jeho fondu uloženo. Může to býti přímo jeho povinností, když dosavadní uložení fondového jmění přestane býti bezpečným (§ 35, 1 a § 48 církv. zřízení). Pokládá-li to sbor s hlediska bezpečnosti a účelnosti za odůvodněno, mohl by některý svůj fond zcela nebo zčásti uložití také v některém jiném svém sborovém podniku. Předpokladem by bylo, že se tím jmění to

svému fondovému účelu neodejme, že nové uložení nebude nevýhodnější než dosavadní a že bude ovšem dbáno též ustanovení § 42 f) cirk. zřízení. Seniorátní výbory mají v podobných případech při výkonu svého práva dozorčího dbáti o to, aby takovéto změny v účelu neb uložení fondu se dály s největší obezřetností a předkládali synodní radě návrhy podle 2. věty § 55, 2 jen po zevrubním zkoumání.

h) O pojmu úředníků církevní správy a o přijetí úřadu jiného mimo českobratrskou církev evangelickou
(§ 69 odst. 7 c. zř.):

Přijetím úřadu nebo povolání jiného rozumí se přijetí jakéhokoli úřadu nebo povolání mimo českobratrskou církev evangelickou, tedy i přijetí úřadu kazatelského v jiné církvi.

Pod pojem úředníků církevní správy ve smyslu § 69, odst. 7 c. zř. spadají též bohoslovecky vzdělaní zaměstnanci ústavů s církví souvisejících a pro církev pracujících (zejména též asistenti Husovy fakulty bohoslovecké v Praze), pokud je synodní rada uzná za způsobilé k praktické práci církevní.

i) Volba vikáře za předsedu staršovstva
(§ 47, 2 c. zř.):

Synodní rada otázal se jeden seniorátní úřad, zda vikář filiálního sboru nebo vikář, pracující trvale na místě faráře na sboru farním nemůže býti v určitých případech předsedou staršovstva. Synodní rada, uvažujíc o této otázce, uznávala, že praktická potřeba by někdy činila vhodným, aby vikář předsedou staršovstva býti směl. Jasné znění §u 47, 2 cirk. zřiz. však znemožňuje, aby předsedou staršovstva byl někdo jiný, než farář nebo kurátor. Proto synodní rada musí setrvati při tom, že vikář podle platného církevního zřízení v žádném případě předsedou staršovstva býti nemůže.

5. Návrh na směrnice pro povolování novostaveb a nákladnějších přestaveb církevních budov.

Má-li synodní rada dáti svolení ke stavbě nové církevní budovy nebo k nákladnější přestavbě, musí býti předloženy skrze seniorátní úřad tyto přílohy k žádosti o to:

1. Skizza projektované budovy i situace místa, kde budova má býti postavena.
2. Rozpočet nákladu stavebního, odhadnutý některým ne-stranným odborníkem.
3. Sdělení i prokázání, jak veliký stavební kapitál má sbor

- k dispozici, po příp. jaký obnos může a chce sbor rozvrhnouti na členy sboru a podle jakého klíče.
4. Účty sborové za tři předcházející roky (nejsou-li již dříve synodní radě odvedeny).
 5. Protokol o schůzi saršovstva a zastupitelstva (nebo shromáždění hlasovných člen), na které se stalo řádné a pravoplatné usnesení o stavbě a o povinných příspěvcích členů na stavbu. Ve schůzi také musí býti předložen přesný rozpočet nákladu a plán úhrady.
 6. Těmito uvedenými doklady má býti prokázáno, že sbor má pohotově a nebo pevně zaručeno aspoň 60% stavebního nákladu kromě stavebního místa.
 7. Nebude-li sbor míti plný obnos na stavbu potřebný a musí-li hraditi nedostatek zápůjčkou, bude mu prokázati, kde a za jakých podmínek získá potřebnou zápůjčku a jak chce a může hraditi nejenom úroky a amortisaci této zápůjčky, nýbrž i všechny dosavadní výdaje na udržování sboru (event. úroky a amortisaci starých dluhů). Proto musí předložiti synodní radě celkový rozpočet všech potřeb a vydání i zajištěných příjmů.
 8. Seniorátní výbor jest spoluodpověden za povolení nebo nepovolení stavby. Proto jest povinen doprovoditi žádost sboru svým dobrozdáním a to po pečlivém zkoumání, zda této stavby jest potřebí a zda hmotné poměry sboru a členů i jejich náboženská a církevní horlivost dává jistotu, že stavbu sbor podniknouti a hraditi může.
 9. Synodní rada jest povinna vyžádati si na účet sboru dobrozdání některého architekta jak o navrženém plánu budovy, tak o rozpočtu.
 10. Synodní rada se usnází o povolení nebo nepovolení stavby; při zamítavém rozhodnutí je povinna sděliti důvody, proč stavbu povolit nemůže.
 11. Do povinné zajištěné stavební hotovosti nemohou se počítati reality náležející sboru resp. jejich odhadnutá cena, leč by jejich čistý výnos stačil hraditi příslušné úroky ze zápůjčky, kterou by sbor na nová stavební vydání uzavřiti musil. Také nelze do stavební hotovosti započísti dary pouze slíbené, leč by byly pevně a bezpečně a právně zajištěny. Soukromé zápůjčky musí býti nevypověditelné nejméně dobu 15 let.
 12. Sbor nesmí začíti se stavbou dokud synodní rada nedá k tomu svolení.
 13. Synodní rada — i když stavbu povolí — nepřijímá odpovědnost ani za zaplacení celého nákladu stavebního ani za správné placení úroků a amortisace dluhů.
 14. Když sbor v žádosti o povolení stavby a na základě ostatních sdělení dokazoval a ujišťoval, že stačí na úhradu celého nákladu stavebního i když by náklad ten převy-

šoval rozpočet a že jest schopen platiti i eventuelní úroky a amortisaci dluhu, jakož i všechny potřeby, spojené s udržováním sboru, nemůže ani v budoucnosti žádati o zvláštní příspěvek nebo další zápůjčku z důvodu, že nemá prostředky na jmenovaná vydání.

4. Návrh na směrnice pro zřizování nových farních sborů.

Nový farní sbor může býti zřízen jen tehdy, když se naplní ještě tyto podmínky vedle těch, které již jsou stanoveny církevním zřízením:

1. Sídlo žádaného sboru a obydlí většiny členů, kteří o sbor usilují, musí býti vzdáleno od sídla sboru, ke kterému dosud náleží, nejméně 8 km nejkratší cestou, a počet duší sboru budoucího nejméně 500.
2. Jestliže by žádáno bylo za zřízení nového sboru, jehož sídlo i obydlí většiny členů jeho je vzdáleno od sídla sboru starého méně nežli 8 km, musí býti v projektovaném sboru nejméně 1000 duší.
3. Musí býti prokázáno, že budoucí sbor bude míti dostatečné finanční prostředky na své udržování a to na plat farářův nejméně 8.000 Kč a vedle toho přiměřený byt naturální ve farni. Není-li takové fary, musí mít další prostředky na činži slušného bytu. Musí také býti prokázáno, že sbor bude moci hraditi nejen tyto osobní platy, nýbrž i ostatní potřeby a výdaje spojené se sborovým životem.
4. Než nový sbor bude voliti faráře nebo vikáře, musí býti dosaženo státního schválení systemisace nového místa kazatelského.
5. Po pravidle má budoucí sbor už míti, než se organizuje, vlastní budovu sborovou, zejména chrám (modlitebnu). Není-li takové budovy, může býti výjimečně synodní radou uděleno svolení ke zřízení sboru, jestliže má zajištěnu vhodnou místnost pro služby Boží a to nejméně na 10 let, a že má i další prostředky na činži z takové místnosti.
6. Potřebné prostředky na vydržování sboru mohou býti zajištěny jednak členskými příspěvky, při čemž musí býti prokázáno, že členové sboru příspěvky uvedené v žádosti vskutku odváděti mohou podle svých poměrů majetkových. Další prostředky mohou býti výnosy fondů nebo realit, které sbor vlastní pro svou potřebu, anebo i zvláštní dary jednotlivců nebo korporací, zaručené aspoň na 10 let.
7. K žádosti o zřízení sboru musí býti předložen pečlivě sestavený rozpočet všech potřeb i vydání sborových, jakož i zaručených příjmů, tak aby z něho bylo patrné, zda budoucí sbor má a míti bude dostatečné a zaručené

prostředky ke svému trvání. Není-li zajištěno, že sbor má k vydržování svému dostatečných prostředků a není-li místo farářské systemisováno, nesmí synodní rada dáti svolení k jeho zřízení.

8. Zřízením nového farního sboru nesmí klesnouti počet duší ve sborech, z nichž nový byl utvořen, pod 700. Také výše platu, který mateřský sbor doposud poskytoval na služné farářské, nesmí se snížit, leč by se prokázalo, že založení nového sboru bylo naléhavě potřebí a že mateřský sbor nestačí dávatí faráři dosavadní plat. V takovém výjimečném případě může synodní rada svoliti k tomu, aby plat ten byl snížen o 30%. Avšak nikdy nesmí snížený plat býti menší nežli Kč 8000.—. Projednání a rozřešení této věci jest nezbytnou podmínkou svolení ke zřízení nového sboru.

5. Návrhy ve věcech pensijních.

- a) Sedmý synod vzav na vědomí zprávu synodní rady o právním podkladu pensijního pojištění českobratrského evangelického duchovenstva se usnáší takto: normální pensijní nároky českobratrského evangelického duchovenstva, spojené s místem jimi zastávaným, požadované v § 11. vládního nařízení čis. 252/1933 sbírky zákonů a nařízení, jsou nároky na pensi z kongruové státní dotace v takové výši, jakou stanoví kongruový zákon z roku 1926 a zákony o úsporách ve státní správě, pokud se k citovanému kongruovému zákonu vztahují. Případy pensijního pojištění duchovních, kteří napřed konali službu v jiné církvi nežli v českobratrské církvi evangelické a byli v ní pensijně pojištěni, budtež řešeny individuálně zvláštním opatřením podle rozhodnutí synodní rady. Pojištění u pensijního fondu českobratrské církve evangelické je toliko církevně povinné a má vzhledem k zákonu o pensijním pojištění povahu pojištění dobrovolného a nadleřovacího. Pojiřřují se u něho toliko duchovní českobratrské církve evangelické. kdežto všichni ostatní zaměstnanci církevní, zvláště diakoni, musí býti podle zákona z roku 1929 pojištěni u Všeobecného pensijního úřstavu. Synodní radě se ukládá, aby nově do církevní služby vstupující diakony do pensijního pojištění u pensijního fondu českobratrské církve evangelické nepřijímala a odkázala je na pensijní pojištění u Všeobecného pensijního úřstavu. Diakoni, kteří dosud jsou pojištěni u pensijního fondu českobratrské církve evangelické budtež převedeni do pojištění u Všeobecného pensijního úřstavu.
- b) Synod bře na vědomí zprávu synodní rady o výši pensí a vdovských zaopatřovacích platů, podanou v brožure

k 7. synodu na str. 145 a násl. a schvaluje ji. Zejména bře synod na vědomí, že synodní rada od 1. července 1933 zrušila 100%ní dobrovolně poskytovaný příspěvek k pensím a vdovským platům z bývalého t. zv. pensijního ústavu vídeňského a že od téhož data vyměřovala výslužné z pensijního fondu českobratrského evangelického podle zásady: za léta 1922—1929 po pětiletém členství základ za prvních pět let 1.200 Kč a za každý další rok, za který bylo zapláceno ročně 800 Kč na členských příspěvcích, pensi ročně 160 Kč; za léta 1930 a další, v nichž členové platili zvýšené roční příspěvky 1.500 Kč, za každý rok pensi 290 Kč. Tím se ruší usnesení V. synodu, dotýkající se této věci.

- c) Synodní radě se ukládá, aby do příštího synodu vypracovala a s prozatímní platností ve Věstníku synodní rady vyhlásila text nových stanov pensijního fondu českobratrské církve evangelické podle usnesení VII. synodu a podle zásad, obsažených ve zprávě o věcech pensijních v brožurě k VII. synodu. Při tom budiž přihlíženo i k usnesením synodu V. a VI. pokud nejsou v rozporu s usnesením VII. synodu.
- d) Usnesení pátého synodu, že synodnímu seniorovi v pensi přísluší vedle normálního výslužného z pensijního fondu českobratrské církve evangelické ještě přídavek 1000 Kč z tohoto fondu za každý dokonatý rok aktivní služby seniorské, nejvýše 6000 Kč, se zrušuje.
- e) Duchovní, kteří v letech 1922—1929 platili nízké pensijní příspěvky do českobratrského evangelického pensijního fondu (800 Kč), mohou si je dodatečně zvýšiti na příspěvek ročních 1.500 Kč a tím si zajistiti zvýšený pensijní nárok. Za každý z uvedených let je nutno doplatiti 700 Kč se 6%ním úrokem. Zakupovati si leta před rokem 1922, kdy pensijní fond českobratrské církve evangelické neexistoval, není přípustné.

6. Návrh Řádu pro přijímání chovanců Misijské školy diakonské a pro jejich výchovu a zkoušku.

§ 1. Diakoni jsou pomocníci staršovstva v celé jeho činnosti; jsou to mužové, kteří nemají vysokoškolského vzdělání bohosloveckého, ale přece jsou k povolání svému odborně připraveni.

Úkolem jejich jest:

- a) vypomáhati v péči o chudé, opuštěné, nemocné a zanedbané;
- b) vyučovati náboženství na školách obecných a občanských, pracovati mezi mládeží v Nedělních školách a ve Sdruženích mládeže;

- c) vypomáhati při biblických schůzích a rozhovorech, při kázáních, při chrámových shromážděních ve stanicích kazatelských, ve sborech filiálních a farních a při pohřebních pobožnostech;
- d) vypomáhati staršovstvu ve sborové správě hospodářské a faráři v písemných pracích;
- e) šířiti náboženskou a církevní literaturu.

§ 2. Pro výchovu diaconů zřízena jest Misiijní škola v Olomouci. Jest majetkem Českobratrské misijní jednoty, která ji také vydržuje, ale je pod dozorem úřadů českobratrské církve evangelické, zejména synodní rady.

Ti, kteří se o přijetí do Misiijní školy hlásí, musejí míti:

- a) vysvědčení, že s prospěchem nejméně dobrým absolvovali buď čtyřletou školu měšťanskou nebo nižší střední školu;
- b) musejí předložiti osvědčení úřadu, že buď vykonali povinnou službu vojenskou a přešli do rezervy, anebo že vůbec ke službě vojenské odvedeni nebyli;
- c) musí býti nejméně 22 let staří;
- d) musí předložiti vysvědčení státního lékaře, že jsou úplně zdraví. Ti, kdo nejsou zcela zdraví, nemohou býti přijati, zejména ne ti, kteří dobře nevidí nebo dobře neslyší;
- e) musí předložiti průkazy, čím se dosud zabývali a zvláštní přípis, jimi samými složený a napsaný, jaký byl dosavadní běh jejich života a co je vedlo k tomu, aby žádali o přijetí do Misiijní školy;
- f) kuratorium Misiijní školy bedlivě má vyšetřiti dotazem u seniora i faráře, po případě farářů nebo jiných osob, které uchazeče znají, všechny věci, jež se týkají jejich chování, jejich církevního zájmu i náboženského smýšlení, jejich dosavadního zaměstnání i jejich poměrů rodinných. Také vyžádá si kuratorium jejich křestní listy;
- g) žádost o přijetí do Misiijní školy musí býti kuratoriu podána před koncem školního roku, tedy nejdéle do 15. června, tak, aby kuratorium mělo čas získati si potřebné informace o dotyčném uchazeči. Jestliže informace jsou příznivé a ostatní podmínky naplněny, povolá uchazeče kuratorium ke vstupní zkoušce ze znalosti Písma sv., učení naší církve i ze známosti dějin;
- h) před přijetím nových chovanců učiní kuratorium školy dotaz u synodní rady, zda doporučuje buď další chovance nepřijímati nebo přijímati určitý jejich počet. Očekává se, že kuratorium bude se dle vyjádření synodní rady řídit:

- ch) chce-li kuratorium podle návrhu synodní rady přimouti určitý počet chovanců, zašle synodní radě žádosti těchto uchazečů i s přílohami a informacemi, které o nich má, jakož i vyjádření příslušného seniora a i svůj vlastní návrh. Synodní rada zašle pak své doporučení o tom, kteří uchazeči by mohli býti přijati;
- i) chovanci Misijní školy mají hraditi buď cele nebo částečně náklad na své vydržování ve škole misijní. Chudým a nadaným uchazečům mohou býti tyto poplatky odpuštěny.

Doba vyučování na Misijní škole trvati bude nejméně tři léta.

§ 5. Misijní škola poskytne chovancům svým vzdělání v těchto předmětech:

- a) v nauce o Písmu sv.,
- b) ve výkladu Písma sv., tak aby docíleno bylo dobré znalosti Písma a jeho obsahu,
- c) ve věrouce, ethice a nauce o různých náboženstvích a církvích,
- d) v učení o kázání a vyučování náboženství, o péči pastorační, o činnosti sociální, církevním zřízení, o řádech bohoslužebných, církevním zpěvu, misii a j.,
- e) v dějinách církevních, zvláště reformačních.

Chovanci budou vedeni k praktickému výcviku v činnosti, která je očekává, a k doplnění všeobecného vzdělání jejich bude jim, pokud je možno, poskytnuta příležitost učit se literatuře, obecným dějinám, zeměpisu a i některému cizímu jazyku.

§ 4. Pro výchovu diaconů zřídí se kuratorium, jehožto členy navrhuje Misijní jednota a schvaluje synodní rada, která má právo sama povolati jednoho až tři členy do kuratoria.

§ 5. Má-li kdo býti ustanoven diaconem v Českolbratrské církvi evangelické, musí vykonati s prospěchem zkoušku před komisí, která navržena bude kuratoriem a potvrzena synodní radou. Synodní rada může sama jmenovati jednoho až tři členy této komise.

Kdo by se vykázal vysvědčením, že absolvoval nějaké cizí školy diakonské a vykonal s prospěchem zkoušku v této škole, může býti po dobrozdání zkušební komise zproštěn synodní radou řádné diakonské zkoušky, ale musí se v každém případě podrobiti kolokviu před zkušební komisí.

§ 6. Zkouška diakonská koná se ze všech bohosloveckých předmětů, jimž Misijní škola vyučovati má.

§ 7. Zkušební komise zašle vysvědčení o zkoušce synodní radě, která na základě tohoto vysvědčení a vyjádření kuratoria může dáti chovancům prozatímní dekret diakonský, opravňující je na dvě léta k subsidiárnímu vyučování nábo-

ženství na obecných a občanských školách, jakož i k ostatním pracím pomocné služby diakonské. Mají-li pak diakoni míti právo ke kázání, musí o ně pro každého z nich zvláště žádati příslušný farář sboru, na kterém ustanovení byli.

§ 8. Má-li diakon obdržeti definitivní dekret, musí se ještě podrobiti další praktické zkoušce před seniorátním výborem toho obvodu, v němž právě působí. Ke zkoušce se může přihlásiti teprve po druhém roku svého působení, ale musí se přihlásiti před vypršením tří let služby. Zkouška týká se bude praktické způsobilosti kazatelské, učitelské a pastorační. Po oznámení seniorátního výboru, že zkouška byla s prospěchem vykonána, vydá synodní rada diakonovi dekret definitivní, v němž bude obsaženo i svolení ke kázání v církvi česko-bratrské, ovšem pod dozorem příslušného faráře.

7. Návrh Řádu pro volení a působení diakonů.

§ 1. Synodní rada má právo určití absolventům školy misijní místo jejich působení, není však zavázána tohoto práva vždycky užití aneb těmto absolventům místo hledati. Absolventi školy, ano i diakoni, kteří jakýmkoli způsobem své místo ztratili, musí se o místo sami starati, po případě u sborů, kde taková místa jsou zřízena, se ucházeti. Žádný církevní úřad nemůže býti zavázán opatřiti diakonům, kteří jsou bez místa, nějakou službu, tak jako není zavázán opatřiti bohoslovcům nějaké místo.

§ 2. Při povolávání chovanců Misijní školy k určité práci doporučuje se, aby obzvláště v prvních letech svého působení přidělení byli, bude-li to možno, na místa, kde sbor má své sídlo a kde by farář měl možnost je uváděti v jejich práci. Také musí diakoni aspoň v prvních letech svého působení předkládati faráři svému rukopisy svých výkladů, kázání a modliteb jimi vypracovaných.

§ 3. Činnost diakonskou uvádí je místní farář, jehož povinnost jest dozíratí na jejich působení.

§ 4. Zvolenému diakonovi má býti vydána listina vokační, v níž budou uvedeny jednak všechny jeho povinnosti a jednak i jeho příjmy, které mu sbor poskytovatí bude. Výše případných přídavek z ústředních prostředků církevních nemůže býti v listině vokační uvedena a zaručena. Ale třeba jest, aby výslovně do listiny vokační vloženo bylo, že sbor bude platiti polovici povinných příspěvků pensijních a nemocenských a že i ručí za řádné zaplacení i druhé polovice příspěvků těchto, jež se mají strhovati z diakonova služného. Tato listina bude podepsána řádnými zástupci sboru, po případě i stanice kazatelské, kdyby hlavně v ní diakon pracovatí měl. Rovněž musí býti podepsána zvoleným diakonem samým s poznámkou, že tuto volbu i podmínky v listině naznačené přijímá.

§ 5. Diakoni i sbory, které je volají, mají právo vzájemně

tříměsíční výpovědi, což by i v listině vokační výslovně ustanoveno bylo.

§ 6. Diakoni, chtějí-li vstoupiti v manželský svazek, musí k tomu míti svolení synodní rady, která svolení to může po pravidle dáti až po tříletém uspokojivém jejich působení. Jestliže by pak některý diakon uzavřel sňatek bez tohoto svolení, může mu býti příspěvek z ústředních prostředků církevních snížen. Ten, kdo žádá o svolení k manželství, musí k žádosti své připojit tyto doklady:

- a) křestní list ženy, se kterou manželství uzavřítí chce,
- b) sdělití synodní radě, zda žena ta je svobodná nebo vdova; jaké bylo její školní vzdělání; jaké dosavadní zaměstnání; zda k církvi naší z jiné církve přistoupila a z které; kde v posledních dvou letech bydlila; zda v církvi československé nějak působila; jaké jsou její majetkové poměry.

Jestliže by kdo uzavřel manželství před nastoupením služby diakonské, ztrácí nárok na vydání dekretu volitelnosti.

8. Úprava směrnic pro minimální platy duchovenstva.

A. Platy vikářské.

1. Vikáři jsou pomocní kazatelé řádně ordinovaní.

- a) z nich jedni jsou na uprázdněných sborech farních (kde faráře není),
 - b) druzí jsou zvoleni ve sboru, kde vedle místa farářského jest systemisováno se svolením synodní rady a státní správy druhé místo kazatelské,
 - c) jiní, kteří jsou povoláni sborem, kde místo vikářské není systemisováno, ale kde jest ho zapotřebí k výpomoci faráři v jeho stáří neb nemoci a pod.
2. a) Základní plat vikářů na sborech uprázdněných bude 9.000 Kč a byt, jakož i všechny různé příjmy, které by faráři náležely (štola, remunerace a cestné za vyučování náboženství a pod.). Vedle toho náležejí vikáři trienálky a výchovné v stejné výši jako farářům.
- b) Základní plat vikářů ustanovených na místech pro ně systemisovaných bude v prvním roce rovněž 9.000 Kč a přiměřený byt. Jim náleží také i remunerace za vyučování náboženství a cestné, jestliže by nebylo učiněno a do listiny vokační vloženo jiné dojednání. Vikáři na místech řádně systemisovaných, kteří působí déle nežli jeden rok, budou míti v druhém roce své vikářské služby plat 10.500 Kč, v třetím a čtvrtém roce 12.000 Kč, v pátém a dalších letech 13.500 Kč základního platu. Těmto vikářům náležejí trienálky i výchovné na děti nezaopatřené podle směrnic platů farářských.

- c) O platu vikářů povolaných dočasně tam, kde místo vikářské systemisováno není, musí býti učiněno dojednání se sborem i farářem a vloženo do vokační listiny. Očekává se však, že plat ten bude podle možnosti stejný jako plat jiných vikářů.
- 3. a) K povolání vikáře do uprázdněného farního sboru na místo faráře jest potřebí svolení synodní rady.
- b) Má-li býti nové místo vikářské trvale systemisováno, musí k tomu dáti svolení synodní rada a státní správa. Sbor, který o systemisaci žádá, musí k jeho služnému poskytovat aspoň 8.000 Kč a byt. V případě zvláště veliké potřeby a chudoby sboru smí synodní rada k systemisaci svoliti, zaručí-li se sbor ze svých prostředků dávat vikáři 6.000 Kč ročně a byt.
- c) I k povolání vikáře k výpomoci faráři na místo nesignisované se svolením státních úřadů jest potřebí svolení synodní rady.

B. Platy farářské.

1. Základní plat faráře, t. j. plat zaručený vokační listinou a proměnlivým přídavkem od sboru i ze státní dotace, jest:

- a) před dovršením čtyř let služby v českobratrské církvi evangelické 12.000 Kč;
- b) po čtyřech letech služby 14.500 Kč;
- c) trienálky v počtu deset, jejichž výše závisí na částce, která zbude ze státní dotace po poskytnutí přídávků platových a výchovných;
- d) přiměřený byt.

2. Výchovné přídavky na děti nezaopatřené budou tyto: 500 Kč na každé dítě do 10 let jeho věku, 1000 Kč po dovršení 10 let.

Dojíždí-li některé z dětí přes deset let starých do přespolní školy vzdálené od domu rodičů více nežli 4 km, obdrží farář zvýšený přídavek, totiž 2.000 Kč; bydlí-li takové dítě za příčinou výchovy v místě školy vzdáleném více nežli 4 km, zvýší se přídavek výchovný na 2.500 Kč.

3. Výchovný přídavek poskytuje se na nezaopatřené děti do 18 let jejich věku; navštěvují-li pak nějakou střední školu, do 21 let a navštěvují-li s prospěchem školu vysokou, do 24 let.

4. Jestliže některé z dětí jest dáno na učení mimo dům a nemá-li žádný plat od zaměstnavatele, obdrží farář až do 18. roku věku jeho 2.500 Kč. Má-li dítě toto plat nejméně ročně 1000 Kč, obdrží farář pouze 1000 Kč na toto dítě.

C. Povšechná ustanovení.

1. Přídavky ze státní dotace na služné poskytují se ode dne potvrzení volby, jestliže tímto dnem neb dříve farář nebo

vikář skutečně místo nastoupil. Dekrety potvrzovací budou vždy datovány 1. nebo 15. dne v měsíci.

2. Dosavadní směrnice minimálních platů duchovenských, pokud neodporují těmto ustanovením, zůstávají v platnosti, až na usnesení VI. synodu o zvláštních příplatcích pro duchovní ve sborech Domažlice, Kralovice, Rokycany, Merklín a Strakonice, kteréžto příplatky se také zrušují. Nové směrnice vstupují v platnost od 1. ledna 1936. Synodní rada se zmocňuje, aby roční číslíce v těchto návrzích uvedené upravila na číslíce dělitelné dvanácti.

Odůvodnění:

Návrh znamená, že mladým kazatelům v prvních letech jejich působení má být základní plat snížen. Důvodem jest snaha, aby udrženy, po případě i zvýšeny býti mohly nynější trienálky. Soudíme, že v prvních letech činnosti kazatelské stačí jim tyto základní platy, volný být, eventuální poplatky štolové, výchovné a remunerace a cestné za vyučování náboženství. Nikdo z akademicky vzdělaných státních úředníků nepožívá takového platu v prvních letech svého působení.

Návrh na snížení platů vikářských jest odůvodněn předešlými úvahami. Mimo to nutno povážiti, že vikáři dokončují vlastně svou přípravu pro úřad duchovních správců. A vedla nás také tato úvaha: Dosud téměř všichni vikáři byli voleni ve sborech uprázdněných. Přichází doba, kdy nebude sborů uprázdněných tolik, aby na obsazení jich nestačili ti, kteří jsou volitelní za faráře. Bude pak potřeba, aby naši kandidáti mohli býti ustanoveni jako pomocníci farářovi. A musí se umožniti, aby takových farářů či sborů, kteří potřebují pomocníky a přáli by si vikáře, bylo více. To se umožní tím, když budou moci faráři a sborové naši ujednati s kandidáty dobrovolnou smlouvu o práci i zaplacení jejich. Jinak jest pravděpodobno, že naši kandidáti budou vůbec bez místa po delší dobu.

Navržené směrnice mají dávatí vodítko našim sborům, jaké platy by vikáři měli míti.

Zvláštní přídatky ke služnému farářů a vikářů pracujících na sborech s převážnou většinou členů nově postoupilých šestý synod zrušil s výjimkou těchto sborů ze seniorátu plzeňského: Domažlice, Kralovice, Rokycany, Merklín a Strakonice. V těchto sborech duchovní dostávají zvláštní příplatek ve výši 1500 Kč ročně. Při konferenci seniorů v Praze 9. dubna 1935 synodní rada ohlásila, že hodlá podati synodu návrh na zrušení těchto příplatků i v uvedených pěti sborech. Konference se však přes to usnesla nedoporučovati tuto změnu a setrvati při dosavadním stavu. Syn. Rada přes to však znovu tuto věc předkládá synodu k rozhodnutí, protože s mnohých stran se vyskytují stále námitky proti tomu, aby oné výhody používali toliko faráři oněch vyjmenovaných sborů, zatím co i v řadě jiných sborů, vzniklých po převratu, jsou poměry stejné, aniž by se duchovním na nich pracujícím onoho zvláštního příplatku dostávalo.

9. Návrh nové úpravy jednacího řádu pro synod a pro seniorátní shromáždění.

§ 1. Členové synodu přihlašují se u předsedy synodní rady nebo jeho náměstka v době a v místě, jež jsou uvedeny v listu svolávacím. Členové volení odevzdají při tom svoje pověřující listy a synodní rada je prozkoumá.

§ 2. Synod zahajuje synodní senior. Není-li ho aneb je-li mu nemožno tak učiniti, zahajuje synod jeho náměstek. Sy-

nodní senior jest také předsedou synodu, když synodního seniora není, jest předsedou synodu náměstek. Kromě toho volí synod ze svých členů dva místopředsedy.

§ 3. Předseda především dá zjistiti vyvoláním jmen, zdali jsou členové přítomni v počtu k rozhodování potřebném, na to zahájí synod čtením Písma svatého, modlitbou a slovem úvodním; po té zařídí hned volbu zapisovatelů, jejichž počet určí synod. Za zapisovatele buďtež po pravidle voleni mladší členové synodu. Trvá-li synod déle než jeden den, budiž volen větší počet zapisovatelů podle návrhu synodní rady.

§ 4. Před začátkem jednání má synod rozhodnouti o vzniklých snad pochybnostech stran platnosti voleb na základě zkoumání volebních protokolů, zaslaných synodní radě. Synodní rada po učiněném zkoumání podá synodu zprávu po případě návrh v této věci.

Synod usnází se také o omluvách, jež členové synodu mají zaslati předsedovi vždy písemně.

Jestliže se někdo k synodu dostaviti nemůže, musí býti za něho povolán náhradník. Poslanec, který napřed ví, že se nebude moci dostaviti k synodu, musí to ihned písemně sdělit synodní radě. Povolán má býti po pravidle náhradník, který největším počtem hlasů byl zvolen. Ale synodní rada má právo z vážných důvodů navrhnouti náhradníka jiného. Vzešla-li některému poslanci překážka, pro kterou jest mu těžko nebo nemožno v určitý den účastniti se zasedání, musí žádati o dovolenou na tuto dobu. Bez této dovolené nelze nikomu zasedání vynechat. Povolená dovolená nesmí se překročiti. Žádost o dovolenou má po pravidle býti podána hned před zasedáním. Když se synod ustavil, složí členové slib, předepsaný církevním zřízením.

§ 5. O předlohách synodní rady a seniorátních konventů má býti jednáno nejdříve. Předměty, jež nepocházejí ze synodní rady, dlužno dříve, než by je synod vzal v poradu, odkázati k předběžnému projednání a k návrhu komisím, které synod ze svých členů si zvolí. Synodní rada učiní návrh o tom, kolik takových komisí býti má a kteří by do které komise zvoleni býti mohli.

§ 6. Každá komise musí se ustaviti volbou předsedy a referentů. Předseda synodu jmenuje některého ze starších členů komise, aby komisi ustavil. Volba předsedy a referentů děje se zvednutím ruky. Prostá většina rozhoduje. Zvolení předsedové podávají předsednictví synodu zprávu o výsledku této volby a později i o postupu práce v komisích. Komise shrnuje výsledky svých porad v návrzích, jež dotyční referenti zapisují a písemně návrhy ty s podpisem předsedy synodnímu předsednictvu podávají. Referenti odůvodňují před plenem návrhy ústně. Neshodne-li se komise v některých otázkách, mohou býti předloženy návrhy dva, majoritní a mi-

noritní. V tom případě musí býti pro každý návrh jiný referent.

Je-li dle povahy předmětu potřebí, aby byla slyšena i jiná komise, mohou se tyto komise sestoupiti ke společné schůzi. Každá komise má právo žádati zástupce oněch církevních orgánů, kterých se nějak předmět dotýká neb od nichž návrh pochází (zástupce synodní rady, seniorátního výboru nebo staršovstva), aneb původce samostatných návrhů, aby se účastnili jednání s hlasem poradním a podávali potřebná vysvětlení. Členové synodní rady mohou býti také do komise voleni, ale i když by voleni nebyli, mají právo zúčastniti se jednání ve všech komisích s hlasem poradním. Předseda synodu má právo zúčastniti se jednání kterékoli komise s právem hlasovacím. Jedná-li se v některé komisi o návrzích, jež se týkají nových vydání nebo vůbec nových zatížení jak sborů tak i celé církve, musí komise dříve, nežli na něčem se usnese, slyšeti dobrozdání synodní rady, a proto vyzvati ji k jednání.

§ 7. Synodní rada jest povinna podati každému synodu zprávu o stavu celé církve, jak po stránce duchovní tak i hospodářské a sociální.

§ 8. Také musí synodní rada podati zprávu o tom, jak byla vykonána usnesení synodu předcházejícího. Rovněž podává synodní rada na žádost synodu zprávy o jednotlivých předmětech, o nichž se jedná a dání nahlédnouti do svých spisů.

§ 9. Předsedovi synodu náleží řídití rokování dle řádu jednacího i církevního zřízení. On zahajuje a ukončuje schůze, uděluje slovo dle pořádku přihlášek, předkládá otázky k hlasování a prohlašuje jeho výsledek.

§ 10. Zapisovatelé konají zápisy o jednání a to střídavě. Každý zápis má obsahovati:

- a) jméno předsedajícího,
- b) jména a počet přítomných členů i počet těch, kteří hlasovali,
- c) předměty, o nichž se jednalo; návrhy, jež byly komisi učiněny, jméno referenta, který je odůvodňoval,
- d) konečné návrhy, které byly k hlasování předloženy,
- e) výsledek hlasování, a to při hlasování podle jmen, jména těch, kteří hlasovali pro návrh i těch, kteří hlasovali proti; při hlasování jiném pouze počet pro a proti.

Protesty a zvláštní mínění mohou býti přiloženy k protokolu jen tehdy, když v zasedání samém byl pronesen úmysl je přiložiti a zevrubně naznačen jejich obsah a když byly odevzdány do osmi dnů; jinak se nemá k nim přihlížeti.

Při zasedáních neveřejných, při jednáních o stížnostech na úřední jednání synodního seniora a synodní rady a při volbě synodního seniora, buďtež psány zvláštní protokoly.

Ke všem protokolům buďtež připojeny — se stálým odkazováním na protokol a dle jeho pořádku — všechny předlohy a písemné návrhy a zprávy seniora, synodní rady a komisi; a byla-li stížnost na seniora aneb synodní radu, tato stížnost s přílohami, jsou-li jaké, a to v prvopisu neb v úplném ověřeném opisu.

Jak protokol a sešity příloh, jsou-li jaké, tak i všechny jiné spisy, ověřuje předseda synodu a jeden ze zapisovatelů neb některý jiný člen synodu vlastním podpisem.

§ 11. Synod jest způsobilý usnášeti se, když je více nežli polovice jeho členů přítomna. Za tohoto předpokladu jest ku platnému usnesení třeba většiny hlasů přítomných členů. Předseda hlasuje rovněž. Při rovnosti hlasů buď návrh padá aneb se vrátí příslušné komisi k novému projednání a návrhu. Synod rozhodne, které z obou možností má býti použito.

§ 12. Každé zasedání zahajuje se čtením krátké stati Písma svatého a modlitbou nebo společnou písní. Po zahajovací modlitbě čte se zápis o zasedání předešlém. Každý má právo žádati opravy. Po schválení potěpíše zápis předseda a zapisovatel aneb některý jiný člen synodu. Protokol o posledním zasedání, není-li hotov před ukončením synodu, schvaluje verifikační komise tříčlenná a zapisovatelé jsou povinni předložit jej do tří dnů.

§ 13. Po čtení a schválení protokolů ze schůze předcházející oznámí se mají všechny spisy, jež došly od posledního zasedání. Žádosti (petice) mohou býti podávány toliko prostřednictvím některého člena synodu. Jen žádosti podané členem naší církve mohou býti přijaty synodem k projednání.

§ 14. Samostatné návrhy některého člena synodu oznámí se v pořádku, v jakém došly. Musí býti podány předsedovi synodu a podepsány nebo podporovány nejméně čtvrtinou přítomných členů. Není-li tak, nemůže se o nich jednati.

Byl-li některý návrh označen za pilný a byla-li jeho pilnost uznána nejméně dvěma třetinami přítomných, vezme se hned v poradu. Všechny ostatní návrhy musí býti přikázány některé komisi, aby je projednala a návrh učinila. Každý návrh, podaný synodu a obsahující stížnost na synodní radu, projednává se ve schůzi tajné, bez účasti těch, kterých se týká, ale nemůže se státi rozhodnutí bez slyšení jejich v komisi nebo v plenu. Opravné nebo dodatkové návrhy (amendmenty), t. j. návrhy, které vycházejí z rokování samého, mohou býti podány kdykoli před ukončením rokování písemně a jsou-li podporovány dvěma členy mimo navrhovatele, mají býti vzaty v poradu.

§ 15. Každý člen jest oprávněn přivést k řeči předmět, který není na denním pořádku, písemným neb i ústním dotazením (interpelací), adresovaným buď předsedovi synodu nebo

předsedovi některé komise. Dotazy ty dlužno zodpovědětí buď hned když byly učiněny, aneb v některém příštím zasedání. Avšak nesmí býti rokování již zahájené dotazem přerušeno, leč by se dotaz týkal předmětu, o němž právě se jedná.

§ 16. Po oznámení samostatných návrhů a po případném zodpovědění dotazů přikročí se k dennímu pořádku. Denní pořádek má býti předsedou synodu oznámen — pokud jest to možno — v zasedání předcházejícím. Činí-li se námitky proti ohlášenému dennímu pořádku, rozhodne o nich synod sám.

§ 17. Řečníci mluví v tom pořádku, v kterém se přihlásili. Po pravidle nesmí nikdo o témž předmětu mluvit více než dvakrát, leč by synod k tomu dal svolení. Mimo pořadí lze udělit slovo těm, kteří chtějí podati návrh na konec rokování nebo odkázati k jednacímu řádu, nebo chtějí učiniti opravu osobní nebo věcnou. Referent, podávající návrh, má právo promluvit mimo odůvodnění svého návrhu ještě dvakrát: jednou během rokování a jednou po ukončení jeho. Řečníci obrazejí svou řeč k synodu a nikoli k jeho jednotlivým členům.

§ 18. Předseda pečuje o pořádek a dbá, aby nikdo nebyl vyrušován ve své řeči. Uchyluje-li se řečník od předmětu rokování, může býti předsedou volán k věci, porušuje-li důstojnost synodu projevy hněvu, nemístnými žerty atd. může býti předsedou napomenut k pořádku, mluví-li rozvláčně, může býti vyzván k stručnosti. V nejhorším případě může mu býti slovo odňato. V nahodilých pochybnostech vzhledem k zachování řádu rozhoduje synod.

§ 19. Předseda, řídící rokování, nemá se účastniti rokování samého, a chce-li tak učiniti, musí postoupiti předsednictví některému z místopředsedů. Totéž platí v případě, že by se projednávala zpráva synodního seniora nebo návrhy jeho. Předseda má právo přerušiti schůzi na nějakou dobu z důležitých důvodů.

§ 20. Rokování o jakémkoli předmětu může býti synodem kdykoli prohlášeno za ukončené. Navrhuje-li některý člen synodu, aby rokování bylo ukončeno, může být k tomuto návrhu připuštěn jenom jeden řečník, chce-li mluvit proti. Žádný z těch proslovů nesmí trvat déle nežli jednu minutu.

Je-li přijat návrh na konec rokování, zvolí si řečníci přihlášení pro určitý návrh svého generálního řečníka, podobně i ti, kteří jsou přihlášení proti návrhu. Zůstane-li volba bez výsledku, jmenuje předseda generální řečníky sám, ovšem z přihlášených. Mimo tyto generální řečníky má návrhovatel a referent, je-li jaký, právo posledního slova.

O návrzích, které nebyly odvolány, musí býti hlasováno.

§ 21. Předseda oznámí synodu, že rokování je skončeno a dá hlasovati o návrzích učiněných v pořádku věci příměrném. Návrhy musí býti přesně a jasně stylisovány a tak upra-

veny, aby se mohlo na ně odpovědět ano nebo ne. Předseda-jící má povinnost, aby pečoval o jasné stylisování návrhů a může dáti před hlasováním slovo tomu, který navrhuje jas-nější stylisaci.

Především hlasuje se o návrhu na prostý přechod k den-nímu pořádku. Potom na odročení hlasování, pak o návrzích opravných a dodatkových a z nich nejprve o těch, jež se nej-více odchyľují od hlavního návrhu. Konečně hlasuje se o ná-vrhu původním, ať s přijatými amendmenty aneb bez nich. Za hlavní návrh považuje se ten, který vyšel z usnesení ko-mise.

§ 22. Po pravidle hlasuje se zvednutím ruky. Je-li výsle-dek pochybný, učiní se zkouška opačná, to jest vyzvou se ti, kteří jsou proti návrhu. Podle jmen hlasuje se, když si toho žádá aspoň 15 členů. Předseda, který rovněž hlasuje jako ostatní členové, prohlásí výsledek hlasování hned po jeho skončení.

Tajně hlasuje se při volbách (kromě voleb komisí a voleb generálních řečníků), dále o věcech, týkajících se cti osobní některého člena; dále o návrzích týkajících se stížností na sy-nodní radu.

Má-li se projednávatí návrh, jenž se týká některého člena synodu, mohou dotyční členové být rokování nebo hlasování přítomni jen tenkrát, když je dáno svolení synodu.

§ 23. Má-li se hlasovati o věcech uvedených v § 94, 1, 2 církevního zřízení, nebo o návrzích na spojení nebo sloučení českobratrské církve evangelické s jinou církví, musí býti přítomný a hlasování se účastniti nejméně 2/3 všech členů, čítáje v to i nepřítomné. Hlasování pak jest pravoplatné jen tenkrát, když aspoň 2/3 těchto přítomných členů pro návrh hlasovali.

Vzejde-li pochybnost, zda je přítomen dostatečný po-čet členů potřebných k hlasování, budiž buď na návrh někte-rého poslance nebo z iniciativy předsedovy provedeno sčítání.

§ 24. K veřejným schůzím synodu mají přístup jako po-sluchači jen ti, jimž to předseda dovolí. Tito hosté jsou vítáni, avšak mají se zdržovati všelikých projevů.

Veřejnost schůze se zrušuje a tajná schůze se ustanovuje při jednáních o věcech osobních kteréhokoli člena synodu, ne-bo k návrhu deseti členů přijatému nadpoloviční většinou přítomných členů. Před tajným jednáním musí hosté ze zase-dání se vzdáliti.

§ 25. O změnách tohoto jednacího řádu rozhoduje synod.

§ 26. Řád jednací pro synod platí i pro seniorátní kon-venty s příslušnými obměnami, kromě § 2 a § 25.

O d ů v o d n ě n í. Nové znění církevního zřízení, jehož i některé zkušenosti vyžadují si některých úprav dosavadního jednacího řádu. Pro přehlednost podává synodní rada nejen návrh jednotlivých změn, nýbrž návrh na celé nové znění.

10. Úhrada výloh synodních.

Výlohy VII. synodu rozvrhnou se na sbory poměrně podle pevné repartice usnesené pro společnou pokladnu.

11. Společná pokladna a všecírkevní stavební fond zápůjčkový.

- a) Společná pokladna i všecírkevní stavební fond budtež zachovány a ročně budiž vybráno a na sbory rozvrženo jako dosud 100.000 Kč na společnou pokladnu a 50.000 Kč na všecírkevní stavební fond zápůjčkový.
- b) Synod prodlužuje na tříletí 1936—38 zmocnění, dané šestým synodem synodní radě, aby v případě nezbytné nutném použila ke krytí církevních potřeb také úroků ze společné pokladny.
- c) Všecírkevního stavebního fondu budiž nadále používáno dosavadním způsobem, t. j. na bezúročné zápůjčky, poskytované sborům na nutné stavby.
- d) Rozvržení příspěvků na jednotlivé sbory (repartice) pro společnou pokladnu a všecírkevní stavební fond, usnesené VI. synodem, zůstává v platnosti i pro tříletí 1936—1938. Synodní rada se však zmocňuje, aby při vzniku nových sborů, při rozsáhlejším přefairení aneb při jiných nepředvídatelných důležitých okolnostech, byly částky, předepsané jednotlivým sborům, příslušně upraveny.

Odůvodnění: Potřebnost a užitečnost všecírkevního stavebního fondu je zcela samozřejmá. Ale i shromažďování prostředků na společnou pokladnu nepřestalo býti věcí velmi potřebnou. Naopak, nyní, velmi citelné snížení státní dotace věcné (patentové) učiní patrně už nyní potřebným užití aspoň části výnosu společné pokladny na nejnaléhavější potřeby. Byla-li by v budoucnosti dotace ještě více snížena, což není nikterak vyloučeno, byla by společná pokladna naprosto nezbytná. Rušení repartice na tento účel právě nyní by bylo velmi neprožitelné. Pokud jde o výměru částek, jimiž mají jednotlivé sbory přispívat na tyto účely, jest podle soudu synodní rady dosavadní rozvrh v celku nejspravedlivější, jaký je dosažitelný.

12. Celocírkevní sbírky chrámové.

Synod se usnáší, aby byla vykonána jedna chrámová sbírka ve prospěch doplňování platů diakonských. Všecky ostatní celocírkevní sbírky chrámové zůstanou v dosavadní výši. Budou se tedy konati sbírky:

1. Na Vídeň (leden).
2. Na některý potřebný sbor (únor).
3. Na misií mezi pohany (březen).
4. Na Jeronymovu Jednotu (svátky svatodušní).
5. Na dostavění Husova Domu v Praze (6. července).
6. Na všeobecný církevní fond (srpen).
7. Na sociální práci (září).

8. Na diakony (říjen).

9. Na některý potřebný sbor (listopad).

10. Na fond pro podporu studujících bohosloví (vánoce).

O d ů v o d n ě n í : Potřeba, opatřit někde úhradu na doplňky platů diakonských, je tak naléhavá, že bude nutno zavést zvláštní sbírku chrámovou pro tento účel.

13. Udílení volitelnosti kazatelům z jiných církví přicházejícím.

Synod se usnáší, aby kazatelům jiných evangelických církví, kteří se podle § 69 odst. 2—3 hlásí o volitelnost za faráře neb vikáře českobratrské církve evangelické, bylo vyhověno jen tehdy, jde-li o uchazeče mimořádné vynikající kvalifikace. Totéž platí o kazatelích jiných církví než evangelických, hlásících se podle § 69 odst. 4—5 církv. zř.

O d ů v o d n ě n í : Jest potřebí stanoviti obecné bližší pravidlo o tom, jací uchazeči z jiných církví mohou obdržeti volitelnost v naší církvi. Jest pak potřebí pravidla přísnějšího, už vzhledem k tomu, že jest nyní již dosti kandidátů, vyšlých z naší církve a vychovaných na naší fakultě.

14. Cestné a diety členů synodu.

Cestné členům VII. synodu se vyměří takto: jízdné železničí III. třídy do 70 km osobním vlakem, přes 70 km rychlíkem, pokud vskutku ho bude užito; při větší vzdálenosti místa přebývání od železniční stanice též výlohy autobusu neb povozu. Diety pro členy přespolní 40 Kč denně, nocležné 20 Kč.

15. Funkční platy seniorů a členů synodní rady.

Synod schvaluje úpravu funkčních platů seniorů a členů synodní rady, provedenou synodní radou na základě zmocnění, daného VI. synodem, a stanoví, aby tato výše funkčních platů platila i nadále, pokud to dovolí prostředky z patentové státní dotace. Tyto platy tedy budou:

- a) Funkční platy seniorů. Základ při seniorátech do 12 farních sborů 5.800 Kč ročně, za každý další farní sbor 300 Kč; celková výše funkčního platu nesmí přesahovati 5.200 Kč. Při výpočtu velikosti seniorátů se každých 5 kazatelských stanic nebo filiálních sborů počítá za jeden sbor farní.
- b) Funkční plat členů synodní rady (mimo synodního seniora) je 4.800 Kč ročně.

16. Členství synodního seniora v stálých odborech.

Synod se usnáší, že synodní senior jest mocí svého úřadu členem všech stálých odborů synodem zřízených. Předsedové těchto odborů jsou povinni také synodního seniora ke všem poradám odborů zváti.

17. Dedikace zvonů, varhan a pod.

Synod se usnáší, že dedikace nových zvonů, varhan a jiné podobné funkce, které nejsou v § 102 círk. zřízení výslovně přiděleny synodnímu seniorovi, mají konati senioři obvodoví nebo faráři jimi delegovaní.

18. Konání služeb Božích.

Synod připomíná, že faráři a staršovstva nesmějí ke konání služeb Božích připustiti nikoho, kdo nemá licenci ke kázání neb ordinaci v českobratrské církvi evangelické, zejména ne členy jiných církví, leč by k tomu bylo dáno zvláštní svolení synodní rady. Toto ustanovení se nevztahuje na řádně ordinované a ustanovené kazatele jiných evangelických církví, kteří jsou zváni k vykonání služeb Božích jako hosté.

Návrhy ze seniorátních konventů.

1. Návrh řádu a kázně pro sbory.

(Seniorát pražský 1935.)

I. Řád o členství v církvi.

1. Českobratrská církev evangelická rozeznává trojí členství: prostou církevní příslušnost, členství komunikantů a členství hlasovných údů.

2. Církevními příslušníky jsou všickni v Českobratrské církvi evangelické zrození, dle ritu Českobratrské církve evangelické pokřtěni nebo po úředním přestupu do Českobratrské církve evangelické osobně přijatí.

3. Komunikanti jsou všickni confirmovaní a všickni staršovstvem přijatí členové z přistupujících, kteří složili před shromážděním slib.

4. Hlasovnými členy jsou ti komunikanti, kteří splnili podmínky § 38. církevního zřízení.

5. Staršovstvo má tyto tři skupiny členského oprávnění vésti v patrnosti.

6. V případě zvlášť těžkých provinění proti řádu a kázni církve může býti člen církve zbaven práva hlasovacího nebo vyloučen z řad komunikantů nebo vyloučen z církve.

7. Proti takovému usnesení staršovstva možno se do 30 dnů odvolati k seniorátnímu výboru. Proti rozhodnutí seniorátního výboru v téže lhůtě k synodní radě.

8. Opětne přiřknutí k členství jakéhokoli druhu může provést staršovstvo po splnění podmínek odsouzenému uložených.

9. Zbavení práva podle I, 6. i opětne jeho nabytí dlužno intimovati všem sborům. Vyloučení z církve je nutno oznámiti i politickému úřadu.

II. Řád o křtu svatém.

1. Právo na křest mají všickni členové církve, pokud není dále stanoveno jinak. Po pravidle se žádá, aby aspoň jeden z rodičů byl příslušníkem církve. Rodičům jiné církevní příslušnosti anebo vyznání možno posloužiti křtem dítěte jen výjimečně z důvodů zřetele hodných, o nichž rozhodne staršovstvo.

2. Křest jest vykonati zpravidla za účastenství kmotrů a obou rodičů anebo aspoň jednoho z nich.

3. V každém sboru se doporučuje aspoň občas konati křest před celým shromážděním, aby význam svátosti byl oživen v paměti všech.

4. Rodiče všech dětí do 6 let buďtež několikrát do roka povoláni k poradám o cílech a prostředcích českobratrské výchovy v nejuťlejším věku.

III. Řád pro školní mládež.

1. Všechny naše děti ve věku od 6 do 14 let jsou povinny se zúčastniti vyučování náboženství ve školách a v Nedělní škole, kde je zavedena.

2. Také mládež středních škol je povinna po celou dobu středoškolských studií účastniti se náboženského vyučování.

3. Žáci nejvyšších tříd středních škol buďtež nabádáni, aby vyučovali sami ve skupinách Nedělní školy.

IV. Řád pro konfirmandy.

1. Ve věku kolem 14 let jsou všechny děti povinny zúčastniti se cvičení konfirmačního.

2. Cvičení konfirmační navazuje na školní vyučování náboženství. Proto se předpokládá znalost látky, předepsané pro 8 let školní docházky.

3. Žáci, kteří byli osvobozeni od vyučování náboženství, jakož i ti, kteří před konfirmací přestoupili z jiných církví nebo z bezkonfesijnosti, buďtež před cvičením konfirmačním zvláště vyučováni, aby probranou látku dohonili.

4. Na poslední hodinu cvičení budiž pozváno staršovstvo, aby samo rozhodlo, kteří z konfirmandů jsou zralí pro přijetí mezi komunikanty.

5. Žáci, kteří ani prospěchem ani chováním nezaručují vážnost víry a opravdovost mravní, buďtež odkázáni s konfirmací na příští rok.

V. Řád pro mládež.

1. Mládež potvrzovaná od 14 do 16 let patří mezi Dorost, který se podle okolností sborových schází k zvláštním shromážděním za účelem křesťanského vzdělání a bratrské pospolitosti. Jejich vůdcem je duchovní.

2. Mládež od 17 let výše tvoří Sdružení, které si ze řad

členů volí výbor, v němž však předseda musí býti nejméně 21letý.

3. Členové Dorostu a Sdružení a, kde toho není, všichni konfirmovaní patří mezi komunikanty a očekává se od nich, že se zúčastňovati budou společných bohoslužeb a sv. Večeře Páně.

4. V církvi zrození nekonfirmovaní mohou se dodatečně připravit a vykonati slib, aby byli připuštěni k Večeři Páně.

VI. Řád pro snoubence.

1. Mládež budiž tak vedena, aby známosti jen mezi lidmi naší církve se uzavíraly.

2. Dojde-li přece k známostem mezi příslušníky různých církví, nebudou sice snoubencům odeprény ohlášky, jestliže však evangelická strana podepíše revers ve prospěch jiné církve, může býti vyloučena z řad komunikantů.

3. Právo toto staršovstvo znova udělí jen když bude dodatečně zjednána uspokojivá náprava.

4. V době ohlášek budou snoubenci duchovní správou informováni o tom, jakou odpovědnost manželství ukládá a co naše církev od československé rodiny očekává.

5. Při sňatku jest se vystříhati vši okázalé pompy a nevážného hodování. Pokud možno, vykonají účastníci svatby sbírku na dobročinné účely.

6. Od civilně oddaných členů církve se očekává, že si také vyprosí požehnání Boží v našem chrámě. Jinak pozbývají členství mezi komunikanty.

7. Snoubenci dvakráte rozloučenému se církevní sňatek odmítá.

VII. Řád pro československou rodinu.

1. Od manželů se očekává, že budou svědomitě plniti slib věrnosti a lásky, který při sňatku vykonali.

2. Poruší-li kdo z manželů tento slib nevěrou nebo nelaskavým jednáním, staršovstvo zakročí.

3. Dojde-li k rozvodovému jednání, staršovstvo zakročí, aby slušné soužití bylo obnoveno.

4. Bude-li přes to prohlášen rozvod nebo rozluka manželská, bude jak strana žalující tak strana soudně za provinilou uznaná vyloučena ze řad komunikantů až po ten čas, kdy sama požádá o obnovení svátostného obcenství.

5. Rodiče jsou povinni svědomitě dbáti, aby děti jejich podle svého věku pravidelně se účastnily Nedělní školy, vyučování náboženství, konfirmačního cvičení, schůzí Sdružení mládeže a pravidelných bohoslužebných shromáždění. Rodiče budou také svým dětem dobrým příkladem předcházeti. Kdyby rodiče tyto povinnosti porušovali a napomenutí nedbali, zakročí staršovstvo přiměřeným způsobem.

6. K utvrzení křesťanského života se konají v českobratrských rodinách aspoň jednou denně domácí pobožnosti, které řídí otec nebo matka a zúčastní se jich děti i služební síly.

VIII. Řád pohřební.

1. Při úmrtí příslušníka českobratrské církve evangelické je církevní pohřeb, vlastně pobožnost pro pozůstalé, nikoli oslava zesnulého.

2. Při pohřbu se vystřiháme vši nádhery a smutek svůj projevujeme jako křesťané tiše a oddaně.

3. Při pohřbu se doporučuje zpěv nábožných písní. Nevážná hudba je nemístná.

4. Památku zesnulých ctíme dobročinnými dary a odkazy.

5. Rozhodnutí o tom, zda se má konati pohřeb žehem či do hrobu, ponecháváme pozůstalým rodinám.

IX. Řád pro přestupy.

1. Samotné děti do 16 let, jsou-li rodiče jiné víry, se přijímají jen, když jsou dány dostatečné záruky o jejich náboženské výchově.

2. Jsou-li děti přijaty ve věku 14 až 16 let, budou zařazeny po zkoušce z náboženství do nejbližšího ročníku konfirmandů a pak se mohou státi členy Dorostu a Sdružení.

3. Při přestupech dospělých dlužno postupovati takto: přistupující se osobně přihlásí u duchovní správy. Na schůzi staršovstva se rozhodne, nečiní-li se námitek proti jeho přijetí do církve. Okresnímu úřadu se ohlásí přístup. Přistupující se podrobí vzdělávacímu kursu, jak je v jednotlivých sborech zřízen. Teprve po absolvování tohoto kursu mohou býti přijati slavnostním slibem mezi komunikanty.

2. Návrh pravidel sborového života.

(Seniorát brněnský 1935.)

Jedním z naléhavých úkolů církve Kristovy jest prováděti kázeň ve svých řadách. V Novém zákoně jsou sbory věřících důtklivě napomínány, aby netrpěly mezi svými členy žádného zjevného hříchu a správcové sborů jsou povzbuzováni k horlivé pastýřské péči. Křesťané mají změnou svého smýšlení, řeči a všeho jednání projevovali vděčnost Pánu Ježíši Kristu za dar spasení, které Pán Ježíš svou smrtí vydobyl, a mají být ostatním lidem příkladem čistoty života a jednomyslnosti v zachovávaní sborového řádu. Vedle těchto důvodů svědomí zavazuje nás ku provádění kázně naše reformační minulost (úsilí Husovo a Bratří o čistou církev Kristovu) i práce probuzených kazatelů našich sborů od doby toleranční až po dnes. Také dnes jest velmi potřeba kázně. Opravdoví milovníci Pána Ježíše Krista v na-

ších sborech nepřestanou se rmoutit nad světáckostí našich údů a nad neduchovním stavem svých sborů a znova budou prosit o Ducha Božího, aby roznítil v našich srdcích lásku k čistému životu* podle Zákona Božího a k dobrým církevním řádům. Již několik našich církevních shromáždění se zabývalo otázkou kázně. Církev žádá od svých údů podle Slova Božího, aby vydávali »ovoce Ducha« tak, že budou mezi sebou obnovovati křesťanskou kázeň a dobrovolně se vyhýbatí světáctví a hříchu, pamatující na napomenutí Písma: Synu můj, nepohrdej kázní Páně, aniž sobě stýskej, když od něho trestán býváš. (Žid. 12, 5.)

Mluvíme-li o kázni ve své církvi, máme na mysli nejprve nový řád církevního života podle Slova Božího. Církev nesoucí jméno svého Pána Ježíše Krista musí se starati, aby Jeho jméno nepřišlo v pohrdání světáctvím jejích vlastních údů, kteří naopak spravedlností, láskou a porozuměním pro potřeby člověka se musí odlišovat od okolí. Církev jest tedy povinna napomínati své členy a trestati hříšníky zdržováním od svátostí a ostatních úkonů církevních. Sebe přísnější řád církevní však nepostačí, pokud údové církve nebudou horlivě usilovat sami u sebe o zákon Kristův. Kázní tedy napomínáme sebe, kazatele především a starší a všechny své bratry, abychom pokorně zpytovali svou víru v Ježíše Krista a lásku k Němu a ptali se, zda sami máme dost touhy po Jeho řádech. Bez takového probuzení svědomí není možná křesťanská kázeň.

Ku provádění kázně ve sborech jest nutně potřebí určitého, jednotného návodu, p r a v i d l a, které by naznačovalo, čeho církve u svých členů bude vyhledávat. Přiznáváme si, že nemáme dnes tak propracované křesťanské mravouky, která by osvětlovala stanovisko dnešního křesťana ve všech oborech našeho života a radila mu v jeho životě mravním, rodinném, politickém, obchodním a j. To jest úkol, který na nás čeká. Sedmý konvent brněnského seniorátu naší církve chce následujícími »pravidly života« upozornit na základní body křesťanova života, v nichž mají být za jedno všichni členové českobratrské církve evangelické.

Podle těchto »pravidel« vyznáváme, že k tomu, aby zde byla církev Kristova, musí českobratrský evangelík:

- a) věřiti všemu, co nám Slovo Boží ve smyslu našich konfesí předkládá k věření o Bohu Stvořiteli, cestě spasení v Ježíši Kristu a novém životě z Ducha svatého, a
- b) vzdělávati se v tomto učení pravidelným čítáním Písma svatého a modlitebním jeho rozjímáním.
- c) Musí zachovávatí všecka přikázání Boží.
 1. Čest, která přísluší Bohu, dávati Bohu a nedávati ji autoritám a statkům tohoto světa.

2. Neuctívati jméno Boží jinak než jak je Slovem Božím přikázáno.
 3. Dbáti poctivosti ve smýšlení, nezlehčovati jméno Boží braním jeho nadarmo (bezmyšlenkovitým modlením, takovým zpěvem, lehkovážnou přísahou, řečí a pod.).
 4. Účastniti se služeb Božích a poslouchati bedlivě výklady Slova Božího a neznesvěcovati dne Páně všední prací, vystříhati se světských schůzí a zábav.
 5. Ctíti rodiče, učitele, duchovní správce a starší a býti poddán vrchnosti pro svědomí.
 6. Vážiti si života cizího i svého, vzdalovati se všeho dráždění osobního a vyvolávání vášní, neutráceti rozmařile svých sil, vyhýbat se nezřízenému stranicví a každému národnímu i jinému fanatismu.
 7. Žíti čistě, střídme a zdrženlivě, neúčastniti se světských bezbožností a rozpustilostí, v manželství zachovávat lásku, věrnost a svornost, nepodporovati snahy po omezování plodnosti.
 8. Věrně v povolání svém pracovati, pomáhati bližním, nevykořisťovati jich hospodářsky, neprevozovati živností lichevních a Božím přikázáním se příčících a vystříhati se jakékoli rozmařilosti a nádhery.
 9. Dbáti pravdy a přímosti v mluvení v každém postavení soukromém i veřejném, nepomlouvati bližního, vystříhati se sudičství a míti v úctě poctivé přesvědčení bližního.
 10. Nakládati se všemi statky hmotnými i duchovními jako hřivnami Bohem člověku svěřenými a spravovati je bez závisti a žádostivosti.
- d) Dále jest křesťan povinen
1. dáti všecky dary, Bohem mu svěřené, ve službu Bohu,
 2. přispívati ochotně na potřeby církve dle velikosti příjmů a jmění u vědomí, že mezi bratřími a sestrami jest rovnost práv, ale nerovnost povinností, a
 3. podporovati církevní práci a pečovati o rozvoj sboru a církve a nepotupovati jí slovy ani skutkem.
- e) Užíváním svátostí v obrácení a pokorě přijímati dílo, které Pán Ježíš pro nás vykonal a podrobovati se v tom ohledu církevnímu a sborovému řádu.
- f) Účinně milovati bližní, poskytovat jim pomoc v těžkostech, útěchu v strastech, radu v nesnázích.

Návrhy ve věcech ústavních a právních.

5. Návrh na zřízení iniciativního synodního sboru.

Při Synodní radě budiž zřízen pro církevní a veřejné aktuální otázky iniciativní poradní »synodní sbor« s 12 členy a 6 náhradníky. Polovinu členů a náhradníků tvoří synodní rada a druhou polovinu volí i z nečlenů synodu synod. Výbor se řídí zvláštním statutem. (Seniorát pražský 1935).

Poznámka. Odbor církevně-právní se usnesl na následujícím vyjádření k tomuto návrhu: Návrh na zřízení iniciativního synodního sboru z konventu pražského dlužno považovati za vyřízený šem 98. odst. 1. cír. zřízení, kde jest předvídáno zřizování církevních odborů při synodní radě.

4. Návrh na reorganisaci synodní rady.

V zájmu řádné administrativy církve budiž změněno ustanovení církevního zřízení v § 92 odst. 4 v tom smyslu, že ze 6 členů synodní rady budou zvoleni 2 a to jeden duchovní a druhý právník, jako stálí členové synodní rady.

Dosavad je 5 členů synodní rady, mimo synodního seniora, vlastně jen dobrovolníky, kteří nemohou své funkce synodních radů vedle svého povolání tak vykonávati, jak by bylo v zájmu církve. Byl by to částečně ústup od presbyteriální soustavy, avšak církev by z toho měla prospěch. (Seniorát vsetínský 1935.)

Poznámka. Odbor církevně-právní se usnesl na následujícím vyjádření k tomuto návrhu: Nebudou-li připuštěny návrhy na změnu církevního zřízení, odpadá návrh o reorganisaci synodní rady ze seniorátu vsetínského 1935 a o změně § 102 e) z konventu seniorátu moravskoslezského 1935 o projevech činěných jménem celé církve (č. 7.).

5. Návrh na reorganisaci v kanceláři synodní rady.

Synod se usnáší, aby v úřednictvu synodní rady provedena byla reorganisace, ku příkladu, aby jedna síla byla pro věci administrativní, druhá pro záležitosti církevně právní a třetí pro věci hospodářsko-finanční. Tyto síly budou stále s vlastní působností. Tak synodní senior bude uvolněn pro vlastní duchovní úkoly a vrchnopastýřskou péči, což především jest jeho úkolem. (Seniorát plzeňský 1935.)

6. Návrh týkající se kazatelských stanic.

V § 30 církevní zřízení nejsou vymezena práva a povinnosti výborů kazatelských stanic. Budiž synodem usneseno a schváleno, která práva a povinnosti, jež dle § 45 přísluší staršovstvu, musí zůstati vyhrazena staršovstvu, a která práva a povinnosti smí býti přenesena se souhlasem shorového shromáždění (zastupitelstva) a staršovstva na výbory kazatelských stanic. Seniorátní shromáždění navrhuje, aby

staršovstvu byla vyhrazena práva a povinnosti, jak jsou uvedena v § 45 odst. 2, 5, 6, 7, 9, 11 a 13 církevního zřízení. (Seniorát brněnský 1935.)

Poznámka. Odbor církevně-právní se usnesl na následujícím vyjádření k tomuto návrhu: Návrhy, týkající se kazatelských stanic ze seniorátu brněnského, jsou vyřízeny tím, že § 30, odst. 2 církv. zřízení umožňuje statuty kazatelských stanic. Synodní rada nechť vypracuje jeden takový statut jako příklad.

7. Návrh o projevech činěných jménem celé církve.

Konvent si přeje, aby při významných událostech (státních, společenských a j.) byla vždy zastoupena naše církev a aby při takových příležitostech učinila vhodné projevy a občas publikovala (též plakatovala) manifesty k národu. K tomu navrhuje změnu § 102 odst. e) církv. zřízení: škrtnouti slova »ve jménu synodní rady« a nahraditi je slovy »ve jménu církve československé evangelické«. (Seniorát moravskoslezský 1935).

Poznámka. Odbor církevně-právní se usnesl na následujícím vyjádření k tomuto návrhu: Synodní rada nechť vezme na vědomí přání, aby při významných událostech státních, společenských a jiných byla zastoupena naše církev a učinila při tom vhodné projevy a občas publikovala manifesty k národu. Bude se prováděti vše to podle okolností a potřeby. (Viz také poznámku k návrhu č. 4.)

8. Návrh o svolávání mimořádných porad církevních pracovníků.

Synodní rada se vybízí, aby v naléhavých a pro vývoj naší církve závažných otázkách závčas svolávala mimořádné porady našich předních pracovníků tak, aby se předešlo škodlivým důsledkům z prodlení, mohlo se zaujmouti k nim co možná jednotné stanovisko, a tím význam církve jakožto celku se podepřel. Bylo by nemístné šetřiti v takových případech na potřebném nákladu pro tento účel. (Jako návrh pro synod podáno ze seniorátního shromáždění plzeňského obvodu r. 1935.)

9. Návrhy o ordinaci žen.

Seniorátní shromáždění, pojednavší o otázce ordinace žen bohoslovecky vzdělaných, kterou se zabýval VI. synod a kterou se usnesl předložiti staršovstvům k vyjádření, prohlašuje, že nesouhlasí s touto novotou. Posuzuje ji především s hlediska potřeby, kterou není odůvodněna. Nedostatek bohoslovců v brzké době pomine a několik žen, které byly k theologickému studiu a ke zkouškám připuštěny, se může přiměřeně uplatniti ve vyučování náboženství a v sociální práci. Ač jinak uznáváme rovnocennost obou pohlaví a neupíráme ženám ani vnitřní a praktickou způsobilost k vykonávání duchovenského úřadu, přece při zvláštní po-

vaze tohoto povolání nelze přehlížeti důvody a nesnáze, které souvisí s ženstvím vůbec, zejména komplikace, které by mohly vznikati při uzavírání sňatků, a obtíže a překážky, které by se vyskytovaly při mateřství. U nás proti pověření žen samostatnou duchovní správou se všemi funkcemi mluví též diasporní ráz naší církve, v níž musí býti počítáno s mentalitou našeho jinověreckého okolí i našeho vlastního lidu. (Seniorát čáslavský 1934.)

10. Návrh na doplňky k dosavadnímu kárnému řádu.

Kárného řádu § 8 a § 19, první odstavec, pojednávají o okolnostech polehčujících a přitěžujících, takže se totéž ustanovení opakuje. Jest tedy vypustiti odstavec první § 19 a místo toho připojiti k § 8 nový odstavec tohoto znění:

Přihlížeti k okolnostem polehčujícím nebo přitěžujícím jest každý kárný výbor povinen při všech vyšetřováních a rozhodnutích z úřední povinnosti, to jest bez žádosti stran.

Kárného řádu § 18 o ústním líčení přesunuje se pro přehlednost za § 27. Potom v § 28. vypustí se věta: zapisovatele jmenuje předseda, nedostaví-li se zvolený zapisovatel.

K § 28 kárného řádu za větu: ... musí býti obviněný pozván, aby se mohl hájiti, — vloží se ještě toto ustanovení: vedle obviněného má právo býti přítomen zástupce žaloby z příslušné dohlédací neb žalující instance, totiž z příslušného seniorátního výboru neb synodní rady.

Za § 35 o odvolání vsunutí nové §§ v tomto znění: § ... Proti nálezu aneb rozhodnutí kárného výboru může též podati odvolání příslušný seniorátní výbor neb synodní rada. § ... Synodní radě přísluší prováděti nálezy kárného výboru. I musí synodní rada každý nález zkoumati, pokud se týče jeho proveditelnosti. Shledá-li potřebu a jsou-li závazné důvody, může synodní rada v odvolací lhůtě nález zamítnouti aneb zrušiti a naříditi nové líčení.

Odůvodnění: Praktické použití kárného řádu ukázalo nutnost, aby tato úprava a doplňky byly pojaty do textu řádu. (Seniorát chrudimský r. 1934.)

11. Návrh, aby ustanoven byl řád pro pohřby sebevrahů.

Synod nechť stanoví jednotný řád pro všechny sbory československé církve evangelické týkající se pohřbů sebevrahů, poněvadž různá prakse při pohřbu sebevrahů působí ve sborech mnohé nepříjemnosti. (Seniorát novoměstský r. 1933.)

12. Návrhy o hřbitovních sborech.

Seniorátní konvent se jednomyslně usnází požádati VII. synod o rozhodnutí, zdali lze na základě § 33 církevního zřízení o školních sborech zakládati hřbitovní sbory jako právní osoby, které smějí nabyvati majetku. Rozhodne-li synod, že

Šem 33 církevního zřízení není zřizování hřbitovních sborů jako právních osob odůvodněno, nechť se synod usnese na doplnění § 33 církevního zřízení tak, aby tímto šem bylo zřizování hřbitovních sborů jako právních osob odůvodněno. (Seniorát novoměstský 1935.)

Poznámka. Odbor církevně-právní se usnesl na následujícím vyjádření k tomuto návrhu: Synod nechť se usnese na následujícím výkladu církevního zřízení: Synod vykládá § 33 cirk. zřízení podle staré praxe tak, že v místě, kde je toho potřeba, lze tvořiti hřbitovní sbory podle analogie sborů školních, jako samostatné právnické osoby, podléhající církevním orgánům.

Návrhy ve věcech evangelisačních.

13. Návrh na obnovení evangelisačního odboru.

Budiž obnoven stálý evangelisační odbor při synodní radě s tím usnesením, aby jeden její sekretář se věnoval praktickému řízení a provádění evangelisace. (Seniorát pražský 1935.)

14. Návrh na obnovení sbírky evangelisační.

Budiž obnovena pravidelná chrámová sbírka všecírkevní pro evangelisaci. Pro Vídeň nechť se koná sbírka zvláštní. (Seniorát pražský 1935.)

15. Návrh o práci mezi osobami bezkonfesijními.

Doporučuje se evangelisačnímu výboru, aby věnoval zvláštní pozornost práci a podpoře práce evangelisační mezi bezkonfesijními. (Seniorát pražský 1935.)

16. Návrh na povolání nových pracovníků pro Plzeňsko.

Z vylíčení poměrů v tištěné zprávě k letošnímu konventu plzeňského obvodu vysvítá, že jest stále životní otázkou pro plzeňský seniorát, aby do něho noví pracovníci byli povoláni. Proto na fóru letošního synodu vybízíme celou naši církev, aby v zájmu svého vzrůstu pomocí zřizování nových sborů farních a filiálních i stanic nám to umožnila a nelitovala potřebných obětí. (Seniorát plzeňský 1935.)

17. Návrh na zřízení místa zvláštního vnitromisijního kazatele.

Budiž z prostředků všecírkevních zřízeno místo zvláštního vnitromisijního kazatele, jehož úkolem by bylo sloužiti přednáškami a kázáními k oživení duchovnímu ve sborech. Dále budiž zřízeno za těchže podmínek místo zvláštního evangelisačního pracovníka k šíření československých zásad mezi katolíky a bezvěrci. (Seniorát plzeňský r. 1935.)

18. Návrh o návštěvách chudých sborů osvědčenými kazateli.

Nebude-li možno dosíci ustanovení zvláštního vnitromisijního pracovníka, nechť synodní rada v náhradu umožní

chudým sborům častější návštěvu jich zkušenými osvědčenými kazateli, kteří dle dosavadní zkušenosti mohou takto evangelisační práci nahraditi. Náhrada cestovních výloh nechť jest duchovním uhrazena z prostředků všecírkevních, event. z evangelisačního fondu. (Seniorát plzeňský r. 1935.)

Návrhy ve věcech učení církve a ve věcech bohoslužebných.

19. Návrh týkající se komise konfesní.

Na základě memoranda, které podala synodní radě Evangelická Matice, byla zřízena zvláštní komise pro zkoumání náboženských hodnot a církevní praxe naší reformační minulosti. Synod vítá tento počín a žádá, aby buď této či jiné podobné komisi svěřeno bylo studium téhož předmětu i na všech ostatních evangelických církvích ať typu reformovaného či luterského. Upozorňujeme při tom na vysoce vyspělé země a jejich kvetoucí evangelické církve v Dánsku, Norsku, Finsku a Švédsku, kterým dosud bylo věnováno s naší strany málo pozornosti. Právě tak naši českobratrští otcové rádi se učili od všech jiných církví, kde co dobrého shledali. (Seniorát plzeňský 1935.)

20. Návrh o užívání katechismu Heidelberského a Lutherova.

Seniorátní konvent navrhuje synodu, aby petici mladých farářů vyšlé z konference opatovické a týkající se katechismu Heidelberského a Lutherova bylo vyhověno. (Seniorát brněnský 1935.)

Konvent žádá, aby synod pozměnil svoje usnesení týkající se vyučování náboženství podle katechismu Heidelberského a Lutherova v ten smysl, aby těmto katechismům bylo dovoleno vyučovati dotud, dokud nebudeme mít katechismus nový, odpovídající věroučnému stanovisku naší církve českobratrské evangelické. (Seniorát podřípský r. 1935.)

21. Návrh na rychlé vydání Bratrského katechismu.

Synod z roku 1932 rozhodl, že se nemá užívati katechismů jiných konfesí. Konvent proto zdůrazňuje, že vedení církve má chrániti plnou autoritu usnesení a postarati se o nejrychlejší vydání Bratrského katechismu ve vhodné úpravě pro školy, při čemž upozorňuje na zpracování předložené farářem Janem Smetanou synodní radě. (Seniorát čáslavský 1934.)

22. Návrh na vydání laciného a jednotného katechismu.

V naší církvi je záplava katechismů, většinou drahých. Synod nechť vydá svým nákladem katechismus laciný a závazný pro celou církev. (Seniorát poličský r. 1935.)

23. Návrh o slavení Večeře Páně.

Synod doporučuje všem sborům, aby slavení Večeře Páně nebylo oddělováno od služeb Božích tím, že nepřístupující ke stolu Páně by byli propouštěni k odchodu, nýbrž nechť i oni zůstanou přítomni celým bohoslužbám, sledujícíce ze svých míst přisluhování chleba a kalicha.

Důvody: Praxe vysluhování sv. Večeře Páně je u jednotlivých sborů naší církve velmi rozdílná. Při tom mnohde ve sborech mnozí z návštěvníků služeb Božích po kázání a přezpívání písně odcházejí a Večeře Páně se nezúčastní. Mnozí z nich nemají jasno o tom, co účast při Večeři Páně znamená a dává. Někteří zlhostejnili, jiní se ostýchají zustati, když vidí tak mnohé odcházeti. Nemá tak být. U apoštolské církve tvořilo svěcení památky smrti Kristovy ve shromáždění sboru kolem Slova Božího s kázáním nedělitelný celek. Úpadek a znesvěcení této svaté památky vznikl tenkrát, když církev rozdělila bohoslužby na dvě části, a ji oddělila od první; když kněz propouštěl věřící slovy: »Ite, missa est«, vznikla znenáhla »mše«, přijímání »pod jednou«, a mnohá polovičitost všude, zastření a zlehčení původního obviňujícího i povznášejícího smyslu Večeře Páně. Náprava proto může přijít tam, kde Večeře Páně i prakticky bude nedělitelnou součástí sborového shromáždění kolem slova Božího. Hronovský sbor v přesvědčení, že navržené směrnice odpovídají výstižněji Písmu i naší českokobratrské reformní tradici, obnovil takto řád při slavení památky smrti Kristovy a učinil zkušenost, že z větší známosti vyplývá věrnější účastenství i pozhnání nám jednotlivě i celku. (Seniorát královéhradecký 1934.)

24. Návrh o agendě.

Seniorátní shromáždění žádá, aby připravovaná agenda českokobratrské církve evangelické zachovala osvědčenou jednoduchost našich bohoslužeb a varovala se prvků naší církvi a její bohoslužbě cizích. V případě, že by z některých důvodů se jevilo žádoucím zařadit do agendy pořad oživené bohoslužby a prvky liturgické, buďtež tyto věci umístěny ve vhodném přídatku. (Seniorát brněnský 1933.)

Návrhy ve věcech výchovných.

25. Návrh o úpravě vyučování náboženství.

Synod se vybízí, aby zmocnil synodní radu k důraznému zakročení proti praksi školních úřadů pokud se týče povolování počtu hodin při úpravě vyučování náboženství a to dvojím směrem: a) Školní úřady nechť upravují vyučování náboženství dle stejného měřítka pro všechna vyznání ať již směrnice pro jednotlivé církve stanovené se plně nekryjí. Působí nepříznivě, jestliže se na jedné a téže škole pro stejný počet žactva církve českokobratrské evangelické a československé povoluje nestejný počet hodin. b) Zemská školní rada odmítá povolit vyučování náboženství na té škole, kde toliko jedno dítě jest k vyučování přihlášeno, ačkoliv seniorátní úřad navrhuje vyučovati jednou za měsíc, příp. při jedné cestě společně do jiné školy. Zemská školní

rada jest toho názoru, že dle platných zákonů nestává povinnost pro jedno dítě zvláštní oddělení zřizovati. Synod se vybízí, aby proti tomu protestoval a zmocnil synodní radu k zakročení proti této praksi. (Seniorát plzeňský 1935.)

26. Návrh, aby naši bohoslovci studovali také v Bratislavě.

Synod vyslovuje srdečné přání, aby naši bohoslovci ztrávili určitý čas na nově zřízené bohoslovecké fakultě v Bratislavě a obráceně, aby slovenští bohoslovci v téže míře studovali na evangelické fakultě Husově v Praze. Vybízí synodní radu, aby tento námět vhodným způsobem realizovala. (Seniorát plzeňský r. 1935.)

Konvent vyslovuje přání, aby naši bohoslovci ztrávili určitý čas na bohoslovecké fakultě v Bratislavě a obráceně, aby slovenští bohoslovci studovali na Husově bohoslovecké fakultě v Praze. (Seniorát vsetínský r. 1935.)

27. Návrh na zřízení místa sekretáře pro náboženskou výchovu.

Synod zmocňuje synodní radu, aby podle § 101, 14. církevního zřízení zřídila a cestou konkursní theologem obsadila místo sekretáře pro náboženskou výchovu na školách veřejných a Nedělních. Úkolem tohoto sekretáře bude, pod vedením synodní rady, v součinnosti se seniorátními úřady, jimž přísluší dozor, a za spolupráce se stálou výchovnou komisí jako její výkonný orgán, vypracovati podrobné osnovy pro vyučování náboženství pro rozmanité potřeby, jednotné učebnice pro všechny různé stupně, býti rádcem a vůdcem subsidiárních učitelů náboženství, pořádati a řídit pro ně kursy a konference, a tak pomáhati při jejich přípravě a výchově.

Odůvodnění: Návrh tento je ve smyslu zprávy synodního seniora k VI. synodu strana 55, i ve smyslu návrhu IV. odboru téhož synodu. Že nebyl tento návrh synodem přijat, souvisí s tím, že za projednávání byl synod už na rozchodu. Naléhavost tohoto návrhu znovu vysvětlila tím, že výchovná komise při synodní radě do 31. května 1934 vůbec nebyla ustavena, ač synod zasedal 14. až 17. listopadu 1932. Z toho je vidět, že dnešní vybavení synodní rady je skutečně doposud nedostačující, a že ve smyslu § 101, 14. církevního zřízení by mělo býti povoláno více sil, nejen sekretář pro náboženskou výchovu. Návrh pro povolání sekretáře pro náboženskou výchovu je však nejpálčivější, ježto zamýšleným odchodem farářem Ad. Novotného ze Svazu Nedělních škol je toto odvětví výchovné činnosti naprosto ohroženo. (Seniorát královéhradecký r. 1934.)

28. Návrh na vypracování jednotné osnovy vyučovací.

Konvent žádá synod, aby uložil synodní radě, aby dala vypracovati co nejdříve jednotnou osnovu vyučování náboženství. (Seniorátní konvent moravskoslezský r. 1935.)

Návrhy ve věcech hospodářských.

29. Návrh na zřízení ústřední pokladny.

Seniorátní shromáždění podává synodu návrh, aby zřídil ústřední pokladnu českobratrské církve evangelické pro platy duchovních, do níž by přispívaly všechny sbory stejným procentem dle hospodářské síly svých členů. (Seniorát poličský r. 1935.)

30. Návrh ve věci repartice pro Společnou pokladnu.

Konvent žádá synod, aby se zabýval znovu otázkou Společné pokladny. Společná pokladna, jak je dosud vedena, je pro naši církev cestou, která nikde nekončí, a je v dnešní době břemenem pro sbory, jimž měla přinést pomoc v prvé řadě. Navrhujeme: Příspěvky sborů pro Společnou pokladnu nechť se zastaví a fond, který jest již nashromážděn, nechť se sloučí s fondem stavebním, jenž v dnešní době svůj úkol skutečně plní a sborům platně pomáhá. (Seniorát moravskoslezský r. 1935.)

31. Návrh ve věci nedoplatků repartice.

Konvent žádá synod, aby uložil synodní radě, aby nedoplatky do Společné pokladny a Všecírkevního stavebního fondu důrazně vymáhala a z dluhů těchto, aby ani haléř nebyl sleven. (Seniorát moravskoslezský r. 1935.)

32. Návrh na systemisování míst seniorátních vikářů.

Konvent žádá synod, aby se usnesl na systemisování místa seniorátního vikáře se sídlem v Hranicích. (Seniorát moravskoslezský r. 1935.)

Seniorátní konvent se usnáší na podání žádosti k synodu, aby bylo systemisováno v brněnském seniorátě místo seniorátního vikáře dle §§ 81, odst. 8 a 9; 88, odst. 2; 94, odst. 5. (Seniorát brněnský r. 1935.)

33. Návrh na revisi platového plánu.

Seniorátní konvent žádá, aby synod zmocnil synodní radu zrevidovati za součinnosti příslušných seniorů platový plán, dle něhož mají jednotlivé sbory přispívat na vydržování svých duchovních, poněvadž se poplatní síla sborů mění. V případě, že by celkové snížení platů převyšovalo celkové zvýšení, zřídí synodní rada zvláštní vyrovnávací fond, do něhož budou povinny přispívat ty sbory, které sice platí celé služné svým farářům, avšak jsou finančně silné. (Seniorát vsetínský r. 1935.)

Návrhy ve věcech pensijních.

34. Návrhy na úpravu pensí farářských a zaopatřovacích platů vdovských.

Synod se usnáší na tom, aby vhodným způsobem provedeno bylo zvýšení pensí farářských vdov dle téže stupnice, jaká platí pro vdovy po státních úřednících s vysokoškolským vzděláním. Věc nechť se provede případným příplatkem k pensijním příspěvkům, jež platí faráři a sbory, a bude to přídavek k tomu, co dostávají vdovy z kongruové dotace. Právě tak se doporučuje upravit pensijní požitky pro vdovy po církevních učitelích. (Seniorát plzeňský r. 1935.)

S ohledem na přímo nepatrné pense farářské žádá se synod, aby naléhavě uvažoval o takové přeorganizaci dosavadního pensijního pojištění nebo o přemístění k jinému pensijnímu ústavu, z něhož by později na odpočinku faráři plynula pense zlepšená. A proto učiněny buďtež kroky k informaci u odborníků o výhodách sloučení církevního pensijního ústavu se Všeobecným pensijním ústavem a v případě, že se ukáže propočtem sloučení co výhodnější, nechť jest církevní pensijní ústav sloučen s Všeobecným. Konvent se pozastavuje nad snížením platů pensistů a vdov s církevních fondů a žádá synod o nápravu. (Seniorát poděbradský r. 1934.)

Konvent doporučuje synodu, aby staří, do výslužby odcházející faráři a jejich vdovy dostávali z církevních prostředků plnou pensí, jako kdyby platili do pensijního fondu od nastoupení svého úřadu. (Seniorát moravskoslezský r. 1935.)

Návrhy v záležitostech styků s jinými církvemi.

35. Návrh na zřízení výboru pro styk s církví slovenskou evang. a. v.

Budiž zvolen stálý pětičlenný výbor jako česká sekce společného pracovního výboru slovenské evangelické a česko-bratrské evang. církve. (Seniorát pražský r. 1935.)

36. Návrh na spojení s českými evangelickými církvemi.

Synodní rada budiž synodem zmocněna k jednání s českými evangelickými církvemi o sjednocení. (Seniorát pražský r. 1935.)

37. Návrhy týkající se slovenské evang. a. v. církve.

K zahájení každého příštího synodu naší církve budiž pozván zástupce evangelické církve a. v. na Slovensku, aby tím veřejně manifestován byl vzájemný bratrský poměr a potřeba užší spolupráce obou církví. (Seniorát plzeňský r. 1935.)

K zahájení každého synodu naší církve budiž oficiálně pozván zástupce evangelické církve a. v. slovenské, aby tak církevní a národní styky a vzájemnost československá byla pěstována. (Seniorát vsetínský r. 1935.)

38. Návrh ve věci poměru k polským a německým sborům na Těšínsku.

Konvent žádá synod, aby se podrobně zabýval právním i finančním poměrem našich slezských sborů ke sborům polským a německým. Také praksi školních úřadů při ustánovování katechetů na českých školách v bývalém Slezsku budiž věnována bedlivá pozornost. (Seniorát moravskoslezský r. 1935.)

Návrhy v různých věcech jiných.

39. Návrh o církevním zpravodajství.

Synod vyslovuje přání, aby synodní rada uveřejňovala pravidelné úřední zprávy o svých schůzích v časopise Kostnické Jiskry v předpokladu, že redakce projeví k tomu ochotu, aby tempo církevního života se zrychlilo a veřejnost československá i širší urychleně byla informována. Zpravodajství v měsíčníku Český Bratr jest na dnešní dobu zdlouhavé. Také se doporučuje podávat občas zprávy o práci naší církve do některého politického časopisu, který by byl k tomu ochotný. (Seniorát plzeňský r. 1935.)

40. Návrh ve věci propůjčování školních místností k bohoslužbám.

V místech, kde nemáme vlastní budovy, jest to po pravidle místnost školní, které používáme pro svá shromáždění. Jsou však některé případy v seniorátě plzeňském, kdy školní úřady nám místnost nechtějí propůjčiti, obyčejně pro záporné stanovisko místní školní rady (Vejprnice, Kout na Šumavě). Největší potíže jsou však na školách menšinových, pro které ministerstvo školství má zásadní ustanovení, že pro naše bohoslužby se propůjčovati nemají. Proto Chotěšov, Malešice a Stříbro nemají bohoslužebné místnosti a činnost jejich byla zastavena. Jen v Nýřanech nám bylo ministerstvem vyhověno na zvláštní zakročení u ministra. Jelikož jde o životní otázku další evangelizační práce, nechť synod uváží jakým způsobem by nám používání školních místností zákonem bylo pro všechny případy zajištěno. (Seniorát plzeňský r. 1935.)

41. Návrh o náboženské svobodě v Rusku.

Seniorátní konvent žádá synodní radu, aby všemi způsoby dle možnosti zasazovala se o ochranu křesťanů u víře

zejména v Rusku a podala petici vládě, aby podle příkladu U. S. A. při uznání Ruska de jure bylo na náboženskou svobodu alespoň našich příslušníků pamatováno. (Seniorát poděbradský r. 1935.)

42. Návrh o Léčebném fondu veřejných zaměstnanců.

Budťež učiněny kroky o zlepšení léčebných podmínek a snížení pojistného u Léčebného fondu veřejných zaměstnanců, případně o přemístění k jinému pojišťovacímu ústavu. (Seniorát poděbradský r. 1934.)

43. Návrh o čtení synodních protokolů.

Protokol o každém zasedání synodu nechť jest v nejbližším zasedání synodu čten, aby synodálové měli možnost k protokolu promluvit. (Seniorát poděbradský r. 1934.)

44. Návrhy o synodních odborech.

Žádáme, aby odbor pro jednotu v učení a bohoslužebném řádu pracoval. (Seniorát brněnský r. 1935.)

Sedmé seniorátní shromáždění v Brně žádá synod, aby reorganisoval synodní odbory tak, aby se ihned s úspěchem daly do své práce. Zvláštní pozornost budiž věnována odboru výchovnému, aby přikročil k vydávání učebnic a jiných potřebných publikací, a odboru sociálnímu, který by ihned zahájil akci k záchraně, organizaci a případné těsné spolupráci sociálních institucí církve. Budiž jmenován odbor písňový. Do těchto odborů budťež voleni pouze lidé zapracovaní, kteří mají dosti času, zájmu a lásky, aby jejich odbory ihned a trvale s úspěchem pracovaly. (Seniorát brněnský r. 1935.)

45. Návrh o Velkém pátku.

Synod zasad' se o to, aby Velký pátek byl prohlášen za státní svátek. (Seniorát vsetínský r. 1935.)

46. Návrh o sociálních ústředích.

Konvent doporučuje synodu, aby se usnesl na zřízení aspoň dvou sociálních ústředí a to v Čechách a na Moravě, která by se starala o umístění evangelických nezaměstnaných dělníků a služek v našich podnicích a rodinách. (Seniorát moravskoslezský 1935.)

47. Návrh o odznaku církve.

Konvent navrhuje synodu: Budiž vypracován volnou soutěží umělců jednotný odznak církevní pro pečetě, prapory a odznaky osobní. (Seniorát moravskoslezský r. 1935.)

48. Návrh na přijetí kazatele z jiné církve.

Konvent doporučuje synodu, aby br. Bohumil Honců byl přijat do služeb českobratrské církve evangelické. (Seniorát podřipský r. 1935.)

Návrh synodní rady na t. zv. generální delegaci pro slovenskou evangelickou a. v. církev.

Sedmý synod českobratrské církve evangelické se usnáší takto:

1. Jestliže členové českobratrské církve evangelické, bydlící na Slovensku nebo na Podkarpatské Rusi požádají některý farní úřad — případně presbyterstvo — sboru evangelické a. v. církve na Slovensku, aby pro ně vykonána byla některá služebnost církevní, dává se k tomu synodem generální svolení a delegace.

2. Delegace ta týká se vyučování náboženství dítek českobratrských a to i vyučování školního i vyučování konfirmačního s podmínkou, že vyučující evangelický a. v. katecheta nebo farář bude mít při českobratrských žácích zřetel i k učení a řádům církve českobratrské evangelické. Delegace týká se i konfirmace, vykonání křtu, pohřbu i oddavek osob českobratrských.

Delegace pro vykonání oddavek však vstoupí v platnost teprve tehdy, až bude dosaženo rozhodnutí příslušného orgánu státního, že mezi evangelickou a. v. církví a českobratrskou církví evangelickou jest přípustná delegace k vykonání oddavek.

3. Generální delegace usnesená českobratrským synodem jest platná, jestliže i evangelická a. v. církev udělí podobnou generální delegaci naší církvi pro vykonání církevních služebností věřícím evang. a. v. církve, bydlícím v zemích české a moravskoslezské.

Poznámka. Tento návrh měl býti otištěn mezi návrhy synodní rady v této brožuře na str. 209—248. Omylem se tak nestalo a otiskujeme jej proti dodatečně až zde. Odůvodnění jest na str. 151—152.

Návrh synodní rady na postup a rozvržení prací synodních.

a)

Budiž zvoleno šest přípravných komisí a přiděleny jim zprávy a návrhy, jak následuje:

I. Komise pro věci ústavní a správní.

Místo zasedání: zasedací síň synodní rady, Husův dům.

Členové:

1. Dr. E. Lány,	8. R. Medek,
2. Dr. J. Hrozný,	9. J. Nekvinda,
3. K. Machotka,	10. B. Vokáč,
4. Vl. Soukup,	11. V. Vašíř,
5. O. Opočenský,	12. Fr. Zbořil,*)
6. Dr. Oldřich Novotný,	13. J. Skalák,
7. G. A. Molnár,	14. Al. Winkler.

Projedná: Zprávu synodní rady oddíl I. s výjimkou bodů 4. a 5., oddíl IX. (věci pensijní), zprávu stálého odboru církevně právního (str. 191). Návrhy: odboru církevně právního 1—4 (str. 192), návrhy synodní rady č. 1. (kárný řád), 2. (výklady círk. zřízení), 5. (pensijní věci), 9. (jednací řád), 16. (synodní senior členem všech odborů). — Návrhy seniorátních konventů č. 3., 4., 5., 6., 10., 12., 34.

II. Komise pro sbory a kazatele a jejich duchovní a sociální činnost.

Místo zasedání: seminární místnost ve IV. posch. Husova domu.

Členové:

1. Dr. A. Boháč,	8. Frant. Chvojka,
2. Ing. V. Janáček,	9. Em. Gregor,
3. J. Pohanka,	10. Lad. Vrba,
4. B. Fleischer,	11. Emil Pokorný,
5. Vl. Martinek,	12. K. Vilím,*)
6. J. Dus,	13. Jan Janáček,
7. Dr. Pě. Tardy,	14. B. Burian.

Projedná: Zprávu synodní rady oddíl I. body 4. a 5., oddíl II. celý, oddíl III. s výjimkou bodu 6. z oddílu XII. body 5.—13. a 20. Zprávu stálého odboru sociálního. Návrhy stálého odboru sociálního (str. 175. a d.). Návrhy synodní rady č. 7. (řád pro diakony), 13. (přijímání kazatelů z jiných církví), 18. (konání služeb Božích). Návrhy seniorátních konventů č. 16., 17., 18., 46., 48.

III. Komise pro učení a činnost celé církve.

Místo zasedání: hlavní sál Husova domu v I. posch.

Členové:

1. O. Hrejsa,	9. Lad. Kadlec z Proseče,
2. J. Šlechta,	10. Jan Dolejší,
3. Mir. Krejčí,	11. Mir. Růžička,
4. Jar. Šustr,	12. J. Jadrníček,
5. B. Vraný,	13. Jan Kantorek,
6. T. B. Kašpar,	14. Josef Hromádka,*)
7. Jaroslav Souček,	15. Dr. F. Hrejsa.
8. Lad. Beneš,	

*) Tento bratr jest navrhován za svolavatele komise.

Projedná: Zprávu synodní rady oddíl III. bod 6., odd. IV., oddíl XIII. Zprávy a návrhy stálého odboru pro jednotu v bohoslužbě a v učení, odboru pro ordinaci žen, odboru pro prozkoumání konfesí. Návrhy seniorátních konventů č. 1., 2., 7., 8., 9., 13., 15., 19.

IV. Komise pro výchovu a pro agendu.

Místo zasedání: menší spolková místnost v I. posch. Husova domu.

Členové:

1. K. Nagy,	8. B. Dudycha,
2. St. Čapek,	9. Vladimír Pokorný,
3. Ing. J. Hauk,	10. Frant. Blažek,
4. Josef Kantorek,	11. Frant. Ondruška,
5. Jarolím Nešpor,*)	12. Dr. V. Hájek,
6. Dr. Adolf R. Novotný,	13. Jos. Rafaj,
7. J. Vl. Šebesta,	14. Jos. Dobeš.

Projedná: Zprávu synodní rady oddíl VI. celý a z oddílu XII. body 3., 4., 14. Zprávu odboru výchovného a agendárního. Návrhy odboru výchovného (str. 177 a d.) a agendárního (str. 194—209). Návrh synodní rady č. 6. (výchova diakonů). Návrhy seniorátních konventů č. 11., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28.

V. Komise pro věci hospodářské.

Místo zasedání: Spolková místnost »Jeronym« ve II. poschodí Husova domu.

Členové:

1. F. Kavka,	9. J. Dvořák,
2. K. Pištora,	10. Sen. J. Toul, č. Budějovice,
3. B. Tichota,	11. Jan Kadlec z Nov. Města na Moravě.
4. Jos. Kulík,	12. Frant. Ženatý,
5. Fr. Sixta,	13. Jan Porubják,
6. V. Kupka,	14. Jan Toul, Prostějov.
7. Mil. Novák,*)	
8. J. Rezníček,	

Projedná: Zprávu synodní rady oddíly VII. a VIII. Návrhy synodní rady č. 3. (směrnice pro novostavby), 4. (zřizování nových sborů), 8. (směrnice platů duchovenstva), 10. (výlohy synodní), 11. (společná pokladna), 12. (sbírky chrámové), 14. (diety synodní), 15. (funkční platy). Dále návrhy o platovém plánu a směrnících platů diakonských, které budou dodány členům synodu dodatečně. Návrhy sen. konventů č. 14., 16., 17., 18. (po stránce finanční), 29., 30., 31., 32., 33. Zpráva synodní rady oddíl XII. bod 1.

*) Tento bratr jest navrhován za svolavatele komise.

VI. Komise pro styky s jinými církvemi a korporacemi a pro věci smíšené.

Místo zasedání: kancelář synod. rady ve III. posch.

Členové:

1. Jos. Pospíšil,	8. K. Andrlé,
2. Jos. Štrupl,	9. V. Řehák,
3. Ing. Jiří Havelka,	10. Jos. Petr,
4. Jan Kubíček,	11. Jos. Čech,
5. Mil. Janata,	12. Tom. Machala,
6. K. Výborný,	13. Timoteus Pokorný.
7. Pavel Havelka,*)	

Projedná: Zprávu synodní rady oddíl V., X., XI., z oddílu XII. body 2., 15., 16., 17., 18., 19. a celý oddíl XIV. Zprávu odboru pro styky s jinými církvemi. Návrh synodní rady č. 17 (dedikace zvonů). Návrhy seniorátních konventů č. 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 47. Návrh synodní rady o delegaci pro slovenskou církev na str. 265.

b)

Navrhuje se tento program pro zasedání synodu: v prvním sedění dne 2. prosince večer po skončení služeb Božích (o půl 7. hod.) vyřídí se body programu 1.—9. V úterý dne 3. prosince dopoledne (8.50—12 hod.) schůze přípravných komisí, které se konají všude v místnostech Husova domu v Praze II., Jungmannova 15. Odpoledne téhož dne nechť se koná ve 2 hod. odpoledne druhé plenární sedění synodu. Další sedění synodu nechť se konají vždy v 8.30 hod. ráno, ve 2 hod. odpoledne a v 7.30 hod. večer. Večer ve čtvrtek dne 5. prosince bude veřejné sedění, věnované 400leté památce sepsání Bratrské konfese z r. 1535; při tomto sedění přednášet budou bří prof. Dr Ferd. Hrejsa a prof. Dr J. L. Hromádka. Zůstane-li přípravným komisím po jejich zasedání v úterý dopoledne větší množství nedodělané práce, bude podle potřeby a podle usnesení synodu některé plenární sedění zkráceno, aby komise měly čas na svou práci. Synod se ovšem může usnésti na jiném rozvrhu své práce. — Vzhledem k značnému množství důležité látky je pravděpodobné, že jednání synodu nebude moci býti skončeno dříve, než v pátek; upozorňujeme na to členy synodu a žádáme je, aby na to pamatovali při rozvrhu svého času.

V pondělí dne 2. prosince večer po skončení prvního sedění bude dána synodálům možnost setkat se se členy pražských našich sborů a sice ve velkém sále Národního domu na Vinohradech.

*) Tento bratr jest navrhován za svolavatele komise.

OBSAH:

	Str.
Svolání a program synodu	3
Členové synodu	4
 A. Zprávy synodní rady	 10—174
I. Zřízení a správa církve	10
II. Sbory a jejich správci	13
III. Činnost sborová, náboženský i mravní stav církve . . .	18
IV. Statistika a evangelisace	32
V. Misie	46
VI. Výchova	47
VII. Věci hospodářské	77
Přehled o dluzích sborů	84
Tabulky o počtu platících členů a o církevních pří- spěvcích	90
VIII. Účetní a pokladní zpráva	104
Společná pokladna	105
Všecírkevní stavební fond zápůjčkový	109
Zápůjčky sborům	113
Celocírkevní chrámové sbírky	118
Fondové a nadační jmění	119
Jmění pensijního fondu	123
Revisní zpráva	124
Účty	126
IX. Věci pensijní	142
X. Zpráva o Svazu evang. církví a o styku s jinými evang. církvemi v ČSR.	151
XI. Zpráva o styku s cizinou	155
XII. Zpráva o evangel. spolcích a korporacích	159
XIII. Zpráva o časopisu »Český Bratr«	172
XIV. Spisy a tisky vydané synodní radou	173
XV. Schválení církevních knih	174

B. Zprávy a návrhy odborů zvolených především synody	174—209
1. Stálý synodní odbor pro sociální péči	174
2. Stálý synodní odbor pro náboženskou výchovu	176
3. Stálý synodní odbor pro jednotu v bohoslužbě a učení	178
4. Synodní odbor pro prozkoumání otázky ordinace theolo- gicky vzdělaných žen	184
5. Synodní odbor pro styky se zahraničními církvemi	189
6. Odbor pro prozkoumání konfesí	189
7. Odbor církevně-právní	191
8. Stálý synodní odbor agendární	193
C. Návrhy synodní rady a seniorátních konventů	209—268
Návrh kárného řádu	209—226
Ostatní návrhy synodní rady	227—248
Návrhy ze seniorátních konventů	248—265
Návrh synodní rady na generální delegaci pro sloven- skou evang. a. v. církev	265
Návrh synod. rady na postup a rozvržení prací synodních	265
